

บรรณานุกรม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

หนังสือ

กรรณิการ์ ฤทธิเดช. การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาภาษาไทย
วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา. ๒๕๒๓.

กลุ่มจิตต์ พลายเวช. "วิวัฒนาการหนังสือสำหรับเด็กของไทย." ในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ, คณะกรรมการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ๒๕๒๒., ไม่ปรากฏเลขหน้า
(ม.ป.ท.) ๒๕๒๓

..... หนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร: แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๔

กุหลาบ มัลลิกะมาส. คติชาวบ้าน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง,
๒๕๑๔.

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. การทำหนังสือสำหรับเด็ก. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษย-
ศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, กรุงเทพมหานคร:
บูรพาสาส์น, ๒๕๒๗.

ชาลี พงษ์เจริญ. "การประเมินผลการสอนจริยธรรม. "ในกลวิธีสอนจริยศึกษาและการ
สอดแทรกคุณธรรมในการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา, หน้า ๑๔๑-๑๔๔
คณาจารย์ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บรรณาธิการ กรุงเทพ-
มหานคร: สภาวิทยุศึกษาแห่งชาติ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จัดพิมพ์เผยแพร่,
๒๕๒๗.

ชำเลื่อง วุฒิจันทร์. หลักการปลูกฝังจริยธรรมแก่นักเรียน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
กรมการศาสนา, ๒๕๒๔.

ฐะปะนีย์ นาคทรพรพ. "ภาษาที่ใช้ในการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก" เอกสารประกอบการ
ปฏิบัติการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก ๑๔-๒๔ พฤษภาคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-
วิโรฒ ๒๕๒๓. (ชดโรเนียว)

ดวงเดือน พันธุนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนิก. รายงานการวิจัย ฉบับที่ ๒๑ จริยธรรม
ของเยาวชนไทย. สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, ๒๕๒๐.

ณรงค์ ปานทอง. การสร้างหนังสือสำหรับเด็ก. เอกสารนิเทศการศึกษา ฉบับที่ ๒๕๐.
ภาคพัฒนาตำราและ เอกสารวิชาการ หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, ๒๕๒๖.

นิเชต สุนทรพิทักษ์. "การสร้างเสริมคุณสมบัติทางจริยธรรม" ในแนวทางการพัฒนาจริยธรรม
ไทย. การประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับจริยธรรมไทย ๒๒-๒๔ มกราคม ๒๕๒๓.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา, ๒๕๒๓, หน้า ๒๗.

นิตา ชูโต, กล่อมจิตต์ พลายเวช และ กานต์มณี ศักดิ์เจริญ. การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือ
อ่านสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการอุดมการของชาติ, ๒๕๒๔.

พนัส หันนาคินทร์. การสอนค่านิยมและจริยธรรม. กรุงเทพมหานคร : พิชเนศ, ๒๕๒๓.

พระราชวรมนี. "การเสริมสร้างคุณสมบัติทางจริยธรรม" ในแนวทางการพัฒนาจริยธรรมไทย
การประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับจริยธรรมไทย. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การ
ศาสนา, ๒๕๒๓ หน้า ๒๖

มานิจ ชุมสาย. ลู่ชีวิตเรื่องในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติประจำปี ๒๕๒๗. กรุงเทพ-
มหานคร : บุรพาสาน์การพิมพ์, ๒๕๒๗.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. พ.ศ.๒๕๒๕. กรุงเทพมหานคร : สำนัก-
พิมพ์อักษรเจริญทัศน์, ๒๕๒๕.

ศักดิ์ชัย นิรุญทวี. จริยศาสตร์ศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๕.

ศึกษาธิการ กระทรวง, สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, นวนิยายสำหรับเยาวชน ฉบับคณะกรรมการประกวดประจำปี ๒๕๒๓. (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๒๔) หน้าค่านำ.

ศึกษาธิการ กระทรวง, กรมวิชาการ. หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑. กรุงเทพมหานคร : องค์การค้ำของครูสภา, ๒๕๒๐.

ศึกษาธิการ กระทรวง, กรมวิชาการ. แนวทางการพัฒนาจริยธรรมไทย. การประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับจริยธรรมไทย (๒๒-๒๗ มกราคม) ๒๕๒๓.

สุนน อมรรวิวัฒน์. "วิธีสอนศีลธรรม" คู่มือครูจริยศึกษาปีที่ ๓-๔ หน้า ๑๐๖-๑๕๕ กรมการศาสนา, ๒๕๒๑.

อำไพ สุจริตกุล. "การสอนจริยศึกษาในหลักสูตรใหม่ให้ได้ผล." ในกลวิธีสอนจริยศึกษาและการสอดแทรกคุณธรรมในการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา, หน้า ๑-๑๒. คณะครู-ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, บรรณาธิการ. กรุงเทพมหานคร : สภายุวพุทธิก-สมาคมแห่งชาติ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จัดพิมพ์เผยแพร่, ๒๕๒๗.

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วารสาร

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎมนตรี. "สาระสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษา
แห่งชาติ ระยะที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๒๕-๒๕๒๙)" จุลสารการศึกษา. ๕ (เมษายน -
พฤษภาคม ๒๕๒๕) : หน้า ๑

จ้อย นันทิวัชรินทร์, ม.ล. "โครงการจัดพิมพ์หนังสือสำหรับเด็กของสมาคมห้องสมุดแห่ง
ประเทศไทย" วารสารห้องสมุด ๑๗ (มกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๑๖) ๔๔.

จวงจันทร์ พาละหาญ. "การสัมภาษณ์เด็กเรื่อง หนังสือชอบและความสนใจโดยทั่วไป"
วารสารห้องสมุด ๑๕ (๒) ๑๒๑, มีนาคม - เมษายน ๒๕๒๕.

ชัยพร วิชาวุธ และ อีระพร อูวรรณโณ. "แนวคิดและพัฒนาการใหม่ในการปลูกฝังจริย-
ธรรม." วารสารครุศาสตร์ ๑๐ (กรกฎาคม ๒๕๒๕) : ๒๓-๓๕.

อีระพร อูวรรณโณ. "แล้วเราจะเสริมสร้างจริยธรรมกับคนวันใด." บทนำ วารสาร
ครุศาสตร์ ๑๑ (เมษายน - มิถุนายน ๒๕๒๖) : ๑-๖.

นันทสาร สีสลับ. "กิจกรรมปีหนังสือระหว่างชาติในภูมิภาคเอเชีย" วารสารคณะกรรมการ
แห่งชาติว่าด้วยการศึกษาสหประชาชาติ. ๔ (มกราคม ๒๕๒๐) : ๑.

บุญเสริม ฤทธาภิรมย์. "การเรียนรู้แบบสร้างความคิดรวบยอด." วารสารประถมศึกษา
๒๘ (กุมภาพันธ์ ๒๕๒๓) : ๖-๑๗.

ประทีป สยามชัย. "เด็กกับหนังสือ" มิตรครู ปีที่แรก ๔. ๖-๗ พฤษภาคม ๒๕๑๓.

มานิจ ชุมสาย, ม.ล. "รางวัลวรรณกรรมในประเทศไทย" วารสารห้องสมุด
๑๕ (กันยายน ๒๕๒๐) : ๑.

เมธี ปิสนธินานนท์. "การสอนจริยศึกษาในโรงเรียน" ใน ครูปริทัศน์ ๗ : ๕๔-๕๕ มกราคม
๒๕๒๕.

แมนมาส ขวลิต. "หนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน" จันทร์เกษม ๖๔ : ๑๑-๑๒ มีนาคม -
เมษายน ๒๕๐๔.

- แม่นมาส ขวลิต. "ข้อคิดเห็นบางประการเกี่ยวกับหนังสือเด็กและเยาวชน", วารสารห้องสมุด. ๑๐, ๑ (มกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๐๔), ๒๔-๓๓.
- แม่นมาส ขวลิต. "การประชุมทางวิชาการเรื่องหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน" วารสารห้องสมุด ๑๐ : ๑ (มกราคม - กุมภาพันธ์) ๒๕๐๔.
- รัชณี ศรีไพวรรณ. "การเขียนหนังสือสำหรับเด็ก" ประชาศึกษา (๑๖) ๔ : ๕๓๓-๕๓๔ เมษายน ๒๕๐๔.
- ลมูล รัตตากร. "การเขียนหนังสือสำหรับเด็ก" วารสารห้องสมุด (๗) ๑ : ๔๔-๕๐ มกราคม - กุมภาพันธ์ ๒๕๐๖.
- ละเมียด ลิมอักษร. "ทำอย่างไรเด็กจึงจะอ่านหนังสือ" ประชาศึกษา. (๒๗) ๔ : ๒๗ เมษายน ๒๕๑๔.
- เลิศ อานันท์. "เด็กและเยาวชนกับความมั่นคงของชาติ". มิตรครู. ปีที่แรก (๑๔) ๑ : ๔ มกราคม ๒๕๒๐.
- สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย. "แนะนำหนังสือสำหรับเด็กเล็ก" วารสารห้องสมุด (๑๐) ๔ : ๓๒๓ กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๐๔.
- สิรินธร เทพรัตนราชสุดา, สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้า. "ห้องสมุดในทัศนะของข้าพเจ้า" ที่ระลึกงานสัปดาห์ห้องสมุดครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๑๔, หน้า ๑. กรุงเทพมหานคร : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, ๒๕๑๔.
- วิริยะ สิริสิงห. "หนังสือ" วารสารแม่และเด็ก. ๕ (๑๕ พฤษภาคม ๒๕๒๕) ๒๐. _____ . "การจัดทำวรรณกรรมสำหรับเด็ก" วารสารห้องสมุด. ๑๕ (๖ พฤศจิกายน - ธันวาคม ๒๕๑๔) ๑๕.
- อาคม จันทสุนทร. "ความคิดรวบยอด + หลักการ" ครูปริทัศน์ ๘ : ๔๗-๕๒ สิงหาคม ๒๕๒๒

วิทยานิพนธ์

กรรณิการ์ นาคอยู่ "การวิเคราะห์หนังสือสำหรับเด็กวัย ๖ - ๘ ปี ที่ตีพิมพ์ในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๒" วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๒๓.

กรรณิการ์ ศรีเจริญ "การวิเคราะห์คุณธรรมในหนังสือการ์ตูนเล่มละบาท." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๒๓.

กฤษณา ผลชีวิน. "การวิเคราะห์เนื้อหาสำหรับเด็กอายุ ๖ - ๑๒ ปี ที่พิมพ์ในประเทศไทย ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๑๕ - ๒๕๒๔." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๔.

คงไคย เรืองเดช. "การศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการสร้างสิ่งก๊อปของคำและความสามารถทางการอ่านของนักเรียนชั้น ป.๒ ที่สอนด้วยวิธีสอน แบบสืบสวนสอบสวนกับวิธีสอนตามปกติ." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๒๔.

จิตอารมย์ สวัสดิชิตัง. "การวิเคราะห์หมโนทัศน์ทางจริยธรรมตามหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช ๒๕๒๑ ที่ปรากฏในเพลงไทยสมัยนิยม." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๖

ชวลิต นิยมศิลป์. "การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบเรียนสังคมศึกษา ระดับประถมศึกษา ของครูในเขตการศึกษา ๕." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๒

ชาญวิทย์ จรดระการ. "การเปรียบเทียบวิธีสอนแบบอุปมานและอนุมานที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ด้วยความคิดรวบยอดและความคงทนของความคิดรวบยอด ในวิชาวิทยาศาสตร์ เรื่องพืช ชั้น ป.๓." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๒๔.

ชาลี ลัทธิ. "การศึกษาคุณธรรมแห่งความเป็นพลเมืองดีบางประการของนักเรียนที่จบชั้น
ประถมศึกษาปีที่ ๔." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. ๒๕๐๗.

ดวงเดือน พันธมนาริน และ เพ็ญแข ประจักษ์จนิท. "จริยธรรมของเยาวชนไทย"
สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๒๐.

นิยนา ดิษฐะ. "การยกระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และ
๔. ในจังหวัดราชบุรี." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๒๕๒๔

นิรมล คุณาพงษ์ศิริ. "การวิเคราะห์หนังสือและบทความประกอบการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์
ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรี-
นครินทรวิโรฒ, ๒๕๒๓

นงลักษณ์ ชายหาด. "การวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดภาษาไทย
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรี-
นครินทรวิโรฒ, ๒๕๒๔

บุปผา เรืองรอง. "การเปรียบเทียบความคิดรวบยอดเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่สามที่เรียนด้วยกิจกรรมการเล่นบทบาทกับกิจกรรมการแสดงบทบาทสมมุติ."
วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษาบัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๒.

พรพิมล สันติวิทยภาค. "การศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
ในเขตกรุงเทพมหานครปีการศึกษา ๒๕๒๐." วิทยานิพนธ์ ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชา
วิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๖.

เบญจา บุญสนธิกุล. "การวิเคราะห์คุณธรรมในหนังสือการ์ตูนที่ได้เค้าโครงจากต่าง
ประเทศ เล่มละ ๓ - ๑๐ บาท." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทการศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๒๕.

- พรรณี สุวดี. "การเปรียบเทียบโน้ตค้นทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่สาม ที่เรียนด้วยกิจกรรมการละเล่นพื้นเมืองของเด็กภาคเหนือกับกิจกรรมตามแผนการสอนของกระทรวงศึกษาธิการ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๘.
- รณพ ประวิติงาม. "การวิเคราะห์หนังสืออ่านเพิ่มเติมและส่งเสริมการอ่านหมวดสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๒๔.
- รัชณี แพรณีมิตร. "การวิเคราะห์หนังสือสำหรับเด็กวัย ๑๑ - ๑๔ ปี ที่พิมพ์ในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๒." วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๒๓.
- วิจิตรา สุภากร. "วิเคราะห์หนังสืออ่านสำหรับเด็กในด้านคุณธรรมที่พิมพ์เป็นภาษาไทย ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๒." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๒๓
- ศิริพร คูภิรมย์. "การเปรียบเทียบความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หก ซึ่งสอนด้วยกิจกรรมคัดสรรกับกิจกรรมตามแผนการสอนปกติ." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๗.
- สมาน พลวิจิต. "การศึกษาทบทวนของผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนราชสิมาวิทยาลัย ในการส่งเสริมการอ่าน เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่ นักเรียน ปีการศึกษา ๒๕๑๗. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๑๘
- สุนทรี มีพร้อม. "การวิเคราะห์หนังสือสำหรับเด็กจบขณะการประกวด." วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๒๒.

- สดใส ตันติกุลยาภรณ์. "การวิเคราะห์ค่านิยมทางสังคมตามการรับรู้ที่เด็กได้จากการอ่านหนังสือสำหรับเด็ก." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๔.
- สมชาย สิงห์พันธุ์. "การศึกษา เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและควมมีวินัยในตนเอง ในการสอนจริยธรรมกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ โดยวิธีสอนแบบชนิดิเทศและการสอนตามคู่มือแนวการสอนของหนังสือศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๒๗
- สมนึก อ่องเอิบ. "การวิเคราะห์การสร้างความคิดรวบยอดเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดีจากหนังสือแบบเรียนสังคมศึกษาและหนังสืออ่านประกอบในระดับประถมศึกษาตอนต้น." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๕.
- สมพงษ์ สอนสุภาพ. "การศึกษาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับพลเมืองดีในวิถีชีวิตประชาธิปไตยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ ของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาและองค์การบริหารส่วนจังหวัด." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๑.
- สมเดช สีแสง. "การทดลองสอนการยกระดับเหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ๖." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
- สุกัญญา สติยศ. "การวิเคราะห์หนังสือและบทความประกอบการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๒๓.
- สุกานดา ดีโพธิ์กลาง. "การวิเคราะห์หนังสือและบทความประกอบการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๒๓.

สุนิรัตน์ ภิรมย์นาม. "การศึกษาเปรียบเทียบ ความรู้ ความเข้าใจ และความสนใจอันเกิดจากการอ่านหนังสือ ที่ใช้สำนวนของเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ ในชนบทกับหนังสือที่ผู้ใหญ่เขียนในระดับประถมศึกษาปีที่ ๔. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๔

สุรพล นาควินิช. "การศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๑.

สุรศักดิ์ สันติธัญญาโชค. "การศึกษาพฤติกรรมทางจริยธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ในจังหวัดชายแดนภาคใต้." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๑.

สุรางค์ รุ่งเรือง. "การวิเคราะห์คุณธรรมในหนังสือการ์ตูนไทยเล่มละ ๓ - ๑๐ บาท." วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๒๕.

เสวก ใจสะอาด. "การสำรวจความคิดรวบยอดเกี่ยวกับพลเมืองดี ในวิถีชีวิตประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในภาคเหนือ." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๑.

อดุลยศักดิ์ สุนทรโรจน์. "สำรวจความคิดรวบยอดเกี่ยวกับพลเมืองดีในวิถีชีวิตประชาธิปไตย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ ในภาคใต้ของประเทศไทย." วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๑.

Ausubel, David P. and Edmund V. Sullivan, Theory of Problem of Children Development. New York, London, Grune Strathon, Inc., 1970, 849 p.

Bruner, J.S. Jacqueline, J. Goodnow, and George A. Austin. A Study of Thinking. New York, John Wiley & Sons, 1957. 330 p.

Charlotte S. Huck, Children ' s literature in the Elementary School, 3d ed. New York : Holt , Rinehart and Winston, 1976, p.13.

De Cocco, J.P. The Psychology of Learning and Instruction Educational Psychology. New Jersey, Preutice Hall. Inc., Englewood Cliffs, 1968.p.383 - 388.

Good, Earter V. Dictionary of Education. 3d ed. New York,: McGraw - Hill Book. Co., 1973. p.124.

Guilford, T.P. General Psychology. New Jersey, Nostrand Company Inc., 1952. 589 p.

Hurlock, Elizabeth B. Children Development. 4 th Edition, New York, McGraw - Hill Book Company. 1964. 776 p.

Jafa Monorama. "Techniques of Writing for Children" Unesco Newsletter 23 (January 1979) : 10.

Lindsmith. A.R., and Strauss, A.D. Social Psychology. The Dryden Press Inc., 1957. 703 p.

Lovell, R. The Growth of Basic Mathematical and Scientific Concepts in Children. London, University of London Press, 1966. 158 p.

McDonald, F.J. Educational Psychology. Wadsworth Publishing Co, Inc., San Francisco, U.S.A., 1959. 748 p.

Podell, H.A. "Two Processes of Concept Formation" Psychology Monography. 72 : 1 - 20 , 1958.

Russell, David H. Children ' s Thinking. Boston, Ginn and Company, 1956. 447 p.

_____ . Children Learn to Read. 2d ed. New York, : Ginn and Co., 1961. p. 124 - 155.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

รายชื่อหนังสืออ่านสำหรับเด็ก

ที่คณะกรรมการประกวดในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๗

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่ชนะการประกวด ในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ปี ๒๕๑๔ - ๒๕๒๗

ปี	ระดับอายุ	รางวัล	ชื่อหนังสือ	ผู้แต่ง	สำนักพิมพ์
๒๕๑๔	๓-๖	ชมเชย	อ้วนกับอี๊ดผจญภัย	เบญจา แสงมะลิ	อักษรเจริญทัศน์
๒๕๑๔	๓-๖	ชมเชย	ตุ๊กแกผู้อารักข	เจ็ดฉาย เขมวิชานูรัตน์	สุริยบรรณ
๒๕๑๖	๓-๖	ดีเด่น	ลูกไก่แสนสวย	สุภา (สือศิริ) สิริสิงห	บรรณกิจเทรดดิ้ง
๒๕๑๖	๖-๑๑	ดีเด่น	วัฒนธรรมโบราณที่บ้านเชียง	ฟิลิฐุ เจริญวงศ์	องค์การค้าของคุรุสภา
๒๕๑๗	๓-๖	ดีเด่น	เอื้องแซะสีทอง	วิชา พรหมจันทร์	องค์การค้าของคุรุสภา
๒๕๑๗	๓-๖	ชมเชย	นายขนมต้ม	ละเมียด ลิมอักษร	องค์การค้าของคุรุสภา
๒๕๑๗	๖-๑๑	ดีเด่น	แม่โพสพ	ม.ล. เติบ ชุมสาย	องค์การค้าของคุรุสภา
๒๕๑๗	๖-๑๑	ชมเชย	อิสปคำกลอน	ป. ทรวง (นามแฝง)	วิริยบรรณ
๒๕๑๗	๖-๑๑	ชมเชย	วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม	สุทธิลักษณ์ อัมพันวงศ์	องค์การค้าของคุรุสภา
๒๕๑๘	๓-๖	ชมเชย	เสือเผ่นกับลูกวัว	ฉวีวรรณ (นามแฝง)	องค์การค้าของคุรุสภา
๒๕๑๘	๓-๖	ชมเชย	ทำไมหนอนายตูป้อง	ตุ๊ก-ต๊ิก (นามแฝง)	สุริยบรรณ
๒๕๑๘	๖-๑๑	ดีเด่น	พระราชวังบางปะอิน	สุทธิลักษณ์ อัมพันวงศ์	องค์การค้าของคุรุสภา

ปี	ระดับอายุ	รางวัล	ชื่อหนังสือ	ผู้แต่ง	สำนักพิมพ์
๒๕๑๙	๓-๖	ดีเด่น	หวานอยู่ไหน	คริสติน สูงสว่าง	ดวงกมล
๒๕๑๙	๖-๑๑	ชมเชย	หนุบ้านหนุนา	ฉวีวรรณ จึงเจริญ	โอเดียนสโตร์
๒๕๑๙	๖-๑๑	ชมเชย	ดาบวิเศษ	โชติพงษ์ เอกบุศย์และคนอื่น ๆ	ร.รสาธิตจุฬา (ฝ่ายประถม)
๒๕๑๙	๖-๑๑	ชมเชย	สัตว์มีประโยชน์	ประสิทธิ์ ฉายแก้วโปร่ง	องค์การค้ำคูณสภา
๒๕๑๙	๑๑-๑๔	ดีเด่น	เรื่องสั้นชนบท	นิมิตร ภูมิถาวร	บรรณกิจ
๒๕๒๐	๓-๖	ดีเด่น	เด็กชายดวงเข้าเมือง	สุจิตต์ วงษ์เทศ	ดวงกมล
๒๕๒๐	๓-๖	ชมเชย	เพื่อนของเจ้า	ท่านผู้หญิง ดุษฎี บริพัตร ณ อยุธยา	บรรณกิจ
๒๕๒๐	๖-๑๑	ดีเด่น	หนุหนุ่ยกับมะม่วง	ท่านผู้หญิง ดุษฎี บริพัตร ณ อยุธยา	บรรณกิจ
๒๕๒๐	๖-๑๑	ชมเชย	พญาควางทอง	ม.ร.ว. สายสิงห์ ศิริบุตร	ดวงกมล
๒๕๒๐	๖-๑๑	ชมเชย	อาณาจักรริมบึง	บุรพา (นามแฝง)	อักษรสยาม
๒๕๒๐	๑๑-๑๔	ดีเด่น	เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก	ทิพย์วาลี สนิทวงศ์ ณ อยุธยา	บุรพาสาส์น
๒๕๒๐	๑๑-๑๔	ชมเชย	สามนครณ	กาญจนา นาคนันท์ (นางใจน ประดิษฐารักษ์)	แพร์พิทยา

ปี	ระดับอายุ	รางวัล	ชื่อหนังสือ	ผู้แต่ง	สำนักพิมพ์
๒๕๒๑	๓-๖	ดีเด่น	สามสื่อยากเป็นเสือ	กัลยาณี บัวสว่าง	ปาณยา
๒๕๒๑	๓-๖	ชมเชย	ไผ่น้อย	พูนเพชร บุญประเสริฐ	ชมรมเด็ก
๒๕๒๑	๓-๖	ชมเชย	ฝนจำ	พรจันทร์ จันทวิมล	แพร์พิทยา
๒๕๒๑	๓-๖	ชมเชย	อ่านสนุก	สมใจ ทิพย์ชัยเมธา	ชมรมเด็ก
๒๕๒๑	๖-๑๑	ดีเด่น	ไขข้อหา	กรรณิการ์ สัจกุล	บรรณกิจ
๒๕๒๑	๖-๑๑	ชมเชย	ฉันคือต้นไม้	ไมตรี สิมิชาติ	हनอน
๒๕๒๑	๖-๑๑	ชมเชย	เด็กชายกมลเที่ยวบ้านทุ่ง	วาณิช จรุงกิจอนันต์	ดวงกมล
๒๕๒๑	๖-๑๑	ชมเชย	ร้อยกรองของเด็ก	นักเรียนชั้น ป. ๓ โรงเรียน สาธิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์	ดวงกมล
๒๕๒๑	๑๑-๑๔	ดีเด่น	ชีวิตบ้านป่า	ประสิทธิ์ มุสิกเกษม	ชมรมเด็ก
๒๕๒๑	๑๑-๑๔	ชมเชย	ทุ่งหญ้าสีน้ำเงิน	พิบูลย์ศักดิ์ ละครพล	ดอกไม้
๒๕๒๑	๑๑-๑๔	ชมเชย	ผีเสื้อและดอกไม้	นิพนพานฯ (นามแฝง)	ดอกไม้
๒๕๒๑	๑๑-๑๔	ชมเชย	แมวไทย	สุทธิลักษณ์ อ่ำพันวงษ์	องค์การคำคุณุสภา
๒๕๒๒	๓-๖	ดีเด่น	จ้อยเรียนรู้ ตอน "เสียง"	รุ่งทิพย์ จันทรประชุม	ปาณยา
๒๕๒๒	๓-๖	ชมเชย	ลูกรัก	ม.จ. ประภาพันธุ์ (ภาณุพันธ์) กรโกสิยกาง	ปาณยา

ปี	ระดับอายุ	รางวัล	ชื่อหนังสือ	ผู้แต่ง	สำนักพิมพ์
๒๕๒๒	๓-๖	ชมเชย	ลูกหมีเป็นหวัด	พรจันทร์ จันทวิมล	ชมรมเด็ก
๒๕๒๒	๓-๖	ชมเชย	หมาป่าแสนฉลาด	ทองคำ แสนโสภา	ชมรมเด็ก
๒๕๒๒	๖-๑๑	ชมเชย	กล้วย	วนิดา จิตต์หมั่น	องค์การค้ำคูณสภา
๒๕๒๒	๖-๑๑	ชมเชย	แกะน้อยหาเพื่อน	กิตติวดี บุญเชื้อ	ไทยวัฒนาพานิช
๒๕๒๒	๖-๑๑	ชมเชย	ฉันเป็นต้นไม้ใหญ่	มิ่งศิริวัฒนา เมธานนท์	ไทยวัฒนาพานิช
๒๕๒๒	๖-๑๑	ชมเชย	เขี้ยวสิงโต	วาณิช จรุงกิจอนันต์	ดวงกมล
๒๕๒๒	๑๑-๑๔	ดีเด่น	ปิงหย้าป่าใหญ่	เทพศิริ สุขโสภา	ห้องสมุดเด็ก
๒๕๒๒	๑๑-๑๔	ชมเชย	เด็กน้อยแห่งท้องทุ่ง	มานพ แก้วสนิท	บรรณกิจ
๒๕๒๒	๑๑-๑๔	ชมเชย	ปลาวาฬของน้อย	วิริยะ สิริสิงห์	ชมรมเด็ก
๒๕๒๒	๑๑-๑๔	ชมเชย	นกบินไม่ได้	ปิยะดา วนันท์	ชมรมเด็ก
๒๕๒๒	๑๑-๑๔	ชมเชย	พระภูมิเจ้าที่	สุทธิลักษณ์ อัมพันวงศ์	องค์การค้ำคูณสภา
๒๕๒๒	๑๑-๑๔	ชมเชย	วัดของเรา	ทรรคนิยา กัลยาณมิตร	บรรณกิจ
๒๕๒๒	๑๑-๑๔	ดีเด่น	จิตรกรรมแบบสากลสกุลช่างชาว อินโข่ง	-	ศูนย์ส่งเสริมและค้นคว้า ศิลปวัฒนธรรมไทย
๒๕๒๒	๑๑-๑๔	ชมเชย	ตลุดยงวาน	-	เชษฐา

ปี	ระดับอายุ	รางวัล	ชื่อหนังสือ	ผู้แต่ง	สำนักพิมพ์
๒๕๒๓	๓-๖	ชมเชย	นกกระจอกสร้างรัง	ลมุล รัตตากร	ชมรมเด็ก
๒๕๒๓	๓-๖	ชมเชย	บ้านฉันดีที่สุดใน	พรจันทร์ จันทวิมล	ชมรมเด็ก
๒๕๒๓	๓-๖	ชมเชย	ลูกไก่แสนกล	รำพูล แก้วงาม	ชมรมเด็ก
๒๕๒๓	๖-๑๑	ดีเด่น	เพื่อนแท้	อำนาจ เย็นสบาย	พี.พี
๒๕๒๓	๖-๑๑	ชมเชย	แก่นพบพญานก	ลัดดา เหมทานันท์	ชมรมเด็ก
๒๕๒๓	๖-๑๑	ชมเชย	ตะเพียนเข้ากรุง	ไพโรจน์ อิศโรวงศ์	บรรณกิจ
๒๕๒๓	๖-๑๑	ชมเชย	แม่หนูผู้กล้าหาญ	วาณิช จรุงกิจอนันต์	ดวงกมล
๒๕๒๓	๑๑-๑๔	ดีเด่น	หมู่บ้านอาบจันทร์	มาลา คำจันทร์	ต้นหมาก
๒๕๒๓	๑๑-๑๔	ชมเชย	ไข่มุกไขว้ไปโรงเรียน	มานพ แก้วสนิท	ดวงกมล
๒๕๒๓	๑๑-๑๔	ชมเชย	สร้อยแสงแดง	สุวรรณีย์ สุนคนธา	ดวงตา
๒๕๒๓	๑๑-๑๔	ดีเด่น	คู่มือเลี้ยงปลาตู้	วิริยะ สิริสิงห	ชมรมเด็ก
๒๕๒๓	๑๑-๑๔	ชมเชย	กีฬาไทย	สมบัติ จำปาเงิน	ชมรมเด็ก
๒๕๒๓	๑๑-๑๔	ชมเชย	จิตกรรมไทย	วิบูลย์ ลีสุวรรณ	องค์การคำของคุรุสภา
๒๕๒๓	๑๑-๑๔	ชมเชย	บ้านคึกฤทธิ์และคอยขุนตาล	-	รุ่ง เรื่องรัตน์
๒๕๒๔	๓-๖	ชมเชย	บ้านของจุก	สัญญา รัมวังตระกูล	ไทยวัฒนาพานิช
๒๕๒๔	๓-๖	ชมเชย	บู๊ท้อแห่งแดนมหัศจรรย์	สุนทรา จึงพิชาญวณิชย์	ชมรมเด็ก

ปี	ระดับอายุ	รางวัล	ชื่อหนังสือ	ผู้แต่ง	สำนักพิมพ์
๒๕๒๔	๓-๖	ชมเชย	ทางใครเอ่ย	เอื้อพร (นามแฝง)	บรรณกิจ
๒๕๒๔	๓-๖	ชมเชย	หุบเขาแห่งความดี	มนตรี แพทย์เพียร	ไทยวัฒนาพานิช
๒๕๒๔	๖-๑๑	ดีเด่น	จ้าวป่า	อำนาจ เย็นสบาย	พี.พี
๒๕๒๔	๖-๑๑	ชมเชย	ความเต็มเมฆีโลก	มัลลิกา ดันตานันท์	สุริยบรรณ
๒๕๒๔	๖-๑๑	ชมเชย	ปิ่น ปิ่น รถไฟมาแล้ว	ปริศนา สุดลทอง	ต้นหมาก
๒๕๒๔	๖-๑๑	ชมเชย	แม่มดเจ้าปัญหา	วิมลรัตน์ ชัยสิทธิ์	ไทยวัฒนาพานิช
๒๕๒๔	๑๑-๑๔	ดีเด่น	ขนานน้อยกลางทุ่งนา	จำลอง ผึ้งชลจิต	ต้นหมาก
๒๕๒๔	๑๑-๑๔	ชมเชย	กระท่อมน้อยกลางทุ่ง	ทำนุ ดันประเสริฐ	ชมรมเด็ก
๒๕๒๔	๑๑-๑๔	ชมเชย	เด็กชายชาวเล	พนม นินทพฤกษ์	ต้นหมาก
๒๕๒๔	๑๑-๑๔	ชมเชย	หัวใจดวงน้อย	สีฟ้า (นามแฝง)	ดวงตา
๒๕๒๔	๑๑-๑๔	ชมเชย	การดูวิทยาศาสตร์	อำนวยการ เจริญศิลป์	บรรณกิจ
๒๕๒๔	๑๑-๑๔	ชมเชย	ชีวิตใต้ทะเลไทย	สุรินทร์ มัจฉาชีพ	แพร่พิทยา
๒๕๒๔	๑๑-๑๔	ชมเชย	ชีวิตอมตะ	ชัยวัฒน์ คุประตกุล	ชมรมเด็ก
๒๕๒๔	๑๑-๑๔	ชมเชย	นิทานภาพพุทธรักษา	ฐะปะนีย์ นาครทรรพ	ชมรมเด็ก
๒๕๒๔	การดู	ชมเชย	ตึกตอกออกกำลังกาย	เพิ่มพล โพธิ์เพิ่มแหม	ชมรมเด็ก
๒๕๒๔	การดู	ชมเชย	ฝนวิเศษ	ประสพโชค นวพันธุ์พิพัฒน์	ชมรมเด็ก
๒๕๒๔	การดู	ชมเชย	ลิ้มตัว	ปรีชา พร้อมพงษ์ศา	สุภา

ปี	ระดับอายุ	รางวัล	ชื่อหนังสือ	ผู้แต่ง	สำนักพิมพ์
๒๕๒๕	๓-๖	ดีเด่น	หมา ลา แพะข้ามสะพาน	วิสุทธิ สุทธิศรธา	ไทยวัฒนาพานิช
๒๕๒๕	๓-๖	ชมเชย	รับไม้อื่น	ไมตรี ลิ้มปิชาติ	ลูกหมี่
๒๕๒๕	๓-๖	ชมเชย	สูง - เตี้ย	ประชุมพร สุวรรณตรา	บรรณกิจ
๒๕๒๕	๓-๖	ชมเชย	หนูบ่อมแจ่มใส	สิริฐาน	พี.พี
๒๕๒๕	๖-๑๑	ดีเด่น	หมีใหญ่จัญภัย	พูนศรี คัมภีรปกรณ์	บรรณกิจ
๒๕๒๕	๖-๑๑	ชมเชย	นกนางแอ่น	อำนาจ เย็นสบาย	อุดมศึกษา
๒๕๒๕	๖-๑๑	ชมเชย	ฤทธิ์ราหู	จ้อย นันทิวิชรินทร์	บรรณกิจ
๒๕๒๕	๑๑-๑๔	ดีเด่น	ลูกป่า	มาลา คำจันทร์	คนวรรณกรรม
๒๕๒๕	๑๑-๑๔	ชมเชย	จดหมายถึงลูก	นิเวศน์ กันไทยราษฎร์	เรือนอักษร
๒๕๒๕	๑๑-๑๔	ชมเชย	บองหลา	พนม นันทพฤกษ์	ดอกหญ้า
๒๕๒๕	๑๑-๑๔	ชมเชย	เปลือกหอยของไทย	สุรินทร์ มัจฉาชีพ	แพรวพิทยา
๒๕๒๕	๑๑-๑๔	ชมเชย	เมืองไทย	สุทธิลักษณ์ อัมพันธ์วงศ์	สุริยาสาสน์
๒๕๒๕	๑๑-๑๔	ชมเชย	สมุดภาพลายไทยชุดสัตว์หิมพานต์	สุวรรณยา	รวมสาสน์
๒๕๒๕	๑๑-๑๔	ชมเชย	หญิงดี	กรวลี วริณกร	บรรณกิจ
๒๕๒๕	การ์ตูน	ดีเด่น	ขอยพักแวง	แมวเหมียว	สุภา
๒๕๒๕	การ์ตูน	ชมเชย	แก้วสารพัดนึก	แมวเหมียว	สุภา
๒๕๒๕	การ์ตูน	ชมเชย	โลมาเพื่อนแก้ว	อัมภา ศรีสวัสดิ์	ชมรมเด็ก

ปี	ระดับอายุ	รางวัล	ชื่อหนังสือ	ผู้แต่ง	สำนักพิมพ์
๒๕๒๖	๓-๖	ดีเด่น	หนุ้อกวาดบ้าน	อุไร พ้าคุ้ม	วัฒนาพานิช-
๒๕๒๖	๓-๖	ชมเชย	เขาคือใคร	พรจันทร์ จันทวิมล	ไทยวัฒนาพานิช
๒๕๒๖	๓-๖	ชมเชย	ชาย-ชวา	ประชุมพร สุวรรณตรา	บรรณกิจ
๒๕๒๖	๓-๖	ชมเชย	ยานพาหนะ	เชีย เอ็น เช็ค และ กานต์มณี ศักดิ์เจริญ	บรรณกิจ
๒๕๒๖	๖-๑๑	ดีเด่น	ต้นไม้มีเพื่อน	สุเทพ จิตรรื่น	ศึกษาพร
๒๕๒๖	๖-๑๑	ชมเชย	กระต่ายจอมไว	ประชุมพร สุวรรณตรา	ไทยวัฒนาพานิช
๒๕๒๖	๖-๑๑	ชมเชย	นายพยัญชนะ	ยศนันท์ (นามแฝง)	ไทยวัฒนาพานิช
๒๕๒๖	๑๑-๑๔	ดีเด่น	เพื่อนแท้	ทำนุ อันประเสริฐ	ไทยวัฒนาพานิช
๒๕๒๖	๑๑-๑๔	ชมเชย	จดหมายถึงคุณยาย (๓)	โสภาค สุวรรณ	บำรุงสาสิน
๒๕๒๖	๑๑-๑๔	ชมเชย	ลูกห่านโตน	ส. พุ่มสุวรรณ	ไทยวัฒนาพานิช
๒๕๒๖	๑๑-๑๔	ชมเชย	หลุยส์อ็อกและเพื่อน	เจตนาพร (นามแฝง)	วสิ
๒๕๒๖	๑๑-๑๔	ชมเชย	ประวัตินักวิทยาศาสตร์ไทย	สมบัติ จำปาเงิน	บรรณกิจ
๒๕๒๖	๑๑-๑๔	ชมเชย	ว่าวไทย	ยุพิน ธชาศรี	สุวีรยาสาสน์
๒๕๒๖	๑๑-๑๔	ชมเชย	ลัทธิวาทศาสตร์เล่ม ๑-๓	ช่อทิพย์ สิริลักษณ์	บรรณกิจ

ปี	ระดับอายุ	รางวัล	ชื่อหนังสือ	ผู้แต่ง	สำนักพิมพ์
๒๕๒๗	๓-๖	ดีเด่น	ลูกสัตว์หามแม่	จิตอารมย์ สวัสดิ์ชิตัง	วัฒนาพานิช
๒๕๒๗	๓-๖	ชมเชย	พลายลำดวน	วิริยะ สิริสิงห	สุวีรียาสาส์น
๒๕๒๗	๓-๖	ชมเชย	ลูกหมี่มีน่อง	ประชุมพร สุวรรณตรา	บรรณกิจ
๒๕๒๗	๓-๖	ชมเชย	ลิปสหาย	ประชุมพร สุวรรณตรา	บรรณกิจ
๒๕๒๗	๖-๑๑	ดีเด่น	ก ข ชับชาน	เนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์ และ วีระศักดิ์ ชุชื่นชิน	ก. ใก่
๒๕๒๗	๖-๑๑	ชมเชย	ข้าวเหนียว	อิทธิพล วาทะวิฒนะ	วัฒนาพานิช
๒๕๒๗	๖-๑๑	ชมเชย	พลายมิ่งเมือง	ชยศักดิ์ อุดลยพิสุธิมาศ	วัฒนาพานิช
๒๕๒๗	๖-๑๑	ชมเชย	พระอาทิตย์อัสดง	อรุณรัตน์ วิวารชนะเดช	วัฒนาพานิช
๒๕๒๗	๑๑-๑๔	ดีเด่น	เหยี่ยวชาดวัน	ส. พุ่มสุวรรณ	บรรณกิจ
๒๕๒๗	๑๑-๑๔	ชมเชย	เหยี่ยวไปในวันหยุด	ประพิณ ออกเวหา	วัฒนาพานิช
๒๕๒๗	๑๑-๑๔	ชมเชย	ไม้ค่อมแคระ	ส. พุ่มสุวรรณ	ไทยวัฒนาพานิช
๒๕๒๗	๑๑-๑๔	ชมเชย	โลกของหนูแหวน เล่ม ๒	ศราราก	ดอกหญ้า
๒๕๒๗	๑๑-๑๔	ดีเด่น	เหยี่ยววัดโพธิ์	สุทธิลักษณ์ อ่ำพินวงศ์	สุวีรียาสาส์น
๒๕๒๗	๑๑-๑๔	ชมเชย	คอมพิวเตอร์ที่รัก	ครรชิต มาลัยวงศ์	สุวีรียาสาส์น
๒๕๒๗	๑๑-๑๔	ชมเชย	เครื่องจักรสาน	วินัย วิริยะปานนท์	แพร์พิทยา

ปี	ระดับอายุ	รางวัล	ชื่อหนังสือ	ผู้แต่ง	สำนักพิมพ์
๒๕๒๗	๑๑-๑๔	ชมเชย	พระบิดาวิทยาศาสตร์ไทย	สิงห์โต ปุกหุด	สุวีรียาสาส์น
๒๕๒๗	๑๑-๑๔	ชมเชย	สาวรุ่น	กรวลี วรัญกร	บรรณกิจ
๒๕๒๗	การตูน	ชมเชย	วิทยาศาสตร์รอบตัว	สุรพล พิทยาสกุล	ธีรสาส์น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

ตารางที่ ๒, ๓, ๔ และ ๕

ตารางวิเคราะห์หมโนทัศน์ทางจริยธรรม

ในหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่ชนะการประกวด

พ.ศ. ๒๕๑๔-๒๕๒๗

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒

ตารางสำรวจและวิเคราะห์หมโนทัศน์ทางจริยธรรม

ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑

ของหนังสืออ่านสำหรับเด็ก ในระดับเด็กเริ่มอ่าน (๓-๖ ปี)

จำนวน ๓๗ เล่ม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อหนังสืออ่านสำหรับเด็กในระดับเด็กเริ่มอ่าน (๓-๖ ปี)

ที่ผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์

(จำนวน ๓๗ เล่ม)

๑. อ้วนกับอีตผจญภัย
๒. ตุ๊กแกผู้อาร์ท
๓. ลูกไก่แสนสวย
๔. เอื่องชะสีทอง
๕. นายขนมต้ม
๖. เสือเผ่ากับลูกวัว
๗. ทำไมหนอนายตีบป่อง
๘. หวานอยู่ไหน
๙. เด็กชายดวงเข้าเมือง
๑๐. เพื่อนของเจ้า
๑๑. สามสือยากเป็นเสือ
๑๒. ใฝ่น้อย
๑๓. ผมน้ำ
๑๔. อ่านสนุก
๑๕. จ้อยเรียนรู
๑๖. ลูกรัก
๑๗. ลูกหมีเป็นหวัด
๑๘. หมาป่าแสนฉลาด
๑๙. นกกระจอกสร้างรัง
๒๐. บ้านฉันทิที่สุด
๒๑. ลูกไก่แสนกล
๒๒. บ้านของจุก
๒๓. นู๋บี้ทองแดนมหัศจรรย์

๒๔. หางใครเอ้ย
๒๕. ทูบเขาแห่งความดี
๒๖. หมา ลา แพะ ช้างสะพาน
๒๗. รับไม้อื่น
๒๘. สูง-เตี้ย
๒๙. หนูป้อมแจ่มใส
๓๐. หนูอ้อกวาดบ้าน
๓๑. เขาคือใคร
๓๒. ช้าย-ชวา
๓๓. ยานพาหนะ
๓๔. จุกสัตว์หาแม่
๓๕. พลายลำควน
๓๖. จุกหมีมีน้อง
๓๗. ลีบสหาย

ศูนย์วิทยพัชรากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง อ้วนกับอึดผจญภัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๔	<p>ความเอื้อ เพื่อ เผื่อแผ่และ เสียสละ</p> <p>(ความเอื้อ เพื่อ เผื่อแผ่ เป็นการกระทำที่แสดงถึงไมตรีจิต เพื่อให้ผู้อื่นได้รับความสะดวก ความพอใจ เห็นใจ ช่วยเหลือ แบ่งปัน</p> <p>ความเสียสละ เป็นการยอมเสียสิทธิ์และยอมลำบาก เพื่อประโยชน์ของผู้อื่น)</p>	<p>*๑. ความเอื้อ เพื่อ เผื่อแผ่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งควรกระทำ</p> <p>๒. ผู้ที่รู้จักให้ รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ</p> <p>*๓. ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า</p> <p>*๔. การให้ก่อนให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ</p>	<p>มันทำท่าจะติด</p> <p>อ้วนกับอึดหกล้มกลิ้ง</p> <p>แล้วต่างก็ลุกวิ่ง</p> <p>ชิงกันป็นขึ้นต้นไม้</p> <p>มองดูไปข้างหน้า</p> <p>เห็นข้างป่าตัวโตใหญ่</p> <p>กินอ้อยกล้วยหลายใบ</p> <p>หกกิ่งไม้ เสียงโผง ผอง</p> <p>กระรอกน้อย เจ้าแลเห็น</p> <p>แนะให้ เร็นหนี เข้าโพรง</p> <p>ตัวมันจะอยู่โ योग</p> <p>คอยเฝ้าดูอยู่ไกล ๆ</p>	

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒	<p>ความเมตตา กรุณา (เมตตา คือ ความรู้สึกรักและ สงสาร прารณาให้ผู้อื่นพ้น ทุกข์ กรุณา คือ การกระทำให้ ความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้อื่นพ้น ทุกข์และเป็นสุข ช่วยเหลือเท่า ที่จะทำได้)</p>	<p>๑. ความเมตตา กรุณา ก่อให้เกิดสันติสุข และเป็นเครื่องค้ำจุนโลก *๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม *๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตน เองและผู้อื่นเดือดร้อน</p>	<p>ตัวใหญ่ลายพาดกลอน บนก้อนหินยืนเดี่ยวคาย วังหนีจนล้มหงาย กลัว เสือร้ายติดตามมา พรานป่าแลเห็นเข้า สงสารเจ้าทั้งสองรา ล้มลุกคลุกคลานมา ยิงขึ้นฟ้า เสือหนีไป</p>	<p>๑. บุคคลที่มีจิตใจคิด เมตตา ต่อสัตว์ ย่อมมีจิตใจ ประเสริฐ</p>

ศูนย์วิทยารักษาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง ตุ๊กแกผู้อารักขา

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑	<p>การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิต และร่างกายของบุคคลและ สัตว์ (หมายถึง การไม่ทำร้าย ให้บาดเจ็บหรือพิการ การ กักขังทรมานให้ผู้อื่นได้รับ ความลำบาก ตลอดจนต้อง เสียชีวิต รวมทั้งการแสวง หาความสุขสนุกสนาน จาก ความทุกข์ของผู้อื่น ไม่ว่า คนหรือสัตว์)</p>	<p>*๑. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุข ไม่อยากจะได้รับความทุกข์ *๒. หากปรารถนาความสุขอย่า สร้างความทุกข์ให้ผู้อื่น *๓. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกขนั้นถึงตัว *๔. การเบียดเบียนกัน การจอง เวรคิดแก้แค้นต่อกัน เป็นบาป</p>	<p>(หน้า ๑๔ - ๒๑) "ตาภารโรงเอาหินขว้างพ่อ เขาบอกว่าจะจับพวก เราย่างไฟให้หมด" "เราอยู่ที่นี้ต่อไปไม่ได้แล้วละ ต้องย้ายไป อยู่ที่อื่น" พ่อบอกแม่ "จ๊ะ เราต้องย้ายแน่" ตุ๊กกับตุ๊ก กระจอนพรวดตามแม่ไป ตาภารโรง ใจร้าย เอาไม้กวาดแหยไปมาบนชื้อ แม่พาตุ๊กกับตุ๊ก กระจอนจากชื้อหนีไป</p>	

ศูนย์วิทยพัชยาคร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง ลูกไก่แสนสวย

ตอนที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๓๐	<p>การแก้ไขข้อบกพร่องการปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่ ศิลปธรรม ระเบียบ กฎหมาย และจารีตประเพณี</p> <p>(หมายถึง การแก้ไขความบกพร่องในการปฏิบัติในทางที่จะนำมาซึ่งความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น ได้แก่ การพยายามไม่ผิดจารีตประเพณี ข้อบังคับ ศีลธรรมและจริยธรรม อันดั่งงามที่ตกลงไว้ในกลุ่มนั้น โดยความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การกระทำทุกอย่างมีสาเหตุ สามารถป้องกันได้และแก้ไขได้ ๒. การกระทำผิดของแต่ละบุคคล มีผลกระทบกระเทือนต่อสังคม ๓. ทุกคนมีส่วนในการแก้ไขป้องกันความบกพร่อง ความผิดต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม *๔. การสำนึกผิดและกลับตัวเป็นคนดี ควรได้รับการยกย่อง ๕. การลงโทษที่เหมาะสม เป็นวิธีหนึ่งในการแก้พฤติกรรมของผู้กระทำผิด ๖. ผู้ที่ปฏิบัติตามระเบียบจารีตประเพณี ศิลปธรรม กฎหมาย ย่อมอยู่ได้อย่างเป็นสุขในสังคมและได้รับการสรรเสริญ ๗. การรู้สาเหตุแห่งความบกพร่องทางจริยธรรม เป็นการป้องกันที่ได้ผลดี 	<p>"เจี๊ยบ" กระแผลกหนีน้อง ๆ ไปซุกอยู่มุมแล้ว เจี๊ยบสำนึกผิด เสียใจเหลือเกินที่เคยหัวเราะเยาะ "เป้" มาก่อน</p> <p>"ฉันเป็นหัวใจกวนน้อง ๆ ให้อ้อ เป้ เป้เกิดมาเคาระห์ร้ายชาติการมาแต่กำเนิด พอฉันตาบอดน้อง ๆ พากันหัวเราะล้อเลียน เป้กลับช่วยฉัน"</p> <p>เจี๊ยบ รู้สึกผิดขอโทษเป้ ลูกไก่ทุกตัวจึงเลิกเกลียดเป้ และไม่หัวเราะเยาะ เป้ผู้ที่พิการอีก ลูกไก่ทุกตัวเล่นด้วยกันอย่างมีความสุข</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ผู้ที่สำนึกผิดและกลับตัวเป็นคนดีควรได้รับการให้อภัย

เรื่อง เอื้องชะงะสีทอง

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๖	<p>ความกตัญญูตเวที (คือ ความรู้สึกในอุปการะ คุณหรือความดีที่ผู้อื่นหรือสิ่ง อื่นมีต่อเราอันแสดงออกมา จากความนึกคิดของแต่ละ คนและการแสดงออก หรือ การตอบแทนบุญคุณต่อความ ดีที่ผู้อื่นทำนั้น โดยการแสดง ออกทั้งการกระทำและคำพูด</p>	<p>*๑. ความกตัญญูตเวที เป็นลักษณะ ของคนดี</p> <p>๒. ความกตัญญูตเวที เป็นสิ่งที่ ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุก สมัยอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>*๓. คนอกตัญญู เป็นที่รังเกียจของ สังคม คนกตัญญู ย่อมได้รับการ สรรเสริญยกย่อง</p>	<p>(หน้า ๑) เจ้าหนูน้อยเผ่ากะเหรี่ยง ผู้มีฉายาว่า ต้าเก ได้ตัดสินใจในทันทีนั้น เขาจะต้องเดินไปนำ ดอกเอื้องชะงะสีทอง มารักษาแม่ซึ่งกำลังเป็นไข้หนัก ให้หายให้ได้</p>	<p>๑. บุตรต้องมีความกตัญญู ต่อมารดา</p>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๖	มารยาทในการแสดงความเคารพการขอร้อง การแสดงความขอบคุณ การขอความช่วยเหลือ การปฏิเสธ การแสดงความไม่เห็นด้วย การแสดงความยินดี การแสดงความเสียใจ การเล่น การพักผ่อนหย่อนใจ	<p>*๑. การแสดงออกทางกิริยาวาจา เป็นเครื่องหมายแสดงให้บุคคลอื่นเข้าใจ</p> <p>*๒. การมีมารยาทในการแสดงออก เป็นบุคลิกภาพที่พึงประสงค์และได้รับการยกย่อง</p> <p>๓. การมีมารยาทดี ทำให้เกิดความพอใจที่จะอยู่หรือทำงานร่วมกัน</p> <p>๔. มารยาทในการแสดงออก เป็นสิ่งที่ต้องฝึกฝน และอบรมให้เกิดเป็นนิสัย</p>	<p>(หน้า ๖ - ๗) "เจ้าเด็กน้อยผู้โอหัง เจ้าล้าลูก ล้าเข้ามาในดินแดนอันศักดิ์สิทธิ์ของข้าด้วยความประสงค์สิ่งใด หากเจ้าไม่บอกความจริง เจ้าจะต้องตาย"</p> <p>ต้าเก จึงตอบว่า "ข้าของเคารพต่อผู้รักษาดินแดนอันศักดิ์สิทธิ์ ข้าต้องการเอื้องชะสีทองไปรักษา มารดาผู้ป่วยหนัก ถึงตัวข้าเองจะต้องตายข้าก็ยอม"</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๕	<p>ความกล้าหาญและ<u>ความเชื่อ</u> มั่นในตนเอง (เป็นการแสดงออกทางกาย วาจาที่สะท้อนให้เห็นถึง ความเด็ดเดี่ยวกล้าเผชิญ เหตุการณ์อย่างไม่สะทก สะท้าน ด้วยความแน่ใจว่า ถูกต้องของความรู้และความ ประพฤติของตน เป็นการ สร้างบุคลิกภาพของบุคคล ให้หน้าเลื่อมใส เคารพ ทำ ให้เกิดความอบอุ่น ความ มั่นใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง)</p>	<p>*๑. ความมีกำลังใจที่จะเผชิญต่อ เหตุการณ์ต่างๆ และสามารถ สนองตอบได้อย่างเหมาะสม เป็นความกล้าหาญที่ควรยกย่อง</p> <p>๒. การกล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุ ผล เป็นสิ่งที่ควรฝึก</p> <p>๓. ความกล้าหาญเป็นลักษณะอย่าง หนึ่งของความ เป็นผู้นำ</p> <p>๔. ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้ ตัดสินใจอย่างมั่นใจ</p> <p>๕. ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้ มีบุคลิกภาพของผู้นำและเป็น ที่เชื่อถือของผู้อื่น</p> <p>๖. การรู้จักแสดงความคิดเห็น ของตนตามกาลเทศะอย่าง ถูกต้องเหมาะสมทำให้ได้รับ การยอมรับและความร่วมมือ จากผู้อื่น</p>	<p>(หน้า ๑๒) นานเท่านั้นที่ผ่านไป.... ต่าเกไต่ยีน เสียงกระซิบแผ่วเบาที่หู หลังจากที่ได้สู้กับตึกแดน ยักษ์เพื่อให้ได้ดอกเอื้องแซะสีทอง "ต่าเก ... ลูก ขึ้นเถิดต่าเกผู้กล้าหาญเอื้องแซะสีทองอยู่ที่เจ้าแล้ว เจ้าจงรีบกลับไปเถิด ถ้าช้าจะไม่ทันรักษาแม่"</p>	<p>๑. ความกล้าหาญยอม นำ ไปสู่ความสำเร็จ</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๖	มารยาทในการแสดงความเคารพ การขออภัย การแสดงความขอบคุณ การขอความช่วยเหลือ การปฏิเสธ การแสดงความไม่เห็นด้วย การแสดงความยินดี การแสดงความเสียใจ การเล่น การพักผ่อนหย่อนใจ	<ul style="list-style-type: none"> *๑. การแสดงออกทางกิริยา วาจา เป็นเครื่องหมายแสดงให้บุคคลอื่น เข้าใจ *๒. การมีมารยาทในการแสดงออก เป็นบุคลิกภาพที่พึงประสงค์และได้รับการยกย่อง ๓. การมีมารยาทดี ทำให้เกิดความพอใจที่จะอยู่หรือทำงานร่วมกัน ๔. มารยาทในการแสดงออก เป็นสิ่งที่ต้องฝึกฝน และอบรมให้ เกิดเป็นนิสัย 	(หน้า ๑๒) ต่ำ เกลุกขึ้น โอ้จริงด้วย นี่ไง ดอก เอื้องแซะสีทองอยู่ที่นี้เอง เขากราบลงกับพื้น กล่าวขอบคุณเทพยดา และเสียงอันศักดิ์สิทธิ์ของผู้รักษาป่า เขาลำเนาไพร จากนั้นต่ำ เก็กรีบ เดินทางกลับบ้าน	๑. การแสดงความเคารพ ต่อผู้มีพระคุณควรปฏิบัติ อย่างยิ่ง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง นายชนมดัม

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๕	<p>ความกล้าหาญและความเชื่อมั่น ในตนเอง (เป็นการแสดงออกทางกาย วาจาที่สะท้อนให้เห็นถึงความ เด็ดเดี่ยวกล้าเผชิญเหตุการณ์ อย่างไม่สะทกสะท้าน ด้วย ความแน่ใจว่าถูกต้องของความ รู้และความประพฤติของตน เป็นการสร้างบุคลิกภาพของ บุคคลให้น่าเชื่อถือ เคารพ ทำให้เกิดความอบอุ่น ความ มั่นใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง)</p>	<p>*๑. ความมีกำลังใจที่จะ เผชิญต่อเหตุการณ์ ต่าง ๆ และสามารถสนองตอบได้อย่าง เหมาะสม เป็นความกล้าหาญที่ควรยก ย่อง</p> <p>๒. การกล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผล เป็นสิ่ง ที่ควรฝึก</p> <p>๓. ความกล้าหาญเป็นลักษณะอย่างหนึ่งของ ความเป็นผู้นำ</p> <p>*๔. ความ เชื่อมั่นในตนเอง ทำให้ตัดสินใจ อย่างมั่นใจ</p> <p>๕. ความ เชื่อมั่นในตนเอง ทำให้มีบุคลิก ภาพของผู้นำและ เป็นที่ เชื่อถือของผู้อื่น</p> <p>๖. การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนตาม กาลเทศะอย่างถูกต้อง เหมาะสมทำให้ ได้รับการยอมรับและความร่วมมือจาก ผู้อื่น</p>	<p>(หน้า ๑๔-๓๐) ผมพูดกับปู่ว่า นายชนมดัม เตะนักมวยพม่า แพ้ถึง ๓ คนแล้ว คงจะเหนื่อยจนหมดแรงชกต่อไป ปู่เล่า ว่ากรรมการถามว่า ยังมีนักมวยพม่าอีกหลายคนอยากจะชก ด้วย นายชนมดัมจะสู้หรือไม่ นายชนมดัมตอบเสียงดังว่า อีก ๑๐ คนก็สู้ได้</p> <p>ผลปรากฏว่า ไม่มีพม่าคนใดสู้นายชนมดัมได้เลย พระเจ้ามั่งระพอพระทัยในฝีมือของนายชนมดัมมากโปรดฯ ให้เข้าเฝ้าเพื่อประทานรางวัล รับสั่งถามว่าอยากได้เงิน หรือภรรยา นายชนมดัมคิดว่าเมืองไทยอุดมสมบูรณ์แล้ว ขยันทำงานก็หาเงินได้ จึงทูลขอภรรยา พระเจ้ามั่งระ ประทานสาวพม่าและมอญให้</p>	<p>๑. คนที่มีความกล้าหาญ จะได้รับผลในสิ่งที่ คนพึงพอใจ</p>

เรื่อง เลือเจ้ากับลูกวัว

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๔	<p>ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และ เสียสละ</p> <p>(ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็น การกระทำที่แสดงถึงไมตรีจิต เพื่อให้ผู้อื่นได้รับความสะดวก ความพอใจ เห็นใจ ช่วย เหลือ แบ่งปัน</p> <p>ความเสียสละ เป็นการ ยอมเสียสิทธิ์และยอมลำบาก เพื่อประโยชน์ของผู้อื่น)</p>	<p>๑. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งควรกระทำ</p> <p>๒. ผู้ที่รู้จักให้ รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ</p> <p>*๓. ความมีน้ำใจเป็นสิ่งที่มีความค่า</p> <p>๔. การให้ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้ และผู้รับ</p>	<p>(หน้า ๒) .ลูกวัวตัวนี้มีใจโอบอ้อมอารี ชอบช่วยเหลือสัตว์ อื่น ๆ ที่ได้รับความเดือดร้อน และมีความทุกขมันเคยหา อาหารให้ลูกหมักิน วันหนึ่งกระต่ายและลูกกวางหลงทางมา มันก็พาไปส่งถึงที่อยู่ สัตว์ทุกตัวแถบ เขิงเขารู้จักและรักใคร่ ชอบพอลูกวัวตัวนี้</p>	<p>๑. บุคคลที่มีความ เอื้อ เฟื้อ เผื่อแผ่ ช่วยเหลือต่อผู้ อื่น ย่อมเป็นที่รักใคร่ ของคนในสังคมและย่อม ได้รับการสรร เสริญ ยกย่อง</p>

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒	<p>ความเมตตา กรุณา</p> <p>(เมตตา คือ ความรู้สึกรักและ สงสาร ปรารถนาให้ผู้อื่นพ้น ทุกข์</p> <p>กรุณา คือ การกระทำให้ ความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้อื่นพ้น ทุกข์และเป็นสุข ช่วยเหลือเท่า ที่จะทำได้)</p>	<p>๑. ความเมตตา กรุณา ก่อให้เกิดสันติสุข และเป็นเครื่องค้ำจุนโลก</p> <p>*๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม</p> <p>*๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเอง และผู้อื่นเดือดร้อน</p>	<p>(หน้า ๖) ลูกวัวเดินเข้าไปในป่าพบเสือ เฒ่าตัวหนึ่งถูกต้นไม้ ล้มทับอยู่ เสือเฒ่าเหลือบเห็นลูกวัว เขาก็ร้องขอความช่วยเหลือว่า</p> <p>"ลูกวัวน้อยที่รัก ช่วยฉันด้วยเถิด ช่วยยกต้นไม้ที่ทับ ฉันนี้ออกให้ที มิฉะนั้นฉันคงตายแน่ ๆ ฉันหิวเหลือเกิน"</p> <p>ลูกวัวได้ยินดังนั้นก็ยิ่งมีความสงสาร พยายามเข้าช่วย เสือเฒ่า</p> <p>แต่ต้นไม้หนักเกินกำลังของลูกวัวที่จะยกขึ้นได้ ลูกวัวจึงหาไม้มาได้ท่อนหนึ่งใช้เป็นชะแลงจัดจนต้นไม้ขึ้น เขยื้อนขึ้น เสือเฒ่าจึงหลุดออกมาได้</p>	

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๗	<p>การไม่พูดปด ไม่ปิดเป็นน ไม่ อำพรางความจริง การไม่ยุยง ให้เกิดความแตกแยกและการ ไม่พูดคำหยาบ (การพูดดีจะช่วยป้องกันการแตก แยก และการประทุษร้าย ก่อ ให้เกิดความเข้าใจ รักใคร่ เชื่อถือ ไว้วางใจ สร้างความ สามัคคีในหมู่คณะ)</p>	<p>*๑. การพูดและเขียนแต่ความจริง ช่วย ให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง</p> <p>๒. การพูดการเขียนที่ดี ต้องไม่ล่อเสียด เพื่อเจ้อ หยาบคาย</p> <p>*๓. การพูดหรือการเขียนที่ก่อให้เกิด ความแตกร้าง กระทบกระเทือนจิต ใจ ไร้สาระ ชักนำผู้อื่นให้หลงผิด ยอมเป็นภัยต่อสังคม</p>	<p>(หน้า ๑๖-๒๐) แล้วทั้งสองก็ชวนกันไปหาลุงเต่าซึ่งอยู่ใน ลำธารลึกเข้าไปในป่า เมื่อพบลุงเต่า เสือเผ่าบอกกับลุงเต่า ว่า "เราพบเจ้าลูกวัวตัวนี้หลงทางอยู่ในป่า เราจะจับกินเสีย เจ้าว่าเราทำถูกหรือไม่" ตอบมาเร็ว ๆ เราหิวจะแยะอยู่แล้ว"</p> <p>ลูกวัวใจดีจึงแย้งว่า</p> <p>"ไม่ใช่ใช้อย่างนั้น ขณะที่ฉันเดินเล่นเพลิน ๆ อยู่ ฉันได้ยินเสียงร้องขอความช่วยเหลือ ฉันเดินไปตามเสียงนั้น ก็เห็นท่านเสือถูกต้นไม้ล้มทับอยู่ ฉันเป็นผู้ช่วยท่าน เสือให้หลุด จากต้นไม้ที่ล้มทับต่างหาก แต่พอท่านเสือหลุดออกมาได้ก็จะ จับฉันกิน ฉันจึงบอกเขาว่าไม่ควรกินฉัน เพราะฉันได้ช่วยชีวิต เขาไว้ ขอให้ลุงเต่าช่วยพิจารณาด้วยเถิดว่า ฉันทำถูกหรือไม่"</p> <p>ลุงเต่าฟังแล้วก็รู้ว่า เสือเผ่าเป็นผู้ผิด คิดจะช่วยลูกวัว</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๖	ความกตัญญูทเวที (คือ ความรู้สึกในอุปการะคุณ หรือความดีที่ผู้อื่นหรือสิ่งอื่นมี ต่อเราอันแสดงออกมาจาก ความนึกคิดของแต่ละคนและ การแสดงออก หรือการตอบ แทนบุญคุณต่อความดีที่ผู้อื่นทำ นั้น โดยการแสดงออกทั้งการ กระทำและคำพูด)	<p>๑. ความกตัญญูทเวที เป็นลักษณะของ คนดี</p> <p>๒. ความกตัญญูทเวที เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม ในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่าง สม่ำเสมอ</p> <p>*๓. คนอกตัญญูเป็นที่รังเกียจของสังคม คนกตัญญู ย่อมได้รับการสรรเสริญ ยกย่อง</p>	<p>(หน้า ๒๘-๓๐) ลุง เต่ากับลูกวัวใจดีจึงพูดขึ้นพร้อมกันว่า "เราไม่ว่าอย่างไรหรอก เราทั้งสองกำลังจะกลับไปเยี่ยม เขากัน เจ้าจงนอนคอยผู้ที่เขาจะเมตตาจะมาช่วยเจ้าต่อไป เถิด นอนอยู่อย่างนั้นนะดีแล้ว เพราะเจ้าเป็นผู้ไม่รู้จักตอบ แทนบุญคุณผู้ที่ให้ความช่วยเหลือเจ้า"</p> <p>ลุง เต่าชวนลูกวัวกลับที่อยู่ เลือ เผ่าผู้เนรคุณจึงต้อง นอนทนทุกข์เวทนาต่อไป</p>	<p>๑. คนเนรคุณ ไม่ควร คบค้าสมาคมด้วย</p>

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง ทำไมหนอนายตบป้อง

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๗	<p>การไม่พูดบด ไม่บิดเบือน ไม่อำพรางความจริง การ ไม่ยุยงให้เกิดความแตก แยกและการไม่พูดคำหยาบ (การพูดดีจะช่วยป้องกัน การแตกแยก และการประ ทุษร้ายก่อให้เกิดความ เข้า ใจ รักใคร่ เชื่อถือ ไว วางใจ สร้างความสามัคคี ในหมู่คณะ)</p>	<p>๑. การพูดและเขียนแต่ความจริง ช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง</p> <p>๒. การพูดการเขียนที่ดี ต้องไม่ล่อ ล่ียง เพื่อ เจ้อ หยาบคาย</p> <p>*๓. การพูดหรือการเขียนที่ก่อให้เกิด ความแตกร้าง กระทบกระเทือน จิตใจ ไร้สาระ ชกนนำผู้อื่นให้ หลงผิด ย่อมเป็นภัยต่อสังคม</p>	<p>เมื่อใดก็ตามที่มีคนมาถามนายตบป้องไม่ว่าจะเป็น เรื่องอะไร เขามักจะตอบผิดไปจากความเป็นจริง เช่น ป้าแจ่มไปทำนา พอมีคนมาถามแจะบอกว่า ไปซื้อของในตลาด เป็นต้น</p>	<p>๑. บุคคลที่พูดไม่ตรงตาม ความเป็นจริง ย่อมไม่ มีผู้ใด เชื่อถือและไว้วาง ใจ</p>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง หวานอยู่ไหน

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒	<p>ความเมตตา กรุณา (เมตตา คือ ความรู้สึกรักและ สงสาร ปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ กรุณา คือ การกระทำให้ความ ช่วยเหลือ เพื่อให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ และเป็นสุข ช่วยเหลือเท่าที่จะ ทำได้)</p>	<p>*๑. ความเมตตา กรุณา ก่อให้เกิดสันติสุข และเป็นเครื่องค้ำจุนโลก ๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม *๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเอง และผู้อื่นเดือดร้อน</p>	<p>(หน้า ๗) วันหนึ่ง...นินา นั่งเล่นในสวนมีลูกแมวน่ารักวิ่ง มาหา แมวไทยเสียด้วย ตาสีฟ้าแจ่ม ขนเป็นมัน ร้องเหมียว ... น่าเอ็นดูจริง "ให้แมวนอนอยู่กับนินาได้ไหมจ๊ะ" นินาถามคุณแม่ คุณแม่บอกว่า "ได้" นินาหามให้แมวกิน หาดะกร้าให้แมว นอน นินาตั้งชื่อแม่ว่า "หวาน" นินา รัก หวาน มาก (หน้า ๑๔) นินา เดินมาพบเด็กชายน้อย นินาถาม น้อยว่า เห็นแมว ชื่อ หวาน ของนินาไหมคะ น้อยบอกนินาว่า "ไม่เคยเห็นแมว ชื่อหวาน แต่จะ ช่วยนินา ตามหาหวานให้จนได้"</p>	<p>๑. การมีความกรุณาต่อสัตว์ เป็นสิ่งที่ทุกคนพึงมีใจ จิตใจ จะก่อให้เกิด ความสุข</p>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๔	<p>ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ</p> <p>(ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นการกระทำที่แสดงถึงไมตรีจิต เพื่อให้ผู้อื่นได้รับความสะดวก ความพอใจ เห็นใจ ช่วยเหลือแบ่งปัน)</p>	<p>๑. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งที่ควรกระทำ</p> <p>*๒. ผู้ที่รู้จักให้ รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ</p> <p>๓. ความมีน้ำใจเป็นสิ่งที่มีความค่า</p> <p>*๔. การให้ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ</p>	<p>(หน้า ๑๔) พบพบแม่ค้าขายผลไม้ น้อยก็ถามแม่ค้าถึงหวาน แม่ค้าตอบว่า ไม่เคยเห็นเลยจะ นินาฟังแล้วน้ำตาร่วงพรู แม่ค้าร้องว่า "โธ...โธ...นี่แน่ะ แม่ค้าให้กล้วยหนู นะจ๊ะ หนูอย่าร้องไห้ นะ"</p>	
๔	<p>ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ</p> <p>(ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นการกระทำที่แสดงถึงไมตรีจิต เพื่อให้ผู้อื่นได้รับความสะดวก ความพอใจ เห็นใจ ช่วยเหลือแบ่งปัน</p> <p>ความเสียสละ เป็นการยอมเสียสิทธิ์และยอมลำบากเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น)</p>	<p>๑. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งที่ควรกระทำ</p> <p>*๒. ผู้ที่รู้จักให้ รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ</p> <p>*๓. ความมีน้ำใจเป็นสิ่งที่มีความค่า</p> <p>*๔. การให้ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ</p>	<p>(หน้า ๒๑) น้อยกับนินา แบ่งกล้วยกันกิน นินาเหนื่อยเดินไม่ไหวนั่งพิงไถลน้อยจนหลับไป</p>	

เรื่อง เด็กชายดวง เข้าเมือง

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๔	การยอมรับความเปลี่ยนแปลง (ทุกสิ่งทุกอย่างย่อมเปลี่ยนแปลง อยู่เสมอ ไม่มีสิ่งใดสามารถอยู่ คงที่ ต้องไม่ยึดมั่นสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ตายตัวเกินไป ทำให้เกิดความ โง่งม ปลอดภัย การยอมรับ ความเปลี่ยนแปลง ทำให้บุคคล เผชิญเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่าง เป็นสุข ไม่หวั่นไหว เดือดร้อน ใจหรือยินดีจนเกินไป)	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ทุกสิ่งทุกอย่างย่อมเปลี่ยนแปลงได้ ไม่ยั่งยืน ๒. เหตุการณ์ต่าง ๆ อาจทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงได้ ๓. ประเพณี วัฒนธรรม กฎหมายต้อง เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้เหมาะสมกับ กาลสมัย ๔. ถ้าเรายอมรับความเปลี่ยนแปลงว่า เป็นของธรรมดา แล้วจะไม่เกิด ความทุกข์ *๕. การปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง แปลงที่ดั่งาม เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ 	(หน้า ๑๕) เจ้าดวง เริ่มแปลกใจ บ้ายอะไรน่าเวียนหัว ต้องระวังไปทั้งตัว เพราะเครื่องหมายจราจร	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๘	<p>ความเป็นผู้มีวัฒนธรรมและปฏิบัติ ตามประเพณีนิยม (มารยาทเป็นการแสดงออกทาง กาย วาจา ในด้านการแสดง ความเคารพ การพูด การกินอยู่ หลับนอน กิริยาท่าทางและการ ปฏิบัติตนในโอกาสต่าง ๆ ที่ยอม ตกลงกันว่า สวยงามถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ แสดงออก หรือร่วมกิจกรรมพิเศษ ในโอกาสต่าง ๆ)</p>	<p>๑. วัฒนธรรม ประเพณี เป็นเครื่อง กำหนดสิ่งที่ควรกระทำ และพึง ละเว้นของบุคคลในชุมชนนั้น ๆ</p> <p>*๒. วัฒนธรรม ประเพณี ย่อมเกิดขึ้นใหม่ หรือเปลี่ยนแปลงได้โดยการยอมรับ ของสังคม</p> <p>*๓. ผู้มีวัฒนธรรมจะ เข้ากับสังคมได้ทุก สังคม</p>	<p>(หน้า ๑๔)</p> <p>รถยนต์มีมากมาย วิ่งขวักไขว่หลายกระแสร ในเมืองยิ่งจอแจ ถ้าแย่งกันก็บรบลัย จำเป็นต้องมีกฎ คอยกำหนดระเบียบไว้ ใครผิดก็รู้ได้ เพื่อบ้านเมืองงาม เรียบร้อย</p>	

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๔	<p>ความอดทนอดกลั้น</p> <p>(ผู้ที่หวังความเจริญย่อมตั้งเป้า หมายการปฏิบัติ เพื่อให้อยู่ในขอบ เขตที่ตั้งงาม จำเป็นต้องอาศัย ความอดทน อดใจ ในอารมณ์ ยั่วยุ อยากรู้ ในสิ่งที่ไม่เหมาะ ไม่ควร และอยากทำร้ายโต้ตอบ ในสิ่งที่ไม่พอใจ รวมทั้งอดทนใน ความยากลำบาก การรอคอย และอุปสรรคต่าง ๆ)</p>	<p>๑. ความอดทน อดกลั้น ทำให้เกิดความสงบ</p> <p>๒. ความอดทน อดกลั้น เป็นนิสัยทางสังคม ที่ดีและสามารถฝึกได้</p> <p>*๓. ความอดทน อดกลั้น ทำให้ชนะอุปสรรค และช่วยให้ประสบความสำเร็จ</p> <p>๔. การยอมรับความจริงในชีวิต ทำให้จิตใจ สงบ</p> <p>๕. ผู้มีความอดทน ย่อมเป็นที่ชอบพอรักใคร่ ของผู้อื่น</p>	<p>(หน้า ๒๒-๒๓)</p> <p>เจ้าดวงกล่าวขอบใจ ต่อ "ป้อมไฟ" แล้วผินผาย บ้านเพื่อนต้องเลี้ยวซ้าย แต่เครื่องหมาย เขาห้ามพลับ ครั้นแล้วจะเลี้ยวขวา เขาก็ห้ามอย่างทันควัน จำเป็นต้องอดกลั้น ตั้งสติตรองดู</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๔	<p>ความไม่เห็นแก่ตัว (เป็นการกระทำที่ไม่ถือประโยชน์ ของตนแต่ฝ่ายเดียว แต่คำนึงถึง ผลประโยชน์ร่วมกันเพื่อผดุงไว้ ซึ่งความเป็นธรรม ความเสมอ ภาคและความสมดุลย์ทางธรรม ชาติ สาธารณสมบัติ ไม่เอา เปรียบผู้อื่นเพื่อความสบาย)</p>	<p>*๑. การถือประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การกระทำที่คำนึงถึงหมู่คณะมากกว่า ตนเอง</p> <p>๒. คนเห็นแก่ตัว เป็นคนเอาเปรียบ เพื่อนฝูง จึงเป็นที่รังเกียจของสังคม</p> <p>๓. คนเห็นแก่ตัว เป็นคนไม่น่าคบค้าสมาคม</p> <p>๔. ผู้ที่ใช้อำนาจหน้าที่ในการหาผล ประโยชน์ส่วนตัว เป็นคนเห็นแก่ตัว</p> <p>*๕. สังคมยกย่องบุคคลที่รู้จัก เสียสละผล ประโยชน์และความสุขส่วนตัวให้แก่ ส่วนรวม</p>	<p>(หน้า ๓๒)</p> <p>จำไว้นะหนูจำ อย่าฝ่าฝืนจะเสียหาย เราทำเพื่อความสบาย ความสะดวกส่วนรวม เรา</p>	

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๓๐	<p>การแก้ไขข้อบกพร่องการปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่ ผิดศีลธรรม ระเบียบ กฎหมาย และจารีตประเพณี</p> <p>(หมายถึง การแก้ไขความบกพร่องในการปฏิบัติตนในทางที่จะนำมาซึ่งความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น ได้แก่ ความพยายามไม่ผิดจารีตประเพณี ข้อบังคับ ศีลธรรมและจริยธรรมอันดีงามตกลงไว้ ในชนกลุ่มนั้น โดยความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การกระทำทุกอย่างมีสาเหตุสามารถป้องกันและแก้ไขได้ ๒. การกระทำผิดของแต่ละบุคคลมีผลกระทบกระเทือนต่อสังคม ๓. ทุกคนมีส่วนในการแก้ไขป้องกันความบกพร่อง ความผิดต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในสังคม ๔. การสำนึกผิดและการกลับตัวเป็นคนดี ควรได้รับการยกย่อง ๕. การลงโทษที่เหมาะสมเป็นวิธีหนึ่งในการแก้พฤติกรรมของผู้กระทำผิด ๖. ผู้ที่ปฏิบัติตามระเบียบจารีตประเพณี ศีลธรรม กฎหมาย ย่อมอยู่ได้อย่างเป็นสุขในสังคม และได้รับการสรรเสริญ ๗. การรู้สาเหตุแห่งความบกพร่องทางจริยธรรม เป็นการป้องกันที่ได้ผลดี 	<p>(หน้า ๔๒)</p> <p>ชัชรระวังคน</p> <p>ข้ามถนนระวังรถ</p> <p>บ้าน เมืองต้องมิกฎ</p> <p>มีระเบียบความ เรียบร้อย</p> <p>หนูเล็ก เด็กทั้งหลาย</p> <p>หมั่นชวนชวายอย่าทอดย</p> <p>สร้างนิสัยทีละน้อย</p> <p>รักษากฎระเบียบดี</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การปฏิบัติตามกฎระเบียบ ของสังคม จะทำให้อยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

เรื่อง สามสือยาก เป็น เสือ

ที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
	<p>การรู้จักความพอดี (หมายถึง ยินดีในสิ่งที่ตน เป็นเจ้าของ เท่าที่สิทธิ์ และความสามารถของตน จะอำนวยให้ ตามความ จำเป็นของชีวิต ไม่โลภ อยากได้ของผู้อื่น หรือ อยากได้เพิ่มมากขึ้น)</p>	<p>*ความต้องการที่พอดีและพอ เหมาะ กับสภาพความเป็นอยู่ของตน ช่วย ให้มีความสุข</p>	<p>(หน้า ๔) สามสือตัวโตและมีขนไม่เหมือนพี่น้องอีก ๔ ตัว สามสือจึงคิดว่า "ฉันไม่ได้ เป็นแมวสักหน่อย ฉัน เป็น เสือ"</p> <p>สามสือไม่ชอบอยู่บ้าน เพราะคิดว่า เสืออยู่ใน พุ่มไม้และกินหญ้า</p> <p>หนูนิค หนูน้อยและพี่น้องของสามสือกินอาหาร ด้วยกัน แต่สามสือก็ไม่สนใจ</p> <p>สามสือ ไปนอนบนต้นไม้ เพราะคิดว่า "เสือ ต้องนอนอยู่บนต้นไม้"</p> <p>หลังจากที่สามสือไปเห็นเสือที่เขาดินแล้ว สามสือ ก็มุดตัวเอง</p> <p>"จริงซันะ เสือตัวโตกว่าสามสือมาก เวลาพูด หรือหัวเราะดังน่ากลัว"</p> <p>พอถึงบ้าน สามสือเล่าให้พี่น้องฟังว่า "ฉันรู้แล้ว ละจ๊ะว่า" ฉัน เป็นแมวฉันไม่อยาก เป็น เสือแล้วละ ฉันหน้าตาคล้าย เสือ เท่านั้นละนะ"</p>	<p>๑. จะพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่</p>

เรื่อง ใฝ่น้อย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๖	การรู้จักความพอดี (หมายถึง ยินดีในสิ่งที่เป็น เจ้าของเท่าที่สิทธิ์และความ สามารถของตนจะอำนวยให้ ตามความจำเป็นของชีวิต ไม่ โลภอยากได้ของผู้อื่น หรือ อยากได้เพิ่มมากขึ้น)	ความต้องการที่พอดีและพอเหมาะกับสภาพ ความเป็นอยู่ของตน ช่วยให้มีความสุข	(หน้า ๒๐) เดี๋ยวนี้แสนลำบาก ตัด เรามาก เกินจำเป็น ชีวิตสุดแสน เข็ญ หากไม่เว้นจะสูญพันธุ์	๑. การไม่รู้จักประมาณ ทำให้เกิดผลเสีย

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๓๐	<p>การแก้ไขข้อบกพร่องการปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่ ผิดศีลธรรม ระเบียบ กฎหมาย และจารีตประเพณี</p> <p>(หมายถึง การแก้ไขความบกพร่องในการปฏิบัติตนในทางที่จะนำมาซึ่งความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น ได้แก่ การพยายามไม่ผิดจารีตประเพณี ข้อบังคับ ศีลธรรมและจริยธรรม อันดั่งงามที่ตกลงไว้ในชนกลุ่มนั้น โดยความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย)</p>	<p>*๑. การกระทำทุกอย่างมีสาเหตุ สามารถป้องกันและแก้ไขได้</p> <p>๒. การกระทำผิดของแต่ละบุคคล มีผลกระทบกระเทือนต่อสังคม</p> <p>*๓. ทุกคนมีส่วนในการแก้ไขป้องกันความบกพร่อง ความผิดต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในสังคม</p> <p>๔. การสำนึกผิดและกลับตัว เป็นคนดี ควรได้รับการยกย่อง</p> <p>๕. การลงโทษที่เหมาะสมเป็นวิธีหนึ่งในการแก้พฤติกรรมของผู้กระทำผิด</p> <p>๖. ผู้ที่ปฏิบัติตามระเบียบจารีตประเพณี ศีลธรรม กฎหมาย ย่อมอยู่ได้อย่างเป็นสุขในสังคมและได้รับการสรรเสริญ</p> <p>๗. การรู้สาเหตุแห่งความบกพร่องทางจริยธรรม เป็นการป้องกันที่ได้ผลดี</p>	<p>(หน้า ๒๓)</p> <p>ต้นไม้ในป่าใหญ่ ประโยชน์ใช้ร่ำมากพอกัน โปรดช่วยบำรุงพันธุ์ มิเนานวันจะสมบูรณ์</p>	<p>๑. จงช่วยกันอนุรักษ์ และบำรุงพันธุ์ต้นไม้ ในป่า</p>

เรื่อง ฝนจำ

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗.	หลักธรรมสำหรับการอยู่ ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับ ความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ (ความสามัคคี เป็นการแสดง ออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่าง มีประสิทธิภาพ โดยอาศัย ความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกัน และกัน รับรู้ฟังความคิดเห็น ของผู้อื่นด้วยความใจกว้าง มีเหตุผล ทำให้เกิดมีมิตร และเกิดบรรยากาศของความ เป็นประชาธิปไตย)	*๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจ เห็นใจและพึ่งพาอาศัยซึ่งกัน และกัน ๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จัก ความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ ๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมาย เพื่อ การรวมพลังในทางสร้างสรรค์ ๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็น หมู่คณะ ๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของ สมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ *๖. ความรู้สึก เป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิด ความอบอุ่นใจและสันติสุข ๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วย ให้สังคมมีความสงบสุข	(หน้า ๑๒) ดวงอาทิตย์ช่วยให้มีฝน ฝนช่วยให้มีน้ำบนพื้นโลก น้ำช่วยให้คน สัตว์ และพืชมีชีวิตอยู่ได้ กบน้อยรักน้ำ ชอบอยู่ในน้ำ กบน้อยคิดว่าจะอยู่กับธรรมชาติ ที่หนองน้ำแห่งนี้ตลอดไป	๑. สิ่งมีชีวิตต้องพึ่งพา อาศัยธรรมชาติ เพื่อ ความสมดุล

เรื่อง ลูกรัก

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๑	<p>ความรับผิดชอบ (เป็นการปฏิบัติตามภาระ หน้าที่หรือบทบาทที่ได้รับมอบ หมาย โดยไม่มีการบังคับ หรือคุกคามจากผู้อื่น ความ รับผิดชอบสามารถทำให้ บุคคลทำหน้าที่ได้อย่าง เรียบ ร้อยก่อให้เกิดความไว้วาง ใจจากผู้อื่น)</p>	<p>๑. คนที่ไม่มี ความรับผิดชอบ จะ ไม่ได้รับความไว้วางใจให้ทำ งานสำคัญ</p> <p>*๒. คนที่มีความรับผิดชอบ ไม่ทอด ทิ้งหน้าที่การงานของตน</p> <p>๓. คนที่มีความรับผิดชอบ ย่อมทำ งานที่ได้รับมอบหมายให้ เสร็จ เรียบร้อยทันกำหนด</p> <p>๔. คนที่ไม่ เพิกเฉยดูดาต่อปัญหา ต่างๆ เป็นคนที่มีความรับผิดชอบ ต่อสังคม</p>	<p>ปลา เอ๋ปลาฉลาม อมลูกหลบภัย ไก่ เอ๋ไก่แก้ว กางปีกป้องกาย หมา เอ๋หมาน้อย ลูกกินนมพรู แมว เอ๋แมวเหมียว คาบลูกแอบคน นก เอ๋นกกา ป้อนลูกข่านาญ แม่ เอ๋แม่จำ ลูกนอน เท่กล่อม ลูกใครใครรัก ทุกขแม่ลืมหมด</p> <p>ชอกหินอาศัย สบายใจจึงคาย คลาดแคล้วลูกหาย อย่าหมาย เลยศัตรู เจ้าคอย เลี้ยงดู แม่รู้สู้ทน ประเปรี้ยว เหลือลิ้น ให้พันภัยพาล เจ้าหาอาหาร ไม่รำคาญจ่ายอม อุ้มพา เฝ้าถนอม ไม่ยอมให้ออด พุ่มพักใจจด เขยชดลูกรัก</p>	<p>๑. ผู้เป็นแม่ย่อมมีความรัก ความเป็นห่วงและรับ ผิดชอบต่อลูก เผลอ</p>

เรื่อง ลูกหมี่เป็นหวัด

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๖	มารยาทในการแสดงความเคารพ การขอร้อง การแสดงความขอบคุณ การขอความช่วยเหลือ การปฏิเสธ การแสดงความไม่เห็นด้วย การแสดงความยินดี การแสดงความเสียใจ การเล่น การพักผ่อนหย่อนใจ	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การแสดงออกทางกิริยาวาจา เป็นเครื่องหมายแสดงให้บุคคลอื่นเข้าใจ ๒. การมีมารยาทในการแสดงออก เป็นบุคลิกภาพที่พึงประสงค์และได้รับการยกย่อง ๓. การมีมารยาทดี ทำให้เกิดความพอใจที่จะอยู่หรือทำงานร่วมกัน *๔. มารยาทในการแสดงออก เป็นสิ่งที่ต้องฝึกฝน และอบรมให้เกิดเป็นนิสัย 	<p>(หน้า ๗) "ลูกหมี่ ไปไหนนะ วันนี้ไม่ไปโรงเรียนหรือ" เสียงแม่วและกระต่ายร้องทัก เมื่อเดินสวนกันระหว่างทาง</p> <p>"ฉันไม่สบาย แม่จะพาไปหาหมอ" ลูกหมี่ตอบ "ขอให้เธอหายเร็วๆ นะ" จะได้ไปโรงเรียน พวกเราคงคิดถึงเธอแน่เลย เพื่อนลูกหมี่พูดก่อนจะเดินจากไป</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๖	มารยาทในการแสดงความเคารพ การขอร้อง การแสดงความขอบคุณ การขอความช่วยเหลือ การปฏิเสธ การแสดงความไม่เห็นด้วย การแสดงความยินดี การแสดงความเสียใจ การเล่น การพักผ่อนหย่อนใจ	<ul style="list-style-type: none"> *๑. การแสดงออกทางกิริยาวาจา เป็นเครื่องหมายแสดงให้บุคคลอื่น เข้าใจ ๒. การมีมารยาทในการแสดงออก เป็นบุคลิกภาพที่พึงประสงค์และได้รับการยกย่อง ๓. การมีมารยาทดี ทำให้เกิดความพอใจที่จะอยู่หรือทำงานร่วมกัน ๔. มารยาทในการแสดงออก เป็นสิ่งที่ต้องฝึกฝน และอบรมให้เกิดเป็นนิสัย 	<p>(หน้า ๑๔) ลูกหมัดตั้งใจฟังลูกหมอสอน เพราะลูกหมัดไม่ยอมเป็นไข้หวัดอีก เวลาไม่สบายทำให้ลูกหมัดออกไปเที่ยวไปเล่นนอกบ้านไม่ได้ ไปโรงเรียนก็ไม่ได้</p> <p>"ผมจะ เชื่องฟังคุณหมอครับ"</p> <p>ลูกหมัดกล่าวก่อนจะลากลับ</p>	๑. การเชื่อฟังคำกล่าวตักเตือนของผู้ใหญ่ เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ

ศูนย์วิทยุ ทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง หมาป่าแสนฉลาด

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๔	<p>ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และ เสียสละ</p> <p>(ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็น การกระทำที่แสดงถึงไมตรีจิต เพื่อให้ผู้อื่นได้รับความสะดวก ความพอใจ เห็นใจ ช่วยเหลือ แบ่งปัน</p> <p>ความเสียสละ เป็นการ ยอมเสียสิทธิ์และยอมลำบาก เพื่อประโยชน์ของผู้อื่น)</p>	<p>*๑. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งควรกระทำ</p> <p>๒. ผู้ที่รู้จักให้ รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ</p> <p>*๓. ความมีน้ำใจเป็นสิ่งที่มีความค่า</p> <p>๔. การให้ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้ และผู้รับ</p>	<p>(หน้า ๑๕) หมาป่าหนุ่มตัวหนึ่งท่าทางฉลาดปราดเปรื่อง มาจากป่าทางเหนือเพื่อหากิน เห็นสัตว์ทุกตัวหน้าเขารู้จัก ถามว่า</p> <p>"เอ๊ะ พวกท่านเป็นอะไรไป"</p> <p>"สิงโตจะให้พวกเราเล่านิทานไม่รู้จนให้ฟัง" สิงพูด</p> <p>"พวกเราเล่าไม่ได้" หมูบอก</p> <p>"ถ้าเล่าไม่ได้พวกเราต้องเป็นอาหารของมัน"</p> <p>กระจกพูด</p> <p>"ถ้าเล่าได้สิงโตจะไปอยู่ป่าอื่น" วับบอก</p> <p>"ท่านมีนิทานพอจะเล่าได้บ้างไหม" กระต่ายน้อย</p> <p>ถาม</p> <p>"เอ...นิทานไม่รู้จบ...เอาตกลง เราจะ เป็นตัว แทนของพวกท่านพรงนี้" หมาป่าบอก</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
			<p>(อุบายนั้นคือ แกล้งให้นักจิ้งจอกเก็บดอกบัวที่อยู่กลางสระน้ำ พอสุนัขจิ้งจอกยื่นหน้าไปจนสุดตัว ลูกไก่ได้โอกาสจึงจิกขาสุนัขจิ้งจอกสุดแรง สุนัขจิ้งจอกตกใจ ตกลงไปในน้ำ สุนัขจิ้งจอกว่าอย่าไม่ เป็นและน้ำตานั้นลึกมาก มันจึงจมน้ำตายในที่สุด</p>	

ศูนย์วิทยพัธพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๘	การมีสัจจะและความจริงใจ (เป็นการพูดตรงตามความจริง เพื่อให้ผู้ฟังบังเกิดความเข้าใจ ที่ถูกต้อง ทั้งปฏิบัติตามคำสั่งญา ปณิธานต่าง ๆ ที่ตนให้ไว้)	๑. ความจริงเป็นสิ่งไม่ตาย *๒. คนพูดจริง ทำจริง ย่อมได้รับการ สรรเสริญ	(หน้า ๒๔) สิงโตยอมรับว่า เป็นนิทานที่ไม่รู้จบและยอม ออกจากป่าแห่งนั้นไป สัตว์ทั้งหลายดีใจมาก และขอบคุณหมาป่า ชวนหมาป่า อยู่ด้วยกัน มีความสุขตลอดมา	๑. คนดียอมมีสัจจะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง นกกระจอกสร้างรัง

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้น
๒๗	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ (ความสามัคคี เป็นการแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความใจกว้างมีเหตุผล ทำให้เกิดมีไมตรีและเกิดบรรยากาศของความเป็นประชาธิปไตย)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเข้าใจเห็นใจ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ ๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์ ๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ ๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ ๖. ความรู้สึก เป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข ๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้สังคมมีความสงบสุข 	<p>(หน้า ๑๓-๑๖)</p> <p>"ฉันนึกได้แล้ว" นกตัวผู้พูดอย่างยินดี</p> <p>"เราไปช่วยกันหาหญ้าแห้ง เศษผ้าสีสวย ๆ แล้วมาช่วยกันทำรังที่ชายคาบ้านกันเถอะ"</p> <p>ดังนั้น นกทั้งสองจึงช่วยกันคาบต้นหญ้า เศษผ้าทีละเล็กทีละน้อย มาสานต่อเป็นรังที่ชายคาบ้านหลังหนึ่งจนเสร็จเรียบร้อย</p> <p>"นี่รังของฉันพอใจ" นกตัวผู้ พูดอย่างยินดี</p> <p>"น่าอยู่และอบอุ่นดีจริง" นกตัวเมียบอก นกทั้งสองภูมิใจในผลงาน และยิ้มรับคำชมของนกในสวนที่พากันมาชมรังของมันอย่างมีความสุข</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ความสามัคคี และการช่วยเหลือกันนำไปสู่ความสำเร็จ

หัวข้อ	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ (ความสามัคคี เป็นการแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความใจกว้างมีเหตุผล ทำให้เกิดมีมิตรและเกิดบรรยากาศของความเป็น</p>	<p>*๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเข้าใจ เห็นใจและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน</p> <p>๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ</p> <p>๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์</p> <p>๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ</p> <p>๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ</p> <p>๖. ความรู้สึก เป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและ</p>	<p>(หน้า ๑๔-๑๕)</p> <p>ใหญ่เสียใจมากที่เล็กจากไป ใหญ่ตามหาน้องอยู่หลายวัน จนกระทั่งมาพบเล็กถูกขังอยู่ที่บ้านของเศรษฐี</p> <p>"พี่ใหญ่ พี่ใหญ่ ช่วยฉันด้วย" เล็กร้องอย่างดีใจ เมื่อเห็นใหญ่ ใหญ่พยายามใช้ปากถอดสลักประตูจนบานประตูเปิดออกได้ ทั้งใหญ่และเล็กบินออกจากบ้านเศรษฐีอย่างรวดเร็ว</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
	ประชาธิปไตย)	<p>สันติสุข</p> <p>๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วย ให้สังคมมีความสุข</p>		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง บ้านฉันดีที่สุดใน

หัวข้อ	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้น
๖	การรู้จักความพอดี (หมายถึง การยินดีในสิ่งที่ ตนเป็นเจ้าของ เท่าที่สิทธิ์ และความสามารถของตนจะ อำนวยให้ ตามความจำเป็น ของชีวิต ไม่โลภอยากได้ ของผู้อื่นหรืออยากได้เพิ่ม มากขึ้น)	ความต้องการที่พอดีและพอ เหมาะกับ สภาพความเป็นอยู่ของตน ช่วยให้มีความ มีความสุข	(หน้า ๒-๕) บนต้นไม้ใหญ่ ในป่าแห่งหนึ่ง มีนก ๒ ตัวพี่น้อง พี่ชื่อใหญ่ น้องชื่อ เล็ก ใหญ่ สร้างรังด้วยตนเอง รังใหญ่อยู่สบาย แข็งแรง อบอุ่นและปลอดภัย ใหญ่จึงรักรังนี้มาก แต่เล็กคิดว่า "บ้านรังหญ้านี้ไม่น่าอยู่เลย เราน่าจะมีบ้านที่ สวยกว่านี้" ใหญ่สอนเล็กว่า "นี่คือบ้านของเรา น้องควร รักบ้าน รักรังของเรา เราควรพอใจในสิ่งที่เรามี อยู่"	๑. จงพอใจในสิ่งที่ ตนมีอยู่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง ลูกไก่แสนกล

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	<p>หลักการสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ (ความสามัคคี เป็นการแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ด้วยความใจกว้างมีเหตุผล ทำให้เกิดมีมิตรและเกิดบรรยากาศของความเป็นประชาธิปไตย)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจเห็นใจ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ *๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์ *๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ ๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ ๖. ความรู้สึกเป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข ๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้สังคมมีความสุข 	<p>(หน้า ๒) มีแม่ไก่ตัวหนึ่งอยู่ในป่ากับลูกเล็ก ๆ ๓ ตัว ชื่อ ปุย แปด และแป๋ ต่างช่วยกันทำมาหากินอย่างมีความสุข</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้น เอ
๑๖	ความกตัญญูทเวที (คือ ความรู้สึกในอุปการะคุณ หรือความดีที่ผู้อื่นหรือสิ่งอื่นมี ต่อเราอันแสดงออกมาจาก ความนึกคิดของแต่ละคนและ การแสดงออก หรือการตอบ แทนบุญคุณต่อความดีที่ผู้อื่นทำ นั้น โดยการแสดงออกทั้งการ	<ul style="list-style-type: none"> *๑. ความกตัญญูทเวที เป็นลักษณะ ของคนดี *๒. ความกตัญญูทเวที เป็นสิ่งที่ควร ส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัย อย่างสม่ำเสมอ ๓. คนอกตัญญู เป็นที่รังเกียจของสังคม คนกตัญญู ย่อมได้รับการสรรเสริญ ยกย่อง 	<p>(หน้า ๔) แต่ . . . แล้ววันหนึ่งแม่ไก่ป่วยหนัก ลูกไก่ จึงปรึกษากันเพื่อจะพาแม่ไก่ไปรักษาตัว น้อย แບိ๊ด และแบ๊ว ช่วยกันพยายาบาลแม่ไก่ จนอาการดีขึ้น และหายเป็นปกติ แม่ไก่และลูก ๆ จึงอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข อีกครั้ง</p>	
๑๐	ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้ง ชั่งใจ รู้สึกผิดชอบชั่วดี (การมีสติ หมายถึง การรู้ ตัวระลึกได้ว่าตนเป็นใคร กำลังทำอะไร อย่างไร อันเป็นสภาพที่ตื่นตัว ความ รู้สึกผิดชอบ หมายถึง เมื่อทำผิดแล้วยอมรับผิด)	<ul style="list-style-type: none"> *๑. ความมีสติช่วยให้ทำงานได้ดีมีข้อ บกพร่องน้อย ๒. คนมีสติยอมควบคุมตนเอง หลีก พ้นจากความชั่วได้ *๓. คนมีสติยอมมีปัญญาแก้ไขปัญหา ของตนเองและผู้อื่นได้ 	<p>(หน้า ๘-๑๐) ลักครู่หนึ่ง ลูกไก่ได้ยินเสียงแม่ร้องขอ ความช่วยเหลือ "เสียงแม่นี่" น้อยพูดอย่างตกใจแล้วชวนน้อง ๆ เข้าไปแอบดู ก็พบว่าแม่กำลังถูกสุนัขจิ้งจอกทำร้าย ลูกไก่ทั้งสามพากันวิ่งออกมานอกถ้ำ "ทำอย่าง ไรดีเล่านี้" ลูก ๆ ต่างมองหน้ากันคิดอะไรไม่ออก "เอาอย่างนี้ดีกว่า" แບ๊วพูดขึ้น "ทำอย่างไรล่ะ" น้อยกับแบ๊วดถามพร้อมกัน แบ๊ว จึงบอกอุบายให้กับพี่ทั้งสอง</p>	

เรื่อง บ้านของจุก

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒	<p>ความเมตตา กรุณา (เมตตา คือ ความรู้สึกรักและ สงสาร ประารถนาให้ผู้อื่นพ้น ทุกข์ กรุณา คือ การกระทำให้ ความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้อื่นพ้น ทุกข์และเป็นสุข ช่วยเหลือเท่า ที่จะทำได้)</p>	<p>๑. ความเมตตา กรุณา ก่อให้เกิดสันติสุข และเป็นเครื่องค้ำจุนโลก *๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม *๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตน เองและผู้อื่นเดือดร้อน</p>	<p>(หน้า ๓-๔) วันหนึ่ง ขณะที่จุกกำลังวิ่งเล่นอยู่ในป่า จุกได้ พบปลาทองตัวหนึ่งนอนดิ้นกระแต่อยู่กึ่งกลางทางเดิน "ช่วยฉันด้วย ช่วยฉันด้วย" ปลาทองร้องด้วยเสียง แหบแห้งแผ่วเบา จุกเห็นแล้วก็สงสารจึงพูดกับปลาทองว่า "จุกจะนำ เจ้าไปปล่อยลงในสระบัวหลังบ้านของจุกเอง" จุกอุ้มปลาทองขึ้นมา แล้วรีบพาไปปล่อยยังสระบัว บ้านจุกทันที</p>	
๖	<p>การรู้จักความพอดี (หมายถึง ยินดีในสิ่งที่ตนเป็น เจ้าของเท่าที่สิทธิ์และความ สามารถของตนจะอำนวยให้ ตามความจำเป็นของชีวิตไม่ โลภอยากได้ของผู้อื่น หรือ อยากได้เพิ่มมากขึ้น</p>	<p>* ความต้องการที่พอดีและพอเหมาะกับ สภาพความเป็นอยู่ของตนช่วยให้มี ความสุข</p>	<p>จุกรักบ้านของจุกขึ้นอีกตั้งเยอะ จุกรักต้นไม้ทุกต้น รักสนามหญ้าเขียว เขียว และรักอากาศสดชื่นที่บ้านของจุก แม้บอกว่าอากาศสวยงามนี้ทำให้จุก เป็น เด็กแข็งแรง</p>	<p>๑. จงพอใจในสิ่งที่ตน มีอยู่</p>

เรื่อง นูบี่ห้องแดนมหัสจรรย์

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๑	<p>ความเป็นผู้มีเหตุผล (ความเป็นผู้มีเหตุผลทำให้ บุคคลคิดและกระทำอย่างมี หลักการ ไม่เชื่ออะไรง่าย ๆ ทั้งไม่ดื้อรั้นพาลเกร ความ มีเหตุผลช่วยให้สามารถแก้ปัญหา ได้อย่างเหมาะสม ฉลาด ความเป็นคนมีเหตุผลเกิดจาก การหัดคิด พิจารณาสິงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รู้จักศึกษาค้นคว้าหา หลัก เกณฑ์</p>	<p>*๑. ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ ถูกต้องและยุติธรรม</p>	<p>"อูย... น้กส้วจ้งนางฟ้า เสกให้สัตว์ประหลาดกลายเป็นหินได้ไหม" "ฉันทำร้ายสัตว์นั้นไม่ได้หรอก อำนาจของฉันใช้ได้แต่ในทางดีงาม เท่านั้น" แล้วทั้งสองก็คิดหาวิธีช่วยชาวเมืองหนังสือในที่สุด จับแจงก็พูดขึ้นว่า "ถ้าอย่างนั้น เธอก็เสกให้สัตว์ประหลาดกลายเป็นสัตว์ใจดีได้นะสิ" "เอ...จริงสินะ เธอนี่เก่งจัง" นางฟ้ายิ้มด้วยความโล่งใจ</p>	

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒	<p>ความเมตตา กรุณา (เมตตา คือ ความรู้สึกรักและ สงสาร прารรณาให้ผู้อื่นพ้น ทุกข์ กรุณา คือ การกระทำให้ ความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้อื่นพ้น ทุกข์และเป็นสุข ช่วยเหลือเท่า ที่จะทำได้)</p>	<p>๑. ความเมตตา กรุณา ก่อให้เกิดสันติสุข และเป็นเครื่องค้ำจุนโลก ๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม *๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเอง และผู้อื่นเดือดร้อน</p>	<p>"เปล่าเลย พวกหนูไม่เข้าใจฉันต่างหาก ฉันชื่อ บู้บี้ ฉันอ่านหนังสือไม่เป็น มาเมืองนี้ก็เพื่อจะขอให้ชาวบ้านเล่า นิทานให้ฟัง แต่ทุกครั้งที่ฉันมาพวกเขา ก็พากันวิ่งหนีไปหมด" "โอ...น่าสงสารจัง" จ๊อบแจงจึงเล่านิทานให้บู้บี้ฟังห้าเรื่อง และบอกว่า "ปีหน้า ถ้าบู้บี้มา นั่งรอที่เชิงเขา นะ แล้วจะมีคนออกมาเล่า นิทานสนุก ๆ ให้ฟังเอง นะบู้บี้" "จ๊ะ คราวหน้าฉันจะเดินเบา ๆ ไม่ให้บ้านฟังอีก แล้วละ ลาก่อนหนูน้อยที่น่ารัก"</p>	

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง ทูบเขาแห่งความดี

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๔	<p>ความเชื่อเพื่อเผื่อแผ่และการเสียสละ</p> <p>(ความเชื่อเพื่อเผื่อแผ่ เป็นการกระทำที่แสดงถึงไมตรีจิต เพื่อให้ผู้อื่นได้รับความสะดวก ความพอใจ เห็นใจ ช่วยเหลือแบ่งปัน)</p>	<ul style="list-style-type: none"> *๑. ความเชื่อเพื่อเผื่อแผ่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งที่ควรกระทำ *๒. ผู้ที่รู้จักให้ รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ *๓. ความมีน้ำใจเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ๔. การให้ ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ 	<p>(หน้า ๓-๔) คนหนึ่งมีพายุใหญ่และฝนตกหนักในขณะที่แก้วกำลังจะเคลิ้มหลับ แก้วก็ได้ยินเสียงคนแก่ดังกว้าว ๆ ที่หน้าประตูกระท่อม เมื่อแก้วลุกขึ้นไปเปิดประตูก็ได้พบชายแก่คนหนึ่งมาร้องขออาหารและขออาศัยหลบฝน แก้วเห็นเป็นคนแก่ดูน่าสงสารและคงไม่มีเรี่ยวแรงจะทำร้ายหรือขโมยของ แก้วจึงเชิญให้เข้ามาในกระท่อมและเตรียมจัดหาอาหารให้ชายแก่ผู้นั้น</p>	

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๔	<p>ความ เชื่อ เพื่อ เผื่อแผ่ และ เสีย สละ</p> <p>(ความเชื่อ เพื่อ เผื่อแผ่ เป็นการ กระทำที่แสดงถึงไมตรีจิต เพื่อ ให้ผู้อื่นได้รับความสะดวก ความ พอใจ เห็นใจ ช่วยเหลือ แบ่งปัน</p> <p>ความเสียสละ เป็นการ ยอมเสียสิทธิ์และยอมลำบากเพื่อ ประโยชน์ของผู้อื่น)</p>	<p>*๑. ความเชื่อ เพื่อ เผื่อแผ่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งควรกระทำ</p> <p>*๒. ผู้ที่รู้จักให้ รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ</p> <p>*๓. ความมีน้ำใจเป็นสิ่งที่มีความค่า</p> <p>๔. การให้ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้ และผู้รับ</p>	<p>(หน้า ๑๓) ระหว่างทางแก้วได้พบชายแก่คนหนึ่ง ชายแก่ บอกกับแก้วว่า ตนหิวน้ำมากจะขาดใจอยู่แล้ว เมื่อก็มีเด็ก ชายคนหนึ่งถือขันน้ำขึ้นมา ตนขอดื่มแต่เด็กคนนั้นไม่ให้ดื่ม แก้วสงสารจึงส่งกระบอกลูกน้ำให้ ชายแก่รับมาดื่มหมดไปครึ่ง หนึ่งแล้วจึงส่งคืนให้แก้ว พร้อมกับบอวยชัยให้พรแก้วมากมาย</p>	

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๔	<p>ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ</p> <p>(ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นการกระทำที่แสดงถึงไมตรีจิต เพื่อให้ผู้อื่นได้รับความสะดวก ความพอใจ เห็นใจ ช่วยเหลือแบ่งปัน</p> <p>ความเสียสละ เป็นการยอมเสียสิทธิ์และยอมลำบากเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น)</p>	<p>*๑. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งควรกระทำ</p> <p>๒. ผู้ที่รู้จักให้ รู้จักรับ เป็นผู้มึนน้ำใจ</p> <p>*๓. ความมึนน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า</p> <p>๔. การให้ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ</p>	<p>(หน้า ๑๔) แก้วเดินทางต่อไปไม่นาน แก้วก็ได้พบเด็กชายเล็ก ๆ อีกคนหนึ่งบอกแก้วว่า เขาหิวน้ำเหลือเกิน เมื่อครูผู้มีเด็กชายคนหนึ่งถือขันน้ำขึ้นมาแต่ไม่ยอมให้เขาดื่ม แก้วสงสารจึงส่งกระบะบ่อน้ำให้ เด็กคนนั้นดื่มน้ำของแก้วจนหมดกระบะบอก</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒	<p>ความเมตตากรุณา (เมตตา คือ ความรู้สึกรักและ สงสาร ปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ กรุณา คือ การกระทำให้ความ ช่วยเหลือเพื่อให้ผู้อื่นพ้นทุกข์และ เป็นสุข ช่วยเหลือเท่าที่จะทำ ได้)</p>	<p>๑. ความเมตตากรุณา ก่อให้เกิดสันติสุข และเป็นเครื่องค้ำจุนโลก</p> <p>๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม</p> <p>*๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตน เองและผู้อื่นเดือดร้อน</p>	<p>(หน้า ๑๖) ด้วยความดีของแก้ว ก้อนกรวดในลำธารทุก ก้อน ก็กลายเป็นทองคำ ยกเว้นก้อนกรวดก้อนหนึ่ง ซึ่งยัง เป็นก้อนกรวดธรรมดา ก้อนกรวดก้อนนั้น คือ กอง พี่ชาย ของแก้วนั่นเอง</p> <p>แต่แทนที่แก้วจะดีใจกลับสงสารและอ่อนวอน เทวดา ขอเอาทองคำทั้งหมดแลกกับกอง เทวดาจึงบอกว่า ถ้ากอง อยากกลับ เป็นเด็กชายดังเดิม กองจะต้องทำตัว เป็นคนดี</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๓๐	การแก้ไขข้อบกพร่องการปฏิบัติ ทางจริยธรรม ได้แก่ ผิดศีล ธรรม ระเบียบ กฎหมาย และ จารีตประเพณี	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การกระทำทุกอย่างมีสาเหตุ สามารถ ป้องกันและแก้ไขได้ ๒. การกระทำผิดของแต่ละบุคคล มีผล กระทบกระเทือนต่อสังคม ๓. ทุกคนมีส่วนในการแก้ไขป้องกัน ความ บกพร่อง ความผิดต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น ในสังคม *๔. การสำนึกผิดและกลับตัวเป็นคนดี ควร ได้รับการยกย่อง *๕. การลงโทษที่เหมาะสม เป็นวิธีหนึ่งใน การแก้พฤติกรรมของผู้กระทำผิด ๖. ผู้ที่ปฏิบัติตามระเบียบ จารีตประเพณี ศีลธรรม กฎหมาย ย่อมอยู่ได้อย่าง เป็นสุขในสังคมและได้รับการ สรรเสริญ ๗. การรู้สาเหตุแห่งความบกพร่อง เป็น การป้องกันที่ได้ผลดี 	(หน้า ๑๖) จากนั้นกองก็ได้กลับตัว เป็นกองคนเดิม และเป็นเด็กดีที่ใคร ๆ ก็รักและพากันพูดถึง	

เรื่อง หมา ลา แพะ ข้ามสะพาน

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๔	<p>ความไม่เห็นแก่ตัว (เป็นการกระทำที่ไม่ถือ ประโยชน์ของตนแต่ฝ่ายเดียว แต่คำนึงถึงประโยชน์ร่วมกัน เพื่อผดุงไว้ซึ่งความเป็นธรรม ความเสมอภาค และความ สมดุลงานทางธรรมชาติ สมบัติ สาธารณะ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น เพื่อความสบาย)</p>	<p>๑. การถือประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การกระทำที่คำนึงถึงหมู่คณะมากกว่า ตนเอง</p> <p>๒. คนเห็นแก่ตัว เป็นคนเอาเปรียบเพื่อน ฝูง จึงเป็นที่รังเกียจของสังคม</p> <p>๓. คนเห็นแก่ตัว เป็นคนไม่น่าคบค้าสมาคม</p> <p>๔. ผู้ที่ใช้อำนาจหน้าที่ในการหาผล ประโยชน์ส่วนตัว เป็นคนเห็นแก่ตัว</p> <p>*๕. สังคมยกย่องบุคคลที่รู้จัก เสียสละผล ประโยชน์และความสุขส่วนตัวให้แก่ ส่วนรวม</p>	<p>(หน้า ๑๒) แพะสองตัวพบกันบนสะพาน แพะสีขาว เดิน เร็ว กว่าไปถึงกลางสะพานก่อน แพะสีดำจึงรีบถอยหลังรอให้แพะ สีขาวข้ามมาก่อน แล้วจึงค่อยข้ามสะพานไป</p> <p>ดังนั้น แพะทั้งสองจึงสามารถข้ามสะพานไปได้ทั้งคู่</p>	

เรื่อง ระเบิดอื่น

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๓	<p>ความมีระเบียบวินัย ความตรงต่อเวลาและหน้าที่ (ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การปฏิบัติให้ถูกต้องตามแบบแผน กฎ ข้อบังคับที่กำหนดให้คนในหมู่คณะปฏิบัติ การตรงต่อเวลา หมายถึง การปฏิบัติภาระกิจต่างๆ ตรงตาม เวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนปฏิบัติตาม เวลาที่นัดหมายกับผู้อื่น การตรงต่อหน้าที่ คือ การทำหน้าที่ของตนให้ถูกต้อง ไม่หลีก เลี่ยง ละเลย และก้าว ก้าวหน้าที่ผู้อื่น)</p>	<p>๑. การมีระเบียบวินัยช่วยประหยัดเวลาและทำให้งานสำเร็จด้วยความ เรียบร้อย</p> <p>๒. การตรงต่อเวลาและหน้าที่เป็นลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง</p> <p>*๓. การมีวินัยในตนเองเป็นลักษณะนิสัยที่ฝึกได้</p> <p>๔. การมีระเบียบวินัยก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน</p> <p>๕. การไม่ตรงต่อเวลา หน้าที่ ขาดความมีระเบียบวินัย ทำให้เกิดผลเสียหายแก่งานและตนเอง</p>	<p>(หน้า ๑๐ - ๑๓) นั่นใครทิ้งเศษกระดาษไว้บนพื้นนะ คุณหนูที่รักช่วยเก็บมันมาให้ฉันที ฉันไม่ชอบเลย ถ้าเห็นใครทิ้งขยะลงบนถนน เพราะจะทำให้แลดูสกปรก ฮึกทั้ง เป็นอันตรายทำให้สิ้นลมได้</p> <p>ขอใจนะคุณหนู ขอให้คุณหนูโชคดี เด็กดีต้องช่วยกันรักษาความสะอาด</p> <p>ใครเห็นจะได้ชม เขียวว่าคุณหนูเป็นเด็กดีมีระเบียบ</p>	<p>๑. บุคคลที่มีระเบียบ วินัย เป็นบุคคลที่ควรได้รับการยกย่อง</p> <p>๒. บ้าน เมืองจะไม่สะอาด หากปราศจากคนมีระเบียบวินัย</p>

เรื่อง สูง - เตี้ย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ (ความสามัคคี เป็นการแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความใจกว้างมีเหตุผล ทำให้เกิดมีไมตรีและเกิดบรรยากาศ</p>	<p>*๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจเห็นใจและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน</p> <p>๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ</p> <p>๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์</p> <p>๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ</p> <p>*๖. ความรู้สึก เป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข</p> <p>๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้สังคมมีความสุข</p>	<p>(หน้า ๑ - ๓)</p> <p>ยิราฟสูงกระต่ายเตี้ย เป็นเพื่อนกัน ทั้งสองขยันขันแข็งกวาดบ้านงามตา สูง เตี้ย ช่วยกันซัก เสื้อ ผึ่งผ้า อาบน้ำขัดถูกายสะอาดดี</p> <p>(หน้า ๔ - ๖)</p> <p>วันหนึ่งกระต่ายอยากได้ผลไม้ อยู่สูง เกินไปสอยไม่ถึง ชกชวน เพื่อนยิราฟมาช่วยดึงยังไม่ถึง ผลไม้อยู่สูงกว่า</p> <p>ทำอย่างไรดีช่วยกันคิด ต่อตัวกันอีกนิดก็สูงเท่า เก็บได้แบ่งระหว่าง เพื่อนเรา มีแต่สุขไม่มี เศร้า เลยสักที</p>	

เรื่อง หนูป้อมแจ่มใส

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๑	<p>ความรับผิดชอบ (เป็นการปฏิบัติตามภาระหน้าที่ หรือบทบาทที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่มีการบงกชหรือคุกคาม จากผู้อื่น ความรับผิดชอบ สามารถทำให้บุคคลทำหน้าที่ได้ อย่างเรียบร้อยก่อให้เกิดความ ไว้วางใจจากผู้อื่น)</p>	<p>๑. คนที่ไม่มีความรับผิดชอบ จะไม่ได้รับ ความไว้วางใจให้ทำงานสำคัญ</p> <p>๒. คนที่มีความรับผิดชอบ ไม่ทอดทิ้งหน้า ที่การงานของตน</p> <p>๓. คนที่มีความรับผิดชอบ ย่อมทำงาน ที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จเรียบร้อย ทันกำหนด</p> <p>๔. คนที่ไม่เพิกเฉยดูตายต่อปัญหาต่าง ๆ เป็นคนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม</p>	<p>หนูป้อมไปโรงเรียนทุกวัน ไม่เคยขาดเรียน หนูป้อมออกกำลังกายทุกวัน ด้วยการช่วยพ่อแม่ทำงาน และเล่นกลางแจ้งกับเพื่อน ๆ</p>	<p>๑. บุคคลที่มีความรับผิดชอบ ชอบยอม เป็นที่ยกย่อง และไว้วางใจ</p>

ศูนย์วิทยุ ทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง หนูออกกวาดบ้าน

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๓	<p>ความขยันหมั่นเพียร (เป็นความพยายามในการ ปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อย่าง สม่ำเสมอไม่ทอดทิ้ง เพื่อ ให้งานสำเร็จลุล่วง ความขยันหมั่นเพียร เกิด จากความตั้งใจอย่างแรง กล้าประกอบกับความอดทน มีสมาธิเป็นตัวหนุน โดย แรงจูงใจตัว เสริมกำลังต่างๆ คอยหล่อเลี้ยง)</p>	<p>๑. ความขยันหมั่นเพียร เป็นหนทาง ไปสู่ความสำเร็จ ๒. ความขยันหมั่นเพียร เป็นนิสัยที่ดี ในการทำงานและสามารถฝึกให้ เกิดขึ้นได้</p>	<p>(หน้า ๑๓ - ๑๔) ตั้งแต่นั้นมา แม่ไม่เคยว่า แม่ไม่เคยตี เพราะแม่บอกว่า คนชอบทำงาน นั่นคือคนดี</p>	

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง เขาคือใคร

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๑	<p>ความรับผิดชอบ (เป็นการปฏิบัติตามภาระหน้าที่หรือบทบาทที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่มีการบังคับหรือคุกคามจากผู้อื่น ความรับผิดชอบสามารถทำให้บุคคลทำหน้าที่ได้อย่างเรียบร้อยก่อให้เกิดความไว้วางใจจากผู้อื่น)</p>	<p>๑. คนที่ไม่มีความรับผิดชอบ จะไม่ได้รับความไว้วางใจให้ทำงานสำคัญ</p> <p>*๒. คนที่มีความรับผิดชอบ ไม่ทอดทิ้งหน้าที่การงานของตน</p> <p>๓. คนที่มีความรับผิดชอบ ย่อมทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จเรียบร้อยทันกำหนด</p> <p>๔. คนที่ไม่เพิกเฉยดูคยต่อปัญหาต่างๆ เป็นคนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม</p>	<p>....ตำรวจจับคนร้าย คอยระวังภัย ให้คนอยู่สบาย ไม่ต้องหวาดกลัวคนกวาดถนน คอย เก็บคอยกวาด บ้าน เมืองสะอาด มองดูงามตาคนดับเพลิงว่องไว ไฟไหม้ที่ไหน รีบไปเร็วพลัน ช่วยกันดับเพลิงทหารบก เรือ อากาศ เก่งกล้าสามารถ เป็นรั้วช่องชาติ ป้องกันบ้านเมือง</p>	<p>๑. หากทุกคนในสังคมมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่จะทำให้สังคมอยู่อย่างสงบสุข</p>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง พลายลำตวน

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๔	<p>ความอดทนอดกลั้น (ผู้ที่หวังความเจริญย่อมตั้ง เป้าหมายการปฏิบัติเพื่อให้ อยู่ในขอบเขตที่พึงงาม จำ เป็นต้องอาศัยความอดทน อดใจ ในอารมณ์ยั่วเยงยาก ได้ในสิ่งที่ไม่เหมาะสมไม่ควร และอยากทำร้ายโต้ตอบใน สิ่งที่ไม่พอใจรวมทั้งอดทนใน ความยากลำบาก การรอ คอยและอุปสรรคต่างๆ)</p>	<p>๑. ความอดทนอดกลั้น ทำให้เกิด ความสงบ</p> <p>๒. ความอดทนอดกลั้น เป็นนิสัยทาง สังคมที่ดีและสามารถฝึกได้</p> <p>*๓. ความอดทนอดกลั้น ทำให้ชนะ อุปสรรคและช่วยให้ประสบความสำเร็จ</p> <p>๔. การยอมรับความจริงในชีวิตทำให้ จิตใจสงบ</p> <p>๕. ผู้มีความอดทน ย่อมเป็นที่ชอบพอ รักใคร่ของผู้อื่น</p>	<p>(หน้า ๔ - ๖) วันหนึ่งพลายลำตวนกำลังยืนอยู่ริม สระน้ำ พลายโตนจอมเก แรกแล้ง เดินชน จนพลาย ลำตวนตกลงไปในน้ำ</p> <p>"ลูกข้างตกน้ำ พวกเรามาดูลูกข้างตกน้ำ"</p> <p>พลายโตนร้องเรียกเพื่อนๆ ของตนให้มาดู</p> <p>ลูกข้างที่เป็นเพื่อนของพลายโตนพากันหัวเราะ ชอบใจ</p> <p>พลายลำตวนขึ้นจากน้ำ เดินหนีไปอีกทางหนึ่ง พลายโตนเดินตามมาใช้วงจับทางดึงเอาไว้ "จะรีบ ไปไหน จะรีบไปไหน"</p> <p>"ปล่อยฉันนะ" พลายลำตวนหันมาใช้วงบิดวง พลายโตนออกไปจากหางของตน พลายโตนวิ่งเข้าชน พลายลำตวนจนพลายลำตวนเซไปข้างหน้า</p> <p>"มา มาสู้กันให้รู้แน่ ใครจะเก่งกว่ากัน" พลาย โตนร้องท้า</p>	<p>๑. ผู้ที่มีความอดทน เป็นผู้ ที่มีจิตใจหนักแน่น</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
			<p>"เธอ เก่งกว่า" พลายลำดวนบอกแล้วรีบเดิน จากไป พลายโชนกับเพื่อนๆ โห่ร้องไล่ตามหลัง "เจ้าหน้าตัวเมีย เจ้าหน้าตัวเมีย"</p>	

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๕	<p>ความกล้าหาญและความ เชื่อมั่นในตนเอง (เป็นการแสดงออกทาง กาย วาจาที่สะท้อนให้เห็น ถึงความ เด็ด เดี่ยวกล้า เผชิญ เหตุการณ์อย่าง ไม่ สะทกสะท้าน ด้วยความแน ใจว่าถูกต้องของความรู้และ ความประพฤติของตน เป็น การสร้างบุคลิกภาพของ บุคคลให้ น่า เสื่อมใส เคารพ ทำให้เกิดความอบอุ่น ความ มั่นใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง)</p>	<p>*๑. ความมีกำลังใจที่จะ เผชิญต่อ เหตุการณ์ต่างๆ และสามารถ สนองตอบได้อย่าง เหมาะสม เป็นความกล้าหาญที่ควรยกย่อง</p> <p>๒. การกล้าตัดสินใจอย่างมี เหตุผล เป็นสิ่งที่ควรฝึก</p> <p>*๓. ความกล้าหาญเป็นลักษณะอย่าง หนึ่งของความ เป็นผู้นำ</p> <p>๔. ความ เชื่อมั่นในตนเอง ทำให้ ตัดสินใจอย่างมั่นใจ</p> <p>๕. ความ เชื่อมั่นในตนเอง ทำให้ มีบุคลิกภาพของผู้นำและ เป็นที่ เชื่อถือของผู้อื่น</p> <p>๖. การรู้จักแสดงความคิด เห็นของ ตนตามกาลเทศะอย่างถูกต้อง เหมาะสมทำให้ได้รับการยอมรับ และความร่วมมือจากผู้อื่น</p>	<p>(หน้า ๑๐ - ๑๑) ทนโต เสือโคร่งหัวโขดตัวหนึ่งก็ กระโจนพรวดออกมาจากพุ่มไม้ เสือคำราม "โฮก" พลายโทนและ เพื่อนตกใจกลัวตัวสั่นรีบหันหลัง วิ่งแจ้นไปทันที เสือโคร่งตรงเข้าตะปบแดงหอม พลายล่าความมัวงงง เป็นหมัดโตแล้วต้อยผาง ออกไปทันที "โครม"</p> <p>หมัดถูกที่อก เสืออย่างจัง เสือโคร่งกระเด็นไป เจ็ดแปดควา พอลุกขึ้นได้ก็วิ่งหนี เข้าป่าไป</p>	<p>๑. ความมั่นใจในตนเอง จะทำให้ตัดสินใจได้ อย่างถูกต้อง ไม่ลังเล</p>

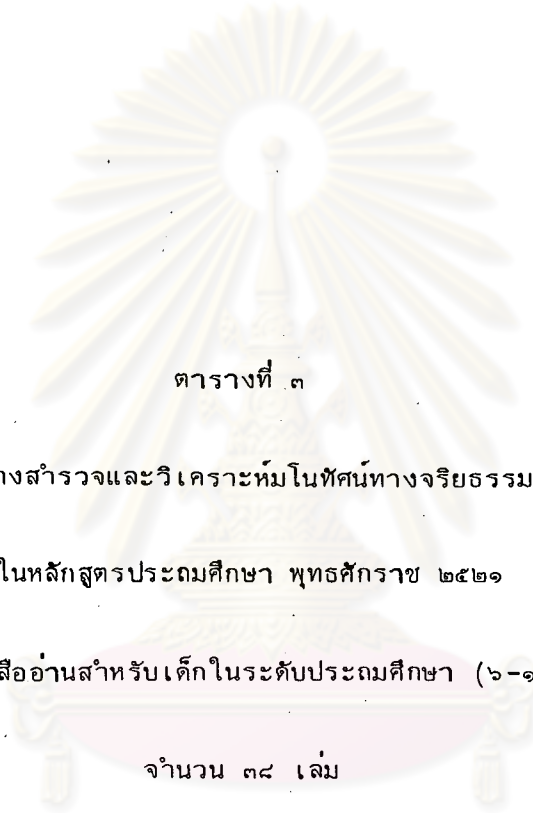
เรื่อง ลูกหมี่มีน้อง

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๑	<p>ความรับผิดชอบ (เป็นการปฏิบัติตามภาระหน้าที่ หรือบทบาทที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่มี การขังคับหรือคุกคาม จากผู้อื่น ความรับผิดชอบ สามารถทำให้บุคคลทำหน้าที่ ได้อย่าง เรียบร้อยก่อให้เกิด ความไว้วางใจจากผู้อื่น)</p>	<p>๑. คนที่ไม่มีความรับผิดชอบ จะไม่ได้ รับความไว้วางใจให้ทำงานสำคัญ</p> <p>*๒. คนที่มีความรับผิดชอบ ไม่ทอดทิ้ง หน้าที่การงานของตน</p> <p>๓. คนที่มีความรับผิดชอบ ย่อมทำงาน ที่ได้รับมอบหมายให้ เสร็จ เรียบร้อย ทันกำหนด</p> <p>๔. คนที่ไม่เพิกเฉยดูตายต่อปัญหาต่างๆ เป็นคนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม</p>	<p>(หน้า ๔) ลูกหมี่ ช่วยแม่เลี้ยงน้อง ลูกหมี่ภูมิใจ ลูกหมี่เป็นพี่ที่ดี</p>	

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง ลิขสหาย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสีย สละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ (ความสามัคคี เป็นการแสดง ออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมี ประสิทธิภาพ โดยอาศัยความ อดทน ความเสียสละ ความ เห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน ของผู้อื่นด้วยความใจกว้าง มีเหตุผล ทำให้เกิดมีมิตรและ เกิดบรรยากาศของความเป็น ประชาธิปไตย)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจ เห็นใจ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความ พอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ ๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อการ รวมพลังในทางสร้างสรรค์ ๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็น เครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ ๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของ สมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ ๖. ความรู้สึก เป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิด ความอบอุ่นใจและสันติสุข ๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้ สังคมมีความสงบสุข 	<p>(หน้า ๔-๕) เพื่อนรักทั้งสิบอยากจะไปร่วมงานรื่นเริงวัน เด็กในหมู่บ้าน จึงชวนกันมาที่หน้าผา ต่างปรึกษาหารือกันว่า จะหาวิธีลงไปร่วมสนุกในหมู่บ้านด้วยวิธีใดที่จะสนุกสนานทุกตัว แสดงความคิดเห็น พังเหตุผลซึ่งกันและกัน ในที่สุดตกลงจะใช้ วิธีที่จิงโจ้เสนอแนะ โดยจิงโจ้แนะนำให้ลอยลงไปโดยใช้ลูกโป่ง ผูกกระ เข้าจะใช้ลูกโป่งมากน้อยตามน้ำหนักตัว</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การยอมรับฟังความ คิดเห็นของกันและกัน จะทำให้หมู่คณะอยู่ร่วม กันอย่างมีความสุข

ตารางที่ ๓

ตารางสำรวจและวิเคราะห์หมโนทัศน์ทางจริยธรรม

ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑

ของหนังสืออ่านสำหรับเด็กในระดับประถมศึกษา (๖-๑๑ ปี)

จำนวน ๓๘ เล่ม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อหนังสืออ่านสำหรับเด็กในระดับเด็กประถมศึกษา (๖-๑๑ ปี)

ที่ผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์

(จำนวน ๓๘ เล่ม)

๑. วัฒนธรรมโบราณที่บ้านเชียง
๒. แม่โพสพ
๓. อีสปคำกลอน
๔. วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม
๕. พระราชวังบางปะอิน
๖. หนูนานา
๗. คาบวิเศษ
๘. สัตว์มีประโยชน์
๙. หนูหน้อยกับมะม่วง
๑๐. พญากวางทอง
๑๑. อาณาจักรริมบึง
๑๒. ไข่มุกขาว
๑๓. ฉันทน์คือต้นไม้
๑๔. เด็กชายกมลเที่ยวบ้านทุ่ง
๑๕. ร้อยกรองของเด็ก
๑๖. กล้วย
๑๗. แกะน้อยหาเพื่อน
๑๘. ฉันทน์เป็นต้นไม้ใหญ่
๑๙. เขี้ยวสิงโต
๒๐. เพื่อนแท้
๒๑. แก่นพบพญานก
๒๒. ตะเพียนเข้ากรุง
๒๓. แม่หนูผู้กล้าหาญ

๒๔. จ้าวป่า
๒๕. ตัวมเต็มเผชิญโลก
๒๖. ปืน ปืน รถไฟมาแล้ว
๒๗. แม่มคเจ้าปัญหา
๒๘. หมี่ใหญ่ผจญภัย
๒๙. ดวงอาทิตย์
๓๐. นกนางแอ่น
๓๑. ฤทธิ์ราหู
๓๒. ต้นไม้มีเพื่อน
๓๓. กระจ่างจอมโว
๓๔. นายพยัญชนะ
๓๕. ก ข ชับชาน
๓๖. ข้าวเหนียว
๓๗. พลายมิ่งเมือง
๓๘. พระอาทิตย์ฟักร้อน

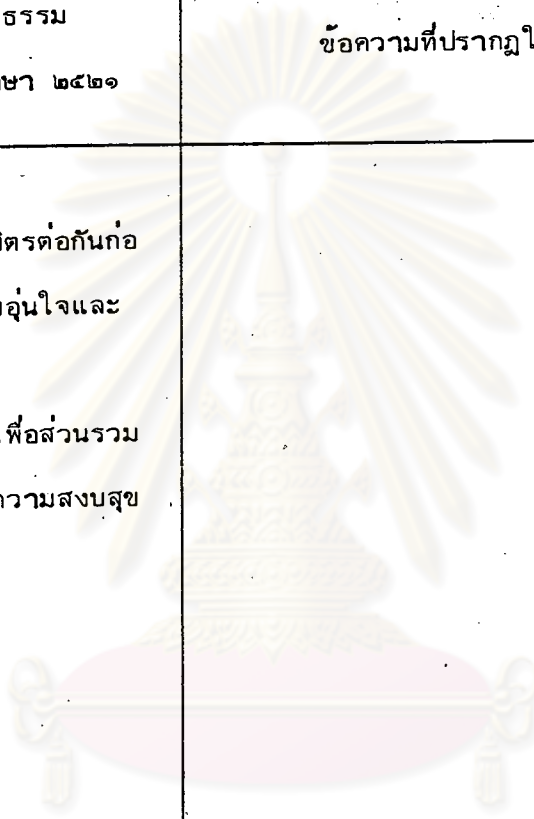

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง แม่โพสพ

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๖	<p>ความกตัญญูตเวที (คือ ความรู้สึกในอุปการคุณหรือ ความดีที่ผู้อื่น หรือสิ่งอื่นมีต่อเรา อันแสดงออกมาจากความคิดของ แต่ละคนและการแสดงออกหรือ การตอบแทนบุญคุณต่อความดีที่ผู้อื่น ทำนั้น โดยการแสดงออกทั้งการ กระทำและคำพูด)</p>	<p>*๑. ความกตัญญูตเวที เป็นลักษณะ ของคนดี</p> <p>*๒. ความกตัญญูตเวทีเป็นสิ่งที่ ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุค ทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>๓. คนอกตัญญู เป็นที่รังเกียจของ สังคม คนกตัญญู ย่อมได้รับการ สรรเสริญยกย่อง</p>	<p>(หน้า ๔) ก็แหละคนที่ตีความประพจน์ดีประพจน์ ชอบนั้นย่อมรู้คุณสรรเสริญคุณและตอบแทนคุณผู้มีบุญคุณ กับตนอยู่โดยเฉพาะคนไทยทั่ว ๆ ไปไม่มีนิสัยอ่อนน้อม อยู่แล้ว เมื่อเห็นว่าแม่ลิคข่าผู้มีบุญคุณอย่างไร ก็ยก ย่องบูชาคุณอยู่ตลอดเวลา แสดงออกทุก ๆ ทาง ด้วย ความเคารพอย่างเช่นทางวาทาก็เรียกว่า "แม่โพสพ"</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรระถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๓	ความขยันหมั่นเพียร (เป็นความพยายามในการปฏิบัติ สิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างสม่ำเสมอ ไม่ ทอดทิ้ง เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วง)	*๑. ความขยันหมั่นเพียรเป็นหนทาง ไปสู่ความสำเร็จ *๒. ความขยันหมั่นเพียรเป็นนิสัย ที่ดีในการทำงาน และสามารถ ฝึกให้เกิดขึ้นได้	(หน้า ๑๐) ขอบอกเด็ก ๆ ว่าคนเรานั้นไม่ว่าจะ ทำงานอย่างไร ถ้าทำด้วยความตั้งใจจริง ขยัน ขันแข็งละเอียดถี่ถ้วน เป็นผู้มีคุณธรรม แล้วต้อง เกิดความสำเร็จอย่างแน่นอน	
๒๐	ความประณีตละเอียดถี่ถ้วน (เป็นการกระทำที่มีการวางแผน มีข้อกำหนดสามารถดำเนินงาน ตามขั้นตอนอย่างเรียบร้อยถูกต้อง โดยอาศัยความอดทนและสมาธิ เป็นตัวกำกับ)	๑. ความประณีตละเอียดถี่ถ้วน จะทำให้ผลงานมีคุณค่า *๒. ความละเอียดถี่ถ้วน เป็นนิสัย ที่ดีในการทำงาน ๓. ความประณีตทำให้เกิดความ งาม	(หน้า ๑๐) ขอบอกเด็ก ๆ ว่าคนเรานั้นไม่ว่าจะ ทำงานอย่างไร ถ้าทำด้วยความตั้งใจจริง ขยัน ขันแข็งละเอียดถี่ถ้วนเป็นผู้มีคุณธรรม แล้วต้องเกิด ความสำเร็จอย่างแน่นอน	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	หลักธรรมในการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การ ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ	<p>*๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจ เห็นใจ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกัน และกัน</p> <p>๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จัก ความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ</p> <p>*๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมาย เพื่อการรวมพลังในการ สร้างสรรค์</p> <p>*๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความ เป็นหมู่คณะ</p> <p>๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ ของสมาชิกย่อมมีผลดีต่อหมู่ คณะ</p>	<p>(หน้า ๑๐) ... ฉะนั้นชวานาจึงตกลงช่วยเหลือ ซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะสำหรับงานที่ต้องใช้เวลา และแรงงานมาก คือ การดำนาและเกี่ยวข้าว จัด ให้มีการลงแขก คือ เมื่อถึงคราวที่บ้านไหนเตรียม พื้นนาพร้อมที่จะดำนาได้ก็ป่าวร้องกันไปตามลแวก บ้านให้มาช่วยกันเพียงวันเดียวสองวันก็เสร็จ แล้ว ก็หมุนเวียนกันไปช่วยบ้านโน้นบ้านนี้ จนประสบผล สำเร็จอย่างดีทุก ๆ บ้านนอกจากเป็นการแสดง ความสามัคคีธรรมแล้วยังเกิดความสุขสนาน</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
		<p>๖. ความรู้สึก เป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข</p> <p>๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวม ช่วยให้สังคมมีความสุข</p>		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อ	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๔	<p>ความไม่เห็นแก่ตัว (เป็นการกระทำที่ไม่ถือประโยชน์ส่วนตนแต่ฝ่ายเดียว แต่คำนึงถึงผลประโยชน์ร่วมกันเพื่อผดุงไว้ซึ่งความเป็นธรรม ความเสมอภาค และความสมดุลทางธรรมชาติ สาธารณสมบัติ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น เพื่อความสบาย</p>	<p>๑. การถือประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การกระทำที่คำนึงถึงหมู่คณะมากกว่าตนเอง</p> <p>*๒. คนเห็นแก่ตัว เป็นคนเอาเปรียบเพื่อนฝูง จึงเป็นที่รังเกียจของสังคม</p> <p>*๓. คนเห็นแก่ตัว เป็นคนไม่น่าคบค้าสมาคม</p> <p>๔. ผู้ที่ใช้อำนาจหน้าที่ในการหาผลประโยชน์ส่วนตัว เป็นคนเห็นแก่ตัว</p> <p>๕. สังคมยกย่องบุคคลที่รู้จักเสียสละผลประโยชน์และความสุขส่วนตัวให้แก่ส่วนรวม</p>	<p>(หน้า ๒๑) คนที่ทำอาหารไม่ยอมล้างมืออยู่ ๒ พวก คือ พวกเกียจคร้านกับพวกเห็นแก่ตัว ถ้าเด็ก ๆ ไม่ทราบว่าการไม่ล้างมือทำไมจึงแสดงว่า เป็นคนเห็นแก่ตัว คือ เขาคิดว่า การจับบนทีกเอาไว้อาจมีคนจดจำนำไปทำตามอย่างไรละ เด็ก ๆ เข้าใจหรือยัง เพราะฉะนั้นขอเตือนว่าเด็ก ๆ จงอย่าประพฤติตัวเช่นนั้น จงช่วยกันจดจำทำบนทีกสิ่งที่ดีมีประโยชน์</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๖	ความกตัญญูตเวทิต (คือ ความรู้สึกในอุปการคุณ หรือความดีที่ผู้อื่นหรือสิ่งอื่นที่มีต่อ เราอันแสดงออกมาจากความนึกคิด ของแต่ละคนและการแสดงออก หรือการตอบแทนบุญคุณต่อความดีที่ผู้ อื่นทำนั้น โดยการแสดงออกทั้งการ กระทำและคำพูด)	<p>๑. ความกตัญญูตเวทิต เป็นลักษณะ ของคนดี</p> <p>๒. ความกตัญญูตเวทิต เป็นสิ่งที่ ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุค ทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>*๓. คนอกตัญญู เป็นที่รังเกียจของ สังคม คนกตัญญู ย่อมได้รับการ สรรเสริญยกย่อง</p>	(หน้า ๕๕) พวกเราทุกคนระลึกถึงพระคุณของแม่ โพสพ อยู่ทุกลมหายใจ ทั้งระลึกถึง พระคุณของ บรรพบุรุษของเราที่ท่านได้ใช้สติปัญญาคิดค้นและ ค้นคว้าสิ่งที่ดีงาม เป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับพวกเรา เด็ก ๆ ทั้งหลายที่จดจำทำตามในสิ่งที่ดีที่งาม นั้น ๆ ประพฤติดี เป็นพลเมืองดี บำเพ็ญตนเป็น ประโยชน์กับสังคมและประเทศชาติเรา ก็จะมี ความเจริญรุ่งเรืองตลอดกาล	

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๖	<p>ความกตัญญูต่ เเวที</p> <p>(คือ การรู้สึกในอุปการคุณหรือความดีที่ผู้อื่น หรือสิ่งอื่นมีต่อเรา อันแสดงออกมาจากความคิดของแต่ละคนและการแสดงออกหรือการตอบแทนบุญคุณต่อความดีที่ผู้อื่นทำนั้นโดยการแสดงออกทั้งการกระทำและคำพูด)</p>	<p>*๑. ความกตัญญูต่ เเวที เป็นลักษณะของคนดี</p> <p>๒. ความกตัญญูต่ เเวที เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>๓. คนอกตัญญู เป็นที่รังเกียจของสังคม คนกตัญญู ย่อมได้รับการสรรเสริญยกย่อง</p>	<p>(หน้า ๕๕) พวกเราทุกคนระลึกถึงพระคุณของแม่โพสพ อยู่ทุกลมหายใจ ทั้งระลึกถึง พระคุณของบรรพบุรุษของเราที่ท่านได้ใช้สติปัญญาคิดค้นและบันทึกสิ่งที่ดีงาม เป็นประโยชน์อย่างยิ่งกับพวกเราเด็ก ๆ ทั้งหมดที่จดจำทำตามในสิ่งที่ดีที่งามนั้น ประพุดิตตัว เป็นพลเมืองดี บำเพ็ญตน เป็นประโยชน์กับสังคมและประเทศชาติ เราก็จะมีความ เจริญรุ่งเรืองตลอดกาล</p>	<p>๑. บุคคลที่เป็นพลเมืองดี บำเพ็ญตน เป็นประโยชน์กับสังคมและประเทศชาติจะมีแต่ความ เจริญรุ่งเรือง</p>

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นิทานอีสปคำกลอน

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	<p>หลักการสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ</p> <p>(ความสามัคคี เป็นการแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความใจกว้างมีเหตุผล ทำให้เกิดมี</p>	<p>*๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเข้าใจ เห็นใจและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน</p> <p>๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ</p> <p>๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์</p> <p>*๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ</p>	<p><u>เรื่อง: พอกับลูก</u></p> <p>พ่อจึงคิดอุบายให้ไปหาไม้ไผ่มามากมายหมาย เสกสรรตัวอย่างสอนลูกให้เห็นเป็นสำคัญ เอาเชือกพันไม้รวมรวมกำเดียว แล้วส่งให้ลูกกักทีละคน</p> <p>ไม่เกิดผลไม้ไม้หักจึง เฉลียว ครั้นแก้มัดส่งให้รายละ เรียว ประเดี๋ยวเดียวก็หักได้ตั้งใจปอง จึงสอนว่านี่แหละลูกถ้าพวกเจ้า รวมกันเข้าช่วยกันทำงานทั้งผอง กลมเกลียวกันเป็นกำไม้จึง ไตร่ตรอง</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
	มิตรและเกิดบรรยากาศของ ความเป็นประชาธิปไตย)	<ul style="list-style-type: none"> ๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ ของสมาชิก ย่อมมีผลดีต่อ หมู่คณะ ๖. ความรู้สึก เป็นมิตรต่อกันก่อน ให้เกิดความอบอุ่นใจและ สันติสุข ๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวม ช่วยให้สังคมมีความสุข 	<p>ใครจะลองทำร้ายมิได้เลย ถ้าต่างคนต่างแตกแยกทะเลาะ เหมือนไม้เปราะอันเดียว เจียวลูก เอ๊ย ใครคิดร้ายทีละคนจนลง เอ๊ย ไม่ออกเงยอนาคดย่อมหมดไป</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๑	<p>ความเป็นผู้มีเหตุผล (ความเป็นผู้มีเหตุผล ทำให้บุคคล คิดและกระทำอย่างมีหลักการ ไม่ เชื่ออะไรง่าย ๆ ทั้งไม่คือรันพาล เกเร ความมีเหตุผลเกิดจากการ หัดคิด พิจารณาสິงต่าง ๆ ที่เกิด ขึ้น รู้จักศึกษา ค้นคว้าหาหลัก เกณฑ์ ต่าง ๆ)</p>	<p>๑. ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจ ได้ถูกต้องและยุติธรรม</p>	<p><u>เรื่อง ลากับจิ้งหรีด</u> ลาไปไกลขยายความพลางถามไถ่ "กินอะไร เสียงจิ้ง เพราะเสนาะหู" จิ้งหรีดว่า "อยาก เสียงดีจงลองดู เรากินอยู่เพียงน้ำค้างกลางพนา" ลาได้ยินมิได้ตรองสุลองอด ผินใจจดหญาหน้า เทียวแลหา เสียน้ำค้างบนใบไม้แต่นั้นมา ในไม่ช้าก็สิ้นชีพวางวาย</p>	<p>๑. บุคคลที่ขาดการพิจารณา ไตร่ตรองให้รอบคอบและ หลงเชื่ออะไรง่าย ๆ ย่อม เกิดผลเสียต่อตนเอง</p>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
			<p>เข็ญกินอาบให้สบายกายสกนธ์" แพะลูกกลนลิมพิจารณา ไม่รู้ว่หมาจิ้งจอกหลอกให้หลง กระโจนลงทันทีที่ลื่น เสียงหมา จิ้งจอกได้ช่อง เขี้ยบบ เขาแพะพา ตัวขึ้นมาปากบ่อดังใจ</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๖	การรู้จักความพอดี (หมายถึง ยินดีในสิ่งที่ตนเป็น เจ้าของ เท่าที่สิทธิ์และความ สามารถของตนจะอำนวยให้ ตามความจำเป็นของชีวิต ไม่ โลภอยากได้ของผู้อื่น หรืออยาก ได้เพิ่มมากขึ้น)	ความต้องการที่พอดีและพอเหมาะ กับสภาพความเป็นอยู่ของตนช่วยให้ มีความสุข	<p style="text-align: center;"><u>เรื่อง กากับนกยูง</u></p> <p>กาตัวหนึ่งหลงผิดคิดเอา เพศ อยากวิเศษยิ่ง เพื่อนกาทั้งหลาย เก็บขนหงอนหางยูงมาแซมกาย ทำกรีดกรายอยู่ข้าง เหล่านกยูง นกยูง เห็นไข่พวกตนก็ขับไล่ จิกตีให้ออกไปเสียจากฝูง กาเจ็บปวดสุดทนทานนกยูง ต้องหนีฝูงแอบทิ้งขนปลอมไป แล้วกลับหมาย เข้าพวกเดิมของตัว ปิดความชั่วมิให้ใครสงสัย เพื่อนกาเก่าต่างก็แจ้งประจักษ์ใจ จึงจิกตีขับไล่ต่ำประจาน</p>	๑. จงพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๘	<p>การมีสัจจะและความจริงใจ (เป็นการพูดตรงตามความจริง เพื่อให้ผู้ฟัง บังเกิดความเข้าใจ ที่ถูกต้อง ทั้งปฏิบัติตามคำสัญญา บนบานต่าง ๆ ที่ตนให้ไว้)</p>	<p>๑. ความจริง เป็นสิ่งไม่ตาย ๒. คนพูดจริง ทำจริง ย่อม ได้รับการสรรเสริญ</p>	<p><u>เรื่อง ลามาจิ้งจอกกับราชสีห์</u> ลามาจิ้งจอกกับลาสัญลักษณ์ เป็นเกลือกกันโดยสลับ เป็นหลักฐาน ถึงดกทุกขัยากคั้นแสนทรมาณ ไม่มีการทิ้งขว้างให้ห่างไกล วันหนึ่งร่วมหากินกันในป่า ราชสีห์มาพบเข้า กินแก๊ไข แม้จะหลบหลีกหนี เพื่อลี้ภัย ทำอย่างไรก็ไม่พ้น เจ้าป่าพาล ลามาจิ้งจอกรู้ถึงอันตราย วิ่งไปหมายพันลาแล้วว่าขาน ข้าอาสาหาลามา เป็นทาน ขอเพียงท่านอย่าทำร้ายแก่เราเลย</p>	<p>๑. คนช่วยยอม ไม่มีสัจจะและ ความจริงใจกับมิตรสหาย</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๗	<p>การไม่พูดปด ไม่บิดเบือน ไม่อำพรางความจริง การไม่ยุยง ให้เกิดความแตกแยกและการไม่ พูดคำหยาบ (การพูดดีจะช่วยป้องกันการ แตกแยก และการประทุษร้าย ก่อให้เกิดความเข้าใจ รักใคร่ เชื่อถือ ไว้วางใจ สร้างความ สามัคคีในหมู่คณะ)</p>	<p>๑. การพูดและเขียนแต่ความจริง ช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ ถูกต้อง</p> <p>๒. การพูดการเขียนที่ดี ต้องไม่ ล่อลวงเพื่อเจ้อ หยาบคาย</p> <p>*๓. การพูดหรือการเขียนที่ก่อให้เกิด เกิดความแตกร้าง กระทบ กระเทือนจิตใจไร้สาระ ชักนำผู้อื่นให้หลงผิด ย่อม เป็นภัยต่อสังคม</p>	<p><u>เรื่อง หมาจิ้งจอกหางด้วน</u> หมาจิ้งจอกตัวหนึ่ง เจ้าความคิด วันหนึ่งติดกับดักวางจนทางหาย เพราะลักไก่ทางติดกับให้อับอาย ดินแทบตายก็ไม่หลนสุดทนทนทาน จนทางขาดตัวรอดปลอดภัยได้ คิดว่าตายเสียยังเห็นเป็นแก่นสาร ดีกว่าอยู่ให้ความชั่วตัวประจาน ทรมาณอภัยสอดสูใจ</p> <p>.....</p> <p>"อันทางนั้นน่าซึ้ง รุ่งรังนก ประโยชน์สักนิดไม่มีที่ เราหวัง เราตรองแล้วจึงไปตัดด้วยสัจจัง ทำคู่มึงจะแคล้วคล่องและว่องไว..."</p>	<p>๑. บุคคลที่พูดปดเบือน อำพราง ความจริง เป็นบุคคลที่ไม่น่า คบค้าสมาคมด้วย</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
			<p>"ทางของเอ็งจงคิดทำให้งอก เถิด อย่างประเสริฐเสแสร้งแกลัง เสกสรร ให้พวกเราตัดทางลุ่นไปตามกัน ไม่มีอันเขาจะเชื่อเปื้อนคารม"</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๑	<p>ความรับผิดชอบ (เป็นการปฏิบัติตามภาระหน้าที่ หรือบทบาทที่ได้รับมอบหมาย โดย ไม่มีการบังคับหรือคุกคามจากผู้อื่น ความรับผิดชอบสามารถทำให้ บุคคลทำหน้าที่ได้อย่าง เรียบร้อย ก่อให้เกิดความไว้วางใจจากผู้อื่น)</p>	<p>๑. คนที่ไม่มีความรับผิดชอบ จะ ไม่ได้รับความไว้วางใจให้ ทำงานสำคัญ</p> <p>*๒. คนที่มีความรับผิดชอบ ไม่ ทอดทิ้งหน้าที่การงานของตน</p> <p>๓. คนที่มีความรับผิดชอบ ย่อม ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ เสร็จ เรียบร้อยทันกำหนด</p> <p>๔. คนที่ไม่เพิกเฉยดูดายต่อ ปัญหาต่าง ๆ เป็นคนที่มีความ รับผิดชอบต่อสังคม</p>	<p><u>เรื่อง ลูกแพะกับหมาป่า</u></p> <p>... ลูกแพะน้อยทำใจดีร้องไปว่า "โอ้ท่านหมาข้านี้หมายตาย เพื่อท่าน แต่ก่อนข้าจะถึงซึ่งวายปราณ ขอประทานเสียงปีเพราะ เสนาะใจ แม่สักนิดข้าคิดว่าคงได้" หมาป่าให้กำ เรีบจิตไม่คิดไหน ฉวยได้ปีนัง เป่าในเนาไพร แพะได้ใจลูกขึ้น เต็มตามท่อนอง หมาไล่เนื้อตัวหนึ่งอยู่ไกลไกล เมื่อมันได้ยิน เสียงสัตว์ทั้งสอง วิ่งมาดูพบหมาป่าทำคะนอง คำรามก้องไล่กวด เข้าดงดอน ขณะวิ่งหมาป่าร้องขึ้นว่า "ควรแล้วหนาหน้าที่เราคือ เท้าหอน จับสัตว์กินยัง เผยอทำปากบอน เป่าปีวอนให้ถูกล่าไม่ได้งาน"</p>	<p>๑. บุคคลที่ละเลยไม่เอาใจใส่ ในหน้าที่การงานของตน เป็น บุคคลที่ขาดความ รับผิดชอบ</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๓	<p>การไม่โลภและไม่ขโมย</p> <p>(การไม่โลภ คือ การไม่เอาก ได้จนไม่รู้จักพอ ความไม่รู้จักพอ ทำให้เกิดความทุกข์ การไม่ขโมย คือ ไม่แอบหยิบฉวยเอาสิ่งของที่ เจ้าของไม่ให้มาเป็นของตน รวมถึง การไม่กรรโชก</p>	<p>๑. ทุกคนมีสิทธิในของของตน และย่อมหวงแหนในสิ่งที่ ตนมีอยู่</p> <p>๒. เมื่อมีสิทธิควรทำหน้าที่ตาม สิทธิที่ตนมีอยู่</p>	<p><u>เรื่อง หมา กับ เงา</u></p> <p>หมาตัวหนึ่งชื่อขโมยโดย เชื่อชาติ เข้าตลาดลักเนื้อวัววิ่งถลา ข้ามสะพานแลลงในคองคา เกิดแก่ตาตน เห็น เป็น เงาโต ก้อนเนื้อในน้ำนั้นดูใหญ่ยิ่ง จึงสู้ทั้งซิ่นที่คาบด้วยยะโส หมายจะแย่งซิ่นใหญ่จากหมาไซ ด้วยความโง่ครั้งทั้งก้อน <u>เนื้อลง</u> ในน้ำแล้วเนื้อเงาก็หายไป จมน้ำใส่ทั้งสองสิ่งประสงค์ คือของตัวและที่หวังตั้งจำนง ทำลายลงเพราะโลภหลงมงาย</p>	<p>๑. บุคคลที่มีความโลภอยู่ในจิตใจ จะทำให้เกิดผลเสียแก่ตนเอง</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๔	<p>ความอดทนอดกลั้น (ผู้ที่หวังความสำเร็จย่อมตั้งเป้าหมายการปฏิบัติ เพื่อให้อยู่ในขอบเขตที่ตั้งงาม จำเป็นต้องอาศัยความอดทนอดใจ ในอารมณ์ ย่ำแย่อยากได้ในสิ่งที่ไม่เหมาะสม ไม่ควรและอยากทำร้ายโต้ตอบในสิ่งที่ไม่พอใจรวมทั้งอดทนในความยากลำบาก การรอคอยและอุปสรรคต่าง ๆ)</p>	<p>๑. ความอดทนอดกลั้น ทำให้เกิด ความสงบ</p> <p>๒. ความอดทนอดกลั้น เป็น นิสัยทางสังคมที่ดีและสามารถ ฝึกได้</p> <p>*๓. ความอดทนอดกลั้น ทำให้ ชนะอุปสรรค และช่วยให้ ประสบความสำเร็จ</p> <p>๔. การยอมรับความจริงใน ชีวิต ทำให้จิตใจสงบ</p> <p>๕. ผู้มีความอดทน ย่อมเป็นที่ ชอบพอรักใคร่ของผู้อื่น</p>	<p><u>เรื่อง หมาจึงจอกกับแม่</u></p> <p>หมาเพียง เกาะหินนิ่งไม่ชวนชวายเป็น ประคองกายแต่พอหวังชีวิตมัน ฝูงเหือบได้กลิ่นหมา เป็นสำคัญ ก็พาอันมา เกาะตีม เลือดกิน ขณะนั้น แม่หนึ่งมากินน้ำ เห็นหมาชำสม เพชในใจกริล ร้องขึ้นว่า "ไยยอมทนให้เหือบกิน เรานี้ยินดีไล่ให้เอาธา" หมาจึงจอกร้องตอบขอใจว่า "ท่าน เอื่อยอย่าไล่เหือบฝูงนี้หรือ เมื่อทุกตัวอ้อมแล้วที่เกาะคือ เพียงกระพือปีกตอมแก่ตัวเรา ไชว่าจะกินเลือดเราอีกได้ ถ้าท่านไล่เหือบจริงยิ่งโง่งเขลา ฝูงอ้อมไปฝูงหิวมารุมกินเอา แทนจะ เบากลับหนักหรือจักดี"</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๓	<p>ความขยันหมั่นเพียร (เป็นความพยายามในการ ปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อย่าง สม่ำเสมอไม่ทอดยอ เพื่อให้ งานสำเร็จลุล่วง ความขยันหมั่นเพียร เกิด จากความตั้งใจอย่างแรงกล้า ประกอบกับความอดทน มีสมาธิ เป็นตัวหนุน โดยแรงจูงใจ ตัวเสริมกำลังต่าง ๆ คอย หล่อเลี้ยง)</p>	<p>*๑. ความขยันหมั่นเพียรเป็นหน ทางไปสู่ความสำเร็จ *๒. ความขยันหมั่นเพียรเป็น นิสัยที่ดีในการทำงานและ สามารถฝึกให้ เกิดขึ้นได้</p>	<p><u>เรื่อง ชาวสวนกับลูก</u> ... ระลึกจำคำพ่อที่สั่งไว้ สำคัญหมายทรัพย์ฝังในสวนมัน จึงจับจอบ เสียมขุดค้นหาพลัน ทั่วสวนนั้นไม่ประสบทรัพย์ในดิน ครั้นต่อมา เมื่อดินขุดขุยไว้ เหล่าต้นไม้ได้บุญถ้วนทั่วสิ้น ทั้งได้ เลนท้องร่อง เพิ่มอาจุณ ก็เพิ่มภิญโญยิ่ง เจริญวัย แตกกิ่งก้านสาขาขึ้น เร็วมาก ออกลูกหลากคดห้อยย้อยไสว ลูกชาวสวน เก็บขายขายออกไป ได้กำไรกว่าปีกลายหลาย เท่าทวี</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ</p> <p>(ความสามัคคี เป็นการแสดงออก ซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติ งานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกัน และกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความใจกว้างมีเหตุผล ทำให้เกิดมีมิตร และเกิดบรรยากาศของความเป็นประชาธิปไตย)</p>	<p>*๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจ เห็นใจและพึ่งพาอาศัยซึ่งกัน และกัน</p> <p>๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จัก ความพอดี เป็นสิ่งที่ควร ปฏิบัติ</p> <p>๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมาย เพื่อการรวมพลังในทาง สร้างสรรค์</p> <p>*๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็น เครื่องช่วยดำรงความเป็น หมู่คณะ</p> <p>๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของ สมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ</p>	<p><u>เรื่อง ท้องกับตัว</u></p> <p>กาลครั้งหนึ่งช้านานนิทานเล่า ร่างกายเราต่างส่วนล้วนแต่ยึดฉันท มีมือปากฟันเห็น เป็นสำคัญ ส่วนเหล่านั้นถุ่ม เกียงต่าง เกียงงอน ตั้งปัญหาใส่ความประณามท้อง ไม่แต่ต้องกิจงานาอุทาทรม คอยแต่จะอิมไม่อนาทร ส่วนเท้ากรเหนียว เหน็ดช้านานมา ปากก็เคี้ยวอาหารสำหรับท้อง ต่างขัดข้อง เคืองคิดริษยา จึงพากันนิ่งเฉยไม่นานพา กิจงานาเพื่อท้องอีกต่อไป มือไม่หยิบปากไม่อมฟันไม่เคี้ยว หวังแก่เกี้ยวแก่ท้องสิ้นผ่องใส</p>	<p>๑. ความสามัคคีของหมู่คณะ ก่อให้เกิดสุข</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
			<p>ให้ดอดอยากไม่ซ้าก็เป็นไป ร่างกายใหญ่ค้อยผอมชুবผิดรูปทรง ส่วนที่รวมรวมแรงกลั่นแกลังท้อง ต่างก็ต้องอ่อน เปลี่ย เสียประสงค ได้สำนึกตัวผิดเป็นมันคง ร่วมกันจึงเป็นองค์ของร่างกาย ต้องพึ่งพาอาศัยทุกส่วนลัด หากข้อขัดแย้งข้อก็ เสียหาย ถ้าแยกกันย่อมยากลำบากกาย พลอยมลายไปทั่วทั้งตัวตน</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๗	<p>ความซื่อสัตย์สุจริต (เป็นการประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา ทั้งกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น รวมทั้งไม่ทำความเดือดร้อนแก่ผู้ใดแม้เรื่องเล็กน้อย โดยยึดหลักแห่งความยุติธรรมไม่เอาเปรียบ)</p>	<p>๑. คนซื่อสัตย์ เป็นคนที่มีเกียรติ ๒. อาชีพที่สุจริตทุกชนิดมีเกียรติ ๓. คนโกงเป็นบุคคลที่ไม่น่าคบค้าสมาคม *๔. ความซื่อสัตย์สุจริตที่แสดงออกทั้งกาย วาจา ใจ เป็นสิ่งที่ประเสริฐ</p>	<p><u>เทพารักษ์กับคนตัดไม้</u> ... หยิบขวานเงินส่งให้ชายชาวป่า เขาร้องว่า "ไม่ใช่ขวานของฉัน" เทพารักษ์ม่ออีกครั้งอยู่ตั้งนาน จึงได้ขวานเหล็กที่ตกน้ำมา ชายผู้นั้นดีใจยกมือไหว้ รับเอาไว้ฝึคือขวานของข้า โดยสัตย์ซื่อถูกใจ เทพยดา มอบขวานเงินทองมาเป็นกำนัล</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๗	<p>ความซื่อสัตย์สุจริต (เป็นการประพฤติปฏิบัติโดยตรง ไปตรงมา ทั้งกาย วาจา ใจ ทั้ง ต่อตนเองและผู้อื่น รวมทั้งไม่ทำ ความเดือดร้อนแก่ผู้ใดแม้ เรื่อง เล็กน้อย โดยยึดหลักแห่งความ ยุติธรรมไม่เอาเปรียบ)</p>	<p>๑. คนซื่อสัตย์ เป็นคนที่มี เกียรติ ๒. อาชีพที่สุจริตทุกชนิดมี เกียรติ *๓. คนโกง เป็นบุคคลที่ไม่น่า คบค้าสมาคม ๔. ความซื่อสัตย์สุจริตที่แสดง ออกทั้งกาย วาจา ใจ เป็น สิ่งที่ประเสริฐ</p>	<p>.... ชายอีกคนอยากได้ขวานทองเงินครั้น รีบเร็วพลันเร่งเข้าไปหาล่าอาหาร จับขวานทำที่ว่าตัดไม้ แล้วเหวี่ยงให้ตกลงล่าละหนาน แกลิ่งนั่งร้องคร่ำครวญอยู่ เป็นนาน ริมล่าอาหารเทพารักษ์มาปลอบใจ แล้วลงเอาขวานทองมายื่นให้ ถามว่า "ใช่ขวานเจ้าฤาใจน" ชายนั้นเห็นขวานทองก็ดีใจ รีบรับคำออกไปว่าขวานตน เทพารักษ์ร้องว่า "เมื่อตัวเจ้า รักไม่ซื่อทุจริตคิดหวังผล อันขวานทองก็อย่าหมายในกมล ขวานของตนก็ไม่งมให้เช่นกัน</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๔	<p>ความไม่เห็นแก่ตัว (เป็นการกระทำที่ไม่ถือประโยชน์ ของตนแต่ฝ่ายเดียว แต่คำนึงถึง ผลประโยชน์ร่วมกันเพื่อผองไว้ ซึ่งความเป็นธรรม ความเสมอภาค และความสมดุลทางธรรมชาติ สมบัติสาธารณะ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น เพื่อความสบาย)</p>	<p>๑. การถือประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การกระทำที่คำนึง ถึงหมู่คณะมากกว่าตนเอง</p> <p>*๒. คนเห็นแก่ตัว เป็นคนเอา เปรียบเพื่อนฝูงจึงเป็นที่ รังเกียจของสังคม</p> <p>*๓. คนเห็นแก่ตัว เป็นคนไม่น่า คบค้าสมาคม</p> <p>๔. ผู้ที่ใช้อำนาจหน้าที่ในการหา ผลประโยชน์ส่วนตัวเป็นคน เห็นแก่ตัว</p> <p>๕. สังคมยกย่องบุคคลที่รู้จักเสีย สละผลประโยชน์และความ สุขส่วนตัวให้แก่ส่วนรวม</p>	<p><u>หนู กับ กับเหี้ย</u></p> <p>"ทำอะไรจึงจะไปด้วยกันได้ ไม่ต้องให้รำคาญหนูขนานไซ สะดวกคราหากินไปไกลไกล" กบบอกไป "ถ้าผูกขาติดกัน จะไปไหนมาไหนคงไม่ยาก ไม่พ่ลัดพรากพร้อม เปรียง เป็นแม่นมั่น" หนูเห็นดีผูกขาตัวติดกัน กับตีนกบแล้ว ลั่นออกหากิน พบบึงใหญ่น้ำใส เย็น เบื้องหน้า กบ เร่งรำ เบิกบานสมถวิล ลึมนึกตื่นผูกติดหนูอาจิม กระโดดตื่นว่าอย่าฉ่ำฤดูทัย หนูลัดตัวก็ไม่ชำนาญการว่า ต้องตะกายลอยคอในบึงใหญ่ ไม่เข้าอ้อนกำลังลงขาดใจ ลอยอยู่ในน้ำน้ำ เวทนา</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๖	<p>ความกตัญญูทเวทิตี (คือ ความรู้สึกในอุปการะคุณ หรือความดีที่ผู้อื่นหรือสิ่งอื่นมีต่อ เราอันแสดงออกมาจากความ นึกคิดของแต่ละคนและการแสดง ออก หรือการตอบแทนบุญคุณต่อ ความดีที่ผู้อื่นทำนั้น โดยการแสดง ออกทั้งการกระทำและคำพูด)</p>	<p>๑. ความกตัญญูทเวทิตี เป็น ลักษณะของคนดี</p> <p>๒. ความกตัญญูทเวทิตี เป็นสิ่ง ที่ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุค ทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>*๓. คนอกตัญญู เป็นที่รังเกียจ ของสังคม คนกตัญญู ย่อม ได้รับการสรรเสริญยกย่อง</p>	<p><u>แม่</u> <u>เนื้อกับนายพราน</u></p> <p>เห็นจวนตัวเสียงขุก เขิงเถาว์ลย์ ที่แม่พันรคครีมริมชายป่า พรานไม่เห็นนึกโดยจินตนา สำคัญว่าแม่ เนื้อหนีพันไป ขยับเท้าก้าว เดินไม่ทันลับ แม่เนื้อกลับท้วงพะวงด้วยหลงไหล ว่าพรานพันคงรอดแลปลอดภัย เมื่อคิดไปปากเล็มใบเถาว์ลย์ จนโปร่งบางพรานหันกลับมาเห็น จึงเขม้นธนูยิงโดยเหมาะะมัน ถูกแม่เนื้อจำเพาะที่สำคัญ แม่เนื้อปลิ้นทรุดลงปลงใจตาย</p>	<p>๑. การมองไม่เห็นประโยชน์ ของสิ่งอันอาจจะนำภัยมา สู่ตนเองได้</p>

ศูนย์วิจัยทรัพย์สินทางปัญญา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๓	<p>ความมีระเบียบวินัย ความตรงต่อเวลาและหน้าที่ (ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การปฏิบัติให้ถูกต้องตามแบบแผนกฎ ข้อบังคับที่กำหนดให้คนในหมู่คณะปฏิบัติ การตรงต่อเวลา หมายถึง การปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ตรงตามเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอตลอดจนปฏิบัติตามเวลาที่นัดหมายกับผู้อื่น</p>	<p>๑. การมีระเบียบวินัยช่วยประหยัดเวลาและทำให้งานสำเร็จด้วยความเรียบร้อย ๒. การตรงต่อเวลาและหน้าที่เป็นลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง ๓. การมีวินัยในตนเองเป็นลักษณะนิสัยที่ฝึกได้ ๔. การมีระเบียบวินัยก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน *๕. การไม่ตรงต่อเวลา หน้าที่ขาดความมีระเบียบวินัยทำให้เกิดผลเสียหายแก่งานและตนเอง</p>	<p><u>ลิงกับคนทอดแห</u> มีลิงน้อยแอบดูอย่างปลายทว่า จ้องที่ท่าคนทอดแหแลเสมือน การประหลาดตั้งแต่เข้าจนสายเยื่อน จิตลาง เลื่อนลิ้ม เก็บลูกทว่ากิน ครั้นเห็นคนเดินลับกลับไปแล้ว จึงผ่องแผ้วอารมณ์สมถวิล รีบไต่ลงเรือไปตั้งใจจินต์ จับแหผืนทอดกึ่งอย่างคน แต่แหนั้นใหญ่กว้าง เป็นอย่างยิ่ง เกินตัวลิงทำให้ไม่ได้ผล แหจึงพันมือตีนทั่วตัวตน ยิ่งตื่นรยิ่งพันยิ่งขึ้นทุกที ตื่นจนพลาดแคม เรือลงในน้ำ แหพันซ้ำจวนจมอยู่กับที่ ก่อนจะตายลิ่งร้องในวารี "ใช้หน้าที่สมน้ำหน้าข้าสู้รู้"</p>	<p>๑. การก้าวก่ายหน้าที่การงานของผู้อื่นย่อมก่อให้เกิดผลเสียแก่งานและตนเอง</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสีย สละ การให้อภัย ความเอื้อเพื่อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ (ความสามัคคี เป็นการแสดงออก ซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติ งานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสีย สละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกัน และกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของ ผู้อื่นด้วยความใจกว้างมีเหตุผล ทำให้เกิดมีไมตรีและเกิดบรรยากาศ ของความ เป็นประชาธิปไตย)</p>	<p>๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจ เห็นใจ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จัก ความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ ๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อ การรวมพลังในทางสร้างสรรค์ ๔. ความสามัคคี ความเอื้อเพื่อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็น หมู่คณะ ๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของ สมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ ๖. ความรู้สึก เป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิด เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข ๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้ สังคมมีความสุข</p>	<p>บ้านเรา เป็นสุข จงกลับมา เกิด แม่ เกิดท้องนา ก็หาสุข ได้ ไม่มี เดียดฉันท์ รักกันไว้ เกิด เกิดมารักกัน ทุกวันทุกคืน ความสุขสดชื่น หาอื่น ไต่ เหมือน เพื่อน เราทุกคน ล้วนแต่ดีดี มา เกิดรับมา อย่าได้ รอรี ความสุขมากมี เอื้อ เพื่อต่อกัน เกิดไหนไม่สำคัญ ฉันทว่าดังนี้ สุข เกษม เปรมปรีดี เป็นยอดปรารถนา ถ้า เธอไม่มา ฉันทคง เหงาตาย ฉันทคง เหงาตาย</p>	

เรื่อง ดาบวิเศษ

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๖	<p>ความกตัญญูต เวที (คือ ความรู้สึกในอุปการะคุณ หรือความดีที่ผู้อื่นหรือสิ่งอื่นมี ต่อเราอันแสดงออกมาจากความ นึกคิดของแต่ละคนและการแสดง ออก หรือการตอบแทนบุญคุณต่อ ความดีที่ผู้อื่นทำนั้น โดยการแสดง ออกทั้งการกระทำและคำพูด)</p>	<p>*๑. ความกตัญญูต เวที เป็น ลักษณะของคนดี ๒. ความกตัญญูต เวที เป็นสิ่ง ที่ควรส่งเสริมในสังคมทุก ยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ *๓. คนอกตัญญู เป็นที่รังเกียจ ของสังคม คนกตัญญู ย่อมได้ รับการสรรเสริญยกย่อง</p>	<p>พระโอรสทรงมีความกตัญญูต่อพระราชบิดา และพระราชชนนี โดยยอมรับอาสาไปต่อสู้กับ ศัตรูที่เข้ามารุกราน ทั้ง ๆ ที่ตนเองไม่มีความ ชำนาญในด้านการรบ ...และแล้ว เทพนิมิตก็ปรากฏร่างให้พระโอรส เห็นในยามบรรทม และได้มอบ "ดาบวิเศษ" ให้พระโอรสในการสู้รบกับศัตรูในวันพรุ่งนี้</p>	

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง สัตว์มีประโยชน์

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๘	<p>ความเป็นผู้มีวัฒนธรรมและปฏิบัติตามประเพณีนิยม</p> <p>(มารยาทเป็นการแสดงออกทางกาย วาจา ในด้านการแสดง ความเคารพ การพูด การกินอยู่ หลับนอน กิริยา ท่าทางและการปฏิบัติตนในโอกาสต่าง ๆ ที่ยอมรับตกลงกันว่า สวยงามถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ และแสดงออก หรือร่วมกิจกรรมพิเศษในโอกาสต่าง ๆ)</p>	<p>*๑. วัฒนธรรม ประเพณี เป็นเครื่องกำหนดสิ่งที่ควรกระทำ และพึงละเว้นของบุคคลในชุมชนนั้น ๆ</p> <p>๒. วัฒนธรรม ประเพณี ย่อมเกิดขึ้นใหม่หรือเปลี่ยนแปลงได้โดยการยอมรับของสังคม</p> <p>*๓. ผู้มีวัฒนธรรมจะเข้ากับสังคมได้ทุกสังคม</p>	<p>(หน้า ๔)</p> <p>วันหนึ่งมีแขกผู้ใหญ่มาเยี่ยมที่บ้าน มีบริวารผู้คนติดตามมากมาย ท่านเศรษฐีจึงจัดให้มีการเลี้ยงใหญ่ ให้สมกับท่านผู้ใหญ่มาถึงบ้าน</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๑	<p>ความเป็นผู้มีเหตุผล (ความเป็นผู้มีเหตุผล ทำให้บุคคล คิดและกระทำอย่างมีหลักการ ไม่ เชื่ออะไรง่าย ๆ ทั้งดีหรือร้าย เกรง ความมีเหตุผลช่วยให้ สามารถแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ฉลาด ความเป็นคนมีเหตุผลเกิด จากการหัดคิด พิจารณาสິงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รู้จักศึกษาค้นคว้าหา หลักเกณฑ์ต่าง ๆ)</p>	<p>*๑. ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจ ใจได้ถูกต้องและยุติธรรม</p>	<p>(หน้า ๑๐) พวกทาสพากันไปเล่าให้เศรษฐีฟัง ตามที่ข้าง ว่า ท่านเศรษฐีร้องว่า "อ๊ะ ไม่ได้ซิ ข่าข้างไม่ได้ เราจะเอาไว้ลากขง ขนฆ่าข้างเป็นต้องเลิกทำป่า ไม้กัน พวกเจ้าลองไปปรึกษากันดู สัตว์อื่นพอจะหา ได้ สัตว์อะไรที่ไม่ทำประโยชน์ก็ฆ่าเถอะ ไม่ต้อง มาถามอีก พวกทาสก็พากันไป</p>	

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ</p> <p>(ความสามัคคี เป็นการแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความใจกว้างมีเหตุผล ทำให้เกิดมีมิตรและเกิดบรรยากาศของความ เป็นประชาธิปไตย)</p>	<p>๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเข้าใจเห็นใจและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน</p> <p>๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ</p> <p>๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์</p> <p>๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ</p> <p>๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ</p> <p>๖. ความรู้สึก เป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข</p> <p>*๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้สังคมมีความสงบสุข</p>	<p>(หน้า ๓๐)</p> <p>หนูไม่รู้จะคัดค้านอย่างไร ก็ได้แต่ทำจุกพืด พืด คล้ายกับมันจะสะอื้นแต่มันก็พูดว่า ถ้าจะฆ่าเราไปเลี้ยงกัน เรากลับมีประโยชน์มากกว่าสัตว์อื่นเสียอีก พวกสัตว์ทั้งหลายได้แต่ทำงานให้ ส่วนเรานี่จะเป็นอาหารเลี้ยงมนุษย์ จะมีมีประโยชน์กว่าสัตว์อื่นอีกหรือ</p>	<p>๑. บุคคลผู้มีความเสียสละ เป็นบุคคลที่ควรได้รับการสรรเสริญยกย่อง</p>

เรื่อง หนูหน้อยกับมะม่วง

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๖	<p>ความกตัญญูต เวที (คือ ความรู้สึกในอุปการะคุณ หรือความดีที่ผู้อื่นหรือสิ่งอื่นมี ต่อเราอันแสดงออกมาจากความ นึกคิดของแต่ละคนและการแสดง ออก หรือการตอบแทนบุญคุณต่อ ความดีที่ผู้อื่นทำนั้น โดยการแสดง ออกทั้งการกระทำและคำพูด</p>	<p>*๑. ความกตัญญูต เวที เป็น ลักษณะของคนดี ๒. ความกตัญญูต เวที เป็นสิ่งที่ ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุค ทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ ๓. คนอกตัญญู เป็นที่รังเกียจ ของสังคม คนกตัญญู ย่อม ได้รับการสรรเสริญยกย่อง</p>	<p>(หน้า ๒) เออ ... แปลกดีนะโซคอะไรไม่รู้ต้องกิน มะม่วงวันละยี่สิบผลจึงจะหาย แต่หนูหน้อยได้ฟังก็ ใจหายมากกว่าแปลกใจ เพราะตอนที่แม่เจ็บนี้ ไม่ใช่หน้ามะม่วง แล้วมะม่วงที่บ้านหรือในละแวก บ้านก็ไม่มีสักต้นเดียว ทำอย่างไรดีล่ะ แต่ความรัก แม่กลัวแม่ตายทำให้หนูหน้อยไม่ได้คิดอะไรมาก ลูก ขึ้นได้ก็ฉวยตะกร้าใบใหญ่ เดินคุ่มออกมาทันที</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๗	<p>การไม่พูดปด ไม่บิดเบือนไม่ อำพรางความจริง การไม่ยุยงให้ เกิดความแตกแยกและการไม่พูด คำหยาบ (การพูดดีจะช่วยป้องกันการ แตกแยก และการประทุษร้ายก่อ ให้เกิดความเข้าใจ รักใคร่ เชื่อถือ ไว้วางใจ สร้างความ สามัคคีในหมู่คณะ)</p>	<p>๑. การพูดและเขียนแต่ความ จริง ช่วยให้เกิดความเข้าใจ ใจที่ถูกต้อง</p> <p>๒. การพูดการเขียนที่ดี ต้องไม่ ส่อเสียดเพื่อเจ้อ หยาบคาย</p> <p>๓. การพูดหรือการเขียนที่ก่อให้เกิด เกิดความแตกร้าง กระทบ กระเทือนจิตใจไร้สาระ ชัก นำผู้อื่นให้หลงผิด ย่อมเป็น ภัยต่อสังคม</p>	<p>(หน้า ๔)</p> <p>พี่ข้างครับ แม่หนูเย็บหมัก หมอบอกว่า จะต้องกินมะม่วงวันละ ๒๐ ผล จึงจะหาย พี่ ข้างช่วยบอกหนูได้ไหมว่า มีมะม่วงที่ไหนใน ป่านี้</p> <p>ข้างตัวนี้เป็นข้างใจดำ รู้ตำแหน่งแหล่งที่ ต้นมะม่วงในป่าดี แต่ไม่บอก เพราะหวงไว้กิน เอง จึงตอบหนูว่า "ไม่รู้หรือหลาน ใน ป่านี้ไม่มีมะม่วงสักต้นเดียว"</p> <p>หนูหลงเชื่อแต่ก็ไม่สิ้นหวัง จึงบุกขึ้นไป ตามลำพัง ในใจยึดมั่นว่าถ้าเดินต่อไปคงพบเข้า ที่ไหนสักแห่งเป็นแน่ทีเดียว</p>	<p>๑. บุคคลที่พูดปด เป็นความจริง เพื่อให้ผู้อื่นเข้าใจผิด เป็น บุคคลที่ไม่น่าคบค้าสมาคมด้วย</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๔	<p>ความกล้าหาญและความเชื่อมั่น ในตนเอง (เป็นการแสดงออกทางกาย วาจา ที่สะท้อนให้เห็นถึงความ เด็ดเดี่ยวกล้าเผชิญเหตุการณ์ อย่างไม่สะทกสะท้าน ด้วยความ แน่ใจว่าถูกต้องของความรู้และ ความประพฤติของตน เป็นการ สร้างบุคลิกภาพของบุคคลให้ เชื่อมั่นในตนเอง ทำให้เกิดความ อบอุ่น ความมั่นใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง)</p>	<p>*๑. ความมีกำลังใจที่จะเผชิญต่อ เหตุการณ์ต่าง ๆ และสามารถ สนองตอบได้อย่างเหมาะสม เป็นความกล้าหาญที่ควรยกย่อง</p> <p>*๒. การกล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผล เป็นสิ่งที่ควรฝึก</p> <p>๓. ความกล้าหาญเป็นลักษณะอย่าง หนึ่งของความเป็นผู้นำ</p> <p>*๔. ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้ ตัดสินใจอย่างมั่นใจ</p> <p>๕. ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้ มีบุคลิกภาพของผู้นำและเป็นที่ เชื่อถือของผู้อื่น</p> <p>๖. การรู้จักแสดงความคิดเห็นของ ตนตามกาลเทศะอย่างถูกต้อง เหมาะสมทำให้ได้รับการยอมรับ และความร่วมมือจากผู้อื่น</p>	<p>(หน้า ๕)</p> <p>ไม่ช้าก็เดินมาพบงูตัวใหญ่ ชูคอจิ้งก่า ขวางทางเดิน หนูหน้อยก็ทำใจกล้าเดินเข้าไป ใกล้ยกมือไหว้ แถมคุกเข่าถามอย่างนอบน้อม ที่สุดว่า "ป้าครับ แม่หนูยกกำลังจะตาย หมอ บอกว่าต้องกินมะม่วงวันละ ๒๐ ผลจึงจะหาย ป้าช่วยบอกหลานหน่อยได้ไหมครับว่า ในป่ามี มะม่วงอยู่ที่ไหน"</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๔	<p>ความอดทนอดกลั้น (ผู้ที่หวังความสำเร็จย่อมตั้งเป้าหมายการปฏิบัติเพื่อให้อยู่ในขอบเขตที่ตั้งใจ จำเป็นต้องอาศัยความอดทนอดใจ ในอารมณ์ยั่วเยวอยากได้ในสิ่งที่ไม่เหมาะสมไม่ควรและยกทำร้ายโต้ตอบในสิ่งที่ไม่พอใจรวมทั้งอดทนในความยากลำบาก การรอคอยและอุปสรรคต่าง ๆ)</p>	<p>๑. ความอดทนอดกลั้น ทำให้เกิดความสงบ</p> <p>๒. ความอดทนอดกลั้น เป็นนิสัยทางสังคมที่ดีและสามารถฝึกได้</p> <p>*๓. ความอดทนอดกลั้น ทำให้ชนะอุปสรรคและช่วยให้ประสบความสำเร็จ</p> <p>๔. การยอมรับความจริงในชีวิตทำให้จิตใจสงบ</p> <p>๕. ผู้มีความอดทน ย่อมเป็นที่ชอบพอรักใคร่ของผู้อื่น</p>	<p>(หน้า ๑๔)</p> <p>แม่เห็นมะม่วงก็ตั้งใจแทนจะทวายใช้ กินมะม่วงยังมีทั้งหมดตะกร้า ก็ทวายเป็นปกติตามเดิม</p> <p>ความรักแม่ ความกล้าหาญ ความมานะบากบั่นช่วยชีวิตตัวหนูหน่อยเอง และช่วยชีวิตแม่ของตัวไว้ได้</p>	

เรื่อง พญากวางทอง

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละการให้อภัย ความเอื้อเพื่อการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ</p> <p>(ความสามัคคี เป็นการแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความใจกว้างมีเหตุผล ทำให้เกิดมีมิตรและเกิด</p>	<p>*๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจ เห็นใจและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน</p> <p>๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ</p> <p>๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์</p> <p>๔. ความสามัคคี ความเอื้อเป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ</p> <p>๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์</p>	<p>วันหนึ่งนางกวางตัวหนึ่ง ขณะนั้นใกล้จะถึงกำหนดคลอดอยู่แล้ว นางนึกสงสารลูกในท้องที่จะต้องเสียชีวิตพร้อมกับแม่ตั้งแต่มิเกิด จึงนึกขึ้นมาได้ถึงพญากวางทอง ซึ่งมีจิตใจเปี่ยมไปด้วยความเมตตากรุณา นางจึงไปหาพญากวางทอง</p> <p>พญากวางทองได้ฟังเรื่องราวแล้วมีความสงสารและ เห็นใจนางกวาง เป็นอย่างมากจึงกล่าวว่า</p> <p>"เราเห็นใจในความรักของแม่ที่มีต่อลูก เราเองเคยได้รับความรักและทะนุถนอมจากแม่ของเรา เราจึงทราบว่าความรักของแม่เป็นสิ่งประเสริฐที่สุด ยวดยกที่จะทวงสิ่งใดเทียบได้ เอาเถิด เราจะช่วยเจ้า"</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
	บรรยากาศของความเป็น ประชาธิปไตย)	<p>ของสมาชิก ย่อมมีผลดีต่อ หมู่คณะ</p> <p>๖. ความรู้สึกเป็นมิตรต่อกันก่อ ให้เกิดความอบอุ่นใจและ สันติสุข</p> <p>*๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวม ช่วยให้สังคมมีความสงบสุข</p>	<p>วันรุ่งขึ้น พญากวางทองไปที่ เชียงประหาร หน้าพระราชวังแทนกวางทองแก้ตัวนั้น</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๔	การยอมรับความเปลี่ยนแปลง (ทุกสิ่งทุกอย่างย่อมเปลี่ยนแปลง อยู่เสมอ ไม่มีสิ่งใดสามารถอยู่ คงที่ ต้องไม่ยึดมั่นสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ตายตัวเกินไป ทำให้เกิดความ โล่งปลอดโปร่งใจ การยอมรับ ความเปลี่ยนแปลงทำให้บุคคล เผชิญเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่าง เป็นสุข ไม่หวั่นไหว เดือดร้อน ใจหรือย็นตีจนเกินไป)	<p>๑. ทุกสิ่งทุกอย่างย่อมเปลี่ยนแปลงได้ไม่ยั้งยืน</p> <p>๒. เหตุการณ์ต่าง ๆ อาจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้</p> <p>๓. ประเพณี วัฒนธรรม กฎหมาย ต้องเปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้เหมาะสมกับกาลสมัย</p> <p>*๔. ถ้าเรายอมรับความเปลี่ยนแปลงว่าเป็นของธรรมดาแล้วจะไม่เกิดความทุกข์</p> <p>*๕. การปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงที่ดั่งงาม เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ</p>	<p>(หน้า ๓๑)</p> <p>ลูกน้ำไม่รู้หรอกว่าพวกเขากำลังเป็นไปอย่างไร พวกเขาไม่รู้แต่เพียงเขารู้สึกประหลาด ต่อมาเมื่อเขาเริ่มเคลื่อนไหว ตัวที่อยู่ภายในผิวหนังซึ่งแตกแยกก็ขยับเคลื่อนหลุดออกมาทีละน้อย ๆ ... และแล้วลูกอ๊อดก็เห็นปีกเล็ก ๆ ค่อย ๆ โผล่ออกมาจาก "เรือ" ต่อมาก็มีขายาว ๆ โผล่ออกมาอีก จากนั้นก็เป็นลำตัวลาย ๆ สีเหลืองกับน้ำตาล โผล่ตามออกมา ... ปีก... ไข่แล้ว บัดนี้ลูกน้ำมีปีกแล้ว</p> <p>"บินได้ด้วย" ลูกอ๊อดร้องอย่างประหลาดใจ</p> <p>"บิน พวกเราบิน" เขาพากันร้องอย่างร่าเริง</p> <p>"ชีวิตนี้ช่างน่ารื่นรมย์เสียจริง ๆ ตอนอยู่ในน้ำเป็นชีวิตที่น่าสนุก แต่ชีวิตในอากาศช่างน่ามหัศจรรย์เสียจริง"</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๑	<p>ความรับผิดชอบ (เป็นการปฏิบัติตามภาระหน้าที่ หรือบทบาทที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่มีการบังคับหรือคุกคาม จากผู้อื่น ความรับผิดชอบ สามารถทำให้บุคคลทำหน้าที่ได้ อย่างเรียบร้อยก่อให้เกิดความ ไว้วางใจจากผู้อื่น)</p>	<p>๑. คนที่ไม่มีความรับผิดชอบ จะ ไม่ได้รับความไว้วางใจให้ ทำงานสำคัญ</p> <p>*๒. คนที่มีความรับผิดชอบ ไม่ ทอดทิ้งหน้าที่การงานของตน</p> <p>๓. คนที่มีความรับผิดชอบ ย่อม ทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ เสร็จ เรียบร้อยทันกำหนด</p> <p>*๔. คนที่ไม่เพิกเฉยดูดายต่อ ปัญหาต่าง ๆ เป็นคนที่มี ความรับผิดชอบต่อสังคม</p>	<p>(หน้า ๔๓)</p> <p>กระตี่หนุ่มนั่งเฝ้าไข้อยู่ ๓ วัน ไข้กก็กลายเป็นตัวอ่อน เล็กเท่าเส้นผม บางตัวพ้อออกจากไข้กก็จมน้ำตึงลงกันบึง กระตี่หนุ่มจึงต้องคอยอมลูกน้ากลับไปพันติดไว้ที่หวอด เขาตั้งใจทำงานในหน้าที่นี้อย่างดียิ่งและก็ภาคภูมิใจด้วย</p>	

เรื่อง ไข่มอซา

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๖	การรู้จักความพอดี (หมายถึง ยินดีในสิ่งที่ตนเป็น เจ้าของเท่าที่สิทธิ์และความ สามารถของตนจะอำนวยให้ ตาม ความจำเป็นของชีวิต ไม่โลก อยากได้ของผู้อื่น หรืออยากได้ เพิ่มมากขึ้น)	*ความต้องการที่พอดีและพอเหมาะ กับสภาพความเป็นอยู่ของตน ช่วยให้มีความสุข	(หน้า ๑๒-๑๓) "ลุงไม่มีขาแต่ทำไมลุงจึงมีความสุขได้" เจ้า ไข่มอซาสงสัยพลาญพูดต่อ "ผมไม่มีขา แต่ผมอยากมี มากครับ" เจ้าไข่มอซาร้องไห้สะอึกสะอื้น พลาญก็เริ่ม เล่าเรื่องของตนตั้งแต่เริ่มออกจากบ้านมาพบลุงงู งูใจก็หัวเราะ ที ที เลื้อยจากต้นไม้ลงมาทอด ไข่มอซาพร้อมกับบอกว่าหลานเอ๋ย ลุงงูไม่มีขา แต่ลุงไม่เห็นเดือดร้อน ลุงก็เลื้อยของลุงไปก็มี ความสุขดี "หลานเห็นถามว่า สัตว์ต่าง ๆ ในโลกมีรูปร่างหน้าตา มีขาเท่ากันเสียเมื่อไร บางตัวมีสอง ขา สี่ขา หกขา แปดขา บางตัวก็มีขานับไม่ถ้วน ขาของสัตว์ใดสัตว์นั้นก็หวง เขาต้องใช้ขาของเขา จะมาให้กันได้ง่าย ๆ หรือเราทุกคนต้องพอใจในสิ่ง ที่ตนมี"	

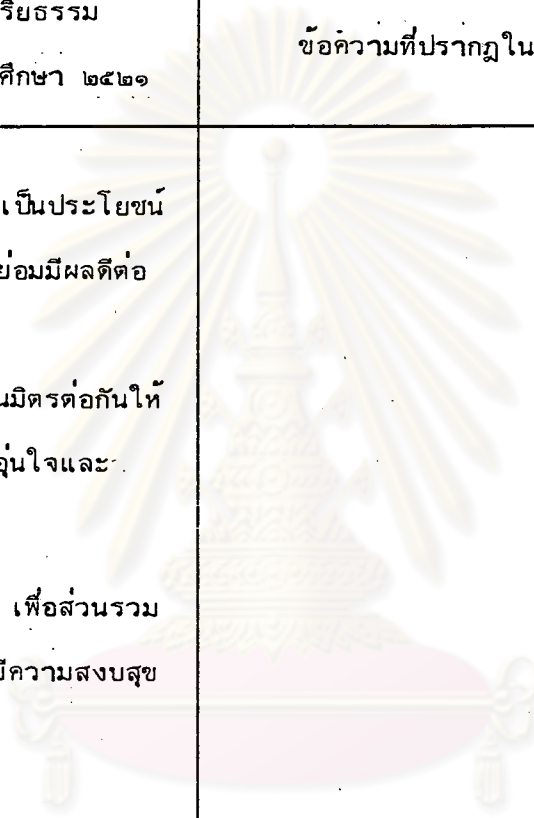
ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๓๐	<p>การแก้ไขข้อบกพร่องการปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่ ผิดศีลธรรม ระเบียบ กฎหมาย และจารีตประเพณี</p> <p>(หมายถึง การแก้ไขความบกพร่องในการปฏิบัติในทางที่จะนำมาซึ่งความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น ได้แก่ การพยายามไม่ผิดจารีตประเพณี ข้อบังคับ ศีลธรรมและจริยธรรมอันดีงามที่ตกลงไว้ในกลุ่มนั้น โดยความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การกระทำทุกอย่างมีสาเหตุสามารถป้องกันได้และแก้ไข ๒. การกระทำผิดของแต่ละบุคคล มีผลกระทบกระเทือนต่อสังคม ๓. ทุกคนมีส่วนในการแก้ไข ป้องกันความบกพร่อง ความผิดต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในสังคม ๔. การสำนึกผิดและกลับตัว เป็นคนดีควรได้รับการยกย่อง ๕. การลงโทษที่เหมาะสม เป็นวิธีหนึ่งในการแก้พฤติกรรมของผู้กระทำผิด 	<p>(หน้า ๖)</p> <p>ก่อนที่แม่ไก่จะกลับมาถึงบ้านไข่น้อยถือโอกาสทำความรู้จักกับพี่เจี๊ยบของตนอย่างดีแล้ว ไข่น้อยรู้ดีว่าจะต้องถูกแม่ดูว่าอย่างแน่นอน แต่ไข่น้อยก็ยอมรับความผิดทั้งหมดที่ทำไปอย่างหน้าขึ้นตาบาน</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. บุคคลที่สำนึกผิดและกลับตัวเป็นคนดีควรได้รับการให้อภัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
		<p>๖. ผู้ที่ปฏิบัติตามระเบียบจารีต ประเพณีศีลธรรม กฎหมาย ย่อมอยู่ได้อย่างเป็นสุขใน สังคมและได้รับการ สรรเสริญ</p> <p>*๗. การรู้สาเหตุแห่งความบกพร่อง ทางจริยธรรมเป็นการป้องกัน ที่ได้ผลดี</p>		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง ฉันทิ์คิ์ดดิ์นั้ไม้

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ (ความสามัคคี เป็นการแสดงออก ซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติ งานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกัน และกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของ ผู้อื่นด้วยความใจกว้างมีเหตุผล ทำให้เกิดมีไมตรีและเกิดบรรยากาศ</p>	<p>*๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจ เห็นใจและพึ่งพาอาศัยซึ่งกัน และกัน</p> <p>๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ</p> <p>๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมาย เพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์</p> <p>๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ</p>	<p>(หน้า ๑-๔)</p> <p>ฉันมีลำต้นสูงใหญ่ สัตว์ป่าบางตัวจะอาศัยได้ร่วม ใบของฉันนอนหลับอย่างเป็นสุข</p> <p>ฉันออกลูกในหน้าฝน ลูกของฉันเป็น เมล็ดเล็ก ๆ สีเหลืองดกเต็มต้น อีกา นกเอี้ยง นกขุนทอง และนกอีกหลายชนิดมากินลูกของฉันเต็มไปหมด พวกมันจิกกินกันอย่างเอร็ดอร่อยร่าเริง อิ่มแล้วก็บินจากไป นานานกเหล่านี้ทำให้ฉันเปล็ดเปล็นเหมือน เป็นเพื่อนสนิท ฉันจึงอยากออกลูกทั้งปี เพื่อจะได้อยู่ใกล้พวกมัน</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือที่เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
		<p>๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ ของสมาชิก ย่อมมีผลดีต่อ หมู่คณะ</p> <p>*๖. ความรู้สึกเป็นมิตรต่อกันให้ เกิดความอบอุ่นใจและ สันติสุข</p> <p>*๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวม ช่วยให้สังคมมีความสุข</p>	 <p>ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒	<p>ความเมตตา กรุณา (เมตตา คือ ความรู้สึกรักและ สงสารปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ กรุณา คือ การกระทำให้ ความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ และเป็นสุข ช่วยเหลือเท่าที่จะ ทำได้)</p>	<p>*๑. ความเมตตา กรุณา ก่อให้ เกิดสันติสุข ๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม ๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำ ให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน</p>	<p>(หน้า ๕-๖) ตั้งแต่คืนนั้นมานายพรานจึงป็นขึ้นทำทางชน กิ่งก้านของฉันทัน เพื่อคอยล่องยิงสัตว์ ฉันทันไม่ชอบเสียงปืนและการกระทำของพราน ป่าเลย ฉันทันไม่เข้าใจว่ามนุษย์ทำเช่นนั้นเพื่ออะไร ทำไมต้องฆ่าสัตว์ที่น่าสงสารเหล่านี้ด้วย แต่ฉันทันไม่ รู้ว่าจะช่วยเหลือพวกมันได้อย่างไร</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง เด็กชายกมลเหี่ยวบ้านทุ่ง

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๖	<p>มารยาทในการแสดงความเคารพ การขออภัย การแสดงความ ขอบคุณ การขอความช่วยเหลือ การปฏิเสธการแสดงความไม่เห็น ด้วย การแสดงความยินดี การ แสดงความเสียใจ การเล่น การพักผ่อนหย่อนใจ</p>	<p>*๑. การแสดงออกทางกิริยาวาจา เป็นเครื่องหมายแสดงให้ บุคคลอื่นเข้าใจ</p> <p>*๒. การมีมารยาทในการแสดง ออกเป็นบุคลิกภาพที่พึงประสงค์ และได้รับการยกย่อง</p> <p>*๓. การมีมารยาทดี ทำให้เกิด ความพอใจที่จะอยู่หรือ ทำงานร่วมกัน</p> <p>*๔. มารยาทในการแสดงออก เป็นสิ่งที่ต้องฝึกฝน และ อบรมให้เกิด เป็นให้ เกิด เป็น นิสัย</p>	<p>เจ้าต่างจึงคราง พลังกระดิกหาง อย่างรู้ เข้าใจ ดวงบอกกมล ขึ้นบน เรือนใหญ่ หายเหนื่อย เมื่อไร ออกไปทีน้า</p> <p>กราบพ่อแม่และพ่อ แล้วเราก็รอ พร้อมกันกลับ มา แวะภูลอบไซ ถ้าได้กึ่งปลา วิเศษหนักหนา ทำอาหารกัน</p> <p>...ขนมกขมไม้ ไม่นานเท่าไร ก็ถึงจุดหมาย นั้น พ่อนี้แม่ นั้นแม่แก่หรือยาย กมลยอภายก้มกราบ สวัสดิ์</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ (ความสามัคคี เป็นการแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความใจกว้างมีเหตุผล ทำให้เกิดมีไมตรีและเกิดบรรยากาศของความเป็นประชาธิปไตย)</p>	<p>*๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจ เห็นใจและพึ่งอาศัยซึ่งกันและกัน</p> <p>๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ</p> <p>๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์</p> <p>๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ</p> <p>๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ</p> <p>๖. ความรู้สึกเป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข</p> <p>๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้สังคมมีความสุข</p>	<p>ถ้าหากผมมี ข้าวก็จะดี มีรวงมากกว่า ถ้าหากผมแล้ง เทียวแห้งหนักหนา ต้นข้าวต้นกล้า พาเสรวิ้เฉาตาย กมลคนเมือง พอได้รู้เรื่อง แล้วให้ใจหาย จะช่วยสวดมนต์ ให้ผมโพรยปราย เพื่อความสุขสบาย ของเหล่าชาวนา</p>	

เรื่อง ร้อยกรองของเด็ก

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๕	<p>การไม่ละเมิดของรักผู้อื่น (มีพื้นฐานเช่นเดียวกันกับการขโมย ไม่ล่วงเกินในสิ่งที่เจ้าของหวงแหน เช่น ไม่แตะต้อง แอบดู แอบเล่น ในสิ่งของรักของผู้อื่น เช่น แอบ อ่านจดหมายแอบฟังความลับ แอบดู ของสงวนรวมทั้งไม่พรากหรือ ทำลายสิ่งที่ผู้อื่นรัก)</p>	<p>การละเมิดสิทธิของผู้อื่นย่อมนำมา ซึ่งความเดือดร้อน</p>	<p><u>หมาอยู่ในรางหญ้า</u> หมาตัวหนึ่งไป อยู่ในรางหญ้า ครั้นวัวเดินมา กินหญ้าในราง หมาก็ดูเห่า แล้วเข้ากันทาง วัวจึงเองพลาง อย่าขวางเราเลย</p>	<p>๑. สิ่งใดที่ตนไม่ได้เป็นเจ้าของ ไม่สมควรเอาไว้ในครอบครอง</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๖	<p>ความกตัญญูตเวที (คือ ความรู้สึกในอุปการะคุณ หรือความดีที่ผู้อื่นหรือสิ่งอื่นมีต่อ เราอันแสดงออกมาจากความนึก คิดของแต่ละคนและการแสดงออก หรือการตอบแทนบุญคุณต่อความดีที่ ผู้อื่นทำนั้น โดยการแสดงออกทั้ง การกระทำและคำพูด</p>	<p>๑. ความกตัญญูตเวที เป็น ลักษณะของคนดี</p> <p>๒. ความกตัญญูตเวที เป็นสิ่งที่ ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุค ทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>*๓. คนอกตัญญู เป็นที่รังเกียจของ สังคม คนกตัญญู ย่อมได้รับ การสรรเสริญยกย่อง</p>	<p style="text-align: center;"><u>หมาจิ้งจอกกับนกกระสา</u></p> <p>หมาจิ้งจอก ก้างปลาติดคอ แล้วจึงร้องขอ ล้วงคอช่วยที ฝ่ายนกกระสา ก็มาเร็วรี่ เอาออกทันที ทวงหนี้เร็วไว ฝ่ายเจ้าจิ้งจอก ก็บอกทันใจ คำจ้างไม่ให้ อย่าได้มาทวง จะงอยปากเจ้า เอาเข้ามาล้วง ในปากในรวง อย่าทวงคำจ้าง หากข้าจะจับ คงยับไปบ้าง นี่คือคำจ้าง ฐ้างเร็วไว นิทานเรื่องนี้ คนดีจำไว้ คนพาลทั่วไป ยากให้รู้คุณ</p>	<p>๑. คนอกตัญญู ย่อมไม่มีความ เจริญรุ่งเรืองในชีวิต</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๗	<p>ความซื่อสัตย์สุจริต (เป็นการประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมา ทั้งกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น รวมทั้งไม่ทำความเดือดร้อนแก่ผู้ใดแม้เรื่องเล็กน้อย โดยยึดหลักแห่งความยุติธรรมไม่เอาเปรียบ)</p>	<p>*๑. คนซื่อสัตย์ เป็นคนที่มีเกียรติ ๒. อาชีพที่สุจริตทุกชนิดมีเกียรติ *๓. คนโกง เป็นบุคคลที่ไม่น่าคบค้าสมาคม *๔. ความซื่อสัตย์สุจริตที่แสดงออกทั้งกาย วาจา ใจ เป็นสิ่งที่ประเสริฐ</p>	<p><u>เทพารักษ์กับคนตัดไม้</u></p> <p>ยังมีชาวป่า ตั้งหน้าตัดไม้ ทำขวานหลุดไป อยู่ในลำธาร กลัวจะจมน้ำ ร้องรำให้น่าน เทवासงสาร หีบขวานทองให้ ชาวป่านั้นว่า ขวานเข้าไม้ไผ่ เทวาวางไว้ หีบได้ขวานเงิน ชาวป่าทำท่า หันหน้าเมิน ๆ แล้วตอบเขิน ๆ ขวานเงินไม้ไผ่ แล้วทันใดนั้น เหล็กพลันขึ้นไป ขวานาตอบใช่ ดีใจหีบมา เทวาทบออกเล่า ว่าเจ้านั้นหนา ควรได้ขวานข้า เพราะว่าไม่คด ข้าจะยกให้ เจ้าไปทั้งหมด เพราะ เจ้าไม่คด ไม่ปดต่อข้า</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
			<p> ชาวปากลับบ้าน เล่าให้น้องป่า เพื่อนบ้านได้ฟัง ว่าเพื่อนหนึ่งไซริ จึงคิดจดจำ ขว้างขวานตกมา เทวาปรากฏ ถามรู้เจ้าใจ ขวานทองยื่นให้ รีบตอบเทวา เทวารู้พลัน ไม่ซื้อเลยเจ้า </p>	<p> พร้อมขวาน เร็งร่า ไผาอย่างไร ความหลังชอบใจ ที่ใจเก่งกล้า และนำไปป่า ทำท่าร้องไห้ ร่างงดงามโฉน ลงไปด่ามา คนใจโลภหนา นั่นหนาขวานเรา เจ้านั้นคิดเอา อย่าเอาทั้งหมด </p>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
<p>การรู้จักความพอดี (หมายถึง ยินดีในสิ่งที่ตนเป็น เจ้าของ เท่าที่สิทธิ์และความ สามารถของตนจะอำนวยให้ ตามความจำเป็นของชีวิต ไม่โลภ อยากได้ของผู้อื่นหรืออยากได้ เพิ่มมากขึ้น)</p>	<p>ความต้องการที่พอดีและพอเหมาะ กับสภาพความเป็นอยู่ของตน ช่วย ให้มีความสุข</p>	<p><u>กากับนกยูง</u></p> <p>ครั้งหนึ่งมีกา มันหนಾಯากเดิน มันอยากจะเป็น ตัว เต็มของกา มันจึง เก็บขน ที่หล่นตามหญ้า แล้วมันนำมา เสียบหางของมัน เดินตุ้ม เข้าฝูง นกยูงพวกนั้น นกยูงช่วยกัน จิกปล้นอีกา เจ้าอีกาจึง บินบึ่งไปหา กลับไปฝูงกา หันหน้าเข้าไป แต่พวกอีกา นั้นหนาจิกใหญ่ ให้มันออกไป -จากในฝูงตน</p>	<p>๑. จงพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่</p>

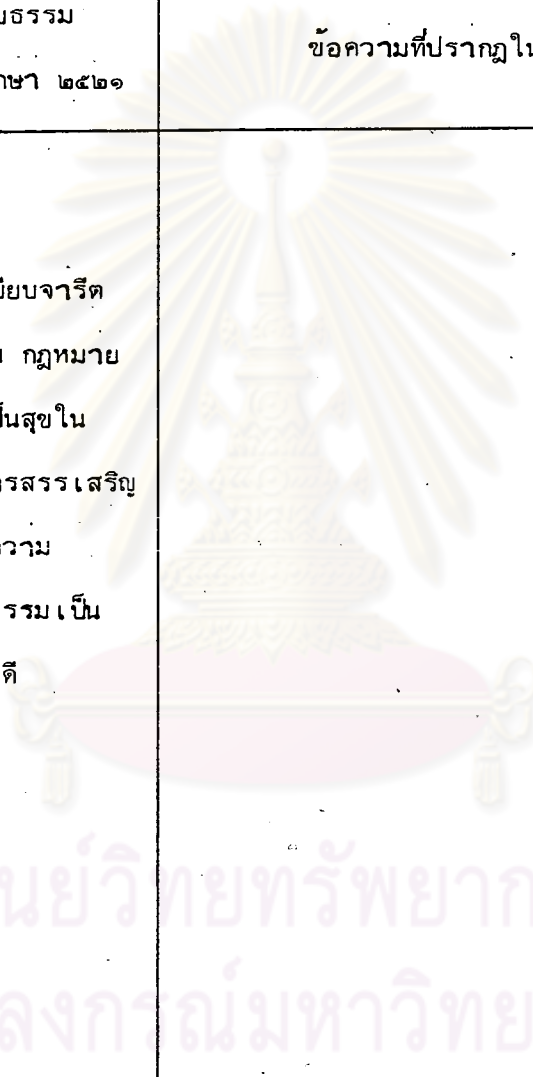
ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ (ความสามัคคี เป็นการแสดงออก ซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความใจกว้างมีเหตุผล ทำให้เกิดมีไมตรีและเกิดบรรยากาศของความเป็นประชาธิปไตย)</p>	<p>*๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจเห็นใจและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ ๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมาย เพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์ *๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ ๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ ๖. ความรู้สึกเป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข ๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้สังคมมีความสุข</p>	<p style="text-align: center;"><u>พ่อกับลูก</u></p> <p>ชายแก่ผู้หนึ่ง ผู้ซึ่งมีลูก ใจนี้พันผูก รักลูกทุกครา ลูกทะเลาะกัน พอนั้นคว้า ลูกไม่เชื่อหนา ให้ท่าไม้ไผ่ นำไม้มามัด แล้วผลัดลูกให้ ลองหักก่าไม้ ไม่ได้สักที พ่อแคะก่าไม้ หักได้เร็วรี่ ลูกจดจำดี ไม่มีภัยพาล ถ้าลูกรักกัน คงมันกล่าวขาน รักกันนานนาน สำราญบานใจ ถ้าไม้แตกแยก เหมือนแตกพวกไป ศัตรูพวกไหน ก็ใครทำลาย นิทานเรื่องนี้ มีดีมากมาย เด็กเด็กหญิงชาย อย่าคลายสามัคคี</p>	<p>๑. ความสามัคคีของหมู่คณะ ก่อให้เกิดสุข</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก <u>หมากับเงา</u>	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
	<p>การไม่โลภและไม่ขโมย (การไม่โลภ คือ การไม่เอาก ได้จนไม่รู้จักพอ ความไม่รู้จักพอ ทำให้เกิดความทุกข์ การไม่ ขโมย คือ ไม่แอบหยิบฉวยเอา สิ่งของที่เจ้าของไม่ให้เป็น ของตน รวมถึง การไม่กระชอก)</p>	<p>๑. ทุกคนมีสิทธิในของของตน และยอมทวงแทนในสิ่งที่ตน มีอยู่</p> <p>๒. เมื่อมีสิทธิควรทำหน้าที่ตาม สิทธิที่ตนมีอยู่</p>	<p>มีหมาหนึ่งตัว ดีใจนักหนา มาถึงสะพาน เห็นเงาเนื้อใหญ่ หมาหนึ่งคาบอยู่ อยากคิดครอบครอง จึงทิ้งเนื้อใน แย่งชิ้นใหญ่ละ พอถึงเนื้อใหญ่ เนื้อวัวหายไป นิทานนี้เขา อย่าโลภเที่ยวปอง</p> <p>เนื้อวัวลักมา รีบพาเนื้อไป ลนลานข้ามไว อยู่ในลำคลอง ก็จุ่มลง จ้องมองไม่ละ ปากไปหมายจะ ตะกละใช้ไหม ลงในลำใส ลงในลำคลอง สอนเราทั้งผอง สิ่งของของใคร</p>	<p>๑. บุคคลที่มีความโลภจะนำความ เดือดร้อนมาสู่ตนเอง</p>

หัวข้อ	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
	<p>การไม่ลองและเสพสิ่งเสพติดให้โทษ (สิ่งเสพติด คือ วัตถุที่ได้จากสารในธรรมชาติหรือจากการสังเคราะห์ เมื่อเสพเข้าสู่ร่างกายไม่ว่าทางใดก่อให้เกิดความต้องการมากขึ้น ได้แก่ ผีน กัญชา ฯลฯ ควรหลีกเลี่ยงโดยไม่เสพไม่ผลิตไม่มีไว้ในครอบครอง)</p>	<p>*๑. สิ่งเสพติด เป็นสิ่งที่ให้โทษ *๒. การเสพติดให้โทษนั้นทอนสุขภาพ *๓. การเสพติดให้โทษทำลายเศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติ ๔. ผู้มีจิตใจเข้มแข็งและชนะใจตนเองย่อมหลีกเลี่ยงสิ่งเสพติดให้โทษได้</p>	<p><u>บทเรียนของเด็กชายโต้ง</u> ...ครึ่งถึงเวลา พ่อพาโต้งนั้นไปโรงเรียนพลัน เล่นกันทันที พอถึงกลางวัน รุ่งพลัน เร็วรี่ รุ่ง เล่นทันที ทือฟที่มีมา คนทำขนม ขวนชมซื้อหา โต้งไม่รู้ว่ามียา เสพติด ...ร่างกายโต้งแย้ แน่แท้ชুবไว ร่างที่อ้วนใหญ่ เปลี่ยนไปทันที วันหนึ่งพ่อ เห็น โต้ง เร็นหลบหนี นำของดีดี รุ่งร้อออกไป</p>	

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๓๐	<p>การแก้ไขข้อบกพร่องการปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่ ผิดศีลธรรมระเบียบ กฎหมาย และจารีตประเพณี</p> <p>(หมายถึง การแก้ไขความบกพร่องในการปฏิบัติในทางที่จะนำมาซึ่งความเดือดร้อนแต่ตนเองและผู้อื่นได้แก่ การพยายามไม่ผิดจารีตประเพณี ข้อบังคับ ศีลธรรมและจริยธรรมอันดีงามที่ตกลงไว้ในกลุ่มนั้น โดยความร่วมมือมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย)</p>	<p>๑. การกระทำทุกอย่างมีสาเหตุสามารถป้องกันได้และแก้ไขได้</p> <p>๒. การกระทำผิดของแต่ละบุคคลมีผลกระทบกระเทือนต่อสังคม</p> <p>๓. ทุกคนมีส่วนในการแก้ไขป้องกัน ความบกพร่อง ความผิดต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในสังคม</p> <p>*๔. การสำนึกผิดและกลับตัว เป็นคนดีควรได้รับการยกย่อง</p> <p>*๕. การลงโทษที่เหมาะสม เป็นวิธีหนึ่งในการแก้พฤติกรรม</p>	<p>พ่อจึงทำโทษ เพื่อจะให้รู้</p> <p>โต้งจึงร้องไห้</p> <p>สิ่งที่ทำผิด</p> <p>เมื่อหายเจ็บไข้</p> <p>การงานของตน</p> <p>โต้งอ่านหนังสือ</p> <p>ความสุขเหลือล้น</p>	<p>ด้วยโกรธชังอยู่</p> <p>ว่าหนูทำผิด</p> <p>ที่ไม่ได้คิด</p> <p>ข้อคิดของตน</p> <p>โต้งได้ฝึกฝน</p> <p>ไม่บ่นสักคำ</p> <p>ได้รู้ความจำ</p> <p>เพราะทำความดี</p>

ที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
		<p>ของผู้กระทำผิด</p> <p>๖. ผู้ที่ปฏิบัติตามระเบียบจารีต ประเพณี ศีลธรรม กฎหมาย ย่อมอยู่ได้อย่าง เป็นสุขใน สังคมและได้รับการสรรเสริญ</p> <p>๗. การรู้สาเหตุแห่งความ บกพร่องทางจริยธรรม เป็น การป้องกันที่ได้ผลดี</p>		

เรื่อง กล้วย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๔	<p>มารยาทและนิสัยส่วนบุคคลในการกิน นอน ขับถ่าย แต่งกาย และสังคมระหว่างเพศ</p> <p>(มารยาท เป็นการแสดงออกทางกาย วาจา ในด้านการกินอยู่หลับนอน กิริยาท่าทางและการปฏิบัติตนในโอกาสต่าง ๆ ที่ยอมรับกันว่าสวยงามถูกต้องมารยาทช่วยป้องกันการกระทำที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ หรือความบาดหมางทำให้เกิดการเข้าใจดี มีไมตรีต่อกัน)</p>	<p>*๑. การมีสุขนิสัยที่ดีทำให้ร่างกายเจริญเติบโต เหมาะสมกับเพศและวัยทำให้ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ</p> <p>๒. มารยาทตามวัฒนธรรมอันดีงามและที่สังคมนิยมยอมรับ เสริมสร้างบุคลิกลักษณะที่ดี</p> <p>๓. การรู้จักปรับปรุง ประมาดตนและการสำรวมในกิจวัตรประจำวัน ทำให้เกิดความสุขแก่ตนเองและสังคม</p>	<p>(หน้า ๔)</p> <p>แม่บอกกล้วยน้ำว้ากับข้าวให้น้องกิน เราทุกคนในบ้านชอบกินกล้วย เป็นผลไม้เพราะกล้วยมีประโยชน์ต่อร่างกายมาก</p> <p>...ทุกคนในครอบครัวของเรากินกล้วยเป็นประจำร่างกายจึงแข็งแรงไม่ค่อยเจ็บไข้เหมือนคนอื่น ๆ</p>	

เรื่อง แกะน้อยหาเพื่อน

	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
	<p>ความเมตตา กรุณา (เมตตา คือ ความรู้สึกรัก และสงสาร ปรารถนาให้ผู้อื่น พ้นทุกข์ กรุณา คือ การกระทำให้ ความช่วยเหลือ เพื่อให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ และเป็นสุข ช่วยเหลือ เท่าที่จะ ทำได้)</p>	<p>๑. ความเมตตา กรุณา ก่อให้เกิด สันติสุขและเป็นเครื่อง ค้ำจุนโลก</p> <p>*๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม</p> <p>*๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำ ให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน</p>	<p>(หน้า ๑๔)</p> <p>หนูน้อยคนหนึ่งเดินมา เห็นแกะกัมหน้า น้ำตาเป็นสาย</p> <p>จึงตรงเข้าไปโอบกอด แกะขาวขนขอด โยนังฟูมฟาย</p> <p>"ร้องให้ทำไมแกะจำ ทุกข์ร้อนใดหนา ให้ข้าช่วยคลาย"</p> <p>แกะบอกความทุกข์คับอก น้ำตาชกชก ขาดเพื่อนหญิงชาย</p> <p>หนูน้อยฟัง เรื่องแกะเล่า เหตุที่แสนเศร้า คิดอยากวางวาย</p> <p>จึงปลอบเจ้าแกะตัวน้อย อย่ามีวละห้อย เศร้าสร้อยปล่อยกาย</p> <p>ตามฉันไปบ้านดีกว่า มีเพื่อนมากหนา</p>	

เรื่อง จัน เป็นต้นไม้ใหญ่

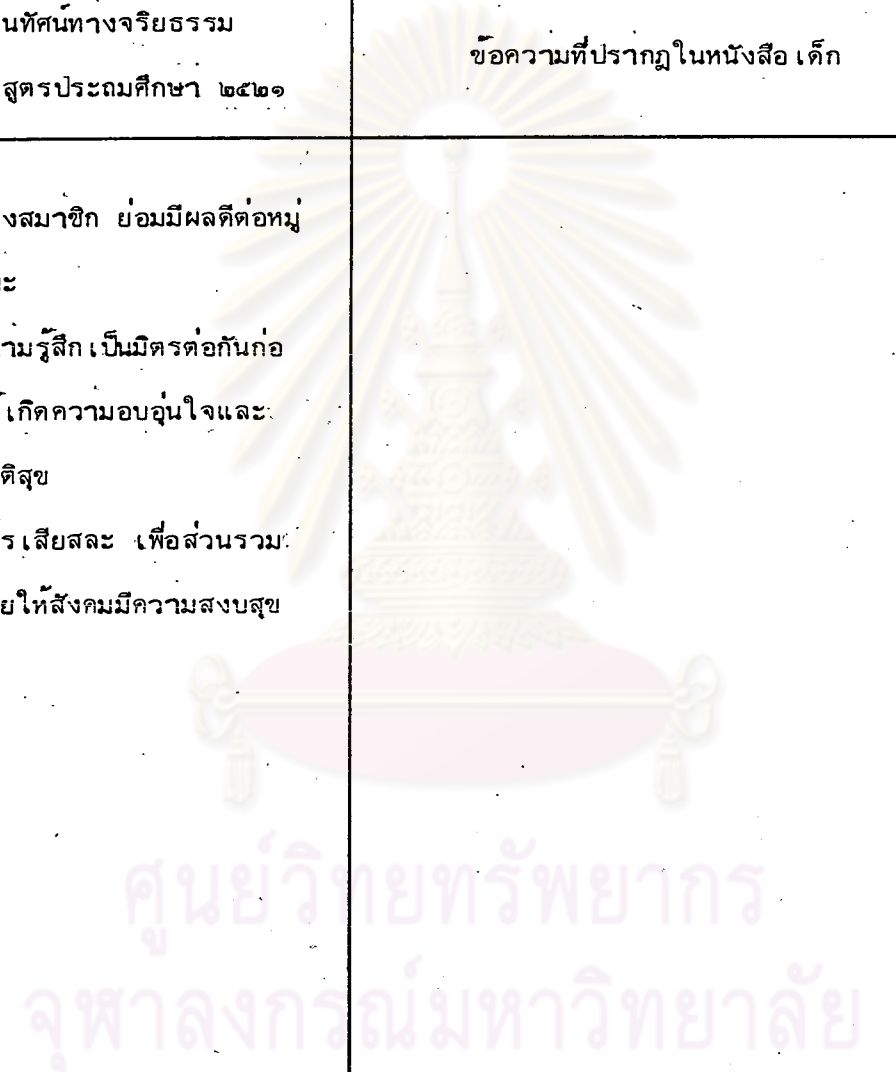
ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๐	<p>การแก้ไขข้อบกพร่องการปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่ ผิดศีลธรรม ระเบียบ กฎหมาย และจารีตประเพณี (หมายถึง การแก้ไขความบกพร่องในการปฏิบัติในทางที่จะนำมาซึ่งความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น ได้แก่ การพยายามไม่ผิดจารีตประเพณี ข้อบังคับ ศีลธรรม และจริยธรรมอันดีงามที่ตกลงไว้ในกลุ่มนั้น โดยความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย)</p>	<p>*๑. การกระทำทุกอย่างมีสาเหตุสามารถป้องกันและแก้ไขได้</p> <p>๒. การกระทำผิดของแต่ละบุคคล มีผลกระทบกระเทือนต่อสังคม</p> <p>*๓. ทุกคนมีส่วนในการแก้ไข ป้องกันความบกพร่อง ความผิดต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในสังคม</p> <p>๔. การสำนึกผิดและกลับตัวเป็นคนดี ควรได้รับการยกย่อง</p> <p>๕. การลงโทษที่เหมาะสมเป็นวิธีหนึ่งในการแก้พฤติกรรม</p>	<p>(หน้า ๑๔-๑๖)</p> <p>พวกฉันมีประโยชน์มากมาย แต่พวกฉันกลับถูกทำร้ายรังแก ถูกตัด โคน ถูกฆ่า ถูกเผา ถูกทำลาย จนหมดป่า เมื่อไม่มีพวกฉัน ไม่มีป่าก็ไม่มีอะไรช่วยดูดซึม น้ำเก็บไว้ใต้ดิน ก็แห้งแล้งขาดน้ำ ต้นไม้ เล็ก ๆ ที่เหลืออยู่ ก็เหี่ยวแห้ง ตาย สัตว์ป่าหลายชนิด ไม่มีอาหารไม่มีที่อยู่ บ้างก็ตาย บ้างก็หนีไปถิ่นอื่น ประเทศอื่น</p> <p>ถิ่นที่ป่าไม้ถูกทำลาย ถ้าอยู่ไกลทะเลในอากาศจะมีเมฆน้อย ฝนตกน้อย ใต้น้ำ ไม่พอกิน ไม่พอใช้ ไม่พอทำนา ทำสวน ทำไร่ ชาวนา ชาวสวน ชาวไร่ต้องเดือดร้อน ไม่มีข้าว ไม่มีผัก ไม่มีพืชผลต่าง ๆ ไร่กิน ไร่ขาย ทุกคนก็อดอยาก</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
		<p>ของผู้กระทำผิด</p> <p>๖. ผู้ที่ปฏิบัติตามระเบียบจารีต ประเพณีศีลธรรม กฎหมาย ย่อมอยู่ได้อย่างเป็นสุขใน สังคมและได้รับการสรรเสริญ</p> <p>* ๗. การรู้สาเหตุแห่งความบกพร่อง ทางจริยธรรม เป็นการป้องกัน ที่ได้ผลดี</p>		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง เชี่ยวสิงโต

หัวข้อ	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้น
๒๗	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ</p> <p>(ความสามัคคี เป็นการแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความใจกว้างมีเหตุผล ทำให้เกิดมีไมตรีและเกิด</p>	<p>*๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเข้าใจ เห็นใจและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน</p> <p>๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และ รู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ</p> <p>๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมาย เพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์</p> <p>*๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ</p> <p>๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์</p>	<p>ครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ยังมีเกาะเล็ก ๆ แห่งหนึ่งอยู่กลางทะเล</p> <p>เกาะน้อย ๆ แห่งนี้ เป็นที่อาศัยของเหล่าสัตว์ต่าง ๆ มากมาย</p> <p>บรรดาสัตว์น้อยใหญ่ต่างก็อยู่กันสงบสุข มีความสามัคคี ไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน</p>	

ที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
	บรรยากาศของความเป็น ประชาธิปไตย)	<p>ของสมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่ คณะ</p> <p>๖. ความรู้สึก เป็นมิตรต่อกันก่อ ให้เกิดความอบอุ่นใจและ สันติสุข</p> <p>๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวม ช่วยให้สังคมมีความสุข</p>		

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑	การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลและสัตว์ (หมายถึง การไม่ทำร้ายให้บาดเจ็บหรือพิการ การกักขังทรมานให้ผู้อื่นได้รับความลำบากตลอดจนต้องเสียชีวิต รวมทั้งการแสวงหาความสุขสนุกสนาน จากความทุกข์ของผู้อื่น ไม่ว่าจะคนหรือสัตว์)	<ul style="list-style-type: none"> *๑. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุขไม่อย่างใดได้รับความทุกข์ ๒. หากปรารถนาความสุขอย่าสร้างความทุกข์ให้ผู้อื่น *๓. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว ๔. การเบียดเบียนกัน การจองเวรคิดแก้แค้นต่อกัน เป็นบาป 	<p>สัตว์ต่าง ๆ ที่เคยอยู่กันอย่างสงบสุข เมื่อประสบความเดือดร้อนดังนี้ก็ปรึกษาหารือกัน ต่างหาวิธีที่จะกำจัดสิ่งใดใจร่อยให้พ้นไปจากเกาะ แต่ก็ต่างเกรงกลัวเขี้ยวของสิงโต เพราะทุก ๆ วันสิงโตจะโผล่หน้าออกมาจากถ้ำส่งเสียงคำราม แสดงเขี้ยวของตนให้บรรดาสัตว์เห็น</p> <p>สัตว์ต่าง ๆ เห็นพ้องกันว่า เราต่างก็กลัวแต่เพียงเขี้ยวสิงโตเท่านั้น ถ้าสิงโตไม่มีเขี้ยวเสียแล้วก็ไม่จำเป็นต้องกลัวอะไรจากสิงโตเลย เมื่อคิดได้ดังนี้ บรรดาสัตว์จึงวางแผนที่จะทำลายเขี้ยวของสิงโต โดยเอาก้อนหินปนไปกับเนื้อและอาหารที่จะต้องนำไปให้สิงโต</p> <p>วันหนึ่ง เมื่อสิงโตกำลังกินอาหารก็กดไปถูกก้อนหินที่บรรดาสัตว์ใส่ปนมา เขี้ยวทั้งสองข้างของสิงโตจึงหักลง สิงโตตกใจเป็นอันมาก เพราะเมื่อไม่มี</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
			<p>เขี้ยวเสียแล้วก็ไม่มีอำนาจที่จะ เป็นหัวหน้าสัตว์ ต่าง ๆ ได้อีกต่อไป ไม่สามารถจะออกคำสั่งให้ บรรดาสัตว์เอาอาหารมาให้ตนได้อีก</p>	

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑	การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลและสัตว์ (หมายถึง การไม่ทำร้ายให้บาดเจ็บหรือพิการ การกักขัง ทรมาณให้ผู้อื่นได้รับความลำบาก ตลอดจนต้องเสียชีวิต รวมทั้ง การแสวงหาความสุขสนุกสนาน จากความทุกข์ของผู้อื่น ไม่ว่าจะคนหรือสัตว์)	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุขไม่อย่างได้รับความทุกข์ ๒. หากปรารถนาความสุขอย่าสร้างความทุกข์ให้ผู้อื่น *๓. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว ๔. การเบียดเบียนกัน การจองเวรคิดแก้แค้นต่อกัน เป็นบาป 	<p>คืนวันหนึ่งสิงโตนอนหลับอยู่ มดตัวหนึ่งสงสัยว่า เขี้ยวสิงโตมีความแข็งแรงอย่างไร สัตว์ต่าง ๆ จึงเกรงกลัว มดจึงไต่ไปเกาะที่เขี้ยวสิงโต แล้วลองกัดดู มดแปลกใจ เป็นอันมากที่เขี้ยวสิงโตไม่แข็งและยังมีรสอร่อยด้วย จึงกัดกินเขี้ยวปลอมที่ทำด้วย ผีอก มันของสิงโต จนหมดทั้งสองเขี้ยว</p> <p>เมื่อสิงโตตื่นตื่นขึ้นก็ได้เวลาอาหารจึงโผล่มาคำรามแสดงเขี้ยวของตนเองหน้าถ้า โดยไม่รู้ว่าเขี้ยวของตนนั้นโดนมดกินไปหมดแล้ว สัตว์ต่าง ๆ จึงได้เห็นว่า สิงโตนั้นไม่มีเขี้ยวแล้วไม่มีอำนาจที่จะต้องเกรงกลัวอีกต่อไป จึงพร้อมใจกันเข้าจับไล่ทำร้ายสิงโตด้วยความโกรธแค้นเกลียดชัง</p> <p>สิงโตเมื่อไม่มีเขี้ยวก็ไม่มีอำนาจใดเหลืออยู่ โคนสัตว์ต่าง ๆ ล้มทำร้ายเจ็บปวดเป็นอย่างยิ่ง จึงกระโดดลงน้ำว่ายหนีไปจากเกาะ</p>	

เรื่อง เพื่อนแท้

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๖	<p>ความกตัญญูต เวที</p> <p>(คือ ความรู้สึกในอุปการะคุณหรือความดีที่ผู้อื่นหรือสิ่งอื่นมีต่อเราอันแสดงออกมาจากความนึกคิดของแต่ละคนและการแสดงออก หรือการตอบแทนบุญคุณต่อความดีที่ผู้อื่นทำนั้น</p>	<p>*๑. ความกตัญญูต เวที เป็นลักษณะของคนดี</p> <p>๒. ความกตัญญูต เวที เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>*๓. คนอกตัญญู เป็นที่รังเกียจของสังคม คนกตัญญู ย่อมได้รับการสรรเสริญยกย่อง</p>	<p>แต่สำหรับเจ้าลูกหมี่ขาพิการ ซึ่งกำพร้า ทั้งพ่อและแม่ กลับมีแต่ความหงอยเหงานาเศร้าซึม เมื่อถึงเวลาที่จะต้องออกไปหาอาหารมาเลี้ยงยายผู้มีพระคุณ</p>	

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๔	<p>ความอดทนอดกลั้น (ผู้ที่หวังความเจริญย่อมตั้งเป้าหมายการปฏิบัติเพื่อให้อยู่ในขอบเขตที่ติงาม จำเป็นต้องอาศัยความอดทนอดใจ ในอารมณ์ยั่วเย้าอยากได้ในสิ่งที่ไม่เหมาะสมไม่ควรและอยากทำร้ายโต้ตอบในสิ่งที่ไม่พอใจรวมทั้งอดทนในความยากลำบาก การรอคอยและอุปสรรคต่าง ๆ)</p>	<p>๑. ความอดทนอดกลั้น ทำให้เกิดความสงบ</p> <p>๒. ความอดทนอดกลั้น เป็นนิสัยทางสังคมที่ดีและสามารถฝึกได้</p> <p>*๓. ความอดทนอดกลั้น ทำให้ชนะอุปสรรคและช่วยให้ประสบความสำเร็จ</p> <p>๔. การยอมรับความจริงในชีวิตทำให้จิตใจสงบ</p> <p>๕. ผู้มีความอดทน ย่อมเป็นที่ชอบพอรักใคร่ของผู้อื่น</p>	<p>ไฟฟ้าโหมโหมไล่หลังไกลเข้ามาแล้วเจ้าลูกหมี่ขาพิการทั้งทั้งแสนหนักและเหนื่อยแสนเหนื่อย แต่มันก็กัดฟันทนจนกระทั่งมันพ่ายแพ้และเพื่อน ๆ หนีไปหาถึงริมลำธาร</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๕	<p>ความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่และเสียสละ (ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เป็นการกระทำที่แสดงถึงไมตรีจิต เพื่อให้ผู้อื่นได้รับความสะดวก ความพอใจเห็นใจ ช่วยเหลือ แบ่งปัน ความเสียสละ เป็นการยอมเสียสิทธิ์และยอมลำบากเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น)</p>	<p>*๑. ความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งควรกระทำ</p> <p>๒. ผู้ที่รู้จักให้ รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ</p> <p>*๓. ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า</p> <p>๔. การให้ก่อให้เกิดความสุข ทั้งผู้ให้และผู้รับ</p>	<p>ตะวันแห่งวันใหม่ ชับไล่ราตรีให้หนีไปพร้อมกับตัวมันเองใต้ฟ้าลอยอยู่สูงชันช้า ๆ จนพ้นแนวสันเขา เจ้าลูกหมีพิการรู้สึกปวดร้าวไปทั้งร่างขณะที่มันรู้สึกตัวและลืมหัดตื่น มันก็ต้องพบกับความประหลาดใจเป็นที่สุด</p> <p>เจ้าหมูโปกพุดอยู่ใกล้ ๆ เจ้ากระต่ายนวดเพ็นอยู่ที่ขา เจ้าลิงยีนผลไม้ส่งให้สัตว์ทั้งหลายต่างมองและส่งรอยยิ้มอันอบอุ่นต้อนรับ ลูกหมีพิการยิ้มตอบด้วยความสุข</p> <p>เมื่อรู้ว่าผลของการที่ได้ทำความดีด้วยการให้ความช่วยเหลือกับทุกชีวิตที่ประสบทุกข์ภัย คือ หนทางของการสร้างความรักและสร้างมิตรแท้ที่ตนปรารถนา</p>	<p>๑. บุคคลที่มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือผู้อื่นย่อมได้รับผลตอบแทนแต่สิ่งที่ตั้งถาม.</p>

เรื่อง แก่นพบพญานก

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑	การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิต และร่างกายของมนุษย์และ สัตว์ (หมายถึง การไม่ทำร้ายให้ บาดเจ็บหรือพิการ การ กักขัง ทรมาณให้ผู้อื่นได้รับ ความลำบาก ตลอดจนต้อง เสียชีวิต รวมทั้งการแสวง หาความสุขสนุกสนานจาก ความทุกข์ของผู้อื่น ไม่ว่าจะคน หรือสัตว์)	*๑. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุขไม่ อยากได้รับความทุกข์ *๒. หากปรารถนาความสุขอย่าสร้าง ความทุกข์ให้ผู้อื่น *๓. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกขนั้นถึงตัว ๔. การเบียดเบียนกัน การจองเวร คิดแก้แค้นต่อกันเป็นบาป	(หน้า ๓-๕) แก่นเป็นเด็ก เกเรชอบรังแกสัตว์ต่าง ๆ ให้ได้ รับความเดือดร้อน แต่ตนกลับมีความสุขสนุกสนาน วันหนึ่งแก่นจะไปขโมยไข่นกบนต้นไม้ พอตะไชนก เข้าทันทีหันใด ตัวแก่นกลายเป็นแมวดำหันที่พร้อมด้วยมี พญานกและนกอื่น ๆ ล้อมรอบตนอยู่ "เจ้าทำบาปมามาก เราจะไม่วีชีวิตเจ้า" พญานกบอกแก่น "พวกข้าพเจ้าเห็นด้วย" เขาฆ่าลูกหลานของเรา มามากแล้ว เขาควรจะได้รับโทษถึงตาย นกบรืวารพูด เสริมพร้อมทั้ง เดินเข้ามาจะรุมจิกแก่น (หน้า ๑๑-๑๒) แก่นกลับมาถึงบ้าน ในร่างของแมวดำ เขาพยายามร้องเรียกและเล่าความจริงให้พ่อแม่ฟังแต่ ไม่มีใครสนใจ เด็กสาวไล่แมวดำออกจากบ้าน เจ้าปู่บุญ ไล่กวดจนแก่นต้องเข้าไปแอบซ่อนอยู่ในพุ่มไม้	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือสำหรับเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๐	<p>ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้งชั่งใจ รู้สึกผิดชอบชั่วดี (การมีสติ หมายถึง การรู้ตัวระลึกได้ว่า ตนเป็นใคร กำลังทำอะไร อย่างไร อันเป็นสภาพที่ตื่นตัว ความรู้สึกผิดชอบ หมายถึง เมื่อทำผิดแล้วยอมรับผิด)</p>	<p>*๑. ความมีสติช่วยให้ทำงานได้ดี มีข้อบกพร่องน้อย</p> <p>*๒. คนมีสติย่อมควบคุมตนเอง หลีกเลี่ยงจากความชั่วได้</p> <p>*๓. คนมีสติย่อมมีปัญญาแก้ไขปัญหา ของตนเองและผู้อื่นได้</p>	<p>(หน้า ๑๓) เขากระโดดขึ้นต้นไม้ตรงไปหา รังนกเหมือนเช่นเคย เขาเห็นลูกนกตัวอ้วน ๆ ๓ ตัว อยู่ในรัง พ่อแม่มกไม่อยู่ เขาเอื้อมมือไป แตะลูกนก ทันใด เขาดึงมือกลับ แก่นตั้งใจจะไม่ฆ่าสัตว์อีก เขากลับลง มาหมอบอยู่ใต้พุ่มไม้ด้วยความหิว เขาเอี้ยวตัว เพื่อเสียนด้านหลัง เขาพบว่าหางของเขาหายไป ไป</p> <p>(หน้า ๑๔) ขณะที่กำลังจะกินกึ่งและปลาที่ตาก อยู่หน้าบ้านหลังหนึ่ง เขาคิดได้ "ไม่ ฉันจะไม่ ขโมย ฉันจะเป็นคนดี " เขาเดินไปกินน้ำที่ สระ เขาเห็นเงาของตัวเองในน้ำ ตาของ แมวหายไปแต่เป็นตามนุษย์เข้ามาแทน</p>	
๕	<p>การไม่ละเมิดของรักผู้อื่น (มี พื้นฐานเช่นเดียวกับ การขโมย ไม่ล่วงเกินในสิ่งที่เจ้าของ หวงแหน เช่น ไม่แตะต้อง แอบดู</p>	<p>๑. การละเมิดสิทธิ์ของผู้อื่น ย่อมนำมาซึ่งความเดือดร้อน</p>	<p>(หน้า ๑๖-๑๘) ขณะที่เขานอนอยู่ใต้พุ่มไม้ เขา เห็นแมวตัวเมียตัวหนึ่ง นางแมวกำลังเสียน ตามตัวให้แมวตัวผู้ ดูท่าทางมีความสุขมาก พอ นางแมวเห็นแก่น (ในร่างของแมวดำ) ก็ทัก</p>	<p>๑. การแย่งของรักของ ผู้อื่น เป็นการกระทำ ที่สังคมรังเกียจ</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๘	<p>แอบเล่นในสิ่งของรักของผู้อื่น เช่น แอบอ่านจดหมาย แอบฟัง ความลับ แอบดูของสงวน รวมทั้ง ไม่พรางหรือทำลายสิ่งที่ผู้อื่นรัก)</p> <p>การมีสัจจะและความจริงใจ (เป็นการพูดตรงตามความจริง เพื่อให้ผู้ฟังบังเกิดความเข้าใจ ที่ถูกต้อง ทั้งปฏิบัติตามคำสัญญา ปณิธานต่าง ๆ ที่ตนให้ไว้)</p>	<p>๑. ความจริงเป็นสิ่งไม่ตาย</p> <p>*๒. คนพูดจริง ทำจริง ย่อมได้รับการสรรเสริญ</p>	<p>ก็หักทายเป็นว่า "โอ เธอช่างงามสง่าเหลือเกิน มาซีจ๊ะฉันจะเสียคนให้ บ้านเธออยู่ไหนจ๊ะ ฉัน จะไปอยู่กับ เธอ" นางแมวพูดและเริ่มเสียคนให้ แต่ในที่สุด เขา เดินหนีนางแมวไปอยู่ในหมู่บ้าน ไม่ตั้งเดิม "เราจะไม่พรางนางแมวมาจากคู่ ของเธอ" แก่นบอกตัวเอง เมื่อเขานอนลง เขา พบว่าขาหลังทั้งสองของเขา เปลี่ยน เป็นขาของ เด็กชายแล้ว</p> <p>(หน้า ๑๔) แก่นเล่าความจริงทั้งหลายให้หนูฟัง และบอกว่า "พรุ่งนี้ฉันจะต้องไปให้พญานกฆ่า ตามสัญญา" "ท่านไม่จำเป็นต้องรักษาสัญญาหรอก คนบางคนเขายังไม่รักษาสัญญา" หนูแสดงความ คิดเห็น "ไม่ได้หรอกฉันตั้งใจจะทำความดีให้ ตลอดไป" แก่นตอบ</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๖	<p>ความกตัญญูทวดเวทีย</p> <p>(คือ ความรู้สึกใน อุปการะคุณ หรือความดีที่ผู้อื่น หรือสิ่งอื่นมีต่อ เราอันแสดงออก มาจากความนึกคิดของแต่ละคน และการแสดงออก หรือการ ตอบแทนบุญคุณต่อความดีที่ผู้อื่น ทำนั้น โดยการแสดงออกทั้ง การกระทำและคำพูด)</p>	<p>*๑. ความกตัญญูทวดเวทีย เป็นลักษณะ ของคนดี</p> <p>*๒. ความกตัญญูทวดเวทีย เป็นสิ่งที่ ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุก สมัยอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>*๓. คนอกตัญญู เป็นที่รังเกียจของ สังคม คนกตัญญู ย่อมได้รับการ สรรเสริญยกย่อง</p>	<p>(หน้า ๒๐) " เพื่อเป็นการตอบแทนที่ท่านไว้ชีวิต ฉัน ฉันจะช่วยท่านให้พ้นจากความตาย ถึงแม้ ตัวฉันเล็กฉันก็ช่วยท่านได้ ฉันจะไปปรึกษากับ พี่น้องของฉัน" หนุอาสาวอย่างจริงจัง</p>	
๘	<p>การมีสัจจะ และความจริงจัง</p> <p>(การพูดตรงความจริง และการปฏิบัติตามสัญญาที่ตนให้ ไว้)</p>	<p>๑. ความจริงเป็นสิ่งไม่ตาย</p> <p>๒. คนพูดจริง ทำจริง ย่อมได้รับ การสรรเสริญ</p>	<p>(หน้า ๒๐) "ชอบใจมากจ๊ะ ฉันจะไม่รบกวน เธอหรอก ฉันยินดีรับโทษทุกอย่างที่ฉันได้ทำไว้ ฉันจะไม่ยอมผิดสัญญา ไมโกหก" แก่นพูดอย่าง หนักแน่น</p>	<p>๑. คนที่ย่อมมีสัจจะ</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๐	<p>ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้งชั่งใจ รู้สึกผิดชอบชั่วดี</p> <p>(การมีสติ หมายถึง การ รู้ตัวระลึกได้ว่าตนเป็นใคร กำลังทำอะไรอย่างไร อันเป็น สภาพที่ตื่นตัว ความรู้สึกผิดชอบ หมายถึง เมื่อทำผิดแล้วยอมรับผิด)</p>	<p>๑. ความมีสติ ช่วยให้ทำงานได้ดี มีข้อบกพร่องน้อย</p> <p>*๒. คนมีสติย่อมควบคุมตนเองหลักพัน จากความชั่วได้</p> <p>*๓. คนมีสติย่อมมีปัญญาแก้ไขปัญหา ของตนเองและผู้อื่นได้</p>	<p>(หน้า ๒๑-๒๒) วันที่ห้า หนูตัว เดิมมา เยี่ยมแก่น อีก ครึ่งนี้มันมาพร้อมกับเพื่อน ๆ นำเหล้ามาให้ แก่น ๑ ขวด</p> <p>"ฉันเอาเหล้ามาให้ท่านดื่ม ท่านจะได้ลืม ทุกสิ่งทุกอย่าง ท่านจะ 모르ตัวว่าท่านกำลังทำอะไร ท่านจะได้ไม่กลัวตาย แล้วเราจะได้ร้อง เพลง เย้ยความตายด้วยกัน" หนูบอกกับแก่น</p> <p>"ขบใจมากที่ชวนให้ฉันดื่ม เหล้า แต่ฉัน ต้องการจะมีสติสมบุรณ์ก่อนตาย ฉันจะไม่ประมาท" แก่นพูดอย่างมั่นใจ เขาไม่หิว ไม่กลัวตาย</p>	
๒๗	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การ ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ</p>	<p>๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจ เห็นใจและพึ่งพาอาศัยซึ่งกัน และกัน</p> <p>๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จัก ความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ</p>	<p>(หน้า ๒๔) พญานกมองแก่นด้วยความพอใจ "เรา ขอชมเชยเจ้า เจ้าเปลี่ยนเป็นเด็กดีแล้ว เจ้าไม่ ฆ่าสัตว์ เจ้าไม่ลักขโมย เจ้าไม่ยึดถือของรักของ ผู้อื่นมาเป็นของตน เจ้าไม่พูดปด และเจ้าไม่ดื่ม ของมีนเมา ดังนั้นเราจะไว้ชีวิตเจ้า เราอภัย</p>	<p>๑. คนที่กระทำความชั่ว และสามารถกลับตัว เป็นคนดีได้ ควรได้ รับการให้อภัย</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือสำหรับเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
	(ความสามัคคี เป็นการ แสดงออกซึ่งการร่วมแรง ร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอก เห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้ รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ด้วยความใจกว้าง มี เหตุผล ทำให้เกิดมีมิตร และเกิดบรรยากาศความ เป็นประชาธิปไตย)	<ul style="list-style-type: none"> ๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อ การรวมพลังในทางสร้างสรรค์ ๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความ เป็นหมู่คณะ ๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของ สมาชิกย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ ๖. ความรู้สึก เป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิด เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข ๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวม ช่วยให้สังคมมีความสุข 	ให้เจ้า ขออวยพรให้เจ้ามีจิตใจดี และรักษาความดี นี้ไว้ต่อไป ลาก่อน	

ศูนย์วิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง ตะเพียนเข้ากรุง

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้น
๒	<p>ความเมตตา กรุณา</p> <p>(เมตตา คือ ความรู้สึกรักและสงสาร ปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์</p> <p>กรุณา คือ การกระทำให้ความ ช่วยเหลือเพื่อให้ผู้อื่นพ้นทุกข์และ เป็นสุข ช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้)</p>	<p>๑. ความเมตตา กรุณา ก่อให้เกิด สันติสุขและเป็นเครื่องค้ำจุนโลก</p> <p>๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม</p> <p>๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน</p>	<p>(หน้า ๖)</p> <p>ฉันคงต้องตาย คุณยายใจบุญซื้อมาจับใส่ ตะกร้ามาขาย</p> <p>ท่านปล่อยฉันลงคงคา และสั่งฉันว่า "รักษาตัว เจ้าให้ดี"</p> <p>ออกลูกออกหลานมากมี ท้องแก่เต็มที่ได้ มีพี่ขพันธุ้สืบไป"</p> <p>รับว่าด้วยความดีใจ ลูกฉันจะได้เกิด ดังที่หวังรอคอย</p>	<p>๑. บุคคลที่มีความ เมตตา กรุณา สัตว์ เป็นบุคคล ที่มีจิตใจประ</p>
๑	<p>การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย ของบุคคลและสัตว์</p> <p>(หมายถึง การไม่ทำร้ายให้บาดเจ็บ หรือพิการ การกักขังทรมานให้ผู้อื่น ได้รับความลำบากตลอดจนต้อง เสีย ชีวิต รวมทั้งการแสวงหาความสุข สนุกสนาน จากความทุกข์ของผู้อื่น ไม่ว่าคนหรือสัตว์)</p>	<p>*๑. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุข ไม่ อยากได้รับความทุกข์</p> <p>*๒. หากปรารถนาความสุขอย่าสร้าง ความทุกข์ให้ผู้อื่น</p> <p>๓. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกขนั้นถึงตัว</p> <p>*๔. การเบียดเบียนกัน การจองเวร คิดแก้แค้นต่อกัน เป็นบาป</p>	<p>(หน้า ๑๐) เรียกลูกที่เหลืมาซิ โธ . . . เหลือแค่นี้ ตายเสียไม่รู้เท่าไร</p> <p>มนุษย์โหดร้ายเหลือใจ ข้างเห็นแก่ได้ ต่อไปจะรู้สึกตน</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๔	<p>ความไม่เห็นแก่ตัว (เป็นการกระทำที่ไม่ถือ ประโยชน์ของตนแต่ฝ่ายเดียว แต่คำนึงถึงผลประโยชน์ร่วม กันเพื่อผดุงไว้ซึ่งความเป็น ธรรม ความเสมอภาคและ ความสมดุลทางธรรมชาติ สมบัติสาธารณะ ไม่เอา เปรียบผู้อื่นเพื่อความสบาย)</p>	<p>๑. การถือประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การกระทำที่คำนึงถึง หมู่คณะมากกว่าตนเอง</p> <p>๒. คนเห็นแก่ตัว เป็นคนเอาเปรียบ เพื่อนฝูง จึงเป็นที่รังเกียจของ สังคม</p> <p>*๓. คนเห็นแก่ตัว เป็นคนไม่น่าคบค้า สมาคม</p> <p>*๔. ผู้ที่ใช้อำนาจหน้าที่ในการหาผล ประโยชน์ส่วนตัว เป็นคนเห็นแก่ตัว</p> <p>๕. สังคมยกย่องบุคคลที่รู้จัก เสียสละ ผลประโยชน์และความสุขส่วนตัว ให้แก่ส่วนรวม</p>	<p>(หน้า ๑๓-๑๔) ลูกลูกยังไม่รู้ความ มีจรรยา คอยตาม เช่นฆ่าจนหมดสิ้นไป ตัวเล็ก เขาไม่สนใจ แต่ต้องบรรลย เพราะคนหยาบเข้าสาธารณสุข ไข่นูปลากุ้งถูกผลาญ ผ่อตายวายปราณ อีกหน่อยสัตว์น้ำไม่มี บางแห่ง เจอคนอัปรีย ไขยา เปื่อซี เทลง บ่อน้ำลำคลอง สัตว์น้ำตายกันเนืองนอง ขอเพียงสมบอง จับปลาตัวใหญ่ไปกิน เขาคือมนุษย์ใจหิน โหดร้ายทมิฬ ทำได้ไม่ นึกละอาย ทรัพย์สินของชาติสูญหาย สัตว์น้ำวอดวาย ต่อไปลูกหลานอดกิน ควรจับลงโทษให้สิ้น ชังคุกใต้ดิน ยังไม่ สาสมแก้ไข</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้น
๑๔	<p>ความไม่เห็นแก่ตัว (เป็นการกระทำที่ไม่ถือประโยชน์ ของตนแต่ฝ่ายเดียว แต่คำนึง ถึงผลประโยชน์ร่วมกันเพื่อผดุง ไว้ซึ่งความเป็นธรรม ความ เสมอภาคและความสมดุลทาง ธรรมชาติ สมบัติสาธารณะ ไม่เอาเปรียบผู้อื่นเพื่อความ สบาย)</p>	<p>๑. การถือประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การกระทำที่คำนึง ถึงหมู่คณะมากกว่าตนเอง</p> <p>๒. คนเห็นแก่ตัวเป็นคนเอาเปรียบ เพื่อนฝูงจึงเป็นที่รังเกียจของ สังคม</p> <p>*๓. คนเห็นแก่ตัว เป็นคนไม่น่าคบค้า สมาคม</p> <p>๔. ผู้ที่ใช้อำนาจหน้าที่ในการหาผล ประโยชน์ส่วนตัว เป็นคนเห็นแก่ตัว</p> <p>๕. สังคมยกย่องบุคคลที่รู้จัก เสียสละ ผลประโยชน์และความสุขส่วนตัว ให้แก่ส่วนรวม</p>	<p>อย่าทำแหล่งน้ำเหม็นฉเหม็นง่ายชักโช ทั้งสิ่งโสโครกลงไป ข่าด้วยระเบิดและไฟ ยาเปื้อนนั้นไซร้ทำลายปลาสิ้นสูญพันธุ์ สัตว์น้ำมีค่าอนันต์ จงช่วยเพาะพันธุ์ ไว้เป็นอาหารสืบไป</p> <p>เด็ก เด็กสงสารฉันไหม จำใส่ใจไว้ ต่อไปแดนไทยอุดม</p>	<p>๑. บุคคลที่หาประโยชน์ ส่วนตนโดยการฆ่า สัตว์ตัดชีวิต เป็นผู้ ที่ไร้มนุษยธรรม</p>

เรื่อง แม่หนูผู้กล้าหาญ

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้น
๒๑	<p>ความรับผิดชอบ (เป็นการปฏิบัติตามภาระหน้าที่ หรือบทบาทที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่มีการบงคับหรือคุกคาม จากผู้อื่น ความรับผิดชอบ สามารถทำให้บุคคลทำหน้าที่ได้ อย่างเรียบร้อยก่อให้เกิดความ ไว้วางใจจากผู้อื่น)</p>	<p>๑. คนที่ไม่มีความรับผิดชอบจะไม่ได้ รับความไว้วางใจให้ทำงานสำคัญ *๒. คนที่มีความรับผิดชอบ ไม่ทอดทิ้ง หน้าที่การงานของตน *๓. คนที่มีความรับผิดชอบ ย่อมทำงาน ที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จ เรียบร้อย ทันกำหนด ๔. คนที่ไม่เพิกเฉยดูตายต่อปัญหาต่าง ๆ เป็นคนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม</p>	<p>โน่นแน่ะ พ่อหนูกับแม่หนูกำลังทานอาหาร อยู่ ท่าทางเหมืดเหมื่อยเชียว คงเป็นเพราะต้อง ทานอาหารให้ได้มาก ๆ เพื่อจะได้เอามาฝากลูก หนูด้วย แม่หนูแบ่งอาหารให้ลูกหนูทั้งสองกินแก้หัว โປฟกลาง ๆ ก่อน แล้วก็รีบลงมือทำความสะอาด บ้าน เสร็จแล้วก็ต้องรีบปรุงอาหารสำหรับพ่อหนู ดูแม่หนูเหมืดเหมื่อยทีเดียว แต่ก็ไม่นอนอะไรเลย</p>	
๒๔	<p>มารยาทและนิสัยส่วนบุคคล ใน การกิน นอน ขับถ่าย แต่งกาย และสังคมระหว่างเพศ (มารยาท เป็นการแสดงออกทาง กาย วาจา ในด้านการกินอยู่</p>	<p>๑. การมีสุขนิสัยที่ดี ทำให้ร่างกาย เจริญเติบโตเหมาะสมกับเพศและ วัย ทำให้ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ๒. มารยาทตามวัฒนธรรมอันดีงาม และที่สังคมนิยมย่อม เสริมสร้าง</p>	<p>พ่อหนูกับมาแล้ว หิวกลับมากด้วย แม่หนูรีบ จัดสำรับกับข้าว ลูกหนูก็กินพร้อมกันด้วย ระหว่าง นั้นแม่หนูก็อบรมการกินอาหารที่ถูกวิธีแก่ลูก ๆ เพื่อว่าลูกหนูจะได้โต เป็นผู้ใหญ่ ที่ปฏิบัติตัวดีทั้งใน เรื่องการกินอาหารและกิริยามารยาทอื่น ๆ</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้น
๑๕	<p>หลับนอน กิริยาท่าทาง และ การปฏิบัติตนในโอกาสต่าง ๆ ที่ยอมรับกันว่าสวยงามถูกต้อง มารยาทช่วยป้องกันการกระทำ ที่ก่อให้เกิดความเดือดร้อน รำคาญ หรือความบาดเจ็บทาง ทำให้เกิดความเข้าใจดีมีมิตร ต่อกัน)</p> <p>ความกล้าหาญและความเชื่อมั่น ในตนเอง</p> <p>(เป็นการแสดงออกทางกาย วาจาที่สะท้อนให้เห็นถึงความ เด็ดเดี่ยวกล้าเผชิญเหตุการณ์ อย่างไม่สะทกสะท้าน ด้วยความ แน่ใจว่าถูกต้องของความรู้และ ความประพฤติของตน เป็นการ</p>	<p>บุคลิกลักษณะที่ดี</p> <p>๓. การรู้จักปรับปรุง ประมาณตนและ การสำรวมในกิจวัตรประจำวัน ทำให้เกิดความสุขแก่ตนเองและ สังคม</p> <p>*๑. ความมีกำลังใจที่จะ เผชิญเหตุการณ์ ต่าง ๆ และสามารถสนองตอบได้ อย่างเหมาะสม เป็นความกล้าหาญ ที่ควรยกย่อง</p> <p>๒. การกล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผลเป็น สิ่งที่ควรฝึก</p> <p>๓. ความกล้าหาญ เป็นลักษณะอย่างหนึ่ง ของความ เป็นผู้นำ</p>	<p>อ้อย . . .ตายแล้ว นั้นมันขาของแมว นี้ โอโฮ . . . เล็บแหลมคมน่ากลัวจัง เลย พ่อหนูต้องลืมปิดประตูตอนเข้ามาในบ้านแน่ ๆ เลย แมวถึงได้รูล้ำเข้ามาได้</p> <p>เจ้าแมวพยายามที่จะ เก็บหนูเหล่านี้ เป็นอาหารให้ได้</p> <p>กระจก . . .ไข่แล้วกระจกแม่หนู นึกขึ้นได้ จึงรีบไปหยิบกระจกบานใหญ่ออกมา</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้น
๔	สร้างบุคลิกภาพของบุคคลให้หน้า เลื่อมใสเคารพ ทำให้เกิดความ อบอุ่น ความมั่นใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง)	<p>*๔. ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้ ตัดสินใจอย่างมั่นใจ</p> <p>๕. ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้ มีบุคลิกภาพของผู้นำและเป็น ที่เชื่อถือของผู้อื่น</p> <p>๖. การรู้จักแสดงความคิดเห็นของ ตนตามกาลเทศะอย่างถูกต้อง เหมาะสมทำให้ได้รับการยอมรับ และความร่วมมือจากผู้อื่น</p>	แล้วแม่หนอรอ จังหวะให้เจ้าแม่วรายซักเท้ากลับ ไปแล้วก็เอากระจกเงาปิดประตูเจ้าแม่วใหญ่ใจ ร้าย ก็ลงมามองดูที่ประตูบ้านของหนูอย่างกระหึ่ม ยิ้มย่อง คิดว่าหนูคงหมดหนทางจะต่อสู้กับตนแล้ว ทันใดนั้นก็เห็นหน้าแมวของมันเองจากกระจกเงา ของแม่หนู เจ้าแม่วรายคิดว่า ข้างในมีแมวอีกตัว หนึ่งคอยคุ้มครองหนูอยู่ มันตกใจมากและรีบวิ่ง หนีไปทันที	

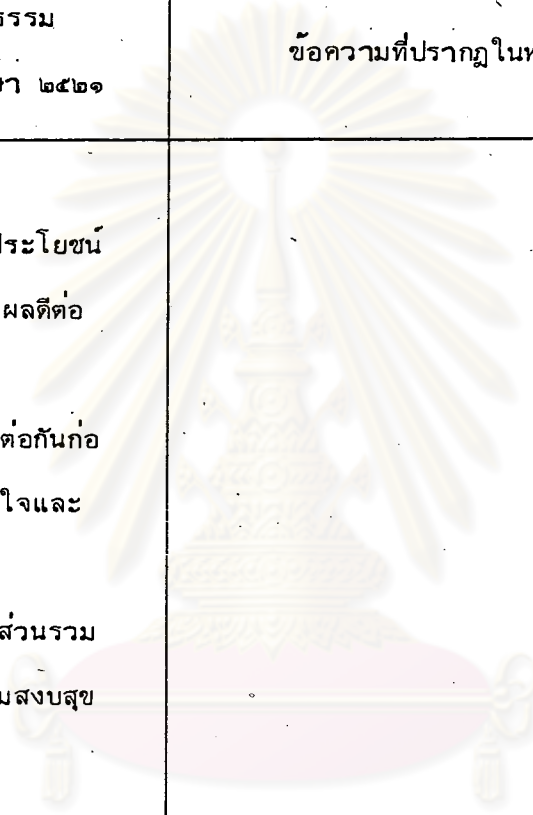
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๔	<p>ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ</p> <p>(ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นการกระทำที่แสดงถึงไมตรีจิต เพื่อให้ผู้อื่นได้รับความสะดวก ความพอใจ เห็นใจ ช่วยเหลือ แบ่งปัน</p> <p>ความเสียสละ เป็นการยอมเสียสิทธิและยอมลำบาก เพื่อประโยชน์ของผู้อื่น)</p>	<p>*๑. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งควรกระทำ</p> <p>๒. ผู้ที่รู้จักให้ รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ</p> <p>*๓. ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า</p> <p>*๔. การให้ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ</p>		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง จ้าวป่า

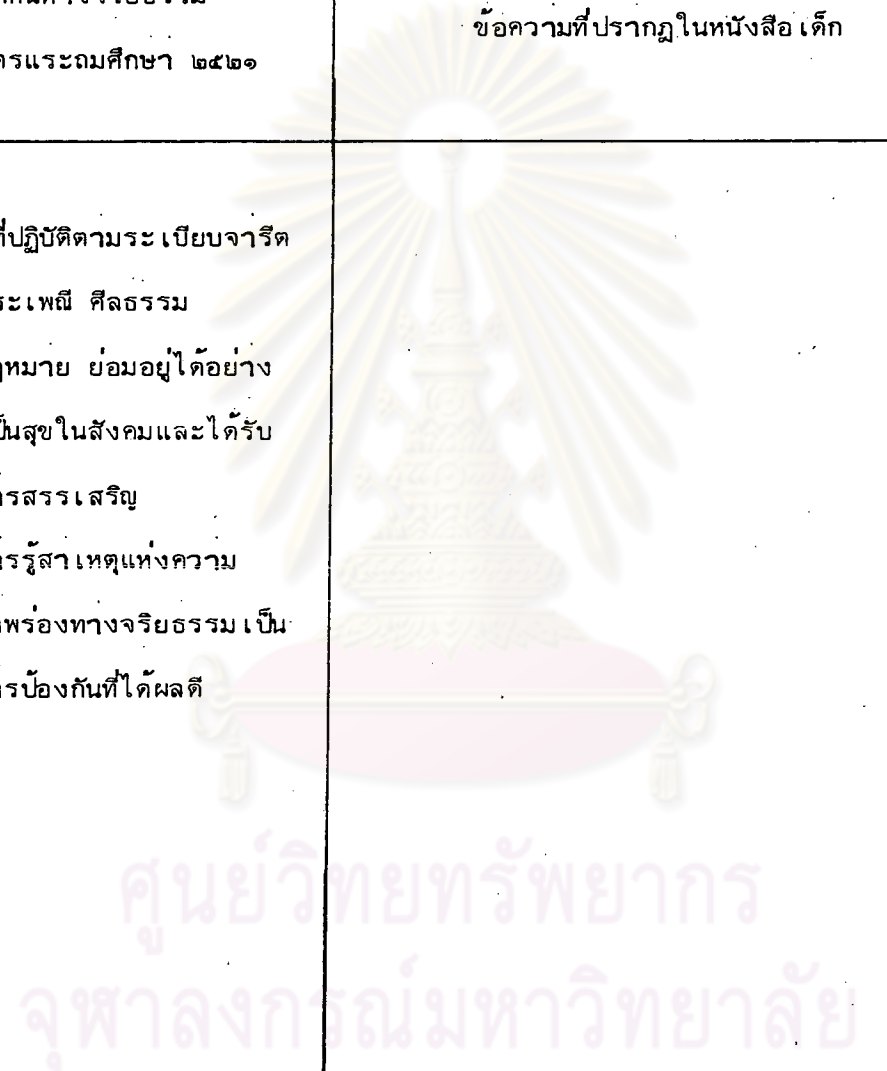
ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	<p>หลักการสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ</p> <p>(ความสามัคคี เป็นหารแสดงออก ซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติ งานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความใจกว้างมีเหตุผล ทำให้เกิดมีไมตรีและเกิดบรรยากาศของความ</p>	<p>*๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเข้าใจ เห็นใจและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน</p> <p>๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ</p> <p>๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์</p> <p>*๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ</p>	<p>ทุก ๆ วัน เจ้าหางพวงจะพาพวกออกหาอาหาร ได้อาหารมาก็แบ่งปันกันกิน โดยเฉพาะถ้าวันใดอาหารน้อย เจ้าหางพวงและหมาหนุ่มจะทำตนเป็นตัวอย่างในการเสียสละอาหาร ให้หมาเผ่า หมาพิการ และแม่หมากำลังท้องแก่ที่ไม่สามารถออกลูกหาอาหารได้</p>	

	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
	เป็นประชาธิปไตย)	๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ ของสมาชิก ย่อมมีผลดีต่อ หมู่คณะ ๖. ความรู้สึก เป็นมิตรต่อกันก่อ ให้เกิดความอบอุ่นใจและ สันติสุข *๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวม ช่วยให้สังคมมีความสุข		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ (ความสามัคคี เป็นการแสดงออก ซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ด้วยความใจกว้างมีเหตุผล ทำให้เกิดมีมิตรและเกิดบรรยากาศของความ เป็นประชาธิปไตย)</p>	<p>*๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจ เห็นใจ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน</p> <p>๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จัก ความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ</p> <p>๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมาย เพื่อ การรวมพลังในทางสร้างสรรค์</p> <p>*๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ</p> <p>๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของ สมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ</p> <p>*๖. ความรู้สึกเป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข</p> <p>๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้สังคมมีความสุข</p>	<p>ยี่สิบวันเศษผ่านไป บาดแผลกลางหลังของอ้ายเขียวชวาก็หายสนิท ด้วยการช่วยรักษาจากเจ้าทางพวง และด้วยการกินอาหารอย่างดีจากพวกหมาหนุ่มที่ช่วยหามาให้</p> <p>"ไหน ๆ ข้าก็ต้องลาจากพวกท่านไป ในวันนี้แล้ว ท่านผู้มีน้ำใจอันประเสริฐ ข้าอยากรู้นักว่า เหตุใดวันนั้นท่านจึงไม่ฆ่าเราเสีย และยังช่วยรักษาจนข้าแผลหาย"</p> <p>อ้ายเขียวชวาถามด้วยน้ำเสียงสุภาพ</p>	

อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑	<p>การแก้ไขข้อบกพร่องการปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่ ผิดศีลธรรม ระเบียบ กฎหมาย และจารีตประเพณี (หมายถึง การแก้ไขความบกพร่องในการปฏิบัติในทางที่ จะนำมาซึ่งความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น ได้แก่ การพยายามไม่ผิดจารีตประเพณี ข้อบังคับ ศีลธรรมและจริยธรรม อันดิ่งามที่ตกลงไว้ในกลุ่มนั้น โดยความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย).</p>	<p>๑. การกระทำทุกอย่างมีสาเหตุ สามารถป้องกันได้และแก้ไขได้</p> <p>๒. การกระทำผิดของแต่ละบุคคล มีผลกระทบกระเทือนต่อสังคม</p> <p>๓. ทุกคนมีส่วนในการแก้ไข ป้องกัน ความบกพร่อง ความผิดต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในสังคม</p> <p>*๔. การสำนึกผิดและกลับตัว เป็นคนดี ควรได้รับการยกย่อง</p> <p>๕. การลงโทษที่เหมาะสม เป็นวิธีหนึ่งในการแก้พฤติกรรมของผู้กระทำผิด</p>	<p>"การฆ่าไม่เคยสร้างมิตร แต่เราต้องการมิตร จิตใจของเราจึงไม่มีความคิดฆ่าท่าน"</p> <p>หางพวงตอบอย่างจริงใจก่อนที่อ้ายเขียวขาว จะลาจากไปด้วยความรู้สึกซาบซึ้ง และสำนึกผิด เมื่อทุกชีวิตมีแต่ความรัก รู้จักการให้อภัย ชีวิตในป่าใหญ่ก็กลับคืนสู่สันติสุขและน่ารื่นรมย์อีกครั้งหนึ่ง ...</p>	<p>๑. บุคคลที่สำนึกผิดและกลับตัว เป็นคนดีควรได้รับการให้อภัย</p>

ที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรระถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
		<p>๖. ผู้ที่ปฏิบัติตามระเบียบจารีต ประเพณี ศีลธรรม กฎหมาย ย่อมอยู่ได้อย่าง เป็นสุขในสังคมและได้รับ การสรรเสริญ</p> <p>๗. การรู้สาเหตุแห่งความ บกพร่องทางจริยธรรม เป็น การป้องกันที่ได้ผลดี</p>		

เรื่อง ต้วมเตี้ยมเผชิญโลก

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
	<p>การรู้จักความพอดี (หมายถึง ยินดีในสิ่งที่ตนเป็น เจ้าของเท่าที่สิทธิ์และความ สามารถของตนจะอำนวยให้ ตามความจำเป็นของชีวิต ไม่ โลภอยากได้ของผู้อื่น หรือ อยากได้เพิ่มมากขึ้น)</p>	<p>*ความต้องการที่ดี และพอเหมาะ กับสภาพความเป็นอยู่ของตน ช่วย ให้มีความสุข</p>	<p>(หน้า ๓) ต้วมเตี้ยม (เต่า) จ้องดูเงาตนเองในน้ำ หลายครั้ง และรำพึงว่า "ทำไมหนอ เราถึงมีรูปร่างหน้าตาไม่สวยเลย" เมื่อต้วมเตี้ยมลองถามแม่ แม่ดูว่า "เหลวไหล เต่าทุกตัวในโลกก็เป็นอย่างนี้ ทั้งนั้น"</p>	<p>๑. จงพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๗	<p>การไม่พูดปด ไม่ปิดเขื่อน ไม่อำพรางความจริง การไม่ยุยงให้เกิดความแตกแยกและการไม่พูดคำหยาบ</p> <p>(การพูดดีจะช่วยป้องกันการแตกแยก และการประทุษร้ายก่อให้เกิดความเข้าใจ รักใคร่ เชื้อถือ ไว้วางใจ สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ)</p>	<p>๑. การพูดและเขียนแต่ความจริง ช่วยให้เกิดความเข้าใจ ที่ถูกต้อง</p> <p>*๒. การพูดการเขียนที่ดี ต้องไม่ล่อลึงเพื่อเจ้อ หยาบคาย</p> <p>*๓. การพูดหรือการเขียนที่ก่อให้เกิดความแตกร้าง กระทบกระเทือนจิตใจ ไร้สาระ ชักนำผู้อื่นให้หลงผิด ย่อมเป็นภัยต่อสังคม</p>	<p>ปิ่น ปิ่น รีบโอดวอด ทั้งที่ความจริงบนถนนนี้ก็มี ปิ่น ปิ่น แล่นอยู่คันเดียวเท่านั้น พอเห็นปิ่น ปิ่น แล่นฉีกฉัก ฉีกฉักข้า ๆ อยู่บนราง ปิ่น ปิ่น ก็หัวเราะเยาะทันที</p> <p>"อะ...อะ... เจ้ารถไฟที่นำส่งสาร เจ้าคงแก่แล้วชินะถึงได้แล่นเอื้อย ๆ อย่างนั้น"</p> <p>"ฉันยังไม่ทันเป็นหนุ่มเลย" ปิ่น ปิ่น บอก</p> <p>"โถ... ฉันยังไม่ส่งสารใหญ่" ปิ่น ปิ่น ทำเสียงขบขัน "ขนาดยังไม่หนุ่มยังยึดยาดยังจี แก่ ๆ จะขนาดไหน ฮิ ... ฮิ ... ดูฉันซิ แคล่วคล่องว่องไว... แล่นปรี๊ดปรี๊ด ปรี๊ดปรี๊ด ... แป๊ปเดียวถึงเมืองภูเขาใหญ่"</p>	<p>๑. การพูดที่ดี ต้องไม่ดูถูกเหยียดหยามผู้อื่น</p>

หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
<p>ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ (ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เป็นการกระทำที่แสดงถึงไมตรีจิต เพื่อให้ผู้อื่นได้รับความสะดวก ความพอใจเห็นใจ ช่วยเหลือ แบ่งปัน ความเสียสละ เป็นการยอมเสียสิทธิ์และยอมลำบากเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น)</p>	<p>*๑. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งควรกระทำ *๒. ผู้ที่รู้จักให้ รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ *๓. ความมีน้ำใจเป็นสิ่งที่มีความค่า *๔. การให้ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ</p>	<p>(หน้า ๒๒) ในที่สุดปิ่น ปิ่น ก็จุด ขึ้น ขึ้น ขึ้นมาได้ ข้าง ๆ ตัวของปิ่น ปิ่น นุบูนู้บี้ สีสวย ๆ กระเทาะหลุดออกมา ปิ่น ปิ่น เห็นแล้วก็สงสารจึงพูดว่า "เธอขึ้นมาบนหลังฉันซี ฉันจะพาเธอไปโรงซ่อมรถเอง ..." ปิ่น ปิ่น ได้ฟังก็ดีใจ แต่แล้วก็สั่นหน้าบอกว่า "ตัวฉันใหญ่ เธอบรรทุกฉันไม่ไหวหรอก แต่ไม่เป็นไรนะฉันยังเล่นได้ ฉันจะเล่นไปเองซี ๆ ..." "ตกลง" ปิ่น ปิ่น พูด "เราเล่นไปพร้อม ๆ กันนะ" บ่ายวันนั้น พอปิ่น ปิ่น พาคนเจ็บไปส่งโรงพยาบาลแล้ว ปิ่น ปิ่น ก็รีบไปเยี่ยมปิ่น ปิ่น ที่โรงซ่อมรถทันที</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒	<p>ความเมตตา กรุณา (เมตตา คือ ความรู้สึกรัก และสงสาร ปรารถนาให้ผู้อื่น พ้นทุกข์</p> <p>กรุณา คือ การกระทำให้ ความช่วยเหลือ เพื่อให้ผู้อื่นพ้น ทุกข์และเป็นสุข ช่วยเหลือเท่า ที่จะทำได้)</p>	<p>*๑. ความเมตตา กรุณา ก่อให้ เกิดสันติสันติสุข และเป็น เครื่องค้ำจุนโลก</p> <p>๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม</p> <p>*๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำ ให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน</p>	<p>(หน้า ๓๕)</p> <p>"ร้องไห้ทำไมนะ เบิ้ม" พระอาทิตย์ถาม แล้ว เบิ้มก็ตอบว่า</p> <p>"ควายฉันหายจ้ะ มันซื้อสีหุงกันสิน่า เธอ เห็นมั่งไหมจะพระอาทิตย์"</p> <p>"ฉันเห็นควาย ๒ ตัว กำลังกินหญ้าอยู่ทาง โน้นแน่นะ อยู่ใกล้ ๆ หนองน้ำใหญ่"</p> <p>เบิ้มหยุดร้องไห้ทันที</p> <p>"ขอบใจมากจ้ะ พระอาทิตย์ขอบใจมากถ้า ไม่ได้เธอ ฉันคงแย่นะ ๑ เลย"</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง แม่มดเจ้าปัญหา

ที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๕	<p>ความกล้าหาญและความเชื่อมั่น ในตนเอง (เป็นการแสดงออกทางกาย วาจา ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเด็ดเดี่ยว กล้าเผชิญเหตุการณ์อย่างไม่ สะทกสะท้าน ด้วยความแน่ใจว่า ถูกต้องของความรู้และความ ประพฤติกองตน เป็นการสร้าง บุคลิกภาพของบุคคลให้น่าเชื่อถือ เคารพ ทำให้เกิดความอบอุ่น ความมั่นใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง)</p>	<p>๑. ความมีกำลังใจที่จะเผชิญต่อ เหตุการณ์ต่าง ๆ และ สามารถสนองตอบได้อย่าง เหมาะสม เป็นความกล้าหาญ ที่ควรยกย่อง</p> <p>๒. การกล้าตัดสินใจอย่างมี เหตุผล เป็นสิ่งที่ควรฝึก</p> <p>๓. ความกล้าหาญ เป็นลักษณะ อย่างหนึ่งของความเป็นผู้นำ</p> <p>*๔. ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำ ให้ตัดสินใจอย่างมั่นใจ</p> <p>๕. ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้มีบุคลิกภาพของผู้นำ</p>	<p>เก่งจริงหนูจำ หนูตอบปัญหา ถามมาถูกต้อง หนูช่างฉลาด องอาจแล้วคล่อง ผลจึงสมปอง เชิงท่องเที่ยว หนูเก่งดีใจ ปัญญาช่วยให้ ได้สมอูรา หมดเรื่องดูแล แม่มดอำลา</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
		<p>และเป็นที่เชื่อถือของผู้อื่น</p> <p>*๖. การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนตามกาลเทศะ อย่างถูกต้องเหมาะสม ทำให้ได้รับการยอมรับ และความร่วมมือจากผู้อื่น</p>	<p>หนู เก่ง มุ่งหน้า เที่ยวป่าเพลินใจ</p>	

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง หมิวใหญ่ผจญภัย

หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเพื่อการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ (ความสามัคคี เป็นการแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ด้วยความใจกว้าง มีเหตุผล ทำให้เกิดมีไมตรีและเกิดบรรยากาศของความเป็นประชาธิปไตย</p>	<p>*๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจ เห็นใจ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน</p> <p>*๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ</p> <p>๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์</p> <p>๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ</p> <p>๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิกย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ</p> <p>๖. ความรู้สึก เป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจ และสันติสุข</p> <p>๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้สังคมมีความสงบสุข</p>	<p>(หน้า ๓๖) หญิงแก่ขายหมา เห็นคุณการ์ตูนกอดผมแน่น ก็เข้าใจเหตุการณ์จึงพูดว่า "หมาตัวนี้ของหนูหรือจ๊ะ ฉันเห็นมันมีท่าทางแปลกๆ ตั้งแต่หนูเข้ามาแล้ว หมาตัวนี้ สามีฉันพบมันที่สวนสัตว์เมื่อวานนี้เอง ไม่มีใครซื้อมันเลย เพราะสีมันพิลึก ที่จริงมันก็ฉลาดดีเหมือนกันเอาเถอะ วันนี้ฉันมีกำไรพอแล้ว จะรีบกลับบ้านเสียที หนูเอามันคืนไปเถอะจ๊ะ ที่หลังระวังอย่าให้มันหลงอีกนะ หนูอาจไม่โชคดีได้พบมันเหมือนคราวนี้"</p>	

เรื่อง นกนางแอ่น

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๔	<p>ความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่และเสียสละ (ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เป็นการกระทำที่แสดงถึงไม่ตรีจิต เพื่อให้ผู้อื่นได้รับความสะดวก ความพอใจเห็นใจ ช่วยเหลือ แบ่งปัน ความเสียสละ เป็นการยอมเสียสิทธิ์และยอมลำบากเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น)</p>	<p>*๑. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามกาลเทศะเป็นสิ่งที่ควรกระทำ</p> <p>๒. ผู้ที่รู้จักให้ รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ</p> <p>*๓. ความมีน้ำใจเป็นสิ่งที่มีความคุณค่า</p> <p>๔. การให้ก่อให้เกิดความสุข ทั้งผู้ให้และผู้รับ</p>	<p>"อาเบ เจ้ารู้ไหม ชาวเขาเผ่าลีซอ เช่นเราถือว่านกนางแอ่นเป็นนกนำโชค พรุ่งนี้เราจะช่วยกันจับที่ไว้ให้มันทำรัง"</p>	

หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
<p>ความอดทนอดกลั้น (ผู้ที่หวังความสำเร็จย่อมตั้งเป้าหมายการปฏิบัติเพื่อให้อยู่ในขอบเขตที่ดีงาม จำเป็นต้องอาศัยความอดทนอดใจ ในอารมณ์ย่ำแย่อยากได้ในสิ่งที่ไม่เหมาะสมไม่ควรและอยากทำร้ายโต้ตอบในสิ่งที่ไม่พอใจรวมทั้งอดทนในความยากลำบาก การรอคอยและอุปสรรคต่าง ๆ)</p>	<p>๑. ความอดทนอดกลั้น ทำให้เกิดความสงบ</p> <p>๒. ความอดทนอดกลั้น เป็นนิสัยทางสังคมที่ดีและสามารถฝึกได้</p> <p>*๓. ความอดทนอดกลั้น ทำให้ชนะอุปสรรคและช่วยให้ประสบความสำเร็จ</p> <p>๔. การยอมรับความจริงในชีวิตทำให้จิตใจสงบ</p> <p>๕. ผู้มีความอดทน ย่อมเป็นที่ชอบพอรักใคร่ของผู้อื่น</p>	<p>ยามสาย ๆ ของวันต่อมา พ่อнокกับแม่คนต่างก็ช่วยกันคาบกิ่งไม้ และใบไม้แห้งมาสร้างรังในที่ปูและหลานจัดไว้ให้ แล้ววางรังอันสวยงามและแข็งแรงก็สำเร็จลงด้วยความมานะพยายาม</p>	<p>๑. ความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จย่อมอยู่ที่นั่น</p>

ที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
	<p>ความเมตตา กรุณา (เมตตา คือ ความรู้สึกรับ และสงสาร ประารถนาให้ผู้อื่น พ้นทุกข์ กรุณา คือ การกระทำ ให้ความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้อื่น พ้นทุกข์และเป็นสุข ช่วยเหลือ เท่าที่จะทำได้)</p>	<p>๑. ความเมตตา กรุณา ก่อให้ เกิดสันติสุขและเป็นเครื่อง ค้าจุนโลก</p> <p>*๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม</p> <p>*๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำ ให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน</p>	<p>เจ้าหญิงเขี้ยวจอมขโมยกำลังเลื้อยเข้าไป หาลูกนกทั้งสามหมายจะกินอาหาร โดยมีแม่ นกและพ่อนกโฉบบินโฉบจิกงูเขี้ยว เพื่อป้องกัน ชีวิตลูก ๆ อย่างไม่กลัวตาย</p> <p>พ้ออาเบได้สติ จึงคว้าไม้ท่อนยาวกระทุ้ง ที่ลำคองูเขี้ยวอย่างแรง มันพลัดตกลงสู่พื้น ส่งเสียงดังพลั๊ก แล้วมันก็คลานหนีไป</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง ต้นไม้มีเพื่อน

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๗	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ</p> <p>(ความสามัคคี เป็นการแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความ</p>	<p>*๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจ เห็นใจและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน</p> <p>๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ</p> <p>๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์</p> <p>๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ</p>	<p>(หน้า ๖)</p> <p>พอฝนตกน้ำจะไหลลงลำธาร ต้นไม้ช่วยดูดน้ำฝนไว้บางส่วนไม่ให้น้ำฝนไหลลงลำธารเร็วเกินไป ลำธารไม่ชอบขังน้ำฝนที่ละมามาก ๆ เพราะถ้ามากเกินไป มันต้องไหลแรงจนเหนื่อย ถ้าฝนไม่ตกต้นไม้จะดูดน้ำจากลำธารไปเลี้ยงลำต้น ลำธารเป็นเพื่อนของต้นไม้</p>	

หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
ใจกว้างมีเหตุผล ทำให้เกิด มีไมตรีและเกิดบรรยากาศ ของความ เป็นประชาธิปไตย)	๖. ความรู้สึกเป็นมิตรต่อกัน ก่อให้เกิดความอบอุ่นใจ และสันติสุข ๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวม ช่วยให้สังคมมีความสงบสุข	 <p>ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	

หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
<p>ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ</p> <p>(ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เป็นการกระทำที่แสดงถึงไมตรีจิต เพื่อให้อื่นได้รับความสะดวก ความพอใจ เห็นใจ ช่วยเหลือ แบ่งปัน</p> <p>ความเสียสละ เป็นการยอมเสียสิทธิและยอมลำบาก เพื่อประโยชน์ของผู้อื่น)</p>	<p>*๑. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งที่ควรกระทำ</p> <p>๒. ผู้ที่รู้จักให้ รู้จักรับ เป็นผู้มึนน้ำใจ</p> <p>*๓. ความมึนน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า</p> <p>๔. การให้ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ</p>	<p>(หน้า ๑๘-๒๐)</p> <p>เมื่อป่าไม้ถูกทำลายชาวนาชาวไรชาคน้ำลำธารเหือดแห้ง เพื่อน ๆ ของต้นไม้พยายามช่วยหาวิธีที่จะทำให้อฝนตก จึงคิดจะไปหาลมตะวันตก</p> <p>เมื่อเป่าเมฆฝนมาบริเวณนั้นฝนจะได้ตก มีผู้อาสาสมัครจะไปหาลมตะวันตกมากมาย</p> <p>"ฉันไปได้ไหม" กวางถาม "ฉันวิ่งเร็วนะ"</p> <p>"อย่าเลย" เด็ก ๆ ไม่เห็นด้วย "เธออาจไปถูกคนดักจับกลางทาง ให้พวกเราไปเองดีกว่า"</p> <p>"แต่เธอต้องเดินทางเป็นเดือน ๆ" ต้นไม้พูด</p> <p>"ฉันไปดีกว่า" แมลงรับอาสา</p> <p>นกคานขึ้น "ปัดพวกเธอบินได้ไม่สูง เตี้ยวก็นกลงทาง" "ฉันไปที่สุด ฉันบินได้สูงและแข็งแรงพอ"</p> <p>ทุกคนเห็นด้วยกับนก ต้นไม้มีน้ำตาคลอด้วยความตื่นตันในน้ำใจของเพื่อน ๆ</p>	<p>๑. การเสียสละ เพื่อส่วนรวม ช่วยให้สังคมมีความสุข</p> <p>๒. บุคคลที่รู้จักเสียสละกำลังกาย เพื่อทำประโยชน์ให้ส่วนรวม เป็นบุคคลที่น่าสรรเสริญยกย่อง</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๔	<p>ความอดทนอดกลั้น</p> <p>(ผู้ที่หวังความสำเร็จย่อมตั้งเป้าหมายการปฏิบัติเพื่อให้อยู่ในขอบเขตที่ติงาม จำเป็นต้องอาศัยความอดทนอดใจ ในอารมณ์ช่วยอยากได้ในสิ่งที่ไม่เหมาะไม่ควร และอยากทำร้ายโต้ตอบในสิ่งที่ไม่พอใจรวมทั้งอดทนในความยากลำบาก การรอคอยและอุปสรรคต่าง ๆ)</p>	<p>๑. ความอดทนอดกลั้น ทำให้เกิดความสงบ</p> <p>๒. ความอดทนอดกลั้น เป็นนิสัยทางสังคมที่ดีและสามารถฝึกได้</p> <p>*๓. ความอดทนอดกลั้น ทำให้ชนะอุปสรรคและช่วยให้ประสบความสำเร็จ</p> <p>๔. การยอมรับความจริงในชีวิต ทำให้จิตใจสงบ</p> <p>๕. ผู้มีความอดทน ย่อมเป็นที่ชอบพอรักใคร่ของผู้อื่น</p>	<p>(หน้า ๒๓-๒๔)</p> <p>นกบินอยู่ถึงเจ็ดวันเต็ม ๆ ก็ยังไม่ถึงบ้านหินของลมตะวันตก ปีกของมันเมื่อยจนยกแทนไม้ขึ้นตอนเช้าวันที่แปด พอมันขยับปีกก็รู้สึกปวดไปหมดทั้งตัว มันคิดจะบินกลับ แต่ความเป็นห่วงต้นไม้ทำให้มันแข็งใจบินต่อไป</p> <p>และในที่สุดมันก็ถึงที่หมายแล้ว และโชคที่ลมตะวันตกอยู่บ้านพอดี</p>	

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง กระต่ายจอมโว

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑	<p>ความเป็นผู้มีเหตุผล (หมายถึง บุคคลที่คิดและกระทำ อย่างมีหลักการไม่เชื่ออะไ ง่าย ๆ ทั้งไม่คือรับพาลเกเร ความมีเหตุผลช่วยให้สามารถแก้ ปัญหาได้อย่างเหมาะสมฉลาด ความมีเหตุผลเกิดจากการหัดคิด พิจารณาสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รู้จักศึกษาค้นคว้าหาหลัก เกณฑ์ ต่าง ๆ)</p>	<p>ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจ ได้ถูกต้องและยุติธรรม</p>	<p>ข้างพูดว่า "จริงหรือ กระต่ายจะเป็น ต้นไม้ได้อย่างไรกัน ไม่ใช่สิ่งนี้" จึงใจ้ พูดว่า "ไม่น่าเชื่อนะ กระต่าย วิ่ง อยู่ตามพื้นดิน ลักษณะของมันน่าจะ เป็นต้นไม้ได้ ยังไง ยังไง ข้าก็ไม่เชื่อ นอกจากจะเห็นด้วยตาข้าเอง</p>	<p>๑. ผู้มีเหตุผล ต้องรู้จักนำข้อมูล ที่เป็นจริง มาประกอบในการ พิจารณาข้อมูลที่ได้รับ เพื่อ ตัดสินใจความได้ถูกต้อง</p>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
	<p>การไม่พูดปด ไม่บิดเบือน ไม่อำพรางความจริง การไม่ยุยงให้เกิดความแตกแยกและการไม่พูดคำหยาบ</p> <p>(หมายถึง การไม่พูดปด ไม่พูดบิดเบือน ไม่พูดคำหยาบ ยุยง ส่อเสียด ไม่เพื่อเจ้อ เหลวไหล ไร้สาระ การพูดดีจะช่วยป้องกัน การแตกแยกและการประทุษร้าย ก่อให้เกิดความเข้าใจ รักใคร่ เชื่อถือไว้วางใจ สร้างความสามัคคีในหมู่คณะ)</p>	<p>*๑. การพูดและเขียนแต่ความจริง ช่วยให้เกิดความเข้าใจ ที่ถูกต้อง</p> <p>๒. การพูดการเขียนที่ดี ต้องไม่ส่อเสียด เพื่อเจ้อ หยาบคาย</p> <p>๓. การพูดหรือการเขียนที่ก่อให้เกิดความแตกร้าง กระทบ กระเทือนจิตใจไร้สาระชักนำผู้อื่นให้หลงผิด ย่อมเป็นภัยต่อสังคม</p>	<p>กระต่าย พูดว่า "เพื่อนสัตว์ทั้งหลาย ข้าพเจ้าขอยอมรับว่า ข้าเป็นต้นตาล ไม่ได้ทรอก ข้าพูดปดต่อหมี และพวกท่าน ความจริงแล้วลูกตาลลูกนี้ มันถูกลมพัดตกลงมา"</p>	

ที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
	<p>การแก้ไขข้อบกพร่องการปฏิบัติ ทางจริยธรรม ได้แก่ ผิดศีลธรรม ระเบียบ กฎหมาย และจารีต ประเพณี (หมายถึง การแก้ไขความ บกพร่องในการปฏิบัติในทางที่จะ นำมาซึ่งความเดือดร้อนแก่ตนเอง และผู้อื่น ได้แก่ การพยายามไม่ ผิดจารีตประเพณี ข้อบังคับ ศีลธรรมและจริยธรรมอันดีงามที่ ตกลงไว้ในกลุ่มนั้น โดยความร่วมมือ มือของบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การกระทำทุกอย่างมีสาเหตุ สามารถป้องกันได้และแก้ไขได้ ๒. การกระทำผิดของแต่ละบุคคล มีผลกระทบกระเทือนต่อสังคม ๓. ทุกคนมีส่วนในการแก้ไขป้องกัน ความบกพร่อง ความผิดต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในสังคม ๕. การสำนึกผิดและกลับตัว เป็น คนดี ควรได้รับการยกย่อง ๕. การลงโทษที่เหมาะสมเป็นวิธี หนึ่งในการแก้พฤติกรรมของผู้ กระทำผิด ๖. ผู้ที่ปฏิบัติตามระเบียบจารีต ประเพณี ศีลธรรม กฎหมาย 	<p>กระต่าย พูดว่า "แต่อยากให้เห็นว่า ข้าเก่ง เลยเอามาหลอกพวกท่าน กระต่ายยอมรับสารภาพอย่างอาจหาญ</p>	

ที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับ ความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ (ความสามัคคี เป็นการแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความใจกว้างมีเหตุผล ทำให้เกิดมีไมตรีและเกิดบรรยากาศของความเป็นประชาธิปไตย)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจเห็นใจและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ ๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์ ๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ ๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิกย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ ๖. ความรู้สึกเป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข ๗. การเสียสละเพื่อส่วนรวมช่วยให้สังคมมีความสงบสุข 	<p>สิงโต เห็นเป็นเรื่องชกจะนานปลาย จึงพูดว่า "เอาเถิดเพื่อนสัตว์ทั้งหลาย ไทน์ ๆ เจ้ากระต่าย ก็พูดความจริงออกมาแล้ว ผู้ที่ทำผิดแล้วยอมรับผิด เราควรจะยกโทษให้เขาสักครั้งหนึ่ง แล้วห้ามโกหก หลอกหลวงใครอีก</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การให้อภัย ทำให้บุคคลในสังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

เรื่อง นายพยัญชนะ

หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
<p>ความเมตตา กรุณา (เมตตา คือ ความรู้สึกรักและ สงสาร ประารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ กรุณา คือ การกระทำทำให้ ความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้อื่นพ้น ทุกข์และเป็นสุข ช่วยเหลือเท่า ที่จะทำได้</p>	<p>*๑. ความเมตตา กรุณา ก่อให้ เกิดสันติสุขและเป็นเครื่อง ค้ำจุนโลก ๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม *๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ ทำให้ตนเองและผู้อื่น เดือดร้อน</p>	<p>แต่ก่อนครั้งโบราณ พวกชาวบ้านมักลำบาก ติดต่อกันแสนยาก เพราะอักษรไทยไม่มี พ่อขุนรามคำแหง ทรงรู้แจ้งในทุกขันธ์ ทรงสร้างอักษรที่ เราคนไทยได้ใช้กัน</p>	<p>๑. พระมหากษัตริย์ย่อมห่วงใย ในทุกข์สุขของราษฎร</p>

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง ข้าวเหนียว

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
	<p>ความขยันหมั่นเพียร (เป็นความพยายามในการปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อย่างสม่ำเสมอไม่ทอดทิ้ง เพื่อให้ทำงานสำเร็จลุล่วง</p> <p>ความขยันหมั่นเพียรเกิดจากความตั้งใจอย่างแรงกล้า ประกอบกับความอดทน มีสมาธิเป็นตัวหนุน โดยแรงจูงใจ ตัวเสริมกำลังต่าง ๆ คอยหล่อเลี้ยง)</p>	<p>๑. ความขยันหมั่นเพียรเป็นหนทางไปสู่ความสำเร็จ</p> <p>*๒. ความขยันหมั่นเพียรเป็นนิสัยที่ดีในการทำงานและสามารถฝึกให้เกิดขึ้นได้</p>	<p>ยามเข้าอากาศแจ่มใส ข้าวเหนียวแบกถุงปุ๋ยไว้บนบ่า เดินหาเศษเหล็กเพื่อนำไปขาย ...</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๒	<p>ความละเอียดและความเกรงกลัว ต่อการทำความชั่ว (ความละเอียดใจตนเองที่จะ กระทำชั่วในที่ลับและที่แจ้ง ละเอียดใจในสิ่งที่ไม่สมควรทำ รู้สึกเกรงกลัว ขลาดไม่กล้าต่อ การกระทำชั่ว กลัวเสียชื่อเสียง กลัวจะเลวทรามต่ำช้าเพราะ ทำชั่ว)</p>	<p>*๑. ความละเอียดและความ เกรงกลัวต่อบาป เป็น อุปนิสัยของคนดี</p> <p>๒. ความชั่วไม่เคยส่งเสริม ความเจริญรุ่งเรือง อย่างถาวรให้แก่ผู้ใด</p> <p>๓. คนที่ไม่รู้จักละเอียดต่อการ กระทำชั่ว เป็นที่รังเกียจ ของสังคม</p>	<p>ถ้าเราทิ้งเปลือกกล้วย อันนี้ไว้อย่างเดิมแล้ว มีแม่ค้าขายส้ม เดินมาเหยียบ เขาก็หกล้ม ส้มกลิ้ง ไปกลางถนน ทำให้รถนักเรียนแล่นไปไม่สะดวก จนไปชนข้างทางสี่ที่ท่าอยู่บนร้าน นักเรียนในรถก็ ร่วงลงมา และสีก็ตกลงมาบนสัญญาณไฟจราจร อันก่อให้เกิดความวุ่นวายบนท้องถนน คนบนตึกก็ ออกมาดูความวุ่นวายกันอย่างเนืองแน่น ทำให้ ตึกเอียงไปข้างหนึ่ง แล้วผู้คนตกลงมาจากตึกอีก ข้าวเหนียวไม่ยากให้เกิดเหตุการณ์อย่างนี้ ขึ้นจึงคิดได้ว่าต้องแก้ปัญหาคือต้นเหตุ ข้าวเหนียว จึงรีบวิ่งกลับไปทิ้งเปลือกกล้วยนั้นทันที</p>	

ศูนย์วิจัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง พลายมิ่งเมือง

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๔	<p>ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ</p> <p>(ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เป็นการกระทำที่แสดงถึงไมตรีจิต เพื่อให้ผู้อื่นได้รับความสะดวก ความพอใจ เห็นใจ ช่วยเหลือ แบ่งปัน</p> <p>ความเสียสละ เป็นการยอมเสียสิทธิ์และยอมลำบาก เพื่อประโยชน์ของผู้อื่น)</p>	<p>*๑. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามกาลเทศะเป็นสิ่งควรกระทำ</p> <p>๒. ผู้ที่รู้จักให้ รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ</p> <p>*๓. ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า</p> <p>๔. การให้ก่อให้เกิดความสุข ทั้งผู้ให้และผู้รับ</p>	<p>พลายเผือกส่งเสียงแปรแปรน ซุงวางทงายแทงน ทักถามควาขทุกข์โดยดี เหตุใดท่านจึงหมองศรี บอกข้าหน่อยซี บางทีช่วยได้กระมัง พรานไพรใจเกิดพลัง ค่อยมีความหวัง ทรุดนั่งกราบไหว้ร้องวอน</p>	

ที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
	<p>ความเมตตา กรุณา (เมตตา คือ ความรู้สึกรัก และสงสาร ประารถนาให้ผู้ อื่นพ้นทุกข์</p> <p>กรุณา คือ การกระทำ ให้ความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้ อื่นพ้นทุกข์และเป็นสุข ช่วย เหลือเท่าที่จะทำได้)</p>	<p>๑. ความเมตตากรุณา ก่อให้ เกิดสันติสุขและเป็นเครื่อง ค้ำจุนโลก</p> <p>๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม</p> <p>*๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำ ให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน</p>	<p>เสียงพรานหุดู้อ้างว่าง เห็นจริงสมอ้าง ช่างนึกสงสารพรานไพร ออกปากช่วยเหลือทันใด มาเถิดเร็วไว เราจะส่งกลับจับพาลัน ว่าแล้วคู่เข้าหมอบมัน ให้พรานบ้านั้น ขึ้นหลังขี่คอมันคง</p>	

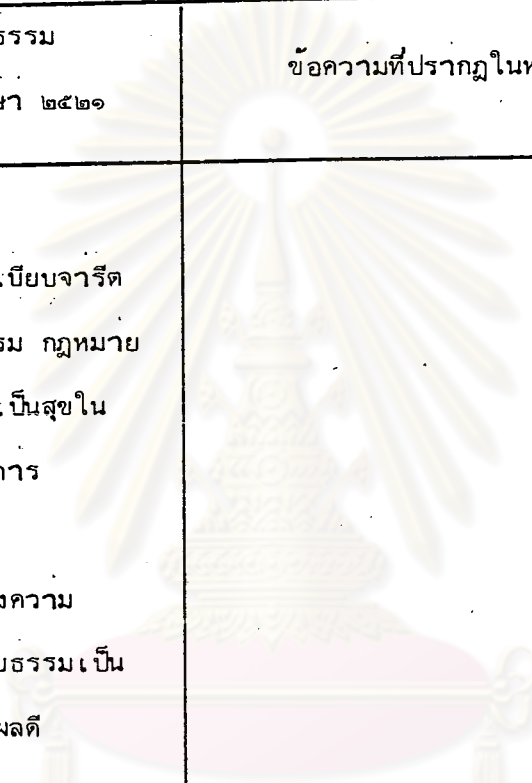
ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชื่อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๖๖	<p>ความกตัญญูทเวที (คือ ความรู้สึกในอุปการะ คุณหรือความดีที่ผู้อื่นหรือสิ่งอื่น มีต่อเรา อันแสดงออกมาจาก ความนึกคิดของแต่ละคนและ การแสดงออก หรือการตอบ แทนบุญคุณต่อความดีที่ผู้อื่น ทำนั้น โดยการแสดงออกทั้ง การกระทำและคำพูด</p>	<p>*๑. ความกตัญญูทเวที เป็น ลักษณะของคนดี</p> <p>๒. ความกตัญญูทเวที เป็นสิ่ง ที่ควรส่งเสริมในสังคมทุก ยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>๓. คนอกตัญญู เป็นที่รังเกียจ ของสังคม คนกตัญญู ย่อม ได้รับการสรรเสริญยกย่อง</p>	<p>ข้างลูกรับรู้ด้วนที ปลุกปลอบชนนี แม่จำโปรดย่ากังวล</p> <p>ลูกจะรีบไปไพโรสนท์ จัดหาพีชผล กล้วยอ้อยหน่าอ่อนโอชา</p> <p>ตะวันสาดแสงแรงกล้า หมอบไถลมารดา บอกลาน้ำตาหลังลง</p> <p>เรียวแรงอ่อนเพลี่ยพะวง นึกแน่แท้คง ภัยร้ายจะ เกิดขึ้นจริง</p>	

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
	<p>การมีสัจจะและความจริงใจ (เป็นการพูดตรงตามความ จริง เพื่อให้ผู้ฟังบังเกิด ความเข้าใจที่ถูกต้อง ทั้งปฏิบัติ ตามคำสัญญา ภาระต่าง ๆ ที่ตนให้ไว้)</p>	<p>๑. ความจริง เป็นสิ่งไม่ตาย ๒. คนพูดจริง ทำจริง ยอมได้รับการสรรเสริญ</p>	<p>แต่แม่ตาบอดซุบผอม แม่จะตรมตรอม ข้าจะลาท่านขอพร ขอข้าได้พบมาคร บอกกล่าวท่านก่อน แล้วข้าจะตามท่านไป คำพูดเรา เชื่อถือได้ สัตย์ประจำใจ ใช่เด้าหัวหกดกลบกลาย</p>	<p>๑. คนดียอมมีสัจจะ</p>
๑๖	<p>ความกตัญญูทเวทิตี (คือ ความรู้สึกในอุปการะ คุณหรือความดีที่ผู้อื่นหรือสิ่งอื่น มีต่อเราอันแสดงออกมาจากความ นึกคิดของแต่ละคนและการแสดง ออก หรือการตอบแทนบุญคุณต่อ ความดีที่ผู้อื่นทำนั้น โดยการแสดง ออกทั้งการกระทำและคำพูด</p>	<p>*๑. ความกตัญญูทเวทิตี เป็น ลักษณะของคนดี ๒. ความกตัญญูทเวทิตี เป็นสิ่ง ที่ควรส่งเสริมในสังคมทุก ยุคทุกสมัยอย่างสม่ำเสมอ ๓. คนอกตัญญู เป็นที่รังเกียจ ของสังคม คนกตัญญู ย่อม ได้รับการสรรเสริญยกย่อง</p>	<p>ความทราบถึงองค์ราชา ธิบเร่งเสด็จมา สอบถามความข้างสำคัญ ทรงตระหนักโดยพลัน ว่าพลายผีอกนั้น มีเหตุซ่อนข้องหมองใจ ด้วยแม่พิการอยู่ไกล สุดปรนนิบัติได้ ดังลูกนั้นสิ้นกตัญญู ปล่อยแม่อดแสนอดสู ใจคอหตุ คิดอดตายตามมารดา</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑	การแก้ไขข้อบกพร่องการปฏิบัติ ทางจริยธรรม ได้แก่ ผิดศีลธรรม ระเบียบ กฎหมาย และจารีต ประเพณี (หมายถึง การแก้ไขความ บกพร่องในการปฏิบัติในทางที่ จะนำมาซึ่งความเดือดร้อนแก่ตน เองและผู้อื่น ได้แก่ การพยายาม ไม่ผิดจารีตประเพณี ข้อบังคับ ศีลธรรมและจริยธรรมอันดีงาม ที่ตกลงไว้ในกลุ่มนั้น โดยความ ร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องทุก ฝ่าย)	<p>๑. การกระทำทุกอย่างมีสาเหตุ สามารถป้องกันได้และแก้ไข ได้</p> <p>๒. การกระทำผิดของแต่ละบุคคล มีผลกระทบกระเทือนต่อสังคม</p> <p>๓. ทุกคนมีส่วนในการแก้ไข ป้องกัน ความบกพร่อง ความ ผิดต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นใน สังคม</p> <p>๔. การสำนึกผิดและกลับตัวเป็น คนดีควรได้รับการยกย่อง</p> <p>๕. การลงโทษที่เหมาะสมเป็น วิธีหนึ่งในการแก้พฤติกรรม ของผู้กระทำผิด</p>	<p>ราชาเห็นเห็บเหี้ยน้อย ตกใจสุดสิ้น จึงว่ากล่าวโดยดี ชี้ความตามกระบวนถ้วนถึ จนพรานเห็นดี สำนึกผิดติดตามไป "มิ่งเมือง"หมอบอุลาปราศรัย แต่องค์ทรงชย ขอไปอยู่ด้วยมารดา พรานเล่ารู้ในเจตนา กราบองค์กษัตรา เดินตาม "มิ่งเมือง"ทันที ข้างแม่หายหม่นหมองศรี เกิดความยินดี ที่ถูกได้กลับคืนมา จอมพรานทิ้งบ้านอาสา อยู่ด้วยคชา หาหน้ำกลัยอ้อยเลี้ยงดู</p>	<p>๑. คนที่สำนึกผิดและกลับตัว เป็นคนดี ควรได้รับการ ให้อภัย</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
		<p>๖. ผู้ที่ปฏิบัติตามระเบียบจารีต ประเพณี ศีลธรรม กฎหมาย ย่อมอยู่ได้อย่างเป็นสุขใน สังคมและได้รับการ สรรเสริญ</p> <p>๗. การรู้สาเหตุแห่งความ บกพร่องทางจริยธรรมเป็น การป้องกันที่ได้ผลดี</p>	 <p>ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	

เรื่อง พระอาทิตย์อัสดง

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๓	<p>ความมีระเบียบวินัย ความตรงต่อเวลาและหน้าที่ (ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การปฏิบัติให้ถูกต้องตามแบบแผนกฎ ข้อบังคับที่กำหนดให้คนในหมู่คณะปฏิบัติ การตรงต่อเวลา หมายถึง การปฏิบัติภาระกิจต่าง ๆ ตรงตามเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอตลอดจนปฏิบัติตามเวลาที่นัดหมายกับผู้อื่น การตรงต่อหน้าที่ คือ การทำหน้าที่ของตนให้ถูกต้อง ไม่หลีกเลี่ยงละเลยและก้าวค้ำย</p>	<p>๑. การมีระเบียบวินัยช่วยประหยัดเวลาและทำให้งานสำเร็จด้วยความเรียบร้อย ๒. การตรงต่อเวลาและหน้าที่เป็นลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง ๓. การมีวินัยในตนเองเป็นลักษณะนิสัยที่ฝึกได้ ๔. การมีระเบียบวินัยก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน *๕. การไม่ตรงต่อเวลา หน้าที่ขาดความมีระเบียบวินัยทำให้เกิดผลเสียหายแก่งานและตนเอง</p>	<p>"อย่าร้องไห้ไปเลย ไม่มีประโยชน์หรอกจะ" ลมปลอบเบา ๆ แล้วว่า "เรื่องทั้งหมดนี้ เกิดมาจากตัวเธอเอง เธอจะไปโทษคนอื่นไม่ได้หรอก ทั้งหมดนี้เป็นเพราะเธอไม่ทำตามหน้าที่ ทำให้คนอื่นเดือดร้อนกันไปหมด รวมทั้งตัวเธอเองด้วย เธอเป็นพระอาทิตย์ เธอก็ต้องส่องแสง จะหลีกเลี่ยงหน้าที่ไม่ได้ เพราะมันเป็นความรับผิดชอบของเธอ คนที่ไม่มีความรับผิดชอบ เป็นคนเห็นแก่ตัว ลองคิดดูซิจะว่า ถ้าหากใคร ๆ ละทิ้งหน้าที่ทั้งหมด แล้วอะไรจะเกิดขึ้น เธอและคนอื่น ก็คงจะอยู่ในโลกนี้ต่อไปไม่ได้ ไซ้ไหมจะ"</p>	<p>๑. บุคคลที่ไม่ตรงต่อหน้าที่ย่อมเป็นที่รังเกียจของสังคม</p>

หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
<p>ความรับผิดชอบ (เป็นการปฏิบัติตามภาระหน้าที่หรือบทบาทที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่มีการบังคับหรือคุกคามจากผู้อื่น ความรับผิดชอบสามารถทำให้บุคคลทำหน้าที่ได้อย่างเรียบร้อยก่อให้เกิดความไว้วางใจจากผู้อื่น)</p>	<p>๑. คนที่ไม่มีมีความรับผิดชอบ จะไม่ได้รับความไว้วางใจให้ทำงานสำคัญ</p> <p>*๒. คนที่มีความรับผิดชอบ ไม่ทอดทิ้งหน้าที่การงานของตน</p> <p>๓. คนที่มีความรับผิดชอบ ย่อมทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จเรียบร้อยทันกำหนด</p> <p>*๔. คนที่ไม่เพิกเฉยดูดายต่อปัญหาต่าง ๆ เป็นคนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม</p>	<p>พระอาทิตย์บอกกาลมใจดี แล้วรีบกลับไปทำหน้าที่ของตนไม่นาน ทุกสิ่งทุกอย่างก็กลับคืนสู่ความสุขอีกครั้ง น้ำในแม่น้ำเริ่มละลายนกออกหากิน ตันมะพร้าวท่าทางสดชื่นขึ้น เมฆกับฝนหายโกรธแล้ว และพระจันทร์กับดาวก็กลับมา เป็นเพื่อนตามเดิม</p> <p>...ลมผ่านมาทักทายอีกครั้งหนึ่ง ก่อนจะจากมามันได้ยินเสียง พระอาทิตย์บอกกับตนเองว่า</p> <p>"คนเรานอกจากจะต้องรับผิดชอบต่อตนเองแล้ว ยังควรจะต้องมีความรับผิดชอบต่อผู้อื่นด้วย"</p>	<p>๑. บุคคลควรมีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่นด้วย</p>

ตารางที่ ๔

ตารางสำรวจและวิเคราะห์ทัศนคติทางจริยธรรม

ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑

ของหนังสืออ่านสำหรับเด็ก ในระดับเด็กก่อนวัยรุ่น (๑๑-๑๔ ปี)

จำนวน ๔๓ เล่ม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อหนังสืออ่านสำหรับเด็กในระดับเด็กก่อนวัยรุ่น (๑๑-๑๔ ปี)

ที่ผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์

(จำนวน ๕๓ เล่ม)

๑. เรื่องสั้นชนบท
๒. เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก
๓. สามครุฑ
๔. ชีวิตบ้านป่า
๕. ฟุ้งหญ้าสีน้ำเงิน
๖. ฝีเสื้อและดอกไม้
๗. แมวไทย
๘. บึงหญ้าป่าใหญ่
๙. เด็กน้อยแห่งท้องทุ่ง
๑๐. ปลาวาฬของน้อย
๑๑. นกบินไม่ได้
๑๒. พระภูมิเจ้าที่
๑๓. วัดของเรา
๑๔. จิตรกรรมแบบสากลสกุลช่างชราวินโฆง
๑๕. ตลุยดงว่าน
๑๖. หมู่บ้านอาบจันทร์
๑๗. ไข่นุ้ยไปโรงเรียน
๑๘. สร้อยแสงแดง
๑๙. คู่มือเลี้ยงปลาตู้
๒๐. กีฬาไทย
๒๑. จิตรกรรมไทย
๒๒. บ้านคึกฤทธิ์และคอยขุนตาล
๒๓. ขนน่าน้อยกลางทุ่งนา

๒๔. กระต๋อมน้อยกลางทุ่ง
๒๕. เด็กชายชาวเล
๒๖. หัวใจดวงน้อย
๒๗. การต๋อนวิทยาศาสตร์
๒๘. ชีวิตใต้ทะเลไทย
๒๙. ชีวิตอมตะ
๓๐. นิทานภาพพุทธรักษา
๓๑. ลูกป่า
๓๒. จดหมายถึงลูก
๓๓. บองหลา
๓๔. แลือกหอยของไทย
๓๕. เมืองไทย
๓๖. สมุดภาพลายไทยชุดสัตว์หิมพานต์
๓๗. หึงคิ
๓๘. เพื่อนแม่
๓๙. จดหมายถึงคุณยาย (๓)
๔๐. ลูกห่านโตน
๔๑. หลยส์ อีถ็อ และเพื่อน
๔๒. ประวัตินักวิทยาศาสตร์ไทย
๔๓. ว่าวไทย
๔๔. สักวาสุภาชิต เล่ม ๑-๓
๔๕. เขี้ยวชาต๋วน
๔๖. เขี้ยวไปในวันหยุด
๔๗. ไม้ค๋อมแคะระ
๔๘. โลกของหนูแหวน เล่ม ๒
๔๙. เขี้ยววัดโพธิ์
๕๐. คอมพิวเตอร์ที่รัก

๕๑. เครื่องจักสาน
๕๒. พระบิดาวิทยาศาสตร์ไทย
๕๓. สวารุ่น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง เรื่องสั้นชนบท

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑	การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและ ร่างกายของบุคคลและสัตว์ (หมายถึง การไม่ทำร้ายให้ บาดเจ็บหรือพิการ การกัก ขัง ทรมาณให้ผู้อื่นได้รับความ ลำบาก ตลอดจนต้องเสียชีวิต รวมทั้งการแสวงหาความสุข สนุกสนาน จากความทุกข์ของ ผู้อื่น ไม่ว่าจะคนหรือสัตว์)	<p>*๑. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุขไม่ อยากได้รับความทุกข์</p> <p>๒. หากปรารถนาความสุขอย่าสร้าง ความทุกข์ให้ผู้อื่น</p> <p>๓. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว</p> <p>๔. การเบียดเบียนกัน การจองเวร คิดแก้แค้นต่อกันเป็นบาป</p>	<p>(หน้า ๓) "ปล่อยมัน ๆ ..." พี่สาวตุ "มันสวยดี" น้องชายยังไม่ยอมปล่อย "มันเจ็บหาง เคี้ยวก็ตายทรอกปล่อย" สินชูแมลงปอขึ้น เสมอปาก เป่าลมซู่ ๆ แล้วปล่อยแมลงสีสวย ไป</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๓	<p>ความขยันหมั่นเพียร (เป็นความพยายามในการ ปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อย่าง สม่ำเสมอไม่ทอดทิ้ง เพื่อ ให้งานสำเร็จลุล่วง ความขยันหมั่นเพียร เกิดจากความตั้งใจอย่างแรง กล้า ประกอบกับความอดทน มีสมาธิเป็นตัวหนุน โดยแรง จูงใจ ตัวเสริมกำลังต่าง ๆ คอยหล่อเลี้ยง)</p>	<p>*๑. ความขยันหมั่นเพียรเป็นหนทางไปสู่ ความสำเร็จ *๒. ความขยันหมั่นเพียรเป็นนิสัยที่ดีใน การทำงานและสามารถฝึกให้เกิด ขึ้นได้</p>	<p>(หน้า ๖๔) "คนเก่ง ๆ ยังมีอีกหลายคน ไอ้โหน ไอ้แก๊ง พวกนี้เก่งทั้งนั้น" "มันก็อยู่ที่การฝึกซ้อม ใครขยันก็ได้เปรียบ ทำอะไร ทำให้จริง ถอะหลาน มันเก่งจนได้ อย่างง่ามหนังสะตึกนี้ ลุงทำอันแรกมันดูได้เสียเมื่อไร กลายเป็นไม้ขว้างทิ้งไป ไม่ รู้เท่าไร ไม่มีใครเก่งออกมาจากในท้องแม่หรือไว..... ลิน" แกให้กำลังใจ</p>	<p>๑. ความขยันและอดทน ยอมนำไปสู่ความสำเร็จ</p>

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเชื่อ เพื่อ การยอมรับ ความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ</p> <p>(ความสามัคคี เป็นการแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความใจกว้าง มีเหตุผล ทำให้เกิดมีไมตรี และ เกิดบรรยากาศของความ เป็นประชาธิปไตย)</p>	<p>๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจ เห็นใจ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน</p> <p>๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ</p> <p>๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์</p> <p>*๔. ความสามัคคี ความเชื่อ เพื่อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ</p> <p>๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ</p> <p>๖. ความรู้สึกเป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข</p> <p>๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้สังคมมีความสุข</p>	<p>(หน้า ๔๔) ก่อนลงมือแข่งขัน แสงเดือนให้ทุกคนเล่นด้วยน้ำใจของลูกผู้ชาย ไม่เอาเปรียบล้ำแดน หรือยั่ว เข้าคู่ต่อสู้ให้เสียขวัญ แม้ชนะก็อย่าอวดมากัน ถือว่าเป็นพวกเดียวกัน ใครชนะก็ยกย่องให้เป็นคนเก่ง เป็นพระเอกของพวกเรา ขอให้ทุกคนใช้ฝีมือให้เต็มที่ อย่าโกงเป็นอันขาด คนโกงจะไม่ได้รับเสียงโห่ร้องจากพวกเรา</p>	<p>๑. การแข่งขัน ผู้ร่วมแข่งขันต้องรู้จักแพ้ รู้จักชนะ รู้จักให้อภัย ต่อผู้อื่น</p>

เรื่อง เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของ ผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ (ความสามัคคี เป็นการแสดง ออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมี ประสิทธิภาพ โดยอาศัยความ อุตุน ความเสียสละ ความ เห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้ฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่นด้วย ความใจกว้าง มีเหตุผล ทำให้	*๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจเห็นใจ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความ พอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ ๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมาย เพื่อการ รวมพลังในทางสร้างสรรค์ ๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็น เครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ ๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ ๖. ความรู้สึกเป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิด ความอบอุ่นใจและสันติสุข ๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้ สังคมมีความสงบสุข	(หน้า ๒๔) เพราะฉะนั้นเวลาหน้าฝน คุณยายและคุณตาก็ ต้องช่วยกันรองน้ำฝน ตักใส่โอ่งให้เต็มทุกโอ่ง เสียก่อน จึง จะเล่นน้ำฝนได้ระหว่าง เล่นน้ำฝนก็ต้องถูกชดบันไดนอกชาน พื้นลานบ้านให้สะอาดไปด้วย ใช้กระดาษที่ทำจากมะพร้าว แก่ ๆ กะลาเล็ก ๆ ผ่าซีกชดจนกระดานและพื้นขาวสะอาด ทุก ๆ แห่งทีเดียว มีผ้าผืนอะไรที่พอจะซักได้ก็ เอามาซักกัน เต็มที่ไม่ต้องเสียคายน้ำ	๑. การช่วยกันทำงานจะทำให้ ให้งานนั้นสำเร็จตาม ความมุ่งหมาย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๔	<p>มีไมตรีและเกิดบรรยากาศ ของความเป็นประชาธิปไตย)</p> <p>มารยาทและนิสัยส่วนบุคคล ในการ กิน นอน ขับถ่าย แต่งกายและสังคมระหว่าง เพศ</p> <p>(มารยาท เป็นการแสดงออก ทางกาย วาจา ในด้านการ กินอยู่ หลับนอน กิริยาท่าทาง และการปฏิบัติตนในโอกาส ต่าง ๆ ที่ยอมรับกันว่าสวย งามถูกต้อง มารยาทช่วยป้อง กันการกระทำที่ก่อให้เกิด ความเดือดร้อน รำคาญ หรือ ความบาดหมาง ทำให้เกิด ความเข้าใจดีมีไมตรีต่อกัน)</p>	<p>*๑. การมีสุขนิสัยที่ดี ทำให้ร่างกาย เจริญเติบโตเหมาะสมกับเพศและ วัย ทำให้ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ</p> <p>๒. มารยาทตามวัฒนธรรมอันดีงามและ ที่สังคมนิยมย่อม เสริมสร้างบุคลิก ลักษณะที่ดี</p> <p>*๓. การรู้จักปรับปรุง ประมาณตนและ การสำรวมในกิจวัตรประจำวัน ทำให้เกิดความสุขแก่ตนเองและ สังคม</p>	<p>(หน้า ๓๖) คุณยายถามแม่ครัว เรื่องการนอน แม่ครัวบอก ว่า "การนอนเรียบร้อยนั้นเป็นสมบัติของลูกผู้หญิง" แม่ครัว นอนไม่ตื่นเลย ทำผ้าแถบนอนก็ไม่เคยหลุดลุ่ย ทั้ง ๆ ที่เหน็บ เอาไว้เฉย ๆ ผ้านุ่งไม่เคยเปิด ก่อนนอนต้องสวดมนต์จะ ได้ฝันดีไม่ละเมอและไม่ตื่นเพราะฝันร้าย</p>	<p>๑. การมีกิริยามารยาท เรียบร้อยและมีสุขนิสัย ที่ดี เป็นคุณสมบัติของ กุลสตรี</p> <p>๒. การนอน เรียบร้อย เป็น คุณสมบัติของลูกผู้หญิง</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๔	มารยาทและนิสัยส่วนบุคคล ในการกิน นอน ขับถ่าย แต่ง กายและสังคมระหว่างเพศ (มารยาท เป็นการแสดงออก ทางกาย วาจา ในด้านการกิน อยู่ หลับนอน กิริยาท่าทาง และการปฏิบัติตนในโอกาส ต่าง ๆ ที่ยอมรับกันว่าสวยงาม ถูกต้อง มารยาทช่วยป้องกัน การกระทำที่ก่อให้เกิดความ เดือดร้อน รำคาญ หรือความ บาดเจ็บทำให้เกิดความเข้าใจ ดีมีไมตรีต่อกัน)	<p>*๑. การมีสุขนิสัยที่ดี ทำให้ร่างกายเจริญ เติบโตเหมาะสมกับเพศและวัย ทำให้ ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ</p> <p>๒. มารยาทตามวัฒนธรรมอันดีงามและที่ สังคมนิยมย่อมเสริมสร้างบุคลิกลักษณะ ที่ดี</p> <p>*๓. การรู้จักปรับปรุง ประมาทตนและการ สำรวมในกิจวัตรประจำวัน ทำให้เกิด ความสุขแก่ตนเองและสังคม</p>	(หน้า ๔๔) เป็นลูกผู้หญิง จะเปิดปากใส่ปากแต่ละคำ ก็ต้อง ไม่คำโตคับปาก ค่อย ๆ บ้วนข้าวด้วยปลายนิ้วมือให้พอดีคำ ไม่ ให้ข้าวร่วงพรูลงมาเมื่อใส่ปาก และนิ้วมือก็เปื้อนได้เพียงนิ้ว เดียวเท่านั้น ข้าวจะเปื้อนเลอะเทอะปากจานไม่ได้ มีกำหนด ให้เปื้อนได้เพียงขอบจานในเท่านั้น...	๑. มารยาทในการกิน ควร ฝึกหัดตั้งแต่ยังเยาว์วัย

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง สามตุณ

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๔	<p>ความอดทนอดกลั้น (ผู้ที่หวังความสำเร็จย่อมตั้ง เป้าหมายการปฏิบัติเพื่อให้ อยู่ในขอบเขตที่ตั้งงาม จำเป็น ต้องอาศัยความอดทนอดใจ ในอารมณ์ชั่ววูบอยากได้ในสิ่งที่ ไม่เหมาะไม่ควรและอยากทำ ร้ายโต้ตอบในสิ่งที่ไม่พอใจ รวมทั้งอดทนในความยาก ลำบาก การรอคอยและ อุปสรรคต่าง ๆ)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ความอดทนอดกลั้น ทำให้เกิดความ สงบ ๒. ความอดทนอดกลั้น เป็นนิสัยทาง สังคมที่ดีและสามารถฝึกได้ ๓. ความอดทนอดกลั้น ทำให้ชนะ อุปสรรคและช่วยให้ประสบความสำเร็จ ๔. การยอมรับความจริงในชีวิต ทำให้ จิตใจสงบ ๕. ผู้มีความอดทน ย่อมเป็นที่ชอบพอรัก ใคร่ของผู้อื่น 	<p>(หน้า ๒๗)ดอกไม้มันไม่เคยบ่นเปื้อโลก ไม่เคยนึกถึง ความตาย เห็นไหม คุณคิดว่าดอกไม้หลายร้อยเท่า มีบ้านอยู่ มีข้าวกิน มีเงินใช้ ได้เรียนหนังสือ คุณจะต้องสู้กับชีวิต.... เล็กท่อนะ เราเป็นลูกผู้ชาย เราต้องสู้ รู้ไหมโลกเราเป็น อย่างนี้แหละ ไม่มีอะไรราบเรียบให้เราเดินได้สบายนานนัก และก็ไม่มีอะไรซรุระเกินเท่าที่ เราจะข้ามไปไม่ได้</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ทุกคนจะต้องต่อสู้กับ ชีวิตเพื่อความอยู่รอด ในสังคม

ศูนย์วิทยการพยาบาล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒	<p>ความเมตตา กรุณา (เมตตา คือ ความรู้สึกรัก และสงสาร ปรารถนาให้ผู้อื่น พ้นทุกข์ กรุณา คือ การกระทำให้ ความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้อื่น พ้นทุกข์และเป็นสุข ช่วยเหลือ เท่าที่จะทำได้)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ความเมตตากรุณา ก่อให้เกิดสันติ สุขและเป็นเครื่องค้ำจุนโลก ๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม ๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตน เองและผู้อื่นเดือดร้อน 	<p>(หน้า ๔๔) "ไม่ต้องขบใจช่วยดอก ใคร ๆ ในเมืองนี้เขาก็นั่ง ก็รู้เรื่องดอกไม้รักพ่อ กตัญญูต่อพ่อ ช่วยเองก็เป็นหนี้บุญคุณพ่อ ของ เขาทำไมแค่นี้จะช่วยลูกของผู้มีพระคุณไม่ได้ เจ้าสองคน นี่ชื่อน่าชม เพราะรักเพื่อน เมตตากรุณา เพื่อนที่กำลังลำบาก ไม่รังเกียจลูกคนคุกคนตะราง..."</p>	

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม* ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๔	<p>ความไม่เห็นแก่ตัว (เป็นการกระทำที่ไม่ถือ ประโยชน์ของตนแต่ฝ่ายเดียว แต่คำนึงถึงผลประโยชน์ร่วม กันเพื่อผดุงไว้ซึ่งความเป็น ธรรม ความเสมอภาคและ ความสมดุลทางธรรมชาติ สมบัติสาธารณะ ไม่เอา เปรียบผู้อื่นเพื่อความสบาย)</p>	<p>๑. การถือประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การกระทำที่คำนึงถึงหมู่คณะมากกว่า ตนเอง</p> <p>๒. คนเห็นแก่ตัว เป็นคนเอาเปรียบ เพื่อนฝูงจึงเป็นที่รังเกียจของสังคม</p> <p>๓. คนเห็นแก่ตัว เป็นคนไม่น่าคบค้า สมาคม</p> <p>๔. ผู้ที่ใช้อำนาจหน้าที่ในการหาผล ประโยชน์ส่วนตัว เป็นคนเห็นแก่ตัว</p> <p>*๕. สังคมยกย่องบุคคลที่รู้จัก เสียสละ ผลประโยชน์และความสุขส่วนตัวให้ แก่ส่วนรวม</p>	<p>(หน้า ๔๗) ...เขาไม่ต้องการส่วนแบ่ง เขารักเพื่อน และช่วยเพื่อนเท่านั้น เรี่ยวแรงของเขาก็ไม่ได้หมดหายไป เลย แม้จะเหนื่อย... แต่ดอกไม้เป็นคนที่ดีอย่างน่ารัก เขามีกำลังใจ เข้มแข็งและยืนกรานความคิดที่ เขาคิดนี้ว่าถูก ต้องตลอดไป ...ทุกคนจึงได้ตระหนักว่าดอกไม้ เป็น เด็กที่มี ความคิดสูงส่ง ไม่คิดเอาเปรียบเพื่อน ไม่กินแรงเพื่อน เหมือนคนบางคน</p>	<p>๑. คนที่ช่วยช่วยเหลือผู้อื่น ไม่เห็นแก่ตัว ควรได้รับ การยกย่องสรรเสริญ</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๗	<p>ความซื่อสัตย์สุจริต (เป็นการประพฤติปฏิบัติอย่าง ตรงไปตรงมา ทั้งกาย วาจา ใจ ทั้งต่อตนเองและผู้อื่น รวมทั้งไม่ทำความเดือดร้อน แก่ผู้ใดแม้เรื่องเล็กน้อย โดย ยึดหลักแห่งความยุติธรรม ไม่ เอาเปรียบ)</p>	<p>๑. คนซื่อสัตย์เป็นคนที่มีความเกียรติ ๒. อาชีพที่สุจริตทุกชนิดมีความเกียรติ ๓. คนโกงเป็นบุคคลที่ไม่น่าคบค้า สมาคม *๔. ความซื่อสัตย์สุจริตที่แสดงออกทั้ง กาย วาจา ใจ เป็นสิ่งที่ประเสริฐ</p>	<p>(หน้า ๔๔) ...และดอกไม้เป็นคนซื่อ ก็ไม่นึกถึงการจะ โก่งราคาให้สูงขึ้น บอกขายในราคาของคนอื่น ๆ ขายกันคน จึง เวทนาสงสารดอกไม้มากขึ้น เพราะเหตุที่ไม่รีบฉวย โอกาสค้ากำไรบนความกรุณาปราณีของประชาชน</p>	<p>๑. บุคคลที่มีความซื่อสัตย์ ยอมเป็นที่รักใคร่ของ ผู้อื่น</p>

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒	<p>ความเมตตา กรุณา (เมตตา คือ การรู้สึกรักและ สงสาร ปราบปรามให้ผู้อื่นพ้น ทุกข์) กรุณา คือ การกระทำให้ ความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้อื่น พ้นทุกข์ และเป็นสุข ช่วย เหลือเท่าที่จะทำได้)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ความเมตตากรุณาก่อให้เกิดสันติสุข และเป็นเครื่องค้ำจุนโลก ๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม ๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเอง และผู้อื่นเดือดร้อน 	<p>(หน้า ๕๑) เพราะน้ำตรงนั้นลึกและไหลวน มีคนเคยตกไป ตายบ่อย ๆ ต่างก็กลัวด้วยกันทุกคน ชม ดีถี และดอกไม้ วิ่งมาถึงพอรู้เรื่อง เรามองดูในน้ำ เห็นพรายน้ำผุดขึ้นรู้ว่าคนที่ ดำน้ำอยู่ตรงไหน เขากระโจนลงน้ำพร้อมกัน</p>	

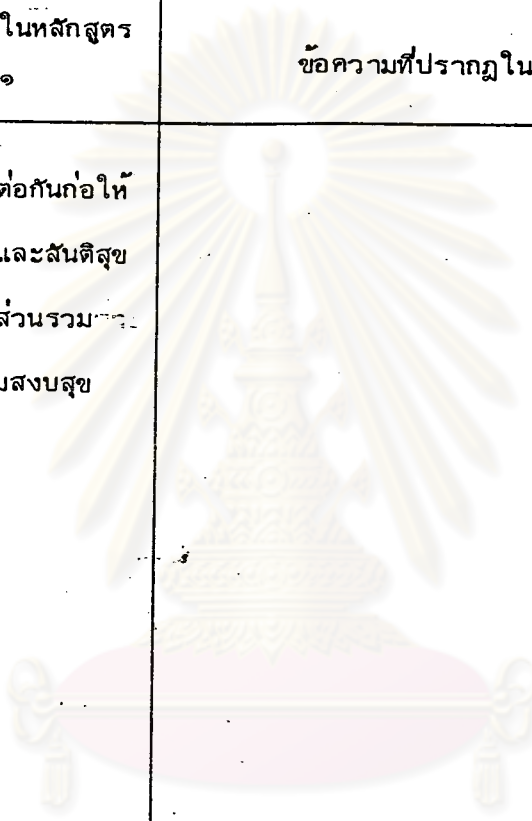
ศูนย์วิทยุ ทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๔	<p>ความกล้าหาญและความเชื่อมั่นในตนเอง</p> <p>(เป็นการแสดงออกทางกาย วาจา ที่สะท้อนให้เห็นถึงความเด็ดเดี่ยว กล้าเผชิญเหตุการณ์อย่างไม่สะทกสะท้าน ด้วยความแน่ใจว่าถูกต้องของความรู้ และความประพฤติของตน เป็นการสร้างบุคลิกภาพของบุคคลให้หน้าเสื่อมใส เคารพ ทำให้เกิดความอบอุ่น ความมั่นใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ความมีกำลังใจที่จะเผชิญต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ และสามารถสนองตอบได้อย่างเหมาะสม เป็นความกล้าหาญที่ควรยกย่อง ๒. การกล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุผลเป็นสิ่งที่ควรฝึก *๓. ความกล้าหาญเป็นลักษณะอย่างหนึ่งของความเป็นผู้นำ ๔. ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้ตัดสินใจอย่างมั่นใจ ๕. ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้มีบุคลิกภาพของผู้นำและเป็นที่เชื่อถือของผู้อื่น ๖. การรู้จักแสดงความคิดเห็นของตนตามกาลเทศะอย่างถูกต้องเหมาะสม ทำให้ได้รับการยอมรับและความร่วมมือจากผู้อื่น 	<p>(หน้า ๕๗) "ไม่พอหรอกครูใหญ่ ผมต้องให้อะไรตอบแทน แกแน่นอน เด็กตัวเท่านั้นก็เสี่ยงชีวิตช่วยเหลือผู้อื่น มันต้องได้อะไรมากกว่าความภาคภูมิใจ"</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. บุคคลที่มีความกล้าหาญ ย่อมได้รับการสรรเสริญยกย่อง ๒. บุคคลที่มีความกล้าหาญ ย่อมได้รับผลตอบแทนแต่ในสิ่งที่ดีงาม

เรื่อง ชีวิตบ้านป่า

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒	<p>ความเมตตา กรุณา (เมตตา คือ ความรู้สึกรัก และสงสาร ปรารถนาให้ผู้ อื่นพ้นทุกข์ กรุณา คือ การกระทำให้ ความช่วยเหลือ เพื่อให้ผู้อื่น พ้นทุกข์และเป็นสุข ช่วย เหลือเท่าที่จะทำได้)</p>	<p>๑. ความเมตตากรุณา ก่อให้เกิดสันติสุข และเป็นเครื่องค้ำจุนโลก * ๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม * ๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเอง และผู้อื่นเดือดร้อน</p>	<p>(หน้า ๑๘-๑๙) พ่อยืนเพ่งมองนกเหล่านี้น้อยๆ เจียบ ๆ ก่อน เดินไปจับนกแต่ละตัว เอาน้ำล้างยางเหนียวที่ติดเท้าออก ต้องใช้ความพยายามมากกว่ายางเหนียวจะหลุดออกจากเท้า นกได้ แล้วพ่อก็ปล่อยนกที่จับได้ทั้งหมดนั้นไป "กลับกันเถอะลูก" เสียงพ่อปร่ากว่าปกติ "ทำไมไม่เอานกนั้นล่ะพ่อ" กลายร้องถามอย่างงงๆ พ่อโยนกระบอกยาวเหนียวทิ้งและว่า "กินนกเหล่านี้ ไม่ลงพ่อสงสารมัน ลูกไม่เห็นหรือมันมันดินรนสุดชีวิต นกมาหวังจะได้ดื่มน้ำแก้กระหาย มาถึงไม่ทันดื่มน้ำก็โดนยาง เหนียวของพ่อ มันคงได้รับการทรมานอย่างสาหัสและบางที ลูกเล็ก ๆ ของมันกำลังกระหายน้ำ และรอคอยน้ำที่แม่นก จะอมกลับไปฝากลูกอยู่ คิดแล้วน่าหดหูใจ จับวิธีอื่นเถอะ แบบนี้มันเป็นการทรมานสัตว์ซึ่งน่าสงสารเกินไป พ่อทำไม ลงยามลูกหิวน้ำจะรู้สึกอย่างไร นกก็คงรู้สึกอย่างนั้น อย่า ฆ่ามันเลย กลับกินเถอะ พ่อรู้สึกจะบาปหนัก หากขึ้นท่าลง ไปฮัก"</p>	<p>๑. คนที่มีจิตใจเมตตา กรุณา เป็นบุคคลที่น่าสรรเสริญ ยกย่อง</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ (ความสามัคคี เป็นการแสดงออก ซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความใจกว้าง มีเหตุผล ทำให้เกิดมีไมตรีและเกิดบรรยากาศของความ เป็นประชาธิปไตย)</p>	<p>*๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจ เห็นใจ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกัน และกัน</p> <p>๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จัก ความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ</p> <p>*๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมาย เพื่อการรวมพลังในทางสร้าง สรรค์</p> <p>*๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความ เป็นหมู่คณะ</p> <p>๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของ สมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่ คณะ</p>	<p>(หน้า ๒๒) พ่อกำลังกวาดใบไม้รอบไร่ของพ่อกับเพื่อนๆ อีก ห้าหกคน ซึ่งมาช่วยเหลือ "กลายเป็น" มีหน้าที่ที่วันนี้ สำหรับตี๋มไปบริการทุก ๆ คนที่ช่วยงาน</p> <p>ทุกคนช่วยกันมาตั้งแต่เช้า กวาดรอบ ๆ ป่าที่ โคนถางไว้ เพื่อป้องกันไฟจะลุกลามออกไปข้าง นอก</p> <p>พ่อเห็ช่อข่มโซกโบหน้า ผม เฝ้ารู้งรัง สีหน้าเหน็ด เหนื่อยเห็นได้ชัด และคนอื่น ๆ ก็ดูมีความเหน็ดเหนื่อย พอ ๆ กัน</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิเคราะห์ขึ้นเอง
		<ul style="list-style-type: none"> * ๖. ความรู้สึก เป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข * ๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวม ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ช่วยเหลือสังคม มีความสงบสุข 	 <p style="text-align: center; color: purple; opacity: 0.5;">ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๑	<p>ความรับผิดชอบ (เป็นการปฏิบัติตามภาระหน้าที่หรือบทบาทที่ได้รับมอบหมายโดยไม่มี การบงคับหรือคุกคามจากผู้อื่น ความรับผิดชอบ สามารถทำให้บุคคลทำหน้าที่ได้อย่างเรียบร้อยก่อให้เกิดความไว้วางใจจากผู้อื่น)</p>	<p>๑. คนที่ไม่มีความรับผิดชอบ จะไม่ได้รับความไว้วางใจให้ทำงานสำคัญ</p> <p>* ๒. คนที่มีความรับผิดชอบ ไม่ทอดทิ้งหน้าที่การงานของตน</p> <p>๓. คนที่มีความรับผิดชอบ ย่อมทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จเรียบร้อยทันกำหนด</p> <p>๔. คนที่ไม่เพิกเฉยดูค้ายต่อปัญหาต่าง ๆ เป็นคนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม</p>	<p>(หน้า ๒๔) ผึ้งเป็นสัตว์ที่นับว่าเป็นสัตว์สังคมอย่างหนึ่ง มันอยู่กันเป็นหมู่ เป็นพวก มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบกันทำและพ่อก็กินได้ เล่าถึง เรื่องราวของผึ้งต่อไปอีกว่า</p> <p>ในรังหนึ่ง ๆ ของผึ้งนั้น จะมีนางพญาอยู่ตัวเดียวและเป็นผู้ออกไข่ โดยมีผึ้งตัวผู้ทำหน้าที่ผสมพันธุ์ และกลุ่มผึ้งที่มีจำนวนมากที่สุด และมีหน้าที่หลายประการก็ได้แก่</p> <p>ผึ้งงาน ซึ่งจะต้องช่วยกันสร้างรังหาน้ำหวานจาก เกสรดอกไม้มาเก็บไว้ต่อสุติตร</p>	<p>๑. คนที่มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นบุคคลที่ควรยกย่อง</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑	การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลและสัตว์ (หมายถึง การไม่ทำร้ายให้บาดเจ็บหรือพิการ การกักขัง ทรมาณให้ผู้อื่นได้รับความลำบาก ตลอดจนต้อง เสียชีวิตรวมทั้งการแสวงหาความสุขสนุกสนาน จากความทุกข์ของผู้อื่น ไม่ว่าจะคนหรือสัตว์)	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุข ไม่อยากได้รับความทุกข์ ๒. หากปรารถนาความสุขอย่าสร้างความทุกข์ให้ผู้อื่น ๓. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว ๔. การเบียดเบียนกัน การจองเวรคิดแก้แค้นต่อกัน เป็นบาป 	<p>(หน้า ๒๔ - ๓๐) ลุงลอยได้นำผ้าฝั่มและลูกฝั่มมากมาย เป็นอาหารอันโอชะ เอมอ้มของทุกคนที่มาช่วยงานพ่อในวันนั้น</p> <p>กลายเป็นอนดั่งแต่หัวค่ำ ใจยังคงจจจ้อครุ่นคิดถึง ชีวิตของฝั่มรังนั้นอยู่</p> <p>ค่าน้ำมันจะนอนไหนกันหนอ และก็มีฝั่มอีกจำนวนหนึ่ง ที่บินหายเข้าไปใน เปลวไฟยามค่ำมืด ฝั่มคงกลายเป็นเถ้าธุลีไปในชั่วพริบตา อนิจจารังและลูกอ่อนที่ฝั่มต่าง เลี้ยงและปกป้องมาตลอดนั้น บัดนี้ลุงลอยได้บินขึ้นไปติดตามกันอย่างอึม เอม เสียแล้ว</p> <p>มนุษย์เราช่างเอาเปรียบสัตว์ร่วมโลกอื่น ๆ กันเสียจริง</p> <p>กว่าฝั่มจะสร้างรังและสะสมน้ำหวานไว้ได้มากขนาดนั้น ฝั่มนับพันนับหมื่นตัวต้องพยายามกันเก็บออมไว้หลาย เดือน. แต่มนุษย์เราก็สามารถ เบียดเบียนและทำลายมันลงได้ในชั่วระยะเวลา เพียงไม่กี่นาที</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑	<p>การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลและสัตว์ (หมายถึง การไม่ทำร้ายให้บาดเจ็บหรือพิการ การกักขังทรมานให้ผู้อื่นได้รับความลำบาก ตลอดจนถึงต้องเสียชีวิตรวมทั้งการแสวงหาความสุขสนุกสนาน จากความทุกข์ของผู้อื่น ไม่ว่าจะคนหรือสัตว์)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุข ไม่อยากได้รับความทุกข์ ๒. หากปรารถนาความสุขอย่าสร้างความทุกข์ให้ผู้อื่น ๓. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว ๔. การเบียดเบียนกัน การจองเวรคิดแก้แค้นต่อกัน เป็นบาป 	<p>(หน้า ๔๔ - ๔๕)</p> <p>กลายเป็นถึงที่บ้านหลังใหญ่นั้น ตรงสนามหญ้ามุมหนึ่ง กลายได้เห็นชะนีถูกล่ามด้วยโซ่ตรวนเล็ก ๆ เอาไว้มีราวให้ชะนีห้อยโหนตัวไปมาได้ แต่ก็อยู่ในบริเวณที่จำกัด ชะนีไม่มีโอกาสจะโหนตัวไปเที่ยวในพงไพรเป็นฝูง ๆ ดังชะนีที่ส่งเสียงร้องรำ เรืองอยู่ไกล ๆ กลายได้เลย</p> <p>ก็เหมือนกับนกซึ่งถูกขังอยู่เดี่ยวตายภายในกรงอันคับแคบ แม้มีอาหารกินสมบูรณ์ แต่ก็ขาด เสรีภาพที่จะท่องไปในป่า เพื่อเร่ร่ำกับคู่และสุขสมชื่นชมกับธรรมชาติสดชื่นรายรอบตัว</p> <p>ชีวิตสัตว์ซึ่งถูกกักขังจึงต้องขาดความสุข ส่วนนั้นไปอย่างน่าสงสาร</p> <p>แต่มนุษย์เราอีกหลายคน ก็ยังยินดีที่จะขังสัตว์ไว้ดูเล่น เพื่อพักผ่อนและสุขใจอยู่บนความทุกข์ทรมานของสัตว์ร่วมโลกน่ารัก เหล่านั้น</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑	การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลและสัตว์ (หมายถึง การไม่ทำร้ายให้บาดเจ็บหรือพิการ การกักขังทรมานให้ผู้อื่นได้รับความลำบากตลอดจนต้องเสียชีวิตรวมทั้งการแสวงหาความสุขสนุกสนาน จากความทุกข์ของผู้อื่น ไม่ว่าจะคนหรือสัตว์)	<p>* ๑. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุขไม่ยากได้รับความทุกข์</p> <p>๒. หากปรารถนาความสุขอย่าสร้างความทุกข์ให้ผู้อื่น</p> <p>๓. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว</p> <p>๔. การเบียดเบียนกัน การจองเวรคิดแก้แค้นต่อกัน เป็นบาป</p>	<p>(หน้า ๕๐) ยิง เมื่อกลายเป็นคนเห็นน้องที่แม่อุ้มให้ดูคนมอยู่ ก็ยิงทำให้กลายเป็นคนเวทนาลูกและแม่ชะนียิงขึ้นอีกเป็นพันทวี หากไม่เพราะความโหดร้ายของพ่อ ลูกชะนีคงมีโอกาสได้กอดอกแม่ชะนีอยู่อย่างอบอุ่นและเป็นสุขอีกนานวัน</p> <p>เมื่อไรกันหนอมนุษย์จะเลิกฆ่าสัตว์โลก ซึ่งนำสงสาร เหล่านี้ เสียที</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑	การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลและสัตว์ (หมายถึง การไม่ทำร้ายให้บาดเจ็บหรือพิการ การกักขังทรมานให้ผู้อื่นได้รับความลำบาก ตลอดจนต้องเสียชีวิตรวมทั้งการแสวงหาความสุขสนุกสนาน จากความทุกข์ของผู้อื่น ไม่ว่าจะคนหรือสัตว์)	<ul style="list-style-type: none"> *๑. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุข ไม่อยากได้รับความทุกข์ *๒. หากปรารถนาความสุขอย่าสร้างความทุกข์ให้ผู้อื่น ๓. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว *๔. การเบียดเบียนกัน การจองเวรคิดแก้แค้นต่อกัน เป็นบาป 	<p>(หน้า ๗๔ - ๗๕)</p> <p>แรงตัวหนึ่ง เริ่มจะ เมาน้ำคั้นหว่ากลอยที่บนอยู่ในชาม เน่านั้นแล้วมันกะพือปีกมันขึ้นจะ เกาะบนยอดไม้ริมคลอง แต่มันทรงตัว เกาะไม่อยู่ จึงบิน ฉือยลงไปยังทุ่งนาอีก เด็กก็ เริ่มใช้ก้อนดินขว้างปาและโดน เข้าหลายก้อน แรงบิน ฉือยจะหนีไปแต่ก็ไปไม่รอด ตกลงมายังทุ่งนาอีก เด็ก ๆ เปลี่ยนเป็นไม้ขว้างปาเข้าใส่โดนแรงตัวนั้น เขแซด ๆ ไปอย่างน่าเวทนา</p> <p>" เอาให้ตาย ๆ ๆ "</p> <p>กลายเป็นกลองสารและทนอยู่ต่อไปไม่ไหว จึงร้องห้าม "พอที่เว้ย หยุดทำร้ายมันเถอะ มันจะตายอยู่แล้ว"</p> <p>แรงกระ เลือกกระสนหนีแต่ก็โดนรุมกันตีถึงตาย</p> <p>" เขารุมกันฆ่าแรงทำไม " กลายหันมาถามดินด้วยความรู้สึก รัดทอดหัวใจยิ่งนัก</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑	การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลและสัตว์ (หมายถึง การไม่ทำร้ายให้บาดเจ็บหรือพิการ การกักขังทรมานให้ผู้อื่นได้รับความลำบากตลอดจนต้องเสียชีวิตรวมทั้งการแสวงหาความสุขสนุกสนาน จากความทุกข์ของผู้อื่น ไม่ว่าจะคนหรือสัตว์)	<ul style="list-style-type: none"> * ๑. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุข ไม่อยากได้รับความทุกข์ ๒. หากปรารถนาความสุขอย่าสร้างความทุกข์ให้ผู้อื่น ๓. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกขนั้นถึงตัว * ๔. การเบียดเบียนกัน การจองเวรคิดแก้แค้นต่อกัน เป็นบาป 	<p>(หน้า ๑๐๐)</p> <p>"สัตว์ป่ามันอยู่ของมัน _____" กลายคำ</p> <p>"เราไม่ต้องเลี้ยงดู แล้วเรายังฆ่ามันอย่างไรความเมตตาอีก สงสารสัตว์ป่านะแม่ มันยิ่งน้อยลงทุกวันๆ คนล่าก็ล่าโดยไร้ความรับผิดชอบไม่ให้โอกาสสัตว์ได้ขยายพันธุ์อีกไม่นานสัตว์ก็จะหมดจากป่าแน่ ๆ"</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	ข้อข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑	<p>การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลและสัตว์ (หมายถึง การไม่ทำร้ายให้บาดเจ็บหรือพิการ การกีดขวาง ทรมาณให้ผู้อื่นได้รับความลำบาก ตลอดจนต้องเสียชีวิตรวมทั้งการแสวงหาความสุขสนุกสนาน จากความทุกข์ของผู้อื่น ไม่ว่าจะคนหรือสัตว์)</p>	<p>*๑. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุขไม่อย่างใดได้รับความทุกข์</p> <p>*๒. หากปรารถนาความสุขอย่าสร้างความทุกข์ให้ผู้อื่น</p> <p>๓. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว</p> <p>*๔. การเบียดเบียนกัน การจองเวรคิดแก้แค้นต่อกัน เป็นบาป</p>	<p>(หน้า ๑๐๐)</p> <p>พรานบางคนระจงมากก็ยัง เอาทันทีไม่พิจารณาว่า ตัวผู้หรือตัวเมีย จึงเป็นสาเหตุอีกประการหนึ่งที่ทำให้ระจงอาจสูญพันธุ์ไปได้สักวันหนึ่ง</p> <p>นำที่พรานควรรู้ให้คิดตระหนักในข้อนี้ เพื่อรักษาชีวิตสัตว์ป่าสงวน และให้ระจงได้มีโอกาสขยายพันธุ์โดยเลิกทำลายสัตว์ป่า ซึ่งน่ารักเหล่านี้เสีย</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	<p>หลักการสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสีย สละ การให้อภัย ความเอื้อเพื่อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ (ความสามัคคี เป็นการแสดงออก ซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติ งานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสีย สละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกัน และกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของ ผู้อื่นด้วยความใจกว้าง มีเหตุผล ทำให้เกิดมีไมตรีและ เกิดบรรยากาศ ของความ เป็นประชาธิปไตย)</p>	<p>*๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจ เห็นใจ และพึ่งพาอาศัยซึ่ง กันและกัน ๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จัก ความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ ๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมาย เพื่อการรวมพลังในทาง สร้างสรรค์ ๔. ความสามัคคี ความเอื้อเพื่อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความ เป็นหมู่คณะ ๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของ สมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ ๖. ความรู้สึก เป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิด เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข</p>	<p>(หน้า ๑๓๗) ก่อนที่ครูไพโรจน์ ครูกระจำจ จะจากบ้านป่า กลับเข้าไปในเมืองก็ยังมี พุดจาทำนองปรึกษาหารือ หาทางช่วยเหลือเกื้อกูลกลาย โดยว่าจะรับอุปการะ ให้กลายได้เข้าไปเรียนหนังสือในเมือง</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
		<p>๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวม ช่วยให้สังคมมีความสุข</p>		

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง ผีเสื้อและดอกไม้

ที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
	<p>ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ</p> <p>(ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นการกระทำที่แสดงถึงไมตรี เพื่อให้ผู้อื่นได้รับความสะดวก ความพอใจ เห็นใจ ช่วยเหลือ แบ่งปัน</p> <p>ความเสียสละ เป็นการยอมเสียสิทธิ์ และยอมลำบากเพื่อประโยชน์สุขของผู้อื่น)</p>	<p>๑. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งควรกระทำ</p> <p>๒. ผู้ที่รู้จักให้ รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ</p> <p>*๓. ความมีน้ำใจเป็นสิ่งที่มีความค่า</p> <p>๔. การให้ ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ</p>	<p>(หน้า ๑๖) สุยัน พุดว่า "แต่ผมจะลาออกไปขายไอศกรีม</p> <p>ครุทวนคำ "ไปขายไอศกรีม"</p> <p>"ครับ ผมต้องหาเงินช่วยพ่อ น้องของผมอีกสองคน เขาจะได้เข้าโรงเรียนบ้าง"</p> <p>(หน้า ๒๑๐) _____ แล้วในตอนนี้ เขาจำเป็นต้องร่วมงานกับคนเหล่านี้ด้วย เพื่อพ่อของเขาและน้องอีกสองคน ที่กำลังรออยู่ที่บ้าน</p>	<p>๑. การยอมเสียสิทธิ์และยอมลำบากเพื่อประโยชน์สุขของผู้อื่น เป็นบุคคลที่น่าสรรเสริญ</p>

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
	<p>ความกตัญญูตเวที (คือ ความรู้สึกใน อุปการะคุณ หรือความดีที่ผู้ อื่นหรือสิ่งอื่นมีต่อเราอัน แสดงออกมาจากความ นึกคิดของแต่ละคนและ การแสดงออกทั้งการกระทำ นั้นและคำพูด)</p>	<p>*๑. ความกตัญญูตเวที เป็นลักษณะ ของคนดี</p> <p>๒. ความกตัญญูตเวที เป็นสิ่งที่ ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุค ทุกสมัย อย่างสม่ำเสมอ</p> <p>*๓. คนอกตัญญู เป็นที่รังเกียจของ สังคม คนกตัญญูย่อมได้รับ การสรรเสริญยกย่อง</p>	<p>(หน้า ๓๕-๓๖) ชูยันอยากจะทำอะไรบางอย่าง แก่ครู ที่ได้ช่วยเหลือให้ทุกสิ่งเป็นไปด้วยดี แต่คำพูด ประโยคใดก็ดูจะไม่เหมาะสมเสียทั้งนั้น</p> <p>"ครูครับ... " ในที่สุดก็ตัดสินใจพูด ไม่อาจจะเก็บ ความปรารถนาจะตอบแทนนั้นไว้ในใจต่อไปได้</p> <p>"ครูจะว่าไหมครับ ถ้าพรุ่งนี้ผมจะเอาไอศกรีมให้ ครูเปล่า ๆ ไม่คิดดั่งค์... "</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๑	<p>ความเป็นผู้มีเหตุผล (คือ บุคคลที่คิดและกระทำ อย่างมีหลักการ ไม่เชื่อ อะไรง่าย ๆ ทั้งไม่ดื้อรั้น พาลเกราะ ความมีเหตุผล ช่วยให้สามารถแก้ปัญหา ได้อย่างเหมาะสม ฉลาด ความมีเหตุผลเกิดจาก การหัดคิด พิจารณาสິง ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รู้จัก ศึกษาค้นคว้าหาหลักเกณฑ์ ต่าง ๆ)</p>	<p>*ความมี เหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ ถูกต้องและยุติธรรม</p>	<p>(หน้า ๑๐๓) สุยัน พูดว่า "คงไม่แพงหรอกป๊ะ เหมือนกับตอนที่ผมไปเรียนตอนนั้น" "ก็ร้อยสองร้อยอยู่ โทษจะค่าหนังสือ ค่าเสื้อผ้า ใหม่ ค่าเกือก ค่าอะไรอีก แล้วนี่มันต้องไปพร้อม กันทั้งสองคน" "ป๊ะจะไม่ให้มันเรียนหรือ" "ไม่ใช่ยังงั้น แต่ว่า... คุณนายนะ หัวมันคงไม่ไป ทางเรียนหนังสือหรอก ดูท่ามันจะไปไม่รอดเอาจริง ๆ ไปถึงโรงเรียนก็เสียเงินเปล่า ๆ สู้อยู่บ้านไม่ได้" "แล้วป๊ะจะให้มันอยู่ทำไป เทียวเล่นไม่เป็นเรื่อง ก็ไม่ได้อะไรเหมือนกัน สู้ไม่อยู่โรงเรียนจะดีกว่า" "เอาเถอะ" ปุณจาพยักหน้ายอมรับเหตุผลของ ลูกชายคนโตของเขา</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๒	<p>ความมีน้ำใจเป็นธรรม ไม่ลำเอียง (การปฏิบัติงานด้วยความ เที่ยงธรรมสอดคล้องกับ ความจริง และเหตุผล ไม่ลำเอียงเพราะความรัก ใคร่กัน ไม่ชอบกัน หรือ เพราะความกลัว ก่อให้ เกิดความยุติธรรมในสังคม ช่วยรักษากฎเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อความถูกต้องสงบสุขของ สังคม ชัดความเห็นแก่ตัว และเอาเปรียบถืออภิสิทธิ์)</p>	<p>๑. ความลำเอียงทำให้ขาดความ ยุติธรรม *๒. การตัดสินใจเพื่อความยุติธรรมต้อง มีเหตุผลและหลักฐาน ๓. ระเบียบ วินัย กฎ เกณฑ์ ข้อ ข้อห้าม ตลอดจนกฎหมายมีไว้ เพื่อป้องกันคุ้มครองให้ทุกคนใน สังคมปลอดภัยจากอันตราย และ การกลั่นแกล้ง ๔. การลงโทษที่มุ่งให้เกิดความสำนึก ผิด เป็น เครื่องมือ ในการรักษา ความยุติธรรม</p>	<p>(หน้า ๑๐๖) ... ทั้งสองทำท่าจะยื้อแย่งหนังสือใหม่กัน ในเมื่อปูนจายังไม่กลับบ้าน เพราะเขาต้อง ทำงานสำหรับวันอาทิตย์มากเป็นพิเศษ สุยันจึงต้อง เป็นผู้ตัดสินข้อพิพาทที่กำลังจะเกิดขึ้นระหว่างน้องชาย และน้องสาวแทนพ่อ "เอาแบบนี้ แบ่งเล่มใหม่กันคนละครึ่ง มันไม่ได้มี เล่มเดียวนี้ อารยาเอาเล่มใหม่ไป ๒ เล่ม เท่ากัน พอดี ไม่ต้องแย่งกันอีก แล้วเล่มเก่าก็แบ่งกันคนละ ครึ่งเหมือนกัน"</p>	<p>๑. ความยุติธรรม ก่อให้ เกิดความสงบสุข ของสังคม</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๔	<p>ความจงรักภักดีต่อ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์</p> <p>(การรักษาชาติ หมายถึง การปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย และสำนึกอันดีงาม ที่จะช่วยส่งเสริมความเจริญของประเทศ</p> <p>ศรัทธาต่อศาสนา คือ ปฏิบัติตามคำสอนด้วยความเลื่อมใส ไม่ลบล้างละเลยต่อการเป็นศาสนิกชนที่ดี</p> <p>ความภักดีต่อพระมหากษัตริย์ คือการเทิดพระเกียรติถวายอารักขาและพร้อมใจกันปฏิบัติตามพระราชประสงค์ อันมุ่งความเจริญและความสงบเรียบร้อย</p>	<p>๑. ทุกคนมีหน้าที่ที่ต้องรักษาไว้ซึ่งเอกราชอธิปไตย และความมั่นคงของชาติ</p> <p>*๒. ศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจที่ทำให้คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข</p> <p>๓. พระมหากษัตริย์ ทรงเป็นมิ่งขวัญและเป็นที่รวมกำลังใจของคนทั้งชาติ</p>	<p>(หน้า ๒๔๒)</p> <p>งานหารีรายอ เป็นงานประเพณีทางศาสนา หลังจากการสิ้นสุดเดือนถือบวชขออาหารแล้ว บรรดากรรมการศาสนาอิสลามจัดเตรียมงานกันใหญ่โต มีแผ่นป้ายโฆษณาความมโหฬารของงานนี้อยู่ทั่วทุกหนทุกแห่ง คนหนุ่มคนสาว เตรียม เสื้อผ้าชุดใหม่กันตั้งแต่ยังไม่ออกบวช เก็บเงินเก็บทองเอาไว้นคนละมาก ๆ มันเป็นงานสำคัญที่สุดในรอบปี ยิ่งใหญ่กว่างานปีใหม่หรืองานเทศกาลใด ๆ ที่เคยมี</p> <p>(หน้า ๒๖๖)</p> <p>"หลักของศาสนามีอยู่ว่า ถ้าคนตายไม่มีญาติพี่น้อง และตายในถิ่นอื่น คนที่พบศพจะต้องจัดการให้เป็นที่เรียบร้อย ถ้าหากว่าลำบากเกินไปก็ช่วยเหลือกัน"</p>	

เรื่อง บึงหญ้าป่าใหญ่

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๔	มารยาทและนิสัยส่วนบุคคล ใน การ กิน นอน ขับถ่าย แต่ง กายและสังคมระหว่างเพศ (มารยาท เป็นการแสดงออก ทางกาย วาจา ในด้านการกิน อยู่ หลับนอน กิริยาท่าทาง และการปฏิบัติตนในโอกาส ต่าง ๆ ที่ยอมรับกันว่าสวยงาม ถูกต้อง มารยาทช่วยป้องกัน การกระทำที่ก่อให้เกิดความ เดือดร้อน รำคาญ หรือความ บาดหมาง ทำให้เกิดความเข้าใจ ดีมีไมตรีต่อกัน)	<p>๑. การมีสุขนิสัยที่ดี ทำให้ร่างกายเจริญ เติบโตเหมาะสมกับเพศและวัย ทำให้ ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ</p> <p>๒. มารยาทตามวัฒนธรรมอันดีงามและที่ สังคมนิยมยอมรับ เสริมสร้างบุคลิกลักษณะ ที่ดี</p> <p>๓. การรู้จักปรับปรุง ประมาทตนและการ สำรวมในกิจวัตรประจำวัน ทำให้เกิด ความสุขแก่ตนเองและสังคม</p>	<p>(หน้า ๒๖๒-๒๖๓) "ผมกินข้าวหก พ่อผมเลยให้แบกไปเลี้ยง ปลาที่แม่น้ำทีละ เม็ดครับ"</p> <p>"แล้วเธอก็ไม่กินข้าวหกอีก เลยใช้ไหมล่ะ"</p>	

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๔	<p>ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ</p> <p>(ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นการกระทำที่แสดงถึงไมตรีจิต เพื่อให้ผู้อื่นได้รับความสะดวก ความพอใจ เห็นใจ ช่วยเหลือ แบ่งปัน</p> <p>ความเสียสละ เป็นการยอมเสียสิทธิ์และยอมลำบาก เพื่อประโยชน์ของผู้อื่น)</p>	<p>*๑. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งควรกระทำ</p> <p>๒. ผู้ที่รู้จักให้ รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ</p> <p>*๓. ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า</p> <p>*๔. การให้ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ</p>	<p>(หน้า ๒๖๓) "ตอนเย็น ๆ ตอนกลับจากโรงเรียนไปถึงบ้านแล้ว ผมจะเข้าไปในสวน ผมตัดต้นกล้วยแล้ว แล้วแบกมาท่อนให้ไอ้จู้ด สัตว์เลี้ยงของผมกินครับ"</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๑	<p>ความรับผิดชอบ (เป็นการปฏิบัติตามภาระหน้าที่ หรือบทบาทที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่มีการบังคับหรือคุกคาม จากผู้อื่น ความรับผิดชอบ สามารถทำให้บุคคลทำหน้าที่ ได้อย่าง เรียบร้อยก่อให้เกิด ความไว้วางใจจากผู้อื่น)</p>	<p>๑. คนที่ไม่มีความรับผิดชอบ จะไม่ได้รับ ความไว้วางใจให้ทำงานสำคัญ ๒. คนที่มีความรับผิดชอบ ไม่ทอดทิ้ง หน้าที่การงานของตน ๓. คนที่มีความรับผิดชอบ ย่อมทำงาน ที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จ เรียบ ร้อยทันกำหนด ๔. คนที่ไม่เพิกเฉยดูค้ายต่อปัญหาต่างๆ เป็นคนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม</p>	<p>(หน้า ๒๗๖) "หันไฉนนั้นนกลาย ๆ ตัวหนึ่งก็บินพุ่ง เข้าใส่ เขาเฉียด ๆ บินเฉียวกลับไปกลับมากระพือปีกเสียงดัง ชู่ไล่ เขา โจมตีเขาจะจิกเขา เสียงแม่กร้องอย่าง เกรี้ยวโกรธ แล้วก็ลง เกาะผืนดินหันรีหันขวางกับพื้นใกล้ ๆ เรานิดเดียว ไม่กลัวตายไม่กลัวเรา แล้วแม่ก็กางปีก เต็มเหยียด ส่ง เสียงก่อก ๆ ๆ ในลำคอ แล้วก็ส่ายปีกกางไปมา เรายืนนิ่ง ไม่รู้ว่า จะเกิดอะไรขึ้น แล้วผมก็สะดุ้ง เขาก็ยืนตะลึง ลูกนกตัวแดง ๆ มีขนอ่อน ๆ ตาหลับ ขอบปาก เหลืองสองตัว เดินล้ม ๆ ลูก ๆ ออกมาจากข้างขอนไม้ เข้าไปหาแม่ของมันที่กางปีกรอ และร้องก่อก ๆ ๆ แล้วแม่ ก็หุบปีกฟูลงนอนกกลูกอ่อนของมัน</p>	<p>๑. ผู้เป็นมารดา ย่อมรัก และห่วงใย ป้องกัน ภัยอันตรายให้บุตร ของตนปลอดภัย</p>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง เด็กน้อยแห่งท้องทุ่ง

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๕	<p>การไม่ละเมิดของรักของ ผู้อื่น (มีพื้นฐานเช่นเดียวกับ การขโมย ไม่ล่วงเกินในสิ่ง ที่เจ้าของหวงแหน เช่น ไม่แตะต้อง แอบดู แอบเล่น ในสิ่งของรักของผู้อื่น เช่น แอบอ่านจดหมาย แอบฟัง ความลับ แอบดูของสงวน รวมทั้งไม่พราง หรือทำลาย สิ่งที่ผู้อื่นรัก)</p>	<p>การละเมิดสิทธิของผู้อื่นย่อมนำมาซึ่ง ความเดือดร้อน</p>	<p>(หน้า ๗๐) "... ไอ้หลานชายเอ๊ย สัตว์ทุกตัวอยากอยู่อย่างอิสระ ทั้งนั้น ไม่มีใครอยากถูกจับไปใส่กรงหรอก" ย่าพูดต่อ พลาจซี่มือ "โหมละ พุดไม่ทันจบมาแล้ว ทำจะเป็นพ่อแม่ ของมันละซิฉัน เขาเรียกว่า ความรัก ความผูกพัน พ่อแม่ก็ต้องรักลูกของตนเป็นธรรมดา" เบ๊ยกใจอ่อน "น่าสงสารมันนะย่านะ มันคงห่วง ลูกของมันมาก" ย่าพยักหน้า "ใช่ซี่ยะ ไหนเอาลูกนกมานี้เถอะ ว่าจะปล่อยไปเอาบุญเอากุศล อย่าเอามันไปกักขังเลย นะลูกนะ เป็นบาปเป็นกรรม สัตว์มันก็อยากอยู่ตาม ประสาสัตว์"</p>	<p>๑. บุคคลที่แย่งของรัก ของผู้อื่นมา เป็นของตน เป็นบุคคลที่สังคม รังเกียจ</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๔	<p>ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และ เสียสละ</p> <p>(ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นการกระทำที่แสดง ถึงไมตรีจิต เพื่อให้ผู้อื่น ได้รับความสะดวก ความพอใจ เห็นใจ ช่วยเหลือ แบ่งปัน ความเสียสละ เป็นการ การยอมเสียสิทธิ์และยอม ลำบากเพื่อประโยชน์ของ ผู้อื่น)</p>	<p>*๑. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามกาล เทศะเป็นสิ่งควรกระทำ</p> <p>๒. ผู้ที่รู้จักให้ รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ</p> <p>*๓. ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า</p> <p>*๔. การให้ก่อให้เกิดความสงบสุขทั้ง ผู้ให้และผู้รับ</p>	<p>(หน้า ๗๔)</p> <p>เมื่อออกมาจากในครัว พอเห็นก็บอกว่า "อิมม์... น่าสงสารท่าทางกำลังหิวมาก แลบลิ้นเลียไปมาออก ยั้งจัน มันคงหิวมากด้วย ลูกไปหาผ้ามาเช็ดตัว มันก่อนเถอะ แล้วเดี๋ยวเอาข้าวคอกข้าวปลาให้มันด้วย"</p>	

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑	<p>ความเมตตา กรุณา</p> <p>(เมตตา คือ ความรู้สึกรักและสงสาร ปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์</p> <p>กรุณา คือ การกระทำให้ความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้อื่นพ้นทุกข์และเป็นสุขช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้)</p>	<p>๑. ความเมตตา กรุณา ก่อให้เกิดสันติสุข และเป็นเครื่องค้ำจุนโลก</p> <p>*๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม</p> <p>*๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน</p>	<p>(หน้า ๔๓)</p> <p>"ท่าทางบาวไซตุคกับเพื่อนจะโกรธเอ็งที่ปล่อยหมาให้หนีไปได้" จอมพูด</p> <p>"ข้าไม่สนใจดอก โกรธก็โกรธไปซี ข้าดีใจเสียอีก อย่างน้อยข้าก็ได้ช่วยชีวิตหมาตัวหนึ่งไว้ แกก็รู้มิใช่รีถึงมันจะเป็นหมา มันก็ย่อมรักชีวิตของมัน เหมือนดังที่มนุษย์รักชีวิตของตน แต่คนใจอำมหิตอย่างบาวไซตุคและเพื่อนของแก ไม่มีวันเข้าใจหรอก" จุกบอกกับจอม</p>	

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑	การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิต และร่างกายของบุคคล และสัตว์ (หมายถึง การไม่ทำร้าย ให้บาดเจ็บหรือพิการ การ กักขังทรมานให้ผู้อื่นได้รับ ความลำบาก ตลอดจน ต้องเสียชีวิตรวมทั้งการ แสวงหาความสุขสนุกสนาน จากความทุกข์ของผู้อื่น ไม่ว่าคนหรือสัตว์)	<p>๑. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุข ไม่อย่างได้รับความทุกข์</p> <p>*๒. หากปรารถนาความสุขอย่าสร้าง ความทุกข์ให้ผู้อื่น</p> <p>*๓. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว</p> <p>๔. การเบียดเบียนกัน การจองเวร คิดแก้แค้นต่อกันเป็นบาป</p>	<p>(หน้า ๑๐๐)</p> <p>บาวไซตุต วางปืนลงข้างตัว กระโจนเข้าไปตรง พุ่มหญ้า มือกำลังตะครุบลงไปบนกอหญ้าที่โก่งตมยิง ชุกหัวอยู่ แต่แล้วก็หยุดชะงัก</p> <p>"ง..." บาวไซตุต ร้องเสียงสั้น หน้าซิดเผือด งูตัวใหญ่ดำมะเมื่อม แผ่พังพาน ชุกอขึ้น เหมือน กับจะฉกลงบนสองมือของบาวไซตุต แต่แล้วมันก็ลิดตัว ลง</p> <p>บาวไซตุต ร้องสั้นไม่เป็นภาษามนุษย์ ตัวสั้นเป็น เจ้าเข้า รีบกระโดดออกจากกอหญ้านั้น ฉวยปืนแล้ว วิ่งอ้าวไม่เหลียวหลัง จุกเองก็ตกใจเสียจนวิ่งออกมา ก่อนบาวไซตุตตั้งแต่เมื่อไหร่ก็ไม่รู้</p> <p>"ไม่เอาแล้ว ไม่เอาแล้ว ข้าไม่อยากจะมันอีกแล้ว"</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
	<p>การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิต และร่างกายของบุคคล และสัตว์</p> <p>(หมายถึง การไม่ทำร้าย ให้บาดเจ็บหรือพิการ การ กักขังทรมานให้ผู้อื่นได้รับ ความลำบาก ตลอดจน ต้องเสียชีวิตรวมทั้งการ แสวงหาความสุข สนุก สนาน จากความทุกข์ของ ผู้อื่น ไม่ว่าคนหรือสัตว์)</p>	<p>*๑. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุข ไม่อย่างได้รับความทุกข์</p> <p>*๒. หากปรารถนาความสุขอย่าสร้าง ความทุกข์ให้ผู้อื่น</p> <p>๓. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว</p> <p>๔. การเบียดเบียนกัน การจองเวร คิดแก้แค้นต่อกันเป็นบาป</p>	<p>(หน้า ๑๑๑)</p> <p>"พ่ungsี้ ข้าจะปล่อยให้หมดนกพวกนี้ปล่อยเอาบุญนะ เลิกกันที เรื่องที่ยวักกขังสัตว์ ทรมานสัตว์ ถึงเราจะ เลี้ยงดูมันดีแสนดีอย่างไร เรายังคิดเอาเองตามประสา ของเรา ที่จริงสัตว์มันอาจจะไม่มีความสุขก็ได้ ถ้าเป็น อย่างนี้ การเลี้ยงก็เป็นบาปกรรมเปล่า ๆ"</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง ปลายทางของน้อย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๔	<p>ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และ เสียสละ</p> <p>(ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เป็น การกระทำที่แสดงถึงไมตรีจิต เพื่อให้ผู้อื่นได้รับความสะดวก ความพอใจ เห็นใจ ช่วย เหลือ แบ่งปัน</p> <p>ความเสียสละ เป็น การยอมเสียสิทธิ์และยอม ลำบากเพื่อประโยชน์สุขของ ผู้อื่น</p>	<p>*๑. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งควรกระทำ</p> <p>๒. ผู้ที่รู้จักให้รู้จักรับเป็นผู้มีน้ำใจ</p> <p>*๓. ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า</p> <p>๔. การให้ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้ และผู้รับ</p>	<p>(หน้า ๔๓) พี่อานวยแบกยายน้อยกลับบ้าน ช่วยกัน ปฐมพยาบาลรุ่นวายไปหมด แม่ยมกรอกยาหอมให้ยายน้อย ๒ ถ้วย อาการตาเหลือก น้ำลายฟูมปากจึงหายไป</p>	<p>๑. การเสียสละเวลาและ แรงกาย เพื่อให้ผู้อื่น พ้นทุกข์ เป็นสิ่งประเสริฐ ที่บุคคลควรกระทำ</p>

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๔	<p>ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และ เสียสละ</p> <p>(ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็น การกระทำที่แสดงถึงไมตรี จิต เพื่อให้ผู้อื่นได้รับความ สะดวก ความพอใจ เห็นใจ ช่วยเหลือ แบ่งปัน</p> <p>ความเสียสละ เป็น การยอมเสียสิทธิ์และยอม ลำบากเพื่อประโยชน์สุขของ ผู้อื่น)</p>	<p>๑. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งที่ควรกระทำ</p> <p>*๒. ผู้ที่รู้จักให้ รู้จักรับ เป็นผู้ที่มีน้ำใจ</p> <p>๓. ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า</p> <p>*๔. การให้ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้ และผู้รับ</p>	<p>(หน้า ๕๐) "ปู๊น" ยายน้อยร้องเสียงดัง เมื่อบอกเห็นปู๊น ในเข่งบนหัวเรือของลุงพัน "ชอบกินหรือเปล้า" ลุงพันถาม อย่างคนใจดี ยิ้มให้ยายน้อยจนเห็นฟันขาวติดกับผิวดำเป็นมัน ของลุงพัน "เอาไปต้มกินบ้างสิ" ไม่พูดแต่ปากลุงพันยกเข่ง ปู๊นมาเทใส่หัวเรือของเราพร้อมเครื่องเข่ง</p>	

เรื่อง นกบินไม่ได้

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๑	<p>ความรับผิดชอบ (เป็นการปฏิบัติตามภาระหน้าที่หรือบทบาทที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่มีการขังคับหรือคุกคามจากผู้อื่น ความรับผิดชอบสามารถทำให้บุคคลทำหน้าที่ได้อย่างเรียบร้อยก่อให้เกิดความไว้วางใจจากผู้อื่น)</p>	<p>๑. คนที่ไม่มี ความรับผิดชอบ จะไม่ได้รับความไว้วางใจให้ทำงานสำคัญ *๒. คนที่มีความรับผิดชอบ ไม่ทอดทิ้งหน้าที่การงานของตน ๓. คนที่มีความรับผิดชอบ ย่อมทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ เสร็จ เรียบร้อยทันกำหนด ๔. คนที่ไม่เพิกเฉยดูค้ายต่อปัญหาต่าง ๆ เป็นคนที่มีความ รับผิดชอบต่อสังคม</p>	<p>(หน้า ๑๔) "...พ่อนอกจากจะช่วยฝึกไข่แล้ว ยังช่วยเลี้ยงลูกด้วย แม่นกก็ดูแลลูก เป็นอย่างดี มันจะตีวงอยู่รอบๆ ฝูงลูกนกในเวลาหากิน ...หากมีศัตรูเข้าใกล้ ลูกนกจะพากันวิ่งหนีไปซ่อน พ่อแม่จะช่วยป้องกันลูกจนสุดความสามารถ บางทีก็ใช้อุบายทำเป็นขาเจ็บ ให้ศัตรูหันไปไล่มันแทนไล่จับลูก ๆ..."</p>	<p>๑. พ่อแม่ย่อมมีความรักห่วงใย และสามารถสละชีวิตเพื่อลูกได้</p>

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๐	<p>ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้ง ชั่งใจ รู้สึกผิดชอบชั่วดี (การมีสติ หมายถึง การรู้ ตัวระลึกได้ว่าตนเป็นใคร กำลังทำอะไร อย่างไร อัน เป็นสภาพที่ตื่นตัว ความรู้สึก ผิดชอบ หมายถึง เมื่อทำผิด แล้วยอมรับผิด)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ความมีสติช่วยให้ทำงานได้ดีมีข้อ บกพร่องน้อย ๒. คนมีสติย่อมควบคุมตนเอง หลีกพ้น จากความชั่วได้ ๓. คนมีสติย่อมมีปัญญาแก้ไขปัญหาของ ตนเองและผู้อื่นได้ 	<p>(หน้า ๒๒) "มีความเชื่ออีก เรื่องหนึ่ง ที่ว่านगरะจอก เทศโง่มาก ๆ ซึ่งไม่เป็นความจริง มันไม่ได้โง่ หรือฉลาด ไปกว่าคนอื่น ๆ พวกพรานล่านกบอกว่า นगरะจอกเทศโง่ เพราะร้องเหวี่ยงเป็นวงกลม พอตกใจแล้วแทนที่จะวิ่งไปเป็น ทางตรงเอาชีวิตรอด กลับวนกลับมาทุกที แต่ข้อนี้ก็ไม่ได้ แสดงว่ามันโง่ คนเวลาตกใจ ก็ทำแบบนี้เหมือนกันควบคุม สติไม่ได้"</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. คนที่ขาดสติมักจะทำ งานบกพร่องเสมอ

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง พระภูมิเจ้าที่

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๘	<p>ความเป็นผู้มีวัฒนธรรมและปฏิบัติตามประเพณีนิยม (มารยาทเป็นการแสดงออกทางกาย วาจา ในด้านการแสดงความเคารพ การพูด การกินอยู่ หลับนอน กิริยาท่าทางและปฏิบัติตนในโอกาสต่าง ๆ ที่ยอมรับตกลงกันว่าสวยงามถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะและแสดงออกหรือร่วมกิจกรรมพิเศษในโอกาสต่าง ๆ)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. วัฒนธรรม ประเพณี เป็นเครื่องกำหนดสิ่งพึงกระทำ และพึงละเว้นของบุคคลในชุมชนนั้น ๆ ๒. วัฒนธรรม ประเพณี ย่อมเกิดขึ้นใหม่ และเปลี่ยนแปลงได้โดยการยอมรับของสังคม ๓. ผู้มีวัฒนธรรมจะเข้ากับสังคมได้ทุกสังคม 	<p>(หน้า ๔) ตามประเพณีไทยซึ่งปฏิบัติกันมาตั้งแต่ครั้งโบราณจนถึงปัจจุบัน เมื่อปลูกบ้านเสร็จแล้วจะต้องทำพิธีตั้งศาลพระภูมิเสียก่อนเพื่อที่จะอยู่อย่างสุขสบาย เจริญรุ่งเรืองและมีโชคลาภ ดังนั้น การจัดตั้งศาลพระภูมิถ้าจะให้มีความศักดิ์สิทธิ์ จะต้องประกอบพิธีให้ถูกต้อง ตามแบบแผน</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การรักษาขนบธรรมเนียมประเพณีซึ่งยึดถือมาแต่อดีต เป็นสิ่งที่พึงกระทำของบุคคลในชุมชน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๑	<p>ความเป็นผู้มีเหตุผล (ความเป็นผู้มีเหตุผลทำให้ บุคคลคิดและกระทำอย่างมี หลักการ ไม่เชื่ออะไรง่ายๆ ทั้งไม่ดีร้ายพาลเกร ความ มีเหตุผล ช่วยให้สามารถแก้ ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ฉลาด ความเป็นคนมีเหตุผล เกิดจาก การหัดคิด พิจารณาสั่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รู้จักศึกษาค้นคว้าหา หลักเกณฑ์ต่าง ๆ)</p>	<p>* ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ ถูกต้องและยุติธรรม</p>	<p>(หน้า ๘) พระภูมิซึ่งมีนามว่า พระเจ้ากรุงพลี ได้แสดง อภินิหารขับไล่พระโพธิสัตว์ ซึ่งทรงบำเพ็ญญาณอยู่ใต้ต้นไทร แต่พระโพธิสัตว์ทรงมีบุญญาภิหาร พระเจ้ากรุงพลีจึงไม่มี ฝืนแผ่นดินอยู่ คนรับใช้ของพระเจ้ากรุงพลีจึงทูลขอพื้นดินจาก พระโพธิสัตว์ พระพุทธองค์ทรงรู้แจ้งด้วยญาณว่า พระเจ้า กรุงพลีจะได้ทำหน้าที่เป็นพระภูมิเจ้าที่ คอยให้ความคุ้มครอง แก่มนุษย์และสัตว์โลกโดยทั่วไปในภายหน้า จึงทรงคืนที่ดินให้ แก่พระเจ้ากรุงพลีและทรงขอให้ตั้งมั่นอยู่ในความสุจริตไม่ เบียดเบียนผู้อื่นอีกต่อไป</p>	

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒	<p>ความเมตตากรุณา (เมตตา คือ ความรู้สึกรัก และสงสาร ปรารถนาให้ผู้อื่น พ้นทุกข์ กรุณา คือ การกระทำให้ ความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้อื่น พ้นทุกข์ เป็นสุข ช่วยเหลือเท่า ที่จะทำได้)</p>	<p>๑. ความเมตตากรุณาก่อให้เกิดสันติสุข และเป็นเครื่องค้ำจุนโลก ๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม ๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตน เองผู้อื่นเดือดร้อน</p>	<p>(หน้า ๘) พระภูมิซึ่งมีนามว่า พระเจ้ากรุงพลี ได้แสดง อภินิหารขับไล่พระโพธิสัตว์ ซึ่งทรงบำเพ็ญญานอยู่ใต้ต้นไทร แต่พระโพธิสัตว์ทรงมีบุญญาภิหาร พระเจ้ากรุงพลีจึงไม่มี ผืนแผ่นดินอยู่ คนรับใช้ของพระเจ้ากรุงพลีจึงขอลงขอพื้นที่ดิน จากพระโพธิสัตว์ พระพุทธองค์ทรงรู้แจ้งด้วยญาณว่า พระ เจ้ากรุงพลีจะได้ทำหน้าที่เป็นพระภูมิเจ้าที่ คอยให้ความ คุ้มครองแก่มนุษย์และสัตว์โลกโดยทั่วไปในภายหน้า จึงทรง คืนที่ดินให้แก่พระเจ้ากรุงพลีและทรงขอให้ตั้งมั่นอยู่ในความ สุจริต ไม่เบียดเบียนผู้อื่นอีกต่อไป</p>	

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง วัดของเรา

หัวข้อ	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๔	<p>ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์</p> <p>(การรักษาชาติ หมายถึง การปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายและสำนึกอันดีงามที่จะช่วยส่งเสริมความเจริญของประเทศ</p> <p>ศรัทธาต่อศาสนา คือ ปฏิบัติตามคำสอนด้วยความเลื่อมใส ไม่ลบล้างละเลยต่อการเป็นศาสนิกชนที่ดี</p> <p>ความภักดีต่อพระมหากษัตริย์คือ การเทิดพระเกียรติถวายอารักขาและพร้อมใจกันปฏิบัติตามพระราชประสงค์อันมุ่งความเจริญและความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง)</p>	<p>๑. ทุกคนมีหน้าที่ต้องรักษาไว้ซึ่งเอกราชอธิปไตย และความมั่นคงของชาติ</p> <p>* ๒. ศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจที่ทำให้คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข</p> <p>๓. พระมหากษัตริย์ ทรงเป็นมิ่งขวัญและเป็น ที่รวมกำลังของคนทั้งชาติ</p>	<p>ในเขตพุทธาวาส เราเห็นพระ เจดีย์หรือพระปรางค์ ในองค์พระ เจดีย์หรือพระปรางค์ จะมีพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธรูปบรรจุไว้</p> <p>เรานับถือว่าพระ เจดีย์หรือพระปรางค์ เป็นองค์แทนของพระพุทธรูป</p> <p>เราจึงกราบไหว้บูชาพระ เจดีย์หรือพระปรางค์พร้อมกับน้อมใจระลึกถึงพระองค์</p> <p>นึกถึงพระคุณของพระ พุทธ เจ้าที่ท่านสอนให้เราทำความดีและเป็นคนดี</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง หมู่บ้านอาบจันทร์

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๔	<p>ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ</p> <p>(ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็น การกระทำที่แสดงถึงไมตรีจิต เพื่อให้ผู้อื่นได้รับความสะดวก ความพอใจ เห็นใจ ช่วยเหลือ แบ่งปัน</p> <p>ความเสียสละ เป็น การยอมเสียสิทธิ์และยอมลำบากเพื่อประโยชน์สุขของผู้อื่น)</p>	<p>*๑. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งที่ควรกระทำ</p> <p>*๒. ผู้ที่รู้จักให้ รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ</p> <p>*๓. ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า</p> <p>๔. การให้ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้ และผู้รับ</p>	<p>(หน้า ๔๓) "เมื่อวานเข้าไปบ้านเหม่อเงพอ" นุโพูดไม่มองหน้าแม่</p> <p>"ทำไม"</p> <p>"มันไม่มีข้าวกิน ข้าเห็นแม่มันหุงข้าวโพดปนลูกเดียว"</p> <p>"แกจะแบ่งข้าวไปให้เหม่อเงพออีกละซี"</p> <p>"น้องมันเยอะ"</p> <p>นุโพูดอ้อย ๆ เพราะคิดว่าแม่จะดุที่เขามักขอแบ่งข้าวสารไปให้เพื่อนบ่อย ๆ แต่แม่กลับกอบข้าวใส่กระเบาะเล็ก ๆ จนเต็ม นุโพูรับแล้ววิ่งต๋อไปหาเพื่อน</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒	<p>ความเมตตากรุณา (ความเมตตา คือ ความรู้สึก รักและสงสารปรารถนาให้ผู้ อื่นพ้นทุกข์</p> <p>กรุณา คือ การกระทำให้ ความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้อื่น พ้นทุกข์และเป็นสุข ช่วย เหลือเท่าที่จะทำได้)</p>	<p>๑. ความเมตตากรุณา ก่อให้เกิดสันติ สุขและเป็นเครื่องค้ำจุนโลก</p> <p>*๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม</p> <p>๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตน เองและผู้อื่นเดือดร้อน</p>	<p>(หน้า ๔๗) พ่อชุดหลุมลึกและกว้างราวช่องแชน แล้วหัว เจ้าตัวงุ่มง่าม (ต้นตุ่น) ขึ้นมาทาบปีกด้วยสันจอบ มันตายแล้ว แต่ตายยับยี้เท่าเม็ดงา เหมือนมันไม่ตาย นูโพรรับมันมาวาง แล้วนั่งทอดเข่ายอง ๆ</p> <p>"มันยังไม่โตเลย"</p> <p>"ไม่โตนี่แหละ รากผักเราเสียหายหมด" "มันเล็ก นิดเดียว"</p> <p>"มันคืออาหาร" "ถ้าเราถูกล่าเพื่อเป็นอาหารล่ะ พ่อ"</p> <p>"แก้มักจะมีคำถามแปลก ๆ เสมอ"</p>	

ศูนย์วิทยการพยาบาล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ (ความสามัคคี เป็นการแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความใจกว้าง มีเหตุผล ทำให้เกิดมีมิตรและเกิดบรรยากาศของความเป็นประชาธิปไตย)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจ เห็นใจ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ ๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์ ๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ ๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ ๖. ความรู้สึกเป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข *๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้สังคมมีความสงบสุข 	<p>(หน้า ๘๗) แม่เรียกกินข้าว น้อง ๆ เฮโลเข้าหาเหม่อเงพอ เสยผมด้วยง่ามมือ มันดั่งแกรกรากเหมือนขนหมู แม่และน้อง ๆ ตะกรามกินอย่างหิวโหย เงพอเช็ดมือกับสะโพกแล้วนั่งลง ในถาดข้าวไม่มีน้ำพริก ไม่มีแม่พริกหรือเกลือ ที่มีคือ ข้าวหุงขะละ ๆ เด็กเริ่มรุ่มนอนใจแล้วผละออกมาเจียบ ๆ นางพनोंที่คา มองตามอย่างแปลกใจ</p> <p>"ไม่หิวหรือ เหม่อเงพอ"</p> <p>"แม่กับน้องกินเถอะ กินให้อิ่มนะข้าไม่หิว"</p> <p>เหม่อเงพอเดินลงบันไดมา บนฟ้าดาวดาวพร่างผีหลวง อภัยข้าเถอะ... เด็กเชื่องเงยหน้ามองฟ้า... ข้าจำเป็นต้องพูดปด มีแต่สูเท่านั้นที่รู้ว่าข้าหิวหรือไม่หิว</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. บุคคลที่เสียสละ เพื่อให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ เป็นบุคคลที่ควรได้รับการสรรเสริญยกย่อง

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ</p> <p>(ความสามัคคี เป็นการแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ด้วยความใจกว้าง มีเหตุผล ทำให้เกิดมีมิตรและเกิดบรรยากาศของความ เป็นประชาธิปไตย)</p>	<p>*๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจเห็นใจ และพึ่งพาศักดิ์ซึ่งกันและกัน</p> <p>๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ</p> <p>๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์</p> <p>๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ</p> <p>๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ</p> <p>๖. ความรู้สึกเป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข</p> <p>๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้สังคมมีความสงบสุข</p>	<p>(หน้า ๑๐๔) "นุโพ ระวัง"</p> <p>"ไม่ทันเสียแล้วหมบ้าเลือดกระโจนควบจี้มาทางนี้ เหมือนงูพอดัดสันใจกระชากแขนเพื่อนล้มลง แล้วคร่อมทับลมเย็นพุ่งผ่านหลัง ดังหวีด เสียงเอะอะอุทานดังขรมแล้วมือสีห้าข้างก็ เอื้อมมาจุด</p> <p>"อ้ออ้อ...เข้าอีกนิดเดียว เหมือนงูพอกลายเป็นผีแผ้วห้วย"</p> <p>น้ำอุ่น ๆ ไหลซึมแผ่นหลัง งูพอบ้ายมือเข็ดออกที่ติดมากับมือคือ เมื่อกสีแดง เหนียวหนับ</p> <p>"แกร็บ เคราะห์แทนข้า" นุโพจับมือเพื่อนกุมแน่น</p> <p>"ไม่เป็นไร"</p>	<p>๑. การยอม เสียสละชีวิตตน เพื่อช่วยชีวิตผู้อื่น นับว่าเป็นการเสียสละที่ยิ่งใหญ่</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ (ความสามัคคี เป็นการแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ด้วยความใจกว้าง มีเหตุผล ทำให้เกิดมีมิตรและเกิดบรรยากาศของความ เป็นประชาธิปไตย)</p>	<p>*๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจ เห็นใจ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน</p> <p>๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ</p> <p>๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมาย เพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์</p> <p>๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ</p> <p>๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ</p> <p>*๖. ความรู้สึก เป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข</p> <p>๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้สังคมมีความสงบสุข</p>	<p>(หน้า ๑๑๖) "แกได้นาทำกับใครหรือยัง เหมือนงพอ" "ยังเลย" "ข้าเที่ยวถามใครต่อใคร เขาว่าข้ามันควายใหม่ไม่คุ้นนา เขาชี้เกียดฝัก" "ไรแกละ งอกดีไหม" "ดี ดีมากทีเดียว ข้าไม่ลืมหรอกว่าข้าว่าได้หัวนากับเขามาจากยั้งแก"</p> <p>"พ่อให้ข้าถามแกว่า แกจะทำนากับพ่อข้าก็ได้เนาะ"</p> <p>"ข้าเกรงใจพ่อแก"</p> <p>"ไม่เป็นไรหรอก พ่อพูดว่าถ้าไม่มีแก ข้าคงถูกหมูขวิดไล่ทะเลาะแล้ว เหมือนงพอไปทำนากับช้านะ ข้าจะได้มีเพื่อนคุยเวลาอนห่าง"</p> <p>"ข้าไม่รู้จะตอบแทนพวกแกอย่างไร" เหมือนงพอจับมือเพื่อนบิบเบา ๆ</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏใน หนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๕	การไม่ละเมิดของรักผู้อื่น (มีพื้นฐานเช่นเดียวกับการ ขโมย ไม่ล่วงเกินในสิ่งที่ เจ้าของหวงแหน เช่น ไม่ แตะต้อง แอบดู แอบเล่น ในสิ่งของรักของผู้อื่น เช่น แอบอ่านจดหมาย แอบฟัง ความรัก แอบดูของสงวน รวมทั้งไม่พรางหรือทำลาย สิ่งที่ผู้อื่นรัก)	* การละเมิดสิทธิของผู้อื่นย่อมนำมา ซึ่งความเดือดร้อน	(หน้า ๑๒) ไข่น้อยพูดกับนกเล็กว่า "ลุงเอียงแกไม่ว่าเอาเรอะ ถ้ารู้ว่าเราขโมยกระท้อน ของแก" ไข่น้อยถามเพื่อน "หัดเป็นคนสักเล็กขโมยน้อย ไม่คืนนะ ครูอาหารก็เคยบอก" ...แต่แล้วไข่น้อยก็ไปร่วมกับเขาด้วย โดยเอาไม้ค้อนปา ขึ้นไปบนต้นกระท้อนเพื่อให้ลูกหล่นลงมา และแล้ว..... "นกเล็ก...ระวังไม้ค้อน" ไข่น้อยร้องสุดเสียง เมื่อ เห็นไม้ค้อนลอยละลือลงมาพร้อมกับลูกกระท้อน "โอ๊ย.." นกเล็กร้อง พลาดทรุดตัวลงนั่ง มือกุมหัว เลือดสีแดงทะลักออกมาเหมือนท่อประปาแตก บายนั่นคุณครูอาหารมีภาระต้องนำนกเล็กไปส่งให้หมอ ทำแผลที่สุขศาลา เพราะหัวแตกเย็บถึง ๖ เข็ม	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑	การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิต และร่างกาย (หมายถึง การไม่ทำร้ายให้บาดเจ็บ หรือพิการ การกักขัง ทรมานให้ผู้อื่นได้รับความ ลำบาก ตลอดจนต้องเสีย ชีวิต รวมทั้งการแสวงหา ความสุข สนุกสนานจาก ความสุขของผู้อื่น ไม่ว่าจะ คนหรือสัตว์)	<p>๑. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุข ไม่อยากได้รับความทุกข์</p> <p>*๒. หากปรารถนาความสุขอย่าสร้าง ความทุกข์ให้ผู้อื่น</p> <p>*๓. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว</p> <p>๔. การเบียดเบียนกัน การจองเวร คิดแก้แค้นต่อกัน เป็นบาป</p>	<p>(หน้า ๑๖-๑๗) นกเล็กบอกไข่นุ้ยว่า "ข้าสังเตมาหลาย วันแล้ว เวลาเช้า ๆ เมื่อยายหนูรินกับพรรคพวกมา โรงเรียนจะชอบเดินตามป่าหญ้าเขียวริมทางนี่ เพราะฉะนั้น ถ้าเราเอาเศษแก้วปักไว้ตามหญ้าเขียว ระวังเมื่อเหยียบ ลงที่ไร..." ไข่นุ้ยพูดต่อ "เลือดไหลโกรก" แล้วทั้งสองก็ จัดการตามแผน</p> <p>หลบค้ำวันนั้น แม่กะโผลกกะเผลกกลับถึงบ้าน เลือด ท่วมเต็มฝ่าเท้า ดูแดงฉานแผลเหวอะหวะน่าหวาดเสียว</p> <p>"ไปโดนอะไรมานะแม่" ไข่นุ้ยถาม แม่ "เหยียบ เอาเศษแก้วนะซี" แม่บอกเสียงขุ่นแสดงอารมณ์ไม่ดีนัก "แม่ ไปหาเห็นเหม็ดที่ทุ่งนาริมป่าละเมาะโน้น พอซอกลับเดินกลับ ทางถนนที่ไปโรงเรียนลูกนั่นแหละ เลยเหยียบเอาเศษแก้ว เข้าพอดี ตอนแรกนะไม่เท่าไร พอเดินมาได้อีกหน่อยเต็ม ดินเลย <u>ไม่รู้ไอ้เด็ก</u> เหวที่ไหนเอาไปทิ้งไว้หรือแกล้างเอา ไปปัก ๆ ไว้ก็ไม่รู้เพราะอุ้มมากมายเสียจริง ๆ</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๓	<p>ความขยันหมั่นเพียร (เป็นความพยายามในการ ปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อย่าง สม่ำเสมอไม่ทอดทิ้ง เพื่อ ให้ทำงานสำเร็จลุล่วง ความ ขยันหมั่นเพียร เกิดจาก ความตั้งใจอย่างแรงกล้า ประกอบกับความอดทน มี สมาธิเป็นตัวหนุน โดยแรง จูงใจ ตัวเสริมกำลังต่างๆ คอยหล่อเลี้ยง)</p>	<p>* ๑. ความขยันหมั่นเพียรเป็นหนทาง ไปสู่ความสำเร็จ ๒. ความขยันหมั่นเพียรเป็นนิสัยที่ดี ในการทำงานและสามารถฝึก ให้เกิดขึ้นได้</p>	<p>(หน้า ๓๔) ครูอาทรพูดกับนักเรียน ทุกคนหลังจากช่วยกันขุดดิน ขนดินเพื่อพัฒนา โรงเรียน "ครูดีใจมากที่วันนี้พวกเราตั้งใจทำงาน กันอย่างไม่เห็นแก่เหน็ดเหนื่อย แม้ฝนจะตกอยู่ พรวด ๆ พวกเราก็ไม่ย่อท้อ ทุ่มเทจิตใจที่ลูกศิษย์มี จิตใจที่แน่วแน่มั่นคงในภาระกิจหรืองานที่ได้รับ มอบหมายอย่างนี้ เพราะเมื่อใดก็ตามที่เรา มีจิตใจที่แน่วแน่ ตั้งใจจริงอย่างนี้แล้ว ไม่ว่า งานอะไรก็จะบรรลุความสำเร็จเสมอ"</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๔	<p>ความอดทนอดกลั้น (ผู้ที่หวังความ เจริญยอมตั้ง เป้าหมายการปฏิบัติ เพื่อให้ อยู่ในขอบ เขตที่ตั้งงาม จำเป็นต้องอาศัยความอดทน อดใจ ในอารมณ์ย่ำแย่อยาก ได้ ในสิ่งที่ไม่เหมาะสมไม่ ควรและอยากทำร้ายโต้ตอบ ในสิ่งที่ไม่พอใจ รวมทั้ง อดทนในความยากลำบาก การรอคอยและอุปสรรค ต่าง ๆ)</p>	<p>๑. ความอดทนอดกลั้นทำให้เกิด ความสงบ</p> <p>๒. ความอดทนอดกลั้น เป็นนิสัย ทางสังคมที่ดีและสามารถฝึกได้</p> <p>*๓. ความอดทนอดกลั้น ทำให้ชนะ อุปสรรคและช่วยให้ประสบความสำเร็จ</p>	<p>(หน้า ๓๔) ครูอาทรพูดกับนักเรียนทุกคนหลังจาก ช่วยกันขุดดิน ขนดินเพื่อพัฒนาโรงเรียน "ครูดีใจ มากที่วันนี้ พวกเราตั้งใจทำงานกันอย่างไม่เห็นแก่ เหน็ดเหนื่อย แม้ฝนจะตกอยู่พรำ ๆ พวกเราก็ไม่ ย่อท้อ ครูภูมิใจที่ลูกศิษย์มีจิตใจที่แน่วแน่มั่นคงในภาระ กิจหรืองานที่ได้รับมอบหมายอย่างนี้ เพราะเมื่อไร ก็ตามที่เรามีจิตใจที่แน่วแน่ ตั้งใจจริงอย่างนี้แล้ว ไม่ว่างานอะไรก็จะบรรลุความสำเร็จเสมอ"</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๓๐	<p>การแก้ไขข้อบกพร่องการปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่ ศีลธรรม ระเบียบ กฎหมาย และจารีตประเพณี (หมายถึง การแก้ไขความบกพร่องในการปฏิบัติในทางที่จะนำมาซึ่งความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น ได้แก่ การพยายามไม่ผิดจารีตประเพณี ข้อบังคับ ศีลธรรม และจริยธรรมอันดีงามที่ตกลงไว้ในกลุ่มนั้น โดยความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย)</p>	<p>๑. การกระทำทุกอย่างมีสาเหตุสามารถป้องกันได้และแก้ไขได้</p> <p>๒. การกระทำผิดของแต่ละบุคคลมีผลกระทบกระเทือนต่อสังคม</p> <p>๓. ทุกคนมีส่วนในการแก้ไขป้องกันความบกพร่อง ความผิดต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในสังคม</p> <p>*๔. การสำนึกผิดและกลับตัวเป็นคนดีควรได้รับการยกย่อง</p> <p>๕. การลงโทษที่เหมาะสมเป็นวิธีหนึ่งในการแก้พฤติกรรมของผู้กระทำผิด</p> <p>๖. ผู้ที่ปฏิบัติตามระเบียบจารีตประเพณี ศีลธรรม กฎหมาย ย่อมอยู่ได้อย่าง เป็นสุขในสังคม และได้รับการสรรเสริญ</p>	<p>(หน้า ๕๓) "ทำไมนะพวกเธอถึงเป็นเช่นนี้ไปได้"</p> <p>ครูอาหารพูดบ้าง แหวตานั้นแสดงความผิดหวังในตัวเด็ก ๆ อย่างเห็นได้ชัด "ที่แรกครุคิดว่าพวกเธอซาบซึ้งในความสวยงามในความหอมละมุนของดอกไม้ พวกเธอจึงชวนกันขนเอามาโรงเรียน แต่ครูเพิ่งทราบเดี๋ยวนี้เองว่า ที่แท้พวกเธอไม่ได้ชอบดอกไม้ ไม่ได้เห็นความสวยงามของดอกไม้ พวกเธอเพียงแต่ขนมันมาเล่นสนุก ๆ กัน เท่านั้นเอง แล้วก็ดูซี เกลื่อนกลาดไปทั้งห้อง"</p> <p>เด็ก ๆ ต่างก้มหน้าด้วยความสำนึกผิด "รู้ตัวกันหรือเปล่าว่าพวกเธอทำผิด" "อะ คุณครู" นกเล็กคนกล้าหาญของห้อง เอ่ยขึ้นด้วยสีหน้าเศร้า "พวกเราผิดตรงที่เล่นสนุกกันจนลืมไปครับ" "ดีแล้ว ที่รู้ตัวอย่างนั้น เอละ... จัดการเสียให้เรียบร้อย เดี่ยวจะได้เรียนวิชาใหม่ต่อไป"</p> <p>ครูอาหารว่าแล้วก็ออกจากห้องไป</p>	<p>๑. บุคคลที่ทำผิดและกล้ายอมรับผิด เป็นบุคคลที่ควรให้อภัย</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๓๐	<p>การแก้ไขข้อบกพร่อง</p> <p>การปฏิบัติทางจริยธรรม</p> <p>ได้แก่ ศิลปธรรม ระเบียบ</p> <p>กฎหมายและจารีตประเพณี</p> <p>(หมายถึง การแก้ไขความ</p> <p>บกพร่องในการปฏิบัติตนใน</p> <p>ทางที่จะนำมาซึ่งความเดือด</p> <p>ร้อนแก่ตนเองและผู้อื่นได้แก่</p> <p>การพยายามไม่ผิดจารีต</p> <p>ประเพณี ข้อบังคับ ศิลปธรรม</p> <p>และจริยธรรมอันดีงามที่ตกลง</p>	<p>๗. การรู้สาเหตุแห่งความบกพร่อง</p> <p>ทางจริยธรรม เป็นการป้องกัน</p> <p>ที่ได้ผลดี</p> <p>๑. การกระทำทุกอย่างมีสาเหตุ</p> <p>สามารถป้องกันและแก้ไขได้</p> <p>๒. การกระทำผิดของแต่ละบุคคล</p> <p>มีผลกระทบกระเทือนต่อสังคม</p> <p>๓. ทุกคนมีส่วนในการแก้ไขป้องกัน</p> <p>ความบกพร่อง ความผิดต่าง ๆ</p> <p>ที่จะเกิดขึ้นในสังคม</p> <p>*๔. การสำนึกผิดและกลับเนื้อกลับตัว</p> <p>เป็นคนดี ควรได้รับการยกย่อง</p> <p>๕. การลงโทษที่เหมาะสมเป็นวิธี</p> <p>หนึ่งในการแก้พฤติกรรมของผู้</p> <p>กระทำผิด</p>	<p>(หน้า ๕๓) "ทำไมนะพวกเธอถึงเป็นเช่นนี้ไปได้"</p> <p>ครูอาทรพูดบ้าง แวตานั้นแสดงความผิดหวังในตัว เด็ก ๆ</p> <p>อย่างเห็นได้ชัด "ที่แรกครูดคิดว่าพวกเธอ ซาบซึ้งในความ</p> <p>หอมละมุนของดอกไม้ พวกเธอจึงชวนกันขน เอามันมา</p> <p>โรงเรียน แต่ครูเพิ่งทราบเดี๋ยวนี้เองว่า ที่แท้พวกเธอ</p> <p>ไม่ได้ชอบดอกไม้ ไม่ได้เห็นความสวยงามของดอกไม้</p> <p>พวกเธอ เพียงแต่ขนมันมา เล่นสนุก ๆ กันเท่านั้นเอง</p> <p>แล้วก็ดูซีเกลื่อนกลาดไปทั้งห้อง"</p> <p>เด็ก ๆ ต่างก้มหน้าด้วยความสำนึกผิด "รู้ตัวกันหรือ</p> <p>เปล่าว่า พวกเธอทำผิด"</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
	ไว้ในชนกลุ่มนั้น โดยความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย)	<p>๖. ผู้ที่ปฏิบัติตามระเบียบจารีตประเพณี ศีลธรรม กฎหมาย ย่อมอยู่ได้อย่างเป็นสุขในสังคมและได้รับการสรรเสริญ</p> <p>๗. การรู้สาเหตุแห่งความบกพร่องทางจริยธรรมเป็นการป้องกันที่ได้ผลดี</p>	<p>"อะ คุณครู" นกเล็กคนกล้าหาญของห้องเอ๋อขึ้นด้วยสีหน้าเศร้า</p> <p>"พวกเราผิด ตรงที่เล่นสนุกกันจนลืมไปครับ"</p> <p>"ดีแล้ว ที่รู้ตัวอย่างนั้น เอาละ...จัดการเสียให้เรียบร้อย เดี่ยวจะได้เรียนวิชาใหม่ต่อไป"</p>	

ศูนย์วิทยพัธพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๓๐	การแก้ไขข้อบกพร่องการปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่ ศีลธรรม ระเบียบ กฎหมาย และจารีตประเพณี (หมายถึง การแก้ไขความบกพร่องในการปฏิบัติตนในทางที่จะนำมาซึ่งความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่นได้แก่ การพยายามไม่ผิดจารีตประเพณี ข้อบังคับ ศีลธรรม และจริยธรรมอันดีงามที่ตกลงไว้ นชนกลุ่มนั้น โดยความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย)	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การกระทำทุกอย่างมีสาเหตุ สามารถป้องกันและแก้ไขได้ ๒. การกระทำผิดของแต่ละบุคคล มีผลกระทบกระเทือนต่อสังคม ๓. ทุกคนมีส่วนร่วมในการแก้ไขป้องกันความบกพร่อง ความผิดต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในสังคม ๔. การสำนึกผิดและกลับตัว เป็นคนดี ควรได้รับการยกย่อง *๕. การลงโทษที่เหมาะสมเป็นวิธีหนึ่งในการแก้พฤติกรรมของผู้กระทำผิด ๖. ผู้ที่ปฏิบัติตามระเบียบจารีตประเพณี ศีลธรรม กฎหมาย ย่อมอยู่ได้อย่างเป็นสุขในสังคมและได้รับการสรรเสริญ 	<p>(หน้า ๕๔) ไข่นุ้ยและนกลีกร่วมเพื่อน ๆ ไปเล่นน้ำกันตอนเที่ยงทำให้มาเรียนไม่ทัน และพอมาถึงห้องเรียน ครูอาทรจึงถามเหตุผลว่า ทำไมมาช้า</p> <p>ไข่นุ้ย อีก ๆ อัก ๆ พุดไม่ออก "ดูซิ หนังสือหน้าทาก็ไม่ได้เรียน ก็เลยไม่ทันเพื่อน ๆ เขาก็เพราะเที่ยวชุกชนไม่เป็นเรื่อง เอาละ... รับมาเสียดี ๆ ว่าผิดหรือเปล่า"</p> <p>ไข่นุ้ยและเพื่อน ๆ หน้าม่อย ในขณะที่เพื่อน ๆ ในชั้นหัวเราะกันอย่างสนุกสนาน</p> <p>"ผิด..ผิด ครับ" นกลีกรางออกมาแล้วคนอื่น ๆ ก็ว่าตาม</p> <p>"เอาละ ถ้ารู้ตัวว่าผิดก็ดีแล้ว..ถ้าครูจะไม่ทำโทษเสียเลยคนอื่นก็จะเอาเหยียงอย่าง แอบไปเล่นน้ำกันอีก เดี่ยวจะเป็นอันตราย ดังนั้นต้องมีการลงโทษกันหน่อย...ในที่สุด ที่ประชุมลงมติให้ไข่นุ้ยและเพื่อน ๆ ที่หนีโรงเรียนไปเล่นน้ำต้องตักน้ำจากข้อมาใส่ตุ่มไว้สำหรับครู</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒	<p>ความเมตตา กรุณา (เมตตา คือ ความรู้สึก รักและสงสารปรารถนาให้ ผู้อื่นพ้นทุกข์ กรุณา คือ การ กระทำให้ความช่วยเหลือ เพื่อให้ผู้อื่นพ้นทุกข์และเป็น สุข ช่วยเหลือเท่าที่จะทำ ได้)</p>	<p>*๑. ความเมตตา กรุณา ก่อให้เกิด สันติสุขและเป็นเครื่องค้ำจุนโลก. ๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม ๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน</p>	<p>ครูอาทรล้างมือทุกวันเป็นเวลา ๒ เดือน (หน้า ๖๔) ครูอาทรถามนักเรียนว่า "ได้ลูกนกมาอย่างไร กัน" พวกเขาเอาก่อนดินปาร์กของมันครับ มันก็ตกลงมา" บาวเอียดเสริมขึ้นอีกคน หลังจากที่ตัดสินใจอยู่นานว่า จะ บอกครูดีหรือไม่ "ใจร้ายมาก พวกเธอนี้ใจร้ายมาก ลูกนกกระจาบ ตัวนี้น่าสงสารมาก พวกเธอยังทำกับมันได้ลงคอ" ครูอาทร ว่าต่อขณะที่เพื่อน ๆ ในชั้นจ้องดูลูกนกตาเขม็ง</p>	<p>๑. ความเมตตา กรุณา ต่อ สัตว์ เป็นสิ่งที่ทุกคนพึง กระทำ</p>
๑	<p>การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิต และร่างกายของบุคคลและ สัตว์ (หมายถึง การไม่ ทำร้ายให้บาดเจ็บหรือพิการ การกักขัง ทรมาน ให้ผู้อื่น</p>	<p>*๑. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุข ไม่ยากได้รับความทุกข์ *๒. หากปรารถนาความสุข อย่าสร้าง ความทุกข์ให้ผู้อื่น ๓. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว</p>	<p>(หน้า ๗๐) หลังจากที่เด็กน้อย ได้นำลูกนกที่จับมาไปคืนรัง เดิมของมัน สามสหายก็กลับบ้านด้วยความสบายใจ "สงสารพ่อแม่มันนะ" บาวเอียดเปรยขึ้น "ข้ายัง ติดใจที่ครูอาทรว่าไม่หาย "ชีวิตที่ขาดอิสระเสรี เป็นชีวิต ที่ไม่มีความสุข "ไข่นุ้ยว่าอย่างครุ่นคิด</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
	<p>ได้รับความลำบากตลอดจนต้องเสียชีวิต รวมทั้งการแสวงหาความสุข สนุกสนาน จากความทุกข์ของผู้อื่น ไม่ว่าคนหรือสัตว์)</p>	<p>๔. การเบียดเบียนกัน การจองเวรคิดแก้แค้นต่อกัน เป็นบาป</p>	<p>"นั่นนะซี ถ้าอย่างนั้นก็แสดงว่า นกขุนทองเอ๋ย นกแก้วเอ๋ย นกเขาชวาเอ๋ย นกแสงตะวันเอ๋ย ที่ลุงกำนันเลี้ยงไว้กรงใหญ่ที่บ้านของแก มันก็คงไม่มีความสุขนะซี ลุงกำนันแกจะรู้หรือเปล่านั้นว่าแกนะจำกัดความเป็นอิสระเสรีของนกเหล่านั้น และนกของแกก็มีความสุขเลย"</p> <p>"จริงซี ถ้าจั้นพวกเราช่วยกันไปบอกลุงกำนัน ให้ปล่อยนกของแกเสียเถอะ" บาวเสียดบอก</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นความเห็นอกเห็นใจ</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจเห็นใจ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ ๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์ ๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ ๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิกย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ ๖. ความรู้สึกเป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข ๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้สังคมมีความสุข 	<p>(หน้า ๘๐) "ผลปรากฏว่า หมายเลขสามได้คะแนนมากที่สุด อันเป็นความคิดของหนูนริน แสดงว่า เสียงส่วนใหญ่เห็นว่าควรเอาหนังกวางไปเผาเสีย" ส่วนนักเรียนที่แสดงความเห็นเลือกหมายเลขหนึ่ง และสอง ต้องเห็นด้วยตามข้อเสนอนี้ เพราะเสียงส่วนใหญ่บอกให้เผาตามมติของหมายเลขสาม</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การอยู่ร่วมกันในสังคมประชาธิปไตย ควรยอมรับและปฏิบัติตามความคิดเห็นอันเป็นเสียงของคนส่วนใหญ่

เรื่อง คู่มือเลี้ยงปลาตู้

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒	<p>ความเมตตา กรุณา (เมตตา คือ ความรู้สึกรักและ สงสาร ประารถนาให้ผู้อื่นพ้น ทุกข์ กรุณา คือ การกระทำให้ ความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้อื่นพ้น ทุกข์และเป็นสุข ช่วยเหลือ เท่าที่จะทำได้)</p>	<p>๑. ความเมตตา กรุณา ก่อให้เกิดสันติสุข และเป็นเครื่องค้ำจุนโลก ๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม *๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตน เองและผู้อื่นเดือดร้อน</p>	<p>(หน้า ๒๐) เกลือที่เติมลงไปในตัวปลาตอนทำความสะอาด ตัวนั้นจะใช้เกลือเม็ดก็ได้ แต่ตอนล้างด้วยน้ำจืดแล้ว เช็ดให้ แห้ง ต้องตรวจดูให้ดีว่ายังมีเกลือหรือไม่ เพราะเกลือมาก เกินไปจะทำอันตรายต่อปลาได้ การที่เราเติมเกลือลงไป ล้างในตัวเพราะจะฆ่าเชื้อราและเชื้อโรคบางชนิดได้ จึงเท่า กับ เป็นการป้องกันมิให้เกิดโรคกับปลาชั้นหนึ่งก่อน</p>	<p>๑. การช่วยเหลือต่อผู้ที่ ไม่สามารถจะช่วยเหลือ ตนเองได้ เป็นสิ่งที่ควรทำ</p>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง หน้าที่คุณธรรมในหลักสูตร

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๔	<p>ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และ เสียสละ</p> <p>(ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็น การกระทำที่แสดงถึงไมตรีจิต เพื่อให้ผู้อื่นได้รับความสะดวก ความพอใจ เห็นใจ ช่วยเหลือ แบ่งปัน</p> <p>ความเสียสละ เป็นการ ยอม เสียสิทธิ์และยอมลำบาก เพื่อประโยชน์ของผู้อื่น)</p>	<p>*๑. ความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งควรกระทำ</p> <p>๒. ผู้ที่รู้จักให้ รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ</p> <p>*๓. ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า</p> <p>*๔. การให้ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ</p>	<p>(หน้า ๒๐-๒๑) บ้าแจ่มเป็นคนอารีอารอบ คนแทบทุกคน สัมลูกลูกไม้ มะม่วง มะไฟริมรั้วที่สูงงอม แกกับลุงเพียรจะ สอยลงมาแบ่งให้คนที่เดินผ่านบ้านของแกกินบ้าง โดยเฉพาะ เด็ก ๆ ที่มานั่งเล่นนั่งคุยกับลุงเพียร ฟังแกเล่านิทานบ้างใน บางครั้ง เมื่อเป็นอย่างนี้แล้วเด็ก ๆ ทุกคน จึงรักใคร่ทั้ง สองคนนัก ยามที่แกจะออกปากไหว้วานให้ทำอะไรเด็ก ๆ มัก เสนอตัวทำกันทุกคน</p>	

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ (ความสามัคคี เป็นการแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ด้วยความใจกว้าง มีเหตุผล ทำให้เกิดมีไมตรีและเกิดบรรยากาศของความเป็นประชาธิปไตย)</p>	<p>*๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจเห็นใจ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ ๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์ ๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ ๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ ๖. ความรู้สึก เป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข *๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้สังคมมีความสงบสุข</p>	<p>(หน้า ๑๐๑) ทุกคนในหมู่บ้านอยู่กันอย่างมีความสุข ต่างพึ่งพาอาศัยกันช่วยเหลือกัน ไม่ว่าจะเป็นการเก็บพืชผล งานประจำปี ทำบุญ บวชนาค เป็นต้น ใคร ๆ ก็อยากให้หมู่บ้านมีแต่ความสงบสุข</p>	

เรื่อง กระต๋อมน้อยกลางทุ่ง

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒	<p>ความเมตตา กรุณา (เมตตา คือ ความรู้สึกรัก และสงสาร บรรณาณาให้ผู้ อื่นพ้นทุกข์</p> <p>กรุณา คือ การกระทำให้ ความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้อื่นพ้น ทุกข์และเป็นสุข ช่วยเหลือ เท่าที่จะทำได้)</p>	<p>*๑. ความเมตตา กรุณา ก่อให้เกิดสันติสุข และเป็นเครื่องค้ำจุนโลก</p> <p>*๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม</p> <p>๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเอง และผู้อื่นเดือดร้อน</p>	<p>(หน้า ๕) "โอ๊ย-เจ้าเกต้องเหน้อยอีกแล้วละ ผมสงสาร มันจังเลย ทำไมเราไม่ซื้อรถไถนาเสียทีละฮะ"</p> <p>"เรายังไม่มีเงินนะซี ถ้าพ่อกับแม่มีเงินแล้วละก็ พ่อ ไม่ให้เจ้าเกมันต้องไถนาคราดนาทุกวันหรอก พ่อรู้ว่ามัน เหน้อยสงสารมันเหมือนกัน"</p>	<p>๑. ผู้ที่มีจิตใจสงสารและ เมตตาสัตว์ เป็นคนมีคุณ ธรรม</p>

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๖	<p>ความกตัญญูตเวที (คือ ความรู้สึกในอุปการะ คุณหรือความดีที่ผู้อื่นหรือสิ่ง อื่นมีต่อเราอันแสดงออกมา จากความนึกคิดของแต่ละคน และการแสดงออก หรือการ ตอบแทนบุญคุณต่อความดีที่ผู้ อื่นทำนั้น โดยการแสดงออก ทั้งการกระทำและคำพูด</p>	<p>*๑. ความกตัญญูตเวที เป็นลักษณะของ คนดี</p> <p>*๒. ความกตัญญูตเวที เป็นสิ่งที่ควร ส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่าง สม่ำเสมอ</p> <p>๓. คนอกตัญญู เป็นที่รังเกียจของสังคม คนกตัญญู ย่อมได้รับการสรรเสริญ ยกย่อง</p>	<p>(หน้า ๑๖) "อ้อ - แกคงจะเหนื่อยมากนะ เองก็แกเฟื่อง จะทำรังเสร็จนี่นา ฉันอยากจะมีโยอย่างแกมั่งจัง ถ้าฉันมี โยอย่างแกนะ ฉันจะดึงโยเหนียว ๆ ออกไปขายให้คน เย็บผ้า แล้วเอาเงินมาให้พ่อกับแม่ อ้ออ้อ.. คงจะได้เงิน เยอะเยอะทีเดียวนะ แล้วใคร ๆ ก็ต้องชมว่า ฉันยอด-ยอด เหมือนแก เจ้าแมงมุมลาย ! "</p>	<p>๑. บุคคลที่รักพ่อรักแม่ อยากเห็นท่านมีความ สุข เป็นคนกตัญญูตเวที</p>

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๑	<p>ความเป็นผู้มีเหตุผล (ความเป็นผู้มีเหตุผล ทำให้ บุคคลคิดและกระทำอย่างมี หลักการ ไม่เชื่ออะไรง่ายๆ ทั้งไม่ดื้อรั้นพาลเกร ความ มีเหตุผลช่วยให้สามารถแก้ ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ฉลาด ความเป็นคนมีเหตุผล เกิดจากการหัดคิด พิจารณา สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รู้จัก ศึกษาค้นคว้าหาหลักเกณฑ์ ต่าง ๆ)</p>	<p>*๑. ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ ถูกต้อง และยุติธรรม</p>	<p>(หน้า ๑๗-๑๘) "แฉะแก - เจ้าแมงมุม ช่างดูร้าย เสียจริง ๆ" แฉะแกพำเบา ๆ แต่ก็นึกอะไรขึ้นมาได้จึง พูดว่า "เออ - ฉันโทษว่าแกช่างเดี๋ยวก็ไม่ถูกนะ เพราะ เจ้าตั๊กแตนมาบุกจู่รังแกก่อนนี่นา ก็สมควรแล้วที่แกจะลง โทษมัน ด้วยการกินมันเป็นอาหารเสีย แต่...เอ - ฉันก็ ไม่ควรจะจามให้เจ้าตั๊กแตนมันตกใจเลย ไม่จามมันก็คงจะ ไม่กระเด็นไปติดรังของแก เข้าหรอก"</p>	

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๒	<p>ความมีน้ำใจเป็นธรรมไม่ ลำเอียง</p> <p>(การปฏิบัติงานด้วยความ เที่ยงธรรมสอดคล้องกับความ จริงและเหตุผล ไม่ลำเอียง เพราะความรักใคร่กัน ไม่ ชอบกัน หรือเพราะความกลัว ก่อให้เกิดความยุติธรรมใน สังคม ช่วยรักษากฎ เกณฑ์ ต่าง ๆ เพื่อความถูกต้องสงบ สุขของสังคม ขจัดความเห็น แก่ตัวและเอาเปรียบ ถือ อภิสิทธิ์)</p>	<p>๑. ความลำเอียงทำให้ขาดความ ยุติธรรม</p> <p>๒. การตัดสินใจเพื่อความยุติธรรมต้องมี เหตุผลและหลักฐาน</p> <p>๓. ระเบียบ วินัย กฎ เกณฑ์ ข้อห้าม ตลอดจนกฎหมายมีไว้เพื่อป้องกัน คุ้มครองให้ทุกคนในสังคมปลอดภัย จากอันตรายและการก่อกวน</p> <p>๔. การลงโทษที่มุ่งให้เกิดความสำนึก ผิด เป็นเครื่องมือในการรักษา ความยุติธรรม</p>	<p>(หน้า ๑๗ - ๑๘) "แฉะแก - เจ้าแมงมุม ข้างตุร่าย เสียจริง ๆ" แฉะแกพึมพำเบา ๆ แต่ก็นึกอะไรขึ้นมาได้จึงพูด ว่า</p> <p>"เออ - ฉันโทษว่าแกข้างเดียวก็ไม่ถูกนะ เพราะ เจ้าตุ๊กแตนมาบุกรุกรังแกก่อนนี่นา ก็สมควรแล้วที่แกจะลง โทษมัน ด้วยการกินมันเป็นอาหารเสีย แต่...เอ - ฉันก็ ไม่ควรจะจามให้เจ้าตุ๊กแตนมันตกใจเลย ไม่งั้นมันก็คงจะ ไม่กระเด็นไปติดรังของแกเข้าหรอก"</p>	

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒	<p>ความเมตตา กรุณา (เมตตา คือ ความรู้สึกรัก และสงสาร ประารถนาให้ ผู้อื่นพ้นทุกข์ กรุณา คือ การกระทำให้ ความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้อื่น พ้นทุกข์และเป็นสุข ช่วย เหลือเท่าที่จะทำได้)</p>	<p>*๑. ความเมตตา กรุณา ก่อให้เกิดสันติ สุขและเป็นเครื่องค้ำจุนโลก *๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม *๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตน เองและผู้อื่นเสียดอก</p>	<p>(หน้า ๑๔) "พ่ออะ มันถูกยิง ผมเก็บมันมา" "มันตายหรือยัง" พ่อชะโงกเข้ามาดู "ยังอะ มันยังไม่ตาย แต่ขาของมันขาดข้างหนึ่ง" แดนเล่าอย่างตื่นเต้น "พ่อต้องช่วยมันนะอะ" "เอ - จะให้พ่อช่วยมันยังงัยละ" พ่อพูดแล้วเอื้อม มือมาจับนกตัวนั้น "ไหนลองเอามาให้พ่อดูซิ...อิม...ขา มันขาดข้างหนึ่ง เลือดยังไหลไม่หยุดนี้ ไม่ได้ ๆ เดี่ยวลอง เอายาใส่ดูซิ เพื่อจะหายก็ได้ ถ้าไม่หายก็ตาย"</p>	<p>๑. การช่วยเหลือผู้ที่ได้รับ บาดเจ็บ เป็นการช่วย เหลือในทางที่ถูกต้อง</p>

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒	<p>ความเมตตา กรุณา (เมตตา คือ ความรู้สึกรัก และสงสาร ประารถนาให้ผู้อื่น พ้นทุกข์</p> <p>กรุณา คือ การกระทำให้ ความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้อื่น พ้นทุกข์และเป็นสุข ช่วยเหลือ เท่าที่จะทำได้)</p>	<p>๑. ความเมตตา กรุณา ก่อให้เกิดสันติสุข และเป็นเครื่องค้ำจุนโลก</p> <p>*๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม</p> <p>*๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเอง และผู้อื่นเดือดร้อน</p>	<p>(หน้า ๒๔) "เอ๊ะ ! จะช่วยเอาแหออกให้ไม่ชอบหรือไ นะ" พ่อพูดด้วยความโมโห "เดี๋ยวก็ตีให้ตายเสียนี้" "อย่า - อย่าตีมันนะฮะพ่อ สงสารมัน" "ไม่ตีหรอกลูก พ่อจะเอาแหออกให้มันเท่านั้นละ แต่ มันโง่จริง ๆ ดูซิ ... ดิ้นอยู่ได้"</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑	การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลและสัตว์ (หมายถึง การไม่ทำร้ายให้บาดเจ็บหรือพิการ การกักขังทรมานให้ผู้อื่นได้รับความลำบาก ตลอดจนถึงต้องเสียชีวิต รวมทั้งการแสวงหาความสุข สนุกสนาน จากความทุกข์ของผู้อื่น ไม่ว่าจะคนหรือสัตว์)	<ul style="list-style-type: none"> *๑. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุขไม่ อยากได้รับความทุกข์ ๒. หากปรารถนาความสุขอย่าสร้าง ความทุกข์ให้ผู้อื่น ๓. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว *๔. การเบียดเบียนกัน การจองเวร คิดแก้แค้นต่อกัน เป็นบาป 	<p>(หน้า ๓๑) "ทำไมพ่อไม่ตีงูใหญ่ล่ะฮะ" แคนถามอย่างสงสัย</p> <p>"ตีมันทำไม มันไม่ได้ทำอะไรเรานี่ มันมีประโยชน์ต่อเราเหมือนกันนะ"</p> <p>"ประโยชน์อะไรฮะ"</p> <p>"อ้าว...มันก็ช่วยเราทำลายหนูนะซี ที่มันขึ้นมากระตอมของเรา ก็เพราะมันขึ้นมาหากินหนู มันไม่ได้ขึ้นมากัดเราหรอก"</p>	๑. อย่าเบียดเบียนสัตว์ซึ่งทำประโยชน์ให้แก่เรา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๑	<p>ความเป็นผู้มีเหตุผล (ความเป็นผู้มีเหตุผล ทำให้ บุคคลคิดและกระทำอย่างมี หลักการ ไม่เชื่ออะไรง่าย ๆ ทั้งไม่ดื้อรั้นพาลเกร ความ มีเหตุผลช่วยให้สามารถแก้ ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ฉลาด ความเป็นคนมีเหตุผล เกิดจากการหัดคิด พิจารณา สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รู้จัก ศึกษาค้นคว้าหาหลักเกณฑ์ ต่าง ๆ</p>	<p>*๑. ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ ถูกต้องและยุติธรรม</p>	<p>(หน้า ๔๒) "คิดซิอะ ก็ขนาดเรารักมันออก มันยังใจดำหนี เราไปเลย แตนเรียกเท่าไร มันก็ไม่กลับมา" "ความรักมันต้องมีขอบเขตซีลูก เจ้านกกระยางนี่ มันก็รักเราเหมือนกัน แต่มันก็รักคู่ของมันด้วย ที่มันต้องไป จากเรา บางทีมันก็อาจจะต้องการกลับไปบ้านเก่า รังเก่า ของมัน ที่ต้องจากมาเสียนาน ก็เหมือนกับลูกนั่นแหละ พอไป ไกล ๆ ก็ยังคิดถึงบ้าน - ไข่หรือเปลา ?" "ไข่อะ...พ่อจันเจ้านกกระยางมันคงจะคิดถึงบ้าน มันนะ" "ไข่แล้วลูกปล่อยมันไปเถอะอย่าไปคิดถึงมันเลย ป่านนี้มันอาจจะไปสบายอยู่ที่บ้านของมันแล้วก็ได้" พ่อบอก แตน แล้วพูดต่อไปว่า</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๖	การรู้จักความพอดี (การรู้จักความพอดี หมายถึง ยินดีในสิ่งที่ตน เป็นเจ้าของ เท่าที่สิทธิ์และความสามารถ ของตนจะอำนวยให้ ตาม ความจำเป็นของชีวิต ไม่โลภ อยากได้ของผู้อื่น หรืออยาก ได้เพิ่มมากขึ้น	*๑. ความต้องการที่พอดีและพอเหมาะ กับสภาพความเป็นอยู่ของตนช่วยให้มี ความสุข	(หน้า ๔๒ - ๔๓) "ความสุขนั้นอยู่ที่ใจ ถ้าใจของเราเป็นสุข ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนเราก็มีความสุข เราจงพอใจในความเป็นอยู่ ของเรา คนที่ไม่รู้จักพอนั้น เป็นคนที่มีแต่ความทุกข์กวนใจอยู่ เสมอ กระทั่งมโนของเรามาแม้จะคับแคบ ไม่สวยเหมือนตึก ใหญ่ ๆ ในเมืองแต่มันก็เป็นของเราละลูกนะ"	๑. จงพอใจในสิ่งที่ตนมี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๔	<p>ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และ เสียสละ</p> <p>(ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็น การกระทำที่แสดงถึงไมตรีจิต เพื่อให้ผู้อื่นได้รับความสะดวก ความพอใจ เห็นใจ ช่วย เหลือ แบ่งปัน</p> <p>ความเสียสละ เป็น การยอมเสียสิทธิ์และยอม ลำบากเพื่อประโยชน์ของ ผู้อื่น)</p>	<p>๑. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งควรกระทำ</p> <p>๒. ผู้ที่รู้จักให้ รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ</p> <p>*๓. ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า</p> <p>*๔. การให้ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้ และผู้รับ</p>	<p>(หน้า ๖๗) "แดน นีเอาซี ฉันเอามาฝากแก ฉันไปเอา มาจากภูเขา"</p> <p>เงาะย่นฝรั่งพวงใหญ่ให้แดน ด้วยท่าทางเต็มอก เต็มใจ แดนรีบรับไว้ทันที</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๔	<p>ความไม่เห็นแก่ตัว (เป็นการกระทำที่ไม่ถือ ประโยชน์ของตนแต่ฝ่าย เดียว แต่คำนึงถึงผล ประโยชน์ร่วมกันเพื่อผดุงไว้ ซึ่งความเป็นธรรม ความ เสมอภาคและความสมดุล ทางธรรมชาติ สมบัติ สาธารณะ ไม่เอาเปรียบผู้อื่น เพื่อความสบาย)</p>	<p>๑. การถือประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง การกระทำที่คำนึงถึงหมู่คณะมาก กว่าตนเอง</p> <p>๒. คนเห็นแก่ตัว เป็นคนเอาเปรียบ เพื่อนฝูงจึงเป็นที่รังเกียจของสังคม</p> <p>๓. คนเห็นแก่ตัว เป็นคนไม่น่าคบค้า สมาคม</p> <p>๔. ผู้ที่ใช้อำนาจหน้าที่ในการหาผล ประโยชน์ส่วนตัวเป็นคนเห็นแก่ตัว</p> <p>*๕. สังคมยกย่องบุคคลที่รู้จัก เสียสละ ผลประโยชน์และความสุขส่วนตัว ให้แก่ส่วนรวม</p>	<p>(หน้า ๗๖) "พ่อเอาไม่ได้ทรอกลูก สงสารเงาะกับยาย ลูกไม่เห็นหรือว่าเงาะกับยายนั้นจนแค่ไหน แยกว่าเรา หลายเท่าหนัก โดยเฉพาะเจ้าเงาะ พ่อแม่มันก็ไม่มี กินอด กินอยาก และที่บ้านของเราที่ยังพอมือของกินอยู่ จะเอามา ทำไมกัน"</p>	<p>๑. ความมีน้ำใจต่อคนที่ ยากจน เป็นสิ่งที่พึง กระทำ</p> <p>๒. คนไม่เห็นแก่ตัว เป็น บุคคลที่ควรได้รับการ ยกย่องสรรเสริญ</p>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกันได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ</p> <p>(ความสามัคคี เป็นการแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจเพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความใจกว้าง มีเหตุผล ทำให้เกิดมีมิตรและเกิดบรรยากาศของความเป็นประชาธิปไตย)</p>	<p>*๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเข้าใจเห็นใจ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน</p> <p>๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ</p> <p>๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์</p> <p>๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ</p> <p>๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ</p> <p>๖. ความรู้สึกเป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข</p> <p>๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้สังคมมีความสงบสุข</p>	<p>(หน้า ๗๖) "ฮือ - ข้าเจ้าด้วยเราต้องช่วยเหลือกัน" แดนพังพอนุดแล้วก็ยิ้มอย่างมีความสุข สุขที่ได้ช่วยเหลือผู้อื่นโดยไม่ได้หวังสิ่งใด เป็นของตอบแทน</p>	<p>๑. การช่วยเหลือที่ติดต่อไม่หวังสิ่งตอบแทน</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๖	ความกตัญญูต เวที (คือ ความรู้สึกในอุปการะ คุณหรือความดีที่ผู้อื่นหรือสิ่ง อื่นมีต่อ เราอันแสดงออกมา จากความนึกคิดของแต่ละคน และการแสดงออก หรือการ ตอบแทนบุญคุณต่อความดีที่ผู้อื่น ทำนั้น โดยการแสดงออกทั้ง การกระทำและคำพูด)	<p>*๑. ความกตัญญูต เวที เป็นลักษณะของ คนดี</p> <p>*๒. ความกตัญญูต เวที เป็นสิ่งที่ควรส่งเสริม ในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่าง สม่ำเสมอ</p> <p>*๓. คนอกตัญญู เป็นที่รังเกียจของสังคม ความกตัญญู ย่อมได้รับการสรรเสริญ ยกย่อง</p>	<p>(หน้า ๘๑) แดนเอนหลังฟังคันทนา สายลมพัดมาซู่ ๆ กิ่งไม้ สะบัดไหวตามสายลม แดนรู้สึกหิวน้ำ พลังก็จุกคิดอะไรขึ้นมา ได้ว่า เขาช่วยแม่ปลูกเพียงหน่วยเดียว ยังรู้สึกเหน็ดเหนื่อย และหิวน้ำถึงเพียงนี้ แล้วพอกับแม่ละ ทำงานหนักกว่าเขา หลายเท่า จะเหน็ดเหนื่อยและหิวน้ำมากสัก เพียงไหนหนอ... แดนรีบลุกขึ้น วิ่งไปกระท่อมทันที ดึงน้ำฝนอันเย็นชื่น ใส่ขันใบใหญ่ แล้วถือประคองเดินออกมา "พ่อ - แม่กินน้ำก่อนเถอะ" แดนร้องบอก พ่อบัก เสียมลงดิน เงยหน้าขึ้นหน้าพ่อในขณะที่ดูดำมืด ไปเลย เห็นแต่พื้นขาว ๆ เวลาพูดและเวลายิ้ม "ขอบใจลูก แหม - พ่อกำลังคอแห้งอยู่พอดี ว่าจะ เข้าไปกินตั้งนานแล้ว แต่กลัวว่าจะเสียเวลา"</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒	<p>ความเมตตา กรุณา (เมตตา คือ ความรู้สึกรัก และสงสาร ประารถนาให้ผู้ อื่นพ้นทุกข์ กรุณา คือ การกระทำให้ ความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้อื่น พ้นทุกข์และเป็นสุข ช่วยเหลือ เท่าที่จะทำได้)</p>	<p>*๑. ความเมตตา กรุณา ก่อให้เกิดสันติสุข และเป็นเครื่องค้ำจุนโลก *๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม *๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเอง และผู้อื่นเดือดร้อน</p>	<p>(หน้า ๘๓) แตนสงสารมันเขาจึงเอาหญ้าทิ้งลงไปในขันน้ำ พวกมดดำพากันมาเกาะและไต่ขึ้นมาสู่ปากขันได้อย่าง ปลอดภัย "เกือบตายไปแก - เจ้ามดดำ" แตนล้อมันในขณะที่ มันกำลังขยับปากไปมาเอาขาหน้าจูดตัว เพื่อให้หน้าแห้ง "แกคงหิวน้ำมากซินะ" แตนวิ่งไปเก็บใบสาบเสื่อมา ๓-๔ ใบเทน้ำเป็นหยด ๆ ลงบนใบสาบเสื่อ แล้ววางไว้บน พื้นดินให้พวกมดดำได้กินน้ำอย่างสบาย ส่วนแตนก็คอยหยอด น้ำเติมอยู่เรื่อย ๆ</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๘	<p>ความเป็นผู้มีวัฒนธรรมและปฏิบัติตามประเพณีนิยม (มารยาทเป็นการแสดงออกทางกาย วาจา ในด้านการแสดงความเคารพ การพูด การกินอยู่หลับนอน กิริยาท่าทางและการปฏิบัติตนในโอกาสต่าง ๆ ที่ยอมรับตกลงกันว่า สวยงามถูกต้องเหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะและแสดงออก หรือร่วมกิจกรรมพิเศษในโอกาสต่าง ๆ)</p>	<p>*๑. วัฒนธรรม ประเพณี เป็นเครื่องกำหนดสิ่งที่ควรกระทำ และพึงละเว้นของบุคคลในชุมชนนั้น ๆ</p> <p>*๒. วัฒนธรรม ประเพณี ย่อมเกิดขึ้นใหม่หรือเปลี่ยนแปลงได้โดยการยอมรับของสังคม</p> <p>*๓. ผู้มีวัฒนธรรมจะเข้ากับสังคมได้ทุกสังคม</p>	<p>(หน้า ๘๖) พ่อบอกแดนแล้วก็มีลงกราบพระจุดงศ์ขรา อย่างนอบน้อมแม่ยกกาน้ำชาเข้าประเคน พระจุดงศ์หยิบผ้ามารองรับประเคนจากแม่ ใบหน้าของท่านเรียบร้อยแต่ในดวงตานั้น แดนมองเห็นแววแห่งความเมตตาปราณีอยู่เต็มเปี่ยม</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๔	<p>ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (การรักชาติ หมายถึง การปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายและสำนึกอันดีงามที่จะช่วยส่งเสริมความเจริญของประเทศ</p> <p>ศรัทธาต่อศาสนา คือ ปฏิบัติตามคำสอนด้วยความเลื่อมใส ไม่ลบล้างละเลยต่อการเป็นศาสนิกชนที่ดี</p> <p>ความภักดีต่อพระมหากษัตริย์ คือการเกิดพระเกียรติถวายอารักขาและพร้อมใจกันปฏิบัติตามพระราชประสงค์ อันมุ่งความเจริญและความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง</p>	<p>๑. ทุกคนมีหน้าที่ต้องรักษาไว้ซึ่งเอกราช อธิปไตย และความมั่นคงของชาติ</p> <p>*๒. ศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจที่ทำให้คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข</p> <p>๓. พระมหากษัตริย์ ทรงเป็นมิ่งขวัญ และเป็น ที่รวมกำลังของคนทั้งชาติ</p>	<p>(หน้า ๘๖) พ่อบอกแดนแล้วก้มลงกราบพระตุตงค์ชราอย่าง นอบน้อมแม่ยกกาน้ำชา เข้าประเคน พระตุตงค์หยิบผ้ามารองรับประเคนจากแม่ ใบหน้าของท่านเรียบเฉย แต่ในดวงตานั้น แดนมอง เห็นแววแห่งความ เมตตาปราณีอยู่เต็ม เปี่ยม</p>	

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒	<p>ความเมตตา กรุณา (ความเมตตา คือ ความรู้สึก รักและสงสาร ประารถนาให้ ผู้อื่นพ้นทุกข์ กรุณา คือ การกระทำให้ ความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้อื่น พ้นทุกข์และเป็นสุข ช่วย เหลือเท่าที่จะทำได้)</p>	<p>*๑. ความเมตตา กรุณา ก่อให้เกิด สันติสุขและเป็นเครื่องค้ำจุนโลก</p> <p>*๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม</p> <p>*๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตน เอง และผู้อื่นเดือดร้อน</p>	<p>(หน้า ๔๓) "จะเอากระแบ่งไปไหนหรือ" แม่ถามมาจาก บนกระท่อม</p> <p>"เอาไปใส่ปลาหะแม่ เอามาปล่อยในสระของเรา"</p> <p>"ปลาที่ไหนลูก"</p> <p>"ที่กลางทุ่งฮะ น้ำแห้งปลาจะตายอยู่แล้ว" บอกแม่ ด้วยเสียงที่เหนื่อยหอบ</p> <p>"ถ้าฉันก็เอาน้ำใส่กระแบ่งสักหน่อยซี เวลาจับปลา ใส่มันจะได้ไม่ตาย"</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรมในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๘	<p>ความเป็นผู้มีวัฒนธรรมและปฏิบัติตามประเพณีนิยม (มารยาทเป็นการแสดงออกทางกาย วาจา ในด้านการแสดงความเคารพ การพูด การกินอยู่หลับนอน กิริยาท่าทางและการปฏิบัติตนในโอกาสต่าง ๆ ที่ยอมรับตกลงกันว่า สวยงามถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะและแสดงออก หรือร่วมกิจกรรมพิเศษในโอกาสต่าง ๆ)</p>	<p>*๑. วัฒนธรรม ประเพณี เป็นเครื่องกำหนดสิ่งที่ควรกระทำ และพึงละเว้นของบุคคลในชุมชนนั้น ๆ</p> <p>*๒. วัฒนธรรม ประเพณี ย่อมเกิดขึ้นใหม่หรือเปลี่ยนแปลงได้โดยการยอมรับของสังคม</p> <p>*๓. ผู้มีวัฒนธรรมจะ เข้ากับสังคมได้ทุกสังคม</p>	<p>(หน้า ๑๐๘) "ลอยกระทงทำไมอะ-พ่อ" แคนถามอย่างสงสัย พ่อจึงอธิบายว่า</p> <p>"ที่เราลอยกระทงก็เพราะว่าเราสำนึกในพระคุณของพระแม่คงคาที่ให้เราได้ใช้ดื่มกินน้ำและเราก็ขอขมาต่อแม่คงคาด้วยที่เรามีส่วนทำให้น้ำนั้นสกปรก" พ่อหยุดนิดหนึ่งแล้ว เล่าต่อไปว่า</p> <p>"อีกอย่างหนึ่ง เราลอยกระทงกันก็เพื่อบูชารอยพระพุทธรูปทั้ง ๕ การลอยกระทง เป็นประเพณีอันดีงามของคนไทยเรา มาแต่ครั้งโบราณ มาเถอะลูกเรามาลอยกระทงกัน ตั้งจิตตั้งใจให้ดี นึกถึงแต่สิ่งที่ดีก่อนที่จะลอยกระทงลงน้ำ"</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๖	การรู้จักความพอดี (การรู้จักความพอดี หมายถึง ยินดีในสิ่งที่ตนเป็นเจ้าของ เท่าที่สิทธิและความสามารถ ของตนจะอำนวยให้ ความ จำเป็นของชีวิต ไม่โลภอยาก ได้ของผู้อื่น หรืออยากได้เพิ่ม มากขึ้น)	*๑. ความต้องการที่พอดี และพอเหมาะ กับสภาพความเป็นอยู่ของตนช่วยให้ มีความสุข	(หน้า ๑๑๔) ทุกคนรู้สึกพอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ เมื่อพอใจ แล้วก็มีความสุข สุขที่ได้อยู่ภายในกระท่อมน้อยกลางทุ่ง กระท่อมสวรรค์ที่มีสายลมพัดหวิว ๆ มีเสียงเจ้าเกสระเบิดเขา ดังกุกกัก ๆ มีเสียงเจ้าตุ่นเห่าฮัง ๆ มีเสียงนกร้องเพลง ซบกล่อมเจื้อยแจ้วมาจากสมพุ่มพุ่มไม้ที่ออกดอกพราวพราวอยู่ รอบ ๆ กระท่อมน้อย	๑. จงพอใจในสิ่งที่ตน มีอยู่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง เด็กชายชาวเล

ที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
	<p>การไม่โลภและไม่ขโมย (การไม่โลภ คือ การไม่ อยากได้จนไม่รู้จักพอ ความ ไม่รู้จักพอทำให้เกิดความ ทุกข์ การไม่ขโมย คือ ไม่ แอบหยิบฉวยเอาสิ่งของที่ เจ้าของไม่ให้นำมาเป็นของตน รวมถึง การไม่กระชอก</p>	<p>*๑. ทุกคนมีสิทธิในของของตน และ ม ยอมหวงแหนในสิ่งที่ตนมีอยู่ ๒. เมื่อมีสิทธิควรทำหน้าที่ตามสิทธิที่ ตนมีอยู่</p>	<p>(หน้า ๓๕) "ครึ่งหนึ่งของแก เอ้า เจ็ดสิบสาม บาทห้าสิบ" รอฮีมควัก เงินออกแบ่ง พร้อมกับยื่นให้เพื่อน ที่นั่งนั่งอยู่บนแคร่ไต้ต้นมะขามใหญ่ "เอ๊ย มากไป เอ็งควรถู่มากกว่าข้า ข้า เอาสักห้าสิบบก็เยอะแล้ว ของเอ็งทั้งนั้นทั้งเหยื่อ ทั้งชิง โกง ทั้งเรือ"</p>	

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๗	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกันได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ</p> <p>การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ (ความสามัคคี เป็นการแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพโดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความใจกว้างมีเหตุผล ทำให้เกิดมีไมตรีและเกิดบรรยากาศของความ เป็นประชาธิปไตย)</p>	<p>*๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเข้าใจเห็นใจและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน</p> <p>*๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ</p> <p>๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์</p> <p>๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ</p> <p>๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ</p> <p>*๖. ความรู้สึกเป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข</p> <p>๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้สังคมมีความสงบสุข</p>	<p>(หน้า ๓๕) หมายทำเสียงเหมือนตกใจ ในส่วนแบ่งที่รอฮิมมอบให้ และไม่ยอมยื่นมือไปรับเงิน</p> <p>"เอาไปเถอะ ก็ข้าบอกก่อนแล้วว่าจะแบ่งเท่ากัน แแรงก็ออกเท่ากัน เรื่องเหยื่อ เรื่องอะไรนั้นไม่ได้</p> <p>ข้อนี้หว่า ช่วยกันทำทั้งนั้น ชิงโกยกก็ช่วยกันทำ..."</p> <p>รอฮิมพยายามยัด เยียดเงินให้พร้อมกับพยายามอธิบายเพื่อให้เพื่อนเข้าใจ</p> <p>"ไม่ได้หรอก ข้าเอาทำลิบก็มากแล้ว" หมายยืนกราน</p> <p>"จัน ถ้าไม่เอาเที่ยวหน้าข้าจะไม่ชวนไปอีก แล้วเอ็งก็ไม่ต้องมาช่วยข้าด้วยอะไรวะ แค่นี้ก็ต้องทำให้ยุ่ง สองสามวันก็จะไปค้าย่อยอีก ข้าก็ต้องไปเรือปีะ เอ็งมันก็เหมือนกันนั่นแหละ คิดอะไรให้มากแล้วพุงนี้น้ำขึ้น เอ็งรับมาเลยนะ"</p>	<p>๑. ความเป็นมิตรที่ดีต่อกันย่อมสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันด้วย</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๔	<p>ความ เอื้อ เพื่อ พ่อแม่และ เสียสละ</p> <p>ความ เอื้อ เพื่อ พ่อแม่ เป็น การกระทำที่แสดงถึง ไม่ตรีจิต เพื่อให้ผู้อื่นได้รับ ความสะดวก ความพอใจ เห็นใจ ช่วยเหลือแบ่งปัน ความเสียสละ เป็นการ ยอมเสียสิทธิ์และยอม ลำบากเพื่อประโยชน์ของ ผู้อื่น)</p>	<p>๑. ความ เอื้อ เพื่อ พ่อแม่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งควรกระทำ</p> <p>๒. ผู้ที่รู้จักให้ รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ</p> <p>*๓. ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า</p> <p>๔. การให้ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้ และผู้รับ</p>	<p>(หน้า ๗๔) รอฮีมไม่ชอบงานทำ <u>เคย</u>สักเท่าไร เขา รู้สึกว่า เป็นงานของผู้หญิงมากกว่า ความคิด เช่นนี้คง เกิดจากการที่เขาได้รู้เห็นมาแต่ เล็กแต่น้อยกระมัง ตั้ง แต่เด็กๆ แล้วเขาไม่เคยเห็นผู้ชายคนไหนในหมู่บ้านที่ จะทำเคย มีก็แต่ผู้หญิงกับเด็ก</p> <p>แต่เมื่อเห็นหน้าแม่ที่ เหงื่อไหลย้อยไหลโชยหน้า เขาก็ต้องช่วย ถ้าเขาไม่ช่วยจะมีใครเล่าที่เป็นแรง ผลม เจ้าน้องชายก็ไปโรงเรียน น้องหญิงตัว เล็กก็ตัว ย้งน้อย เสียหนัก รอฮีมคิดว่าคงไม่เสียหายอะไรนักหรอก กับการที่จะได้ช่วยแม่ทำงาน แม้จะเป็นงานที่ตนเองไม่ ค่อยเต็มใจจะทำนั้นก็ตาม</p>	

ศูนย์วิทยการพยาบาล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
	<p>ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และ เสียสละ</p> <p>(ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เป็น การกระทำที่แสดงถึงไมตรี จิต เพื่อให้ผู้อื่นได้รับความ สะดวก ความพอใจ เห็น ใจ ช่วยเหลือ แบ่งปัน ความเสียสละ เป็นการ ยอมเสียสิทธิ์และยอมลำบาก เพื่อประโยชน์ของผู้อื่น)</p>	<p>*๑. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามกาล เทศะ เป็นสิ่งควรกระทำ</p> <p>*๒. ผู้ที่รู้จักให้ รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ</p> <p>*๓. ความมีน้ำใจเป็นสิ่งที่มีความค่า</p> <p>*๔. การให้ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้ และผู้รับ</p>	<p>(หน้า ๔๔) "ทำไมมากนักละน้ำ"</p> <p>เขากลามขึ้นด้วยน้ำเสียงเกรงใจ เมื่อเห็นว่า น้ำแบนให้ปลาเขามากมายจนเกินขนาด</p> <p>"ก็เอ็งตกได้มากกว่านี้หว่า แล้วเหียนี่ข้าก็ ได้มามากจนเกินคุ้มโฮทัย เอาไปเถอะไปฝากไอ้หมา สักตัวสองตัวก็ได้ มันมาส่งเอ็งที่ท่าตอนวันออก เรือไม่ใช่เรอะ"</p>	

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๐	<p>ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้ง ชั่งใจ รู้สึกผิดชอบชั่วดี (การมีสติ หมายถึง การรู้ ตัวระลึกได้ว่าตนเป็นใคร กำลังทำอะไร อย่างไรอัน เป็นสภาพที่ตื่นตัว ความรู้ สึกผิดชอบ หมายถึง เมื่อทำ ผิดแล้วยอมรับผิด)</p>	<p>๑. ความมีสติช่วยให้ทำงานได้ดีมี ข้อบกพร่องน้อย *๒. คนมีสติย่อมควบคุมตนเอง หลีก พ้นจากความชั่วได้ ๓. คนมีสติย่อมมีปัญญาแก้ไขปัญหา ของตนเองและผู้อื่นได้</p>	<p>(หน้า ๑๕๕) ในกระเป๋าเสื้อตัวใหม่ของเขาบรรจ เต็มอยู่ด้วยเงินค่าแรง ๒๑๐ บาท ที่เพิ่งได้รับมา รอสีม เปียงตัวทอดตาไปที่ร้านตรงหัวท่าเห็นมีคนงานบางกลุ่ม เริ่มตั้งวง เหล้ากันแล้ว วันนี้เป็นวันจ่ายค่าแรง ... พวก เขาคงจะได้ เฉงหน้าช้อย เจ้าของร้านกันทั่วหน้า จาก นั้นก็ เริ่ม เซ้นกันต่อ วันจ่ายเงิน เซ่นนี้หน้าช้อยจะขายเหล้า ได้มาก เป็นพิเศษ รอสีมก็ไม่เข้าใจเหมือนกันว่า ทำไม เพื่อน เด็กหนุ่มรุ่นพี่ในโรงงาน เหล่านั้น จึงใช้จ่ายเงินที่ ได้มาอย่างยากเย็นไปด้วยเรื่องง่ายๆ เช่น การกิน เหล้าเช่นนี้</p>	<p>๑. ผู้มีสติยอมตัดสินใจ อะไรได้ถูกต้องและมี เหตุผล</p>

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง หัวใจดวงน้อย

ที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๓	<p>ความมีระเบียบวินัย ความตรงต่อเวลาและหน้าที่</p> <p>(ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การปฏิบัติให้ถูกต้องตามแบบแผน กฎ ข้อบังคับที่กำหนดให้คนในหมู่คณะปฏิบัติ</p> <p>การตรงต่อเวลา</p> <p>หมายถึง การปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ตรงตามเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนปฏิบัติตามเวลาที่นัดหมายกับผู้อื่น</p> <p>การตรงต่อหน้าที่ คือ การทำหน้าที่ของตนให้ถูกต้อง ไม่หวั่นไหว ไม่กลัวเสียงระลอกและก้าว ก้าวหน้าที่ผู้อื่น)</p>	<p>๑. การมีระเบียบวินัยช่วยประหยัดเวลา และทำให้งานสำเร็จด้วยความเรียบร้อย</p> <p>*๒. การตรงต่อเวลาและหน้าที่เป็นลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง</p> <p>๓. การมีวินัยในตนเอง เป็นลักษณะนิสัยที่ฝึกได้</p> <p>๔. การมีระเบียบวินัยก่อให้เกิดความ เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน</p> <p>*๕. การไม่ตรงต่อเวลา หน้าที่ ขาดความมีระเบียบวินัย ทำให้เกิดผลเสียหายแก่งานและตนเอง</p>	<p>(หน้า ๒๔) "โรงเรียนของเรามีกฎมานานแล้วค่ะ เพราะเราไม่อยากตีเด็กนะซิคะ เราจึงมีวิธีทำโทษที่จะทำให้เด็กเกิดความละอาย เราทราบดีค่ะว่าไม่ใช่ความผิดของเด็ก แต่ผู้ปกครองควรหัดลูกหลานของตนให้เป็นคนตรงต่อเวลา</p>	<p>๑. การตรงต่อเวลา</p> <p>ควรฝึกให้เป็นนิสัย</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๒	ความละเอียดและความเกรง กลัวต่อการทำความชั่ว (ความละเอียดใจตนเองที่จะ กระทำชั่วในที่ลับและที่แจ้ง ละเอียดใจในสิ่งที่ไม่สมควรทำ รู้สึกเกรงกลัว ขลาดไม่กล้า ต่อการกระทำชั่ว กลัวเสีย ชื่อเสียง กลัวจะเลวทราม ต่ำช้าเพราะทำชั่ว)	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ความละเอียดและความเกรงกลัวต่อบาป เป็นอุปนิสัยของคนดี ๒. ความชั่วไม่เคยส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองอย่างถาวรให้แก่ผู้ใด ๓. คนที่ไม่รู้จักละเอียดต่อการกระทำชั่วเป็นที่รังเกียจของสังคม 	<p>(หน้า ๑๐๓-๑๐๔) นิ่งว่า "รถยนต์นี้สวยนะแม่ มันวิ่งเร็วจัง เสียงของนึ่งซักจะเสียดายนิด ๆ แม่มองนึ่ง มองดูรถยนต์ สีส้มสลับคำ ถามยิ้ม ๆ ว่า</p> <p>"ซักไม่ยอมให้หมีแล้วละซี"</p> <p>นึ่งยิ้มอวย ๆ หัวใจดวงน้อยยังไม่รู้จักคำว่าละเอียด แก่ใจทรอก</p> <p>"แต่รถนี่นึ่งขอมมาให้หมี นึ่งบอกอ้วน บอกจ้อน บอกหนึ่ง เขาว่ายังงั้น แล้วก็บอกคุณครู บอกพ่ออ้วนด้วย</p> <p>"ถ้านิ่งไม่ให้ นึ่งก็โกหกเขานะซี คุณครูสอนว่าเด็กโกหกเป็นเด็กไม่ดี นิ่งไม่อยากเป็นเด็กโกหก ไม่อยากเป็นเด็กไม่ดี"</p>	๑. เมื่อรู้ว่าสิ่งใดเป็นสิ่งไม่ดีไม่ควรกระทำ

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง นิทานภาพพุทธรักษา

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒	<p>ความเมตตา กรุณา (เมตตา คือ ความรู้สึกรัก และสงสาร ปราบปรามให้ผู้อื่น พ้นทุกข์ กรุณา คือ การกระทำให้ ความช่วยเหลือ เพื่อให้ผู้อื่น พ้นทุกข์และเป็นสุข ช่วยเหลือ เท่าที่จะทำได้)</p>	<p>*๑. ความเมตตา กรุณา ก่อให้เกิดสันติสุข และเป็นเครื่องค้ำจุนโลก *๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม ๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเอง และผู้อื่นเดือดร้อน</p>	<p>เศรษฐีขี้เหนียว (หน้า ๗) พ่อวางท่าที ดุจ เป็น เศรษฐี สั่งเมียทำกุศล ให้ทานจานเจือ เกื้อกูลคนจน ยากจนทุกคน ได้ทรัพย์ เปรมปรีดี คนหนึ่งได้ข้าว เทียม เกวียนสองตัว ขมบุญ เศรษฐี ท่านแสนวิเศษ เมตตา มากมี (หน้า ๘) แหะขึ้นเวหา สอนลูกทุกสิ่ง จงเลิกตระหนี่ มีธรรมพึ่งพิง ผลทาน เลิศยิ่ง น้อมน่ำบำเพ็ญ</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๖	มารยาทในการแสดงความ เคารพ การขออภัย การแสดง ความขอบคุณ การขอความช่วยเหลือ การปฏิเสธ การแสดงความ ไม่เห็นด้วย การแสดงความ ยินดี การแสดงความ เสียใจ การเล่น การพักผ่อน หย่อนใจ	*๑. การแสดงออกทางกิริยาวาจา เป็น เครื่องหมายแสดงให้บุคคลอื่นเข้าใจ *๒. การมีมารยาทในการแสดงออกเป็น บุคลิกภาพที่พึงประสงค์และได้รับการ ยกย่อง *๓. การมีมารยาทดี ทำให้เกิดความ พอใจที่จะอยู่หรือทำงานร่วมกัน ๔. มารยาทในการแสดงออกเป็นสิ่งต้อง ฝึกฝน และอบรมให้เกิดเป็นนิสัย	สาม เกลอ (หน้า ๑๑) ฝ่าย เพื่อนคนหนึ่ง เพื่อนผู้ยิ่งใหญ่ ยามเช้าวิ่งใน รูปร่างเหมาะสม พระราชทาน เพื่อนค่อย เป็นสุข ยึดธรรมเนียม	๑. การวิ่งตัวให้เหมาะสม กับกาลเทศะ เป็นสิ่งที่ ควรกระทำ ๒. บุคคลที่มีมารยาทในการ แสดงความเคารพ จะ ได้รับผลตอบแทนในสิ่งที่ ดีงาม

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๔๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๑	<p>ความรับผิดชอบ</p> <p>(เป็นการปฏิบัติตามภาระหน้าที่หรือบทบาทที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่มีการบังคับหรือคุกคามจากผู้อื่น ความรับผิดชอบสามารถทำให้บุคคลทำหน้าที่ได้อย่างเรียบร้อยก่อให้เกิดความไว้วางใจจากผู้อื่น)</p>	<p>๑. คนที่ไม่มีความรับผิดชอบ จะไม่ได้รับความไว้วางใจให้ทำงานสำคัญ</p> <p>๒. คนที่มีความรับผิดชอบ ไม่ทอดทิ้งหน้าที่การงานของตน</p> <p>๓. คนที่มีความรับผิดชอบ ย่อมทำงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จ เรียบร้อยทันกำหนด</p> <p>๔. คนที่ไม่เพิกเฉยดูคยต่อปัญหาต่างๆ เป็นคนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม</p>	<p>อย่าไว้ใจคนเขลา</p> <p>คนเผ่าอุทยาน อยากไปเที่ยวงาน</p> <p>ห่างหน้าที่ตน หากไม่รดน้ำ</p> <p>จักทำเสียผล ต้นไม้ขาดชล</p> <p>มือเดียวเหี่ยวเฉา</p>	<p>๑. คนที่ไม่มีความรับผิดชอบ ย่อมทำให้ทำงานเสีย</p>

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๖	การรู้จักความพอดี (หมายถึง ยินดีในสิ่งที่ตนเป็น เจ้าของเท่าที่สิทธิ์และความ สามารถของตนจะอำนวยให้ ตามความจำเป็นของชีวิต ไม่ โลภอยากได้ของผู้อื่น หรือ อยากได้เพิ่มมากขึ้น)	ความต้องการที่พอดีและพอ เหมาะกับสภาพ ความเป็นอยู่ของตน ช่วยให้มีความสุข	เอาเงินทิ้งน้ำทำไมกัน เคื่องขุ่นทุนหันมีหันคิด เงินนี้น้อยนิดไม่อยากได้ ถือเงินเดินสู่ขลาลัย จกทิ้งน้ำไปให้หมดพลัน เพื่อนเห็นห้ามไว้โยจึงเขลา แม้เราไม่รวยดังคิดฝัน เอาเงินทิ้งน้ำทำไมกัน เงินนั้นมีคุณหนุนชีวี	๑. จงพอใจในสิ่งที่ตนมี

ศูนย์วิทยการพยาบาล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๓๐	การแก้ไขข้อบกพร่องการปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่ ผิดศีลธรรม ระเบียบกฎหมาย และจารีตประเพณี (หมายถึง การแก้ไขความบกพร่องในการปฏิบัติในทางที่จะนำมาซึ่งความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น ได้แก่ การพยายามไม่ผิดจารีตประเพณี ข้อบังคับ ศีลธรรมและจริยธรรมอันดีงามที่ตกลงไว้ในกลุ่มนั้น โดยความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย)	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การกระทำทุกอย่างมีสาเหตุสามารถป้องกันได้และแก้ไขได้ ๒. การกระทำผิดของแต่ละบุคคล มีผลกระทบกระเทือนต่อสังคม ๓. ทุกคนมีส่วนในการแก้ไขป้องกันความบกพร่อง ความผิดต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในสังคม *๔. การสำนึกผิดและกลับตัวเป็นคนดีควรได้รับการยกย่อง ๕. การลงโทษที่เหมาะสมเป็นวิธีหนึ่งในการแก้พฤติกรรมของผู้กระทำผิด ๖. ผู้ที่ปฏิบัติตามระเบียบจารีตประเพณี ศีลธรรม กฎหมาย ย่อมอยู่ได้อย่างเป็นสุขในสังคมและได้รับการสรรเสริญ ๗. การรู้สาเหตุแห่งความบกพร่องทางจริยธรรมเป็นการป้องกันที่ได้ผลดี 	<p>ศิษย์ดีได้ด้วยไม้เรียว</p> <p>ล่วงกาลอาจารย์ไป</p> <p>เฝ้าทรงชัย ๓ ทรงจิต</p> <p>บัญชาเสนาสนิท</p> <p>จับอาจารย์ประหารพลง</p> <p>อำมาตย์ทูลคัดค้าน</p> <p>คุณอาจารย์มากมายครั้น</p> <p>ทรงได้พระสติทัน</p> <p>ศิษย์ดีได้ด้วยไม้เรียว</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๔	<p>ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และ เสียสละ</p> <p>(ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็น การกระทำที่แสดงถึงไมตรีจิต เพื่อให้ผู้อื่นได้รับความสะดวก ความพอใจ เห็นใจ ช่วยเหลือ แบ่งปัน ความเสียสละ</p> <p>ความเสียสละ เป็นการ ยอมเสียสิทธิ์และยอมลำบาก เพื่อประโยชน์ของผู้อื่น)</p>	<p>๑. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งควรกระทำ</p> <p>๒. ผู้ที่รู้จักให้ รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ</p> <p>*๓. ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า</p> <p>*๔. การให้ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้ และผู้รับ</p>	<p>พรานไพรใจดี</p> <p>พรานไพรใจดี ลำได้มฤติ</p> <p>มาจากไพรวัน แลแบ่งเจือจาน</p> <p>เพื่อนบ้านทั่วกัน เขาทำเช่นนั้น</p> <p>อยู่เป็นอัตรา</p> <p>.....</p> <p>มีใครเจ็บไข้</p> <p>ไม่มีเดียดฉันท์</p>	<p>พรานยังอารี</p> <p>พรานช่วย เรื่อยไป</p> <p>†</p>

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๔	<p>ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และ เสียสละ</p> <p>(ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เป็นการ กระทำที่แสดงถึงไมตรีจิต เพื่อ ให้ผู้อื่นได้รับความสะดวก ความพอใจ เห็นใจ ช่วยเหลือ แบ่งปัน</p> <p>ความเสียสละ เป็นการ ยอมเสียสิทธิ์และยอมลำบาก เพื่อประโยชน์ของผู้อื่น)</p>	<p>๑. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งควรกระทำ</p> <p>๒. ผู้ที่รู้จักให้ รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ</p> <p>๓. ความมีน้ำใจเป็นสิ่งที่มีความค่า</p> <p>*๔. การให้ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้ และผู้รับ</p>	<p>ชาวบ้านพร้อมใจ ราษฎร์รักยำเกรง ทำดีแต่เพรง สมจินต์ยินดี</p> <p>แต่งตั้งนายพราน ข้างมานานาไร่ เมียเห็นทันที</p>	<p>๑. คนที่มีน้ำใจอารี เอื้อ เฟื้อเผื่อแผ่ ย่อมได้รับ ผลตอบแทนแต่สิ่งที่ดีงาม</p> <p>ซีต้าวพรานไพร เลือกพรานอารี ฝูงชนครั้น เตรง ราชาโปรดปราน อวยทรัพย์มากมี ได้สมศักดิ์ศรี อารีให้คุณ</p>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง ลูกป่า

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑	การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิต และร่างกายของบุคคลและ สัตว์ (หมายถึง การไม่ทำร้ายให้ บาดเจ็บหรือพิการ การกักขัง ทรมานให้ผู้อื่นได้รับความ ลำบาก ตลอดจนต้อง เสียชีวิต รวมทั้งการแสวงหาความสุข สนุกสนาน จากความทุกข์ของ ผู้อื่น ไม่ว่าจะคนหรือสัตว์)	<p>๑. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุขไม่ อยากได้รับความทุกข์</p> <p>*๒. หากปรารถนาความสุขอย่าสร้าง ความทุกข์ให้ผู้อื่น</p> <p>๓. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว</p> <p>*๔. การ เบียดเบียนกัน การจองเวร คิดแก้แค้นต่อกัน เป็นบาป</p>	<p>(หน้า ๑๗) "เรื่องมันเป็นยังไง ไอ้เมืองคำ"</p> <p>"ข้าต่อนกอยู่" เมืองคำพูดค่อยๆ</p> <p>"พ่อก็รู้ ดงหญ้าคาแถบนั้นบ้านเราไม่อิงปิ่นแต่ มันยิง"</p> <p>"แกเลยเตะมัน"</p> <p>"ข้าจนไปหน่อยพ่อ"</p> <p>"ไม่หน่อยละ" แกเตะมันตั้ง ๓ - ๔ ที พ่อเห็น หมด ไอ้เมืองพ่อไม่เคยสอนให้แกรังแกคนไม่มีทางสู้ แก เลวมาก</p> <p>ลูกชายหน้าม้อยลง</p> <p>"มันตัวเล็กกว่าแกมาก" พ่อหลวงพูดต่อ "จำไว้ นะแกเป็นลูกผู้ชาย เป็นลูกพ่อ ลูกผู้ชายเขาไม่ทำคนไม่มี ทางสู้ แกเลวมาก เลวบัดขบ ไม่นึกว่าลูกพ่อจะเป็นอย่าง นี้ต่อไปอย่าทำอย่างนี้อีก"</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒	<p>ความเมตตา กรุณา</p> <p>(เมตตา คือ ความรู้สึกรัก และสงสาร ปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์</p> <p>กรุณา คือ การกระทำให้ความช่วยเหลือ เพื่อให้ผู้อื่นพ้นทุกข์และเป็นสุข ช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้)</p>	<p>๑. ความเมตตา กรุณา ก่อให้เกิดสันติสุขและเป็นเครื่องค้ำจุนโลก</p> <p>*๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม</p> <p>*๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน</p>	<p>(หน้า ๒๖) "แกมัวแต่ยิงไก่ แกไม่รู้หรือกบฏมันจะฉกแก"</p> <p>เมืองคำเงยหน้าอีกครั้งดูเขี้ยวทางใหม่ตัวหนึ่งหัวหายไป</p> <p>เหลือแต่ลำตัวรัดพันกิ่งไม้ มันคลายขนดกแผละลง</p> <p>เมืองคำมองดู มองหน้าไ้อย่างสลับกัน</p> <p>"แกช่วยชีวิตข้า"</p> <p>"ข้ามีปืน ข้าไม่รู้จะทำอย่างไรเลยยิงมัน"</p> <p>"ถ้าข้าเป็นแก ข้าจะไม่ยิงฆูรอก"</p> <p>ยาซิมวดคิ้วงงๆ</p> <p>"แกพูดอะไร ข้าไม่เข้าใจ"</p> <p>"ข้าเตะแก ข้าทำให้แกเจ็บ ทำไมแกยังไม่โกรธ แล้วมาช่วยข้าอีก"</p> <p>"ข้าไม่รู้หรือ ข้ารู้แต่จะช่วยได้ควรช่วย พ่อข้าสอนไว้อย่างนั้น"</p>	<p>๑. การช่วยเหลือผู้กำลังประสบภัยอันตรายเป็นการกระทำที่ถูกต้อง</p>

ศูนย์วิจัยทรัพยากรชีวภาพ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๓๐	การแก้ไขข้อบกพร่องการปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่ ผิดศีลธรรม ระเบียบ กฎหมาย และจารีตประเพณี (หมายถึง การแก้ไขความบกพร่องในการปฏิบัติในทางที่จะนำมาซึ่งความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น ได้แก่ การพยายามไม่ผิดจารีตประเพณี ข้อบังคับ ศีลธรรมและจริยธรรมอันดีงามที่ตกลงไว้ในกลุ่มนั้น โดยความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย)	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การกระทำทุกอย่างมีสาเหตุ สามารถป้องกันได้และแก้ไขได้ ๒. การกระทำผิดของแต่ละบุคคล มีผลกระทบกระเทือนต่อสังคม ๓. ทุกคนมีส่วนในการแก้ไขป้องกันความบกพร่อง ความผิดต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในสังคม ๔. การสำนึกผิดและกลับตัว เป็นคนดีควรได้รับการยกย่อง ๕. การลงโทษที่เหมาะสม เป็นวิธีหนึ่งในการแก้พฤติกรรมของผู้กระทำผิด ๖. ผู้ที่ปฏิบัติตามระเบียบจารีตประเพณี ศีลธรรม กฎหมาย ย่อมอยู่ได้อย่างเป็นสุขในสังคมและได้รับการสรรเสริญ ๗. การรู้สาเหตุแห่งความบกพร่องทางจริยธรรม เป็นการป้องกันที่ได้ผลดี 	<p>(หน้า ๒๗) "ไ้อย่าง"</p> <p>"ข้าชื้อยาช"</p> <p>"ไ้อยาช ข้าขอโทษแก"</p> <p>"ขอโทษอะไร"</p> <p>"ที่ข้าทำแกรวันนั้น"</p> <p>"ข้า...ข้าไม่จำแล้วละ"</p> <p>"แกไมโกรธข้าหรือ"</p> <p>ยาชส่ายหน้า "พ่อข้าสอนว่าโกรธไม่ได้"</p> <p>"ข้าไมโกรธหรอก"</p> <p>"จันเราเป็นเพื่อนกันนะ"</p> <p>เมื่องคำยื่นมือ เข้าหา ยาชิริรออยู่นิดหนึ่ง แล้วยื่นมือออกรับสองคนบีบมือกันยินดี</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. บุคคลที่สำนึกผิดและกลับตัว เป็นคนดีควรได้รับการยกย่อง

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑	การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิต และร่างกายของบุคคลและ สัตว์ (หมายถึง การไม่ทำร้ายให้ บาดเจ็บหรือพิการ การกัก ขังทรมานให้ผู้อื่นได้รับความ ลำบาก ตลอดจนต้องเสีย ชีวิต รวมทั้งการแสวงหา ความสุขสนุกสนาน จากความ ทุกข์ของผู้อื่น ไม่ว่าจะคนหรือ สัตว์)	<ul style="list-style-type: none"> *๑. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุข ไม่ยากได้รับความทุกข์ *๒. หากปรารถนาความสุขอย่าสร้าง ความทุกข์ให้ผู้อื่น ๓. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว *๔. การเบียดเบียนกัน การจองเวร คิดแก้แค้นต่อกัน เป็นบาป 	(หน้า ๓๕) จริงแท้ละ การเปื้อนปลาคือการฆาตกรรม หมู่ที่น่าสลดใจยิ่ง ลูกเล็กเด็กแดงไม่รู้อิโหนอิเหน่พลอย มาตายด้วย มันเป็นการกระทำของคนลึนคิดไม่มีฝีมือ แก คิดอย่างนั้น เห็นแก่ตัวแก่ได้อย่างบัดขบไม่รู้คนสมัยนี้จะ คิดกันอย่างไร ศีลธรรมไม่มีในใจมันแล้วหรือ	

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑	การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิต และร่างกายของบุคคลและ สัตว์ (หมายถึง การไม่ทำร้าย ให้บาดเจ็บหรือพิการ การ กักขังทรมานให้ผู้อื่นได้รับ ความลำบาก ตลอดจนต้อง เสียชีวิตรวมทั้งการแสวง หาความสุขสนุกสนาน จาก ความทุกข์ของผู้อื่น ไม่ว่า คนหรือสัตว์)	<ul style="list-style-type: none"> *๑. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุขไม่ อยากได้รับความทุกข์ *๒. หากปรารถนาความสุขอย่าสร้าง ความทุกข์ให้ผู้อื่น ๓. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกขนั้นถึงตัว ๔. การ เบียดเบียนกัน การจองเวร คิดแก้แค้นต่อกัน เป็นบาป 	<p>(หน้า ๕๖) ครูชี้ให้ดูผีเสื้อปีกแห่ดวงตัวหนึ่ง ลำตัวบอก ซ้ำของมัน เหลือเพียงครึ่งเดียวเท่านั้น แต่มันยังพยายาม กระพือปีกครึ่งแล้วครึ่งเล่า เพื่อจะบินขึ้น สุดท้ายก็ตก แผละทุกที เพราะลำตัว เสียสูญไปแล้ว</p> <p>"มันคงถูกกึ่งกำลังบนะครับ"</p> <p>"คงเป็นอย่างนั้น ยายซีเห็นไหมแม้อันตัวจะเหลือ ครึ่งหนึ่งแต่มันยังดิ้นรนอยู่นั้นแล้ว ชีวิตกลัวการแตกดับทุก รูปนาม เราเองก็เป็นชีวิตหนึ่ง ทุกชีวิตปรารถนาความอยู่ รอดทั้งนั้น ดังนั้น ถ้าไม่จำเป็นเราไม่ควรทำชีวิตอื่นให้ แตกดับ"</p>	

ศูนย์วิทยุ ทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง จดหมายถึงลูก

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้น
๓	<p>การไม่โลภและไม่ขโมย (การไม่โลภ คือ การไม่ยัก ได้จนไม่รู้จักพอ ความไม่รู้จัก พอทำให้เกิดความทุกข์ การไม่ ขโมย คือ ไม่แอบหยิบฉวยเอา สิ่งของที่เจ้าของไม่ให้มา เป็น ของตน รวมถึง การไม่ กรรโชก</p>	<p>*๑. ทุกคนมีสิทธิในของของตน และยอม หวงแหนในสิ่งที่ตนมีอยู่ *๒. เมื่อมีสิทธิควรทำหน้าที่ตามสิทธิที่ตน มีอยู่</p>	<p>(หน้า ๘) ลูกกบของแม่ เวลาลูกไปอยู่ที่นั่นจะต้องวางตัว ให้ดีนะ อย่าไปตีเสมอพวก เขามีข้าวของอะไรที่เป็นของของ เรา ลูกอย่าไปคิดอยากได้ หรือไปขโมยเขามานะ แต่แม่รู้ นิสัยลูกของแม่ดี ลูกเป็นเด็กที่น่ารักของแม่เสมอมาเพียงแต่ แม่เตือนลูกไว้เท่านั้นเอง...</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ (ความสามัคคี เป็นการแสดงออก ซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความใจกว้าง มีเหตุผล ทำให้เกิดมีไมตรีและเกิดบรรยากาศของความเป็นประชาธิปไตย)</p>	<p>*๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจ เห็นใจ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน</p> <p>๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ</p> <p>๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์</p> <p>๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ</p> <p>๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิกย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ</p> <p>๖. ความรู้สึก เป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข</p> <p>*๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้สังคมมีความสงบสุข</p>	<p>(หน้า ๑๔-๒๐) งานบ้านที่ลูกพอจะช่วยเขาได้ เช่น งานครัว เช็ดโต๊ะ ถูบ้าน หรือว่าจะรดน้ำต้นไม้ ทำสวน ซึ่งลูกกบผ่านงานเหล่านี้มาจนแคล่วคล่องแล้วจากบ้านเรา แม้คิดว่าคงไม่สร้างความหนักใจให้แก่ลูกนักใช้ไหม</p> <p>คุณป้ากับคุณลุงก็แก่แล้ว เวลาท่านจะให้ลูกหยิบอะไร หรือไปซื้ออะไรก็รับทำตามที่ท่านต้องการนะ อย่าทำให้ท่านเคือง เพราะท่านเป็นผู้ที่รักเด็กที่ยืนยันแข็ง ว่องไว อย่างเช่นลูกแม่เป็นต้น</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๕	มารยาทและนิสัยส่วนบุคคล ในการกิน นอน ขับถ่าย แต่ง กายและสังคมระหว่างเพศ (มารยาท เป็นการแสดงออก ทางกาย วาจา ในด้านการ กินอยู่ หลับนอน กิริยาท่าทาง และการปฏิบัติตนในโอกาส ต่าง ๆ ที่ยอมรับกันว่าสวยงาม ถูกต้อง มารยาทช่วยป้องกัน การกระทำที่ก่อให้เกิดความ เดือดร้อน รำคาญ หรือความ บาดหมาง ทำให้เกิดความ เข้าใจดีมีไมตรีต่อกัน)	*๑. การมีสุขนิสัยที่ดี ทำให้ร่างกายเจริญ เติบโตเหมาะสมกับเพศและวัย ทำ ให้ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ๒. มารยาทตามวัฒนธรรมอันดีงามและ ที่สังคมนิยมยอมรับ เสริมสร้างบุคลิก ลักษณะที่ดี *๓. การรู้จักปรับปรุง ประมาทตนและ การสำรวมในกิจวัตรประจำวัน ทำ ให้เกิดความสุขแก่ตนเองและสังคม	(หน้า ๔๔) ... ลูกผู้หญิงนะลูกนะ นอกจากการบ้านการ เรียนจะเก่งแล้ว จะต้องมีความระมัดระวังและสำรวมใน เรื่อง การกินอยู่หลับนอนด้วยนะ สภาพบ้านเรากับท่านมันต่าง กัน เขาทำอย่างไรเราพยายามเรียนรู้จากเขาเพื่อความถูก ต้อง	

ศูนย์วิทยพัชร์พยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง เพื่อนแท้

ที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
	<p>ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และ เสียสละ</p> <p>(ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เป็น การกระทำที่แสดงถึงไมตรีจิต เพื่อให้ผู้อื่นได้รับความสะดวก ความพอใจ เห็นใจ ช่วยเหลือ แบ่งปัน ความเสียสละ เป็น การยอมเสียสิทธิ์และยอม ลำบากเพื่อประโยชน์ของ ผู้อื่น)</p>	<p>๑. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งควรกระทำ</p> <p>๒. ผู้ที่รู้จักให้ รู้จักกอดย เป็นผู้มีน้ำใจ</p> <p>*๓. ความมีน้ำใจ เป็นสิ่งที่มีคุณค่า</p> <p>๔. การให้ ก่อให้เกิดความสุข ทั้งผู้ให้และผู้รับ</p>	<p>(หน้า ๑๒)</p> <p>"กระต่ายน้อย ๆ ริ่งเร็ว ๆ ชี ไฟใกล้มาแล้ว ไม่เห็นหรือ" สิงถาม</p> <p>"สิงจำ ช่วยกันด้วย ฉันไปไม่ไหวแล้ว ข้าฉันเจ็บ ฉันเดินไม่ได้"</p> <p>"ไม่ต้องกลัว ฉันจะพาเธอหนีไปเอง"</p> <p>สิงใจดีตัวนั้นก้มดึงร่างเล็ก ๆ ของนิ่มมาอุ้มไว้ แล้วลุกยืนด้วยขาหลังทั้งสองข้างออกวิ่งฝ่าเปลวไฟ ไปอย่างรวดเร็ว</p> <p>..."เราไม่ตายแล้วละเพื่อน" สิงร้องอย่าง ยินดี "นั่นป่าใหญ่ ป่าใหญ่ ข้างหน้าเรา"</p> <p>"ฉันก็ไม่รู้จะชอบใจเธออย่างไรดี จึงจะสมกับ ที่เธอได้ช่วยชีวิตฉันไว้ ฉันเป็นหนี้ชีวิตของเธอแล้ว"</p> <p>"ไม่เป็นไรหรอกนิ่ม ฉันช่วยเธอเพราะฉันสงสารเธอ"</p>	<p>๑. การช่วยเหลือ เสียสละ จะทำให้ อยู่ร่วมกันในสังคม ได้อย่างเป็นสุข</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม. ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๗	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อ เพื่อการยอมรับ ความคิด เห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ (ความสามัคคี เป็นการ แสดงออก ซึ่งการร่วมแรง ร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็น อกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้ฟังความคิด เห็น ของผู้อื่นด้วยความใจกว้าง มีเหตุผล ทำให้เกิดมีไมตรี และเกิดบรรยากาศของ ความเป็นประชาธิปไตย)</p>	<p>*๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจ เห็นใจ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกัน และกัน ๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จัก ความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ ๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อ การรวมพลังในทางสร้างสรรค์ ๔. ความสามัคคี ความเอื้อ เพื่อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็น หมู่คณะ ๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของ สมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ *๖. ความรู้สึก เป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิด ความอบอุ่นใจและสันติสุข ๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้ สังคมมีความสุข</p>	<p>(หน้า ๒๕) "ใช่แล้ว ดอกไม้กับฉันเป็นเพื่อนกัน เราจะขาด จากกันไม่ได้เลย ที่ไหนมีดอกไม้ ที่นั่นก็ต้องมีผีเสื้อ เราช่วยเหลือกันมานานแสนนานแล้วละ" "ช่วยเหลือกันด้วยรี" นิมแปลกใจมากยิ่งขึ้น "ช่วยซี ฉันช่วยผสมเกสรให้ดอกไม้ เพื่อที่ดอกไม้ จะแตกกลายเป็นผลไม้ในที่สุด แล้วดอกไม้ก็ช่วยฉัน เขา ให้ฉันดมกลิ่นหอม ๆ ของเขา ให้ฉันดื่มกินน้ำหวาน ของเขา เขาทำให้ฉันอายุยืน"</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับ ความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ (ความสามัคคี เป็นการ แสดงออกซึ่งการร่วมแรง ร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็น อกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับ รู้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ด้วยความใจกว้างมีเหตุผล ทำให้เกิดมีไมตรีและเกิด บรรยากาศของความเป็น ประชาธิปไตย)</p>	<p>*๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจ เห็นใจ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความ พอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ ๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อการ รวมพลังในทางสร้างสรรค์ *๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็น เครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ ๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของ สมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ *๖. ความรู้สึกเป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิด ความอบอุ่นใจและสันติสุข ๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้ สังคมมีความสงบสุข</p>	<p>(หน้า ๓๑) เมื่อร้องสุดเสียง แล้วกระโดดหนี เจ้าหมาป่าได้ อย่างรวดเร็ว "แก่น ...แก่น...ช่วยด้วย... เธออยู่ที่ไหน" แก่นที่แสนดี กระโดดดับลงมาบนชะง่อนหิน คว้าได้ ก้อนหินขนาด เชื่องก้อนหนึ่ง ทุ่มโครมลงไปที่ร่างของ หมาป่าใจร้ายทันที</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ (ความสามัคคี เป็นการแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความใจกว้างมีเหตุผล ทำให้เกิดมีมิตรและเกิดบรรยากาศของความเป็นประชาธิปไตย)</p>	<p>*๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจ เห็นใจ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน</p> <p>๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ.</p> <p>๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมาย เพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์</p> <p>*๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ</p> <p>๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ</p> <p>๖. ความรู้สึกเป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข</p> <p>๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้สังคมมีความสงบสุข</p>	<p>(หน้า ๑๑๖)</p> <p>"แก่นเพื่อนรัก ฉันเสียใจเหลือเกิน" กระจ่างน้อย โหยหวน "เธอเป็นเพื่อนแท้ เป็นยอดมิตร ที่ยอมสละทุกสิ่งแม้ชีวิตเพื่อฉัน เธอถูกมนุษย์ทำร้ายเพราะฉัน เพราะฉันแท้ ๆ"</p> <p>"เธอช่วยฉันให้รอดพ้นจากไฟฟ้า จากเจ้าหมาป่า แล้วก็จากมนุษย์ จนเธอต้องพบกับความเจ็บปวดอยู่ ในขณะนี้ เธอสอนฉันให้รู้จักความรัก และเห็นคุณค่าของมิตรแท้ ว่าประเสริฐมีคุณค่ากว่าสิ่งใด ๆ แก่น... ฉันคงจะหาเพื่อนแท้อย่าง เธอไม่ได้อีกแล้วชั่วชีวิต ลูกชิ้นเถอะ ... เพื่อนแท้ของฉัน"</p>	<p>๑. บุคคลที่ยอมสละชีวิต เพื่อช่วยมิตร เป็นบุคคลที่ควรสรรเสริญ ยกย่องอย่างยิ่ง</p>

เรื่อง จดหมายถึงคุณยาย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๔	<p>ความอดทนอดกลั้น (ผู้ที่หวังความเจริญย่อมตั้ง เป้าหมายการปฏิบัติเพื่อให้อยู่ ในขอบเขตที่ติงาม จำเป็น ต้องอาศัยความอดทนอดใจ ในอารมณ์ยั่วเยาอยากได้ในสิ่ง ที่ไม่เหมาะไม่ควรและอยาก ทำร้ายโต้ตอบในสิ่งที่ไม่พอใจ รวมทั้งอดทนในความยาก ลำบาก การรอคอยและ อุปสรรคต่าง ๆ)</p>	<p>๑. ความอดทนอดกลั้น ทำให้เกิดความ สงบ *๒. ความอดทนอดกลั้น เป็นนิสัยทาง สังคมที่ดีและสามารถฝึกได้ *๓. ความอดทนอดกลั้น ทำให้ชนะ อุปสรรคและช่วยให้ประสบความสำเร็จ ๔. การยอมรับความจริงในชีวิต ทำให้ จิตใจสงบ ๕. ผู้มีความอดทน ย่อมเป็นที่ชอบพอ รักใคร่ของผู้อื่น</p>	<p>(หน้า ๓๔) กลางคืนเขาไม่ต้องใช้ไฟฟ้าจริง ๆ แลจะกะ คุณยาย เขาใช้ตะเกียงแก๊ส ฟอนนอนบนรถ แม่กับลูกนอนใน เต็นท์แล้ว เขาก็จะอยู่อย่างนี้ไปอีกหลายอาทิตย์จนกว่าโรง เรียนจะเปิด จึงจะกลับบ้าน พี่น้าพ่อแม่เขาก็จะหางานทำ เรื่อยๆ ไปอีก คุณยายว่าน่าแปลกใหม่คะ แต่แม่ว่า "เขาต้องมีขันติ คือ ความอดทน ความพอเพียงเป็น ที่ตั้ง ไม่อย่างนั้นคงอยู่อย่างนี้ไม่ได้"</p>	<p>๑. ความมีขันติ ทำให้เรา สามารถดำรงอยู่ได้ทุก สภาพการณ์</p>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๖	<p>ความกตัญญูตเวที (คือ ความรู้สึกในอุปการะ คุณหรือความดีที่ผู้อื่นหรือสิ่ง อื่นมีต่อเราฉันแสดงออกมา จากความนึกคิดของแต่ละคน และการแสดงออก หรือการ ตอบแทนบุญคุณต่อความดีที่ผู้ อื่นทำนั้นโดยการแสดงออก ทั้งการกระทำและคำพูด)</p>	<p>*๑. ความกตัญญูตเวที เป็นลักษณะของ คนดี</p> <p>๒. ความกตัญญูตเวที เป็นสิ่งที่ควร ส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัยอย่าง สม่ำเสมอ</p> <p>๓. คนอกตัญญู เป็นที่รังเกียจของสังคม คนกตัญญู ย่อมได้รับการสรรเสริญ ยกย่อง</p>	<p>(หน้า ๔๑) เก้าและฟางดีใจที่ได้เขียนและวาดรูปอวยพร วันแม่ให้แม่ และแม่มักคิดถึงอย่างเดียวกับเก้า เมื่อส่งบัตร อวยพรวันแม่ให้คุณแม่</p>	

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๔	<p>ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (การรักชาติ หมายถึง การปฏิบัติตามสิทธิและหน้าที่ภายใต้ขอบเขตของกฎหมายและสำนึกอันดีงามที่จะช่วยส่งเสริมความเจริญของประเทศ</p> <p>ศรัทธาต่อศาสนา คือ ปฏิบัติตามคำสอนด้วยความเลื่อมใส ไม่ลบลู่ละเลยต่อการเป็นศาสนิกชนที่ดี</p> <p>ความภักดีต่อพระมหากษัตริย์ คือ การเทิดพระเกียรติถวายอารักขาและพร้อมใจกันปฏิบัติตามพระราชประสงค์ อันมุ่งความเจริญและความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง</p>	<p>๑. ทุกคนมีหน้าที่ต้องรักษาไว้ซึ่งเอกราชอธิปไตย และความมั่นคงของชาติ</p> <p>*๒. ศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจที่ทำให้คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข</p> <p>๓. พระมหากษัตริย์ทรงเป็นมิ่งขวัญและเป็น ที่รวมกำลังของคนทั้งชาติ</p>	<p>(หน้า ๗๒) แม่ยังบอกอีกว่า "ทุกศาสนาสอนให้คนดีสอนให้คนรักกัน ไม่ทำชั่ว แต่คนต่างหากที่เอามาแปลผิดๆ ทำผิดๆ แล้วอ้างศาสนาเป็นเหตุ คนบางคนเท่านั้น เพราะฉะนั้น การแสดงความเคารพศาสนาใดก็เหมือนกัน ความเชื่อเท่านั้นที่ต่างกัน"</p>	<p>๑. ศาสนาทุกศาสนา สอนให้คนทำความดี</p> <p>๒. ศาสนาเป็น เครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ</p>

ศูนย์วิทยุวิทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๘	<p>ความเป็นผู้มีวัฒนธรรมและปฏิบัติตามประเพณีนิยม (มารยาทเป็นการแสดงออกทางกาย วาจา ในด้านการแสดงความเคารพ การพูด การกินอยู่หลับนอน กิริยาท่าทางและการปฏิบัติตนในโอกาสต่าง ๆ ที่ยอมรับตกลงกันว่า สวยงามถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะและแสดงออก หรือร่วมกิจกรรมพิเศษในโอกาสต่าง ๆ)</p>	<p>*๑. วัฒนธรรม ประเพณี เป็นเครื่องกำหนดสิ่งที่ควรกระทำ และพึงละเว้นของบุคคลในชุมชนนั้น ๆ</p> <p>๒. วัฒนธรรม ประเพณี ย่อมเกิดขึ้นใหม่หรือเปลี่ยนแปลงได้โดยการยอมรับของสังคม</p> <p>๓. ผู้มีวัฒนธรรมจะเข้ากับสังคมได้ทุกสังคม</p>	<p>(หน้า ๑๒๓) ใกล้เคียง ๆ กันเป็นดงหญ้า แม่ชวนเดินเล่นเก็บฟาง นก สนุกกันใหญ่เพราะตามดงหญ้านั้นมีต้น เบอรีชนิดต่าง ๆ มากมายอย่างบลูเบอรี ไช้คเชอรี กู๊สเบอรี บัฟฟา-โลเบอรี ที่น้องฟาง แปลว่า "เบอรีกระป๋องใจแม่" พวกเขาเรดเคอแรนท์ก็มีค่ะ แต่แม่ไม่ให้เก็บ แม่บอกเก๋าว่า "ถ้าทุกคนพากันเก็บ ป่าก็จะหมดสวย ดึงไว้ให้งามกับธรรมชาติเถอะลูก เราดูก็ชื่นใจพอแล้วว่าสวย"</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง ลูกท่านโตน

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒	<p>ความเมตตา กรุณา (เมตตา คือ ความรู้สึกรักและ สงสาร ปรารถนาให้ผู้อื่นพ้น ทุกข์ กรุณา คือ การกระทำให้ ความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้อื่นพ้น ทุกข์และเป็นสุข ช่วยเหลือเท่า ที่จะทำได้)</p>	<p>๑. ความเมตตา กรุณา ก่อให้เกิด สันติสุข และเป็นเครื่องค้ำจุนโลก *๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม *๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตน เองและผู้อื่นเดือดร้อน</p>	<p>(หน้า ๓๐) "เป็นไง เจ้าท่านน้อย ทำเก่งเกินไปนี่เรา ตัวเท่ากะเบียดยังลงไปเล่นน้ำในแอ่งลึก ประเดี๋ยวเถอะ ถ้าฉันมาไม่ทันคงจะแยละซี..." เด็กน้อยพูดเบา ๆ แล้ว เอื้อมมือไปจับมันขึ้นมาท่านน้อยสั่นสะท้านไปทั้งตัว และอ่อน เพลียจนหมดเสียงร้อง เด็กหนุ่มรีบหาเศษผ้าที่เล่าไก่เช็ดตัว มันจนแห้ง แล้วห่อหุ้มตัวมันเอาไว้ โผล่แต่เพียง ส่วนหัวของ มันออกมาเท่านั้น จากนั้นค่อย ๆ วางมันลงในกล่องกระดาษ ขนาดย่อม นำออกไปฝังไว้กลางแดด เพื่อให้ท่านน้อยได้รับ ความอบอุ่น เด็กหนุ่มอุตสาห์นั่งเฝ้าดูท่านโตนของเขา เป็น เวลานาน เมื่อเห็นว่ามันค่อย ๆ สลายขึ้นจนรอบตัว เริ่มฟู กลับมาอีกครั้งหนึ่ง และส่งเสียงร้อง กิว...กิว...กิว... ได้แล้ว จึงได้ผลไปทำหน้าที่ที่เล่าไก่ตามเดิม</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒	<p>ความเมตตา กรุณา</p> <p>(เมตตา คือ ความรู้สึกรักและ สงสารปรารถนาให้ผู้อื่นพ้น ทุกข์</p> <p>กรุณา คือ การกระทำให้ ความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้อื่น พ้นทุกข์และเป็นสุข ช่วยเหลือ เท่าที่จะทำได้)</p>	<p>๑. ความเมตตา กรุณา ก่อให้เกิดสันติสุข และเป็นเครื่องค้ำจุนโลก</p> <p>๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม</p> <p>*๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเอง และผู้อื่นเดือดร้อน</p>	<p>(หน้า ๔๑) ลูกท่านร้องครางขึ้นมาเบา ๆ มันเพิ่งรู้สึกเจ็บ ปวดขึ้นมาประเดี๋ยวนี้เอง ทั้งซัดยอกไปหมดทั้งตัว ประกอบ กับคมเล็บของเหยี่ยวตัวนั้นได้จิกลงตรงสีข้าง ทำให้เกิดรอย ถลอกจนเลือดซึม พ่อของเดชจึงต้องนำมันไปยังบ้านพัก ร้อง เรียกให้ภรรยาพยาบาลมาช่วยทําให้ เพื่อป้องกันไม่ให้แผล ลุกลามหรือเกิดเน่าเปื่อยขึ้น</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑	การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลและสัตว์ (หมายถึง การไม่ทำร้ายให้บาดเจ็บหรือพิการ การกักขังทรมานให้ผู้อื่นได้รับความลำบาก ตลอดจนต้องเสียชีวิต รวมทั้งการแสวงหาความสุขสนุกสนาน จากความทุกข์ของผู้อื่น ไม่ว่าคนหรือสัตว์)	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุขไม่ อยากได้รับความทุกข์ ๒. หากปรารถนาความสุขอย่าสร้าง ความทุกข์ให้ผู้อื่น *๓. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว ๔. การเบียดเบียนกัน การจองเวร คิดแก้แค้นต่อกันเป็นบาป 	<p>(หน้า ๕๑) ทิศทางที่เจ้าตะกวดวิ่งมานั้น เป็นจุดที่เจ้าห่านน้อยยืนอยู่พอดี กว่าห่านน้อยจะรู้ตัว ตะกวดก็เกือบจะเข้ามาถึงตัวอยู่แล้ว ห่านน้อยเกิดความตกใจสุดขีด กางปีกพรา แล้วออกวิ่งสุดชีวิต ดิที่ปากยังส่งเสียงร้อง "ก๊ว...ก๊ว..." เพื่อให้พ่อห่านช่วย แต่เวลานี้ห่านน้อยออกมาไกลพ่อแม่ของมันมาก จึงไม่มีใครสามารถจะเข้ามาช่วยได้ทันท่วงที... ห่านน้อยวิ่ง เร็ว แต่ดูกระต๋วมกระเตี้ยมไม่ทันใจ ขณะที่มันลอดซุ้มไม้เล็ก ๆ ที่มีสายเชือกขึงตึงเส้นหนึ่งไป มันก็หาได้สังเกตไม่ ต่อเมื่อตะกวดตัวนั้นตามมาถึงบ้าง พลันก็บังเกิดเสียงดัง "ฉับ" ขึ้นอย่างแรง จนห่านน้อยหยุดวิ่งหันมามอง ภาพที่ปรากฏเบื้องหน้ามันพบว่าตะกวดศัตรูเก่า มีอันต้องลอยขึ้นไปแขวนโตง เตงอยู่เหนือพื้นดิน โดยมีหัวงเชือกเหนียว เส้นหนึ่งรัดแน่นอยู่ที่คอ...</p>	

เรื่อง หลุยส์ ฮีทส์ และเพื่อน

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๖	<p>ความกตัญญูตเวที (คือ ความรู้สึกในอุปการะคุณ หรือความดีที่ผู้อื่นหรือสิ่งอื่นมี ต่อเราอันแสดงออกมาจาก.. ความนึกคิดของแต่ละคนและ การแสดงออก หรือการตอบ แทนบุญคุณต่อความดีที่ผู้อื่น ทำนั้นโดยการแสดงออกทั้ง การกระทำและคำพูด)</p>	<p>*๑. ความกตัญญูตเวที เป็นลักษณะ ของคนดี</p> <p>๒. ความกตัญญูตเวที เป็นสิ่งที่ควร ส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัย อย่างสม่ำเสมอ</p> <p>*๓. คนอกตัญญู เป็นที่รังเกียจของสังคม คนกตัญญู ย่อมได้รับการสรรเสริญ ยกย่อง</p>	<p>(หน้า ๕)</p> <p>เวินต์หลุยส์ หามาได้จากการเก็บรถจักรยาน รับจ้าง หลุยส์ให้แม่ทั้งหมดเพื่อ เป็นค่าใช้จ่ายใน ครอบครัว แต่แม่ก็พยายามเจียดบางส่วนไว้ให้เขา สำหรับ เป็นค่าเสื้อผ้าบ้าง ค่าหนังสือเรียนบ้าง</p>	

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๓	<p>ความมีระเบียบวินัย ความตรงต่อ เวลาและหน้าที่ (ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การปฏิบัติให้ถูกต้องตามแบบแผน กฎ ข้อบังคับที่กำหนดให้คนในหมู่คณะ ปฏิบัติ</p> <p>การตรงต่อ เวลา หมายถึง การปฏิบัติภาระกิจต่าง ๆ ตรงตามเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนปฏิบัติตามเวลาที่นัดหมายกับผู้อื่น</p> <p>การตรงต่อหน้าที่ คือ การทำหน้าที่ของคนให้ถูกต้อง ไม่หลีก เลี่ยง ละ เลย และก้าว ก้าวหน้าที่ผู้อื่น)</p>	<p>๑. การมีระเบียบวินัยช่วยประหยัด เวลาและทำให้งานสำเร็จด้วยความ เรียบร้อย</p> <p>๒. การตรงต่อ เวลาและหน้าที่เป็น ลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง</p> <p>*๓. การมีวินัยในตนเองเป็นลักษณะ นิสัยที่ฝึกได้</p> <p>๔. การมีระเบียบวินัยก่อให้เกิดความ เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน</p> <p>*๕. การไม่ตรงต่อ เวลา หน้าที่ ขาด ความมีระเบียบวินัย ทำให้เกิด ผลเสียหายแก่งานและตนเอง</p>	<p>เด็กถูกตีตักกระดิ่ง ๓ - ๔ ครั้ง ตีตัก ๑ กัน แล้วก็ยกแขนซ้ายขึ้นโบก เป็นสัญญาณให้คนอื่นรู้ว่า จะเลิก เขาทำตามกฎหมายจราจรอย่างเคร่งครัด ด้วยรู้ว่า การกระทำเช่นนั้นจะช่วยให้ปลอดภัย ผู้ขับขี่ยาวาน หลายคนต้องประสบอุบัติเหตุถึง เสียชีวิต ทั้งนี้เพราะ เล่น เลอ ไม่ปฏิบัติตามกฎของจราจร</p>	<p>๑. การปฏิบัติตามกฎ ข้อบังคับที่สังคมกำหนด จะช่วยให้ปลอดภัย จากอุบัติเหตุต่าง ๆ</p>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๔	<p>ความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ (การรักชาติ หมายถึง การ ปฏิบัติตามสิทธิ และหน้าที่ ภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย และสำนึกอันดีงามที่จะช่วย ส่งเสริมความเจริญของ ประเทศ</p> <p>ศรัทธาต่อศาสนา คือ ปฏิบัติตามคำสอนด้วยความ เลื่อมใส ไม่ลบลู่ละเลยต่อ การเป็นศาสนิกชนที่ดี</p> <p>ความภักดีต่อพระมหากษัตริย์ คือการเทิดพระเกียรติถวายอารักขาและพร้อมใจกันปฏิบัติตามพระราชประสงค์อันมุ่งความเจริญและความสงบเรียบร้อยของบ้านเมือง</p>	<p>*๑. ทุกคนมีหน้าที่ต้องรักษาไว้ซึ่งเอกราช อธิปไตย และความมั่นคงของชาติ</p> <p>๒. ศาสนาเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางใจที่ทำให้คนในชาติอยู่ร่วมกันด้วยความสงบสุข</p> <p>๓. พระมหากษัตริย์ ทรงเป็นมิ่งขวัญ และเป็นที่ยอมรับยกย่องของคนทั้งชาติ</p>	<p>(หน้า ๗๔)</p> <p>สารวัตรใหญ่สัญญาว่า จะขอหนังสือเชิดชูเกียรติคุณจากท่านผู้ว่า ฯ เพื่อมอบให้เด็กลูกครึ่งทั้ง ๔ คน ในฐานะเป็นพลเมืองดีของชาติ ช่วยเหลือทางราชการจนสามารถจับเฮโรอีนได้ถึง ๑๐ กิโลกรัม</p> <p>นักสังคมสงเคราะห์สาวถอนหายใจยาว เมื่อคิดถึงสิ่งที่เด็ก ๆ จะได้รับ เป็นรางวัลสำหรับการเสียชีวิตร แต่เด็ก ๆ เหล่านั้นก็ไม่ได้หวังสิ่งตอบแทนใด ๆ ทั้งสิ้น พวกเขาพร้อมใจกันในการทำสิ่งที่คิดว่าถูกต้องมากกว่า สิ่งที่คิดว่าเป็นการเอาเปรียบในสังคมอย่างน่าละอายต่างหาก</p>	

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

-เรื่อง สักวาสุภาชาติ

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๓	<p>ความขยันหมั่นเพียร (เป็นความพยายามในการ ปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อย่าง สม่ำเสมอไม่ทอดทิ้ง เพื่อ ให้งานสำเร็จลุล่วง ความขยันหมั่นเพียร เกิด จากความตั้งใจอย่างแรง กล้าประกอบด้วยความอดทน มีสมาธิเป็นตัวหนุน โดยแรง จูงใจ ตัวเสริมกำลังต่างๆ คอยหล่อเลี้ยง)</p>	<p>*๑. ความขยันหมั่นเพียร เป็นหน ทางไปสู่ความสำเร็จ</p> <p>*๒. ความขยันหมั่นเพียร เป็นนิสัยที่ ดีในการทำงานและสามารถ ฝึกให้เกิดขึ้นได้</p>	<p><u>กล้วยไม้</u>ออกดอกช้า ฉันใด สักวากล้วยไม้ให้ดอกช้า ออกดอกมาคราใดสนใจยิ่ง ดูผู้ที่ยังศึกษาถ้า เพียรจริง ย่อมได้สิ่งบรรลุล่วงสมตั้งใจ เปรียบการ เรียน เหมือนกล้วยไม้ที่ให้ดอก แน่นนั้นช้าแต่ถ้าออกดอกไฉว ย่อมสวยทนบานกว่าบุปผาใด หมั่นเรียนไว้อนาคตคงงดงาม เอย</p>	<p>๑. ความขยันหมั่นเพียร นำไปสู่ความสำเร็จ</p>

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	หัวข้อที่ปรากฏในหนังสือ เค็ด	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๕	<p>ความกล้าหาญและความ เชื่อมั่นในตนเอง (เป็นการแสดงออกทาง กาย วาจาที่สะท้อนให้เห็นถึง ถึงความเด็ดเดี่ยว กล้าเผชิญเหตุการณ์อย่าง ไม่สะทกสะท้าน ด้วย ความแน่ใจว่าถูกต้องของ ความรู้และความประพฤติ ของตน เป็นการสร้าง บุคลิกภาพของบุคคลให้ น่าเลื่อมใส เคารพ ทำให้ เกิดความอบอุ่น ความมั่นใจ ใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ความมีกำลังใจที่จะเผชิญต่อ เหตุการณ์ต่างๆ และสามารถ สนองตอบได้อย่างเหมาะสม เป็นความกล้าหาญที่ควรยก ย่อง ๒. การกล้าตัดสินใจอย่างมีเหตุ ผล เป็นสิ่งที่ควรฝึก ๓. ความกล้าหาญ เป็นลักษณะอย่าง หนึ่งของความเป็นผู้นำ ๔. ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้ ตัดสินใจอย่างมั่นใจ ๕. ความเชื่อมั่นในตนเอง ทำให้ มีบุคลิกภาพของผู้นำและเป็นที่ เชื่อถือของผู้อื่น ๖. การรู้จักแสดงความคิดเห็นของ ตนตามกาลเทศะอย่างถูกต้อง เหมาะสมทำให้ได้รับการยอมรับ และความร่วมมือจากผู้อื่น 	<p style="text-align: center;"><u>กล้านักมักบีน</u></p> <p>.... จงกล้าหาญแต่อย่ากล้าแบบบ้าบิ่น กล้าอย่างสิ้นความระวังพลาดพลั้งง่าย ถ้าจะ เก่ง เก่งอย่างรักศักดิ์ศรีชาย ถึงตัวตายยังฝากชื่อคนลือ เออ</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๖	การรู้จักความพอดี (หมายถึง ยินดีในสิ่งที่ตน เป็นเจ้าของ เท่าที่สิทธิ์และ ความสามารถของตนจะ อำนวยให้ตามความจำเป็น ของชีวิต ไม่โลภอยากได้ ของผู้อื่น หรืออยากได้ เพิ่มมากขึ้น)	*ความต้องการที่พอดีและพอเหมาะ กับสภาพความเป็นอยู่ของตนช่วย ให้มีความสุข	ถึงถ้าได้ทอง สักวายามโชคดีในชีวิต อย่า เผลอจิตหึงยะโสทำโอหัง หากลิมชาติกำเนิด เดิม เมื่อ เริ่มตั้ง คนยอมขิงน้ำหน้าระอาใจ เหมือนถึงถ้าได้ทองคล้องคอให้ ทำยะโสชูหัวอวดตัวใหญ่ ถึงคราวเคราะห์หน้าซ้ำวันใด ถูกเหยยให้อายเขาน้ำ เสร้าเอย	

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๖	<p>ความกตัญญูต เวที (คือ ความรู้สึกในอุปการะ คุณหรือความดีที่ผู้อื่นหรือสิ่ง อื่นมีต่อเราอันแสดงออก มาจากความนึกคิดของแต่ละ คนและการแสดงออก หรือการตอบแทนบุญคุณต่อ ความดีที่ผู้อื่นทำนั้น โดย การแสดงออกทั้งการกระทำ ทำและคำพูด</p>	<p>*๑. ความกตัญญูต เวที เป็นลักษณะ ของคนดี</p> <p>*๒. ความกตัญญูต เวที เป็นสิ่งที่ควร ส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุกสมัย อย่างสม่ำเสมอ</p> <p>๓. คนอกตัญญู เป็นที่รังเกียจของ สังคม คนกตัญญู ย่อมได้รับการ การสรร เสริญยกย่อง</p>	<p>ความกตัญญูต เวที เป็น เครื่องหมายของคนดี สักว่าผู้มีคุณภารุณย์ เอื้อ เคยช่วย เหลือ เมตตา เรามาก่อน ควรสำนึกพระคุณท่านหมั้นอาหาร ยาม เดือดร้อนจงช่วย เหลือ เพื่อแทนคุณ ใจของคนสูงค่ากว่าใจสัตว์ เพราะ เราวัดกันที่มีธรรมหนุน การตอบแทนผู้ เมตตา เกื้อการุณ ย่อม เป็นบุญหนุนขึ้นคนดี เอย</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๗	<p>ความซื่อสัตย์สุจริตฯ (เป็นการประพฤติปฏิบัติ อย่างตรงไปตรงมา ทั้งกาย วาจา ใจ ทั้ง ต่อตนเองและผู้อื่น รวมทั้ง ไม่ทำความเดือดร้อนแก่ ผู้ใดแม้ เรื่อง เล็กน้อย โดยยึดหลักแห่งความยุติ- ธรรมไม่เอาเปรียบ)</p>	<p>*๑. คนซื่อสัตย์ เป็นคนที่มี เกียรติ ๒. อาชีพที่สุจริตทุกชนิดมี เกียรติ *๓. คนโกง เป็นบุคคลที่ไม่น่าคบค้า สมาคม ๔. ความซื่อสัตย์สุจริตที่แสดงออก ทั้งกาย วาจา ใจ เป็นสิ่งที่ ประเสริฐ</p>	<p>ซื้อกินไม่หมด คดกินไม่นาน ดีกว่าความซื่อสัตย์สุจริต เป็นนิมิตรบ่งชี้คนดีได้ ผู้ทำการทุกสิ่งด้วยจริงใจ ยอมมีกินมิใช่ไปนานเนา ส่วนผู้ที่มีใจไม่สุจริต มุ่งแต่คิดทรยศคดโกง เขา ใช้ความเห็นแก่ตัวไขว่คว้าเอา สุขชั่วกันพลัน เสร้า เหมือนเก่าเอย</p>	<p>๑. คนทุจริตยอมได้รับ ผลกระทบนั้นตอบแทน</p>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผิวจิยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	หลักธรรมสำหรับการอยู่ ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับ ความคิดเห็นของผู้อื่น ความ เห็นอกเห็นใจ (ความสามัคคี เป็นการ แสดงออกซึ่งการร่วมแรง ร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วง อย่างมีประสิทธิภาพโดย อาศัยความอดทน ความเสีย สละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่ง กันและกัน รับรู้ฟังความคิด เห็นของผู้อื่นด้วยความใจ กว้าง มีเหตุผล ทำให้เกิด มีไมตรีและเกิดบรรยากาศ ของความ เป็นประชาธิปไตย)	๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจ เห็นใจ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ๒. การรู้จักให้ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ ๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมาย เพื่อ การรวมพลังในทางสร้างสรรค์ ๔. ความสามัคคี ความ เอื้อเฟื้อ เป็น เครื่องช่วยดำรงความเป็น หมู่คณะ ๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของ สมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ ๖. ความรู้สึก เป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิด เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข ๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้ สังคมมีความสุข	น้ำพึ่งเรือ เสือพึ่งป่า สักว่าอยู่ร่วมกันสมานมิตร ต้องรู้จักเกรงใจไม่หักหาญ รู้พึ่งพาอาศัยบอกให้ถ้วน รู้จักการโอบ เอื้อช่วย เหลือกัน เปรียบตั่งน้ำพึ่ง เรือ เสือพึ่งป่า ต้องพึ่งพาอาศัยสร้างทางสุขสันต์ เกิด เป็นคนอยู่กับคนบนโลกนั้น ควรแบ่งปันน้ำใจให้กัน เอย	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๐	<p>ความเป็นผู้มีสติ รู้จักยับยั้ง ชั่งใจ รู้จักผิดชอบชั่วดี (การมีสติ หมายถึง การรู้ตัว ระลึกได้ว่าตนเป็นใคร กำลัง ทำอะไร อย่างไร อันเป็น สภาพที่ตื่นตัว ความรู้สึกผิดชอบ หมายถึง เมื่อทำผิดแล้วยอมรับ ผิด)</p>	<p>๑. ความมีสติช่วยให้ทำงานได้ดีมีข้อ บกพร่องน้อย</p> <p>*๒. คนมีสติย่อมควบคุมตนเอง หลีกพ้น จากความชั่วได้</p> <p>*๓. คนมีสติย่อมมีปัญญาแก้ไขปัญหาของ ตนเองและผู้อื่นได้</p>	<p>หมองตายเพราะงู สักว่าหมองผู้ เก่งกล้า อาจพลาดทำถูกพิษปลิดชีพได้ เกิดเป็นคนแม่ชำนาญการสิ่งใด ถ้าเผลอไผลประมาทอาจถึงตาย เรียนสิ่งใดให้รู้ต่างยังประมาท ถ้าพลังพลาดอาจจะชีพสลาย คนชีพดับ เพราะรู้ดีมีมากมาย ไม่ประมาทไม่พลาดด้วยสบาย เอย</p>	<p>๑. ความประมาทนำไป สู่ความหายนะ</p>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๔	<p>ความอดทนอดกลั้น (ผู้ที่หวังความเจริญย่อมตั้ง เป้าหมายการปฏิบัติเพื่อให้อยู่ ในขอบเขตที่ตั้งงาม จำเป็นต้อง อาศัยความอดทนอดใจ ใน อารมณ์ยั่วอยากได้ในสิ่งที่ไม่ เหมาะไม่ควรและอยากทำร้าย โต้ตอบในสิ่งที่ไม่พอใจรวมทั้ง อดทนในความยากลำบาก การ รอคอยและอุปสรรคต่าง ๆ)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ความอดทนอดกลั้น ทำให้เกิดความ สงบ ๒. ความอดทนอดกลั้น เป็นนิสัยทาง สังคมที่ดีและสามารถฝึกได้ *๓. ความอดทนอดกลั้น ทำให้ชนะ อุปสรรคและช่วยให้ประสบความสำเร็จ ๔. การยอมรับความจริงในชีวิต ทำให้ จิตใจสงบ ๕. ผู้มีความอดทน ย่อมเป็นที่ชอบพอ รักใคร่ของผู้อื่น 	<p>ตน เป็นที่พึ่งแห่งตน สักวา เกิด เป็นคนดั้นรนสู้ ยืนหยัดอยู่ด้วยพลังขาทั้งสอง กายยังแกร่งแรงไหวรู้ไตร่ตรอง ตนเองต้องพึ่งตนให้ผลงาม โบราณว่าถ้า เหลือก่าสั่งลาก จึง เอ่ยปากบอกแขกช่วยแบกหาม ความอดทนมานะพยายาม จะพาความสำเร็จผลรู้ตน เอย</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ตนนั้นแหละ เป็นที่พึ่ง แห่งตน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๓	<p>ความขยันหมั่นเพียร (เป็นความพยายามในการปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อย่างสม่ำเสมอไม่ทอดทิ้ง เพื่อให้งานสำเร็จลุล่วง ความขยันหมั่นเพียรเกิดจากความตั้งใจอย่างแรงกล้าประกอบด้วยความอดทน มีสมาธิเป็นตัวหนุน โดยแรงจูงใจ ตัวเสริม กำลังต่าง ๆ คอยหล่อเลี้ยง)</p>	<p>*๑. ความขยันหมั่นเพียรเป็นหนทางไปสู่ความสำเร็จ ๒. ความขยันหมั่นเพียรเป็นนิสัยที่ดีในการทำงานและสามารถฝึกให้เกิดขึ้นได้</p>	<p>ล่องทุกข์ เพราะความเพียร สภวาจขยันหมั่นก่อปรกิจ เพื่อชีวิตสุขสบายในภายหน้า กายยังแกร่งแรงยังมีเวลา จงเร่งหาทรัพย์เป็นทุน หนุนชีวิต ภาสิตสอน เมื่อน้อยค่อยเรียนรู้ ครั้นเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ให้หาสิน รู้มานะมัธยัสถ์ประหยัดกิน ชีพจะสิ้นความทุกข์ เป็นสุข เอย</p>	<p>๑. คนล่องทุกข์ได้เพราะความเพียร</p>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑	การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิต และร่างกายของบุคคลและ สัตว์ (หมายถึง การไม่ทำร้าย ให้บาดเจ็บหรือพิการ การ กักขัง รรานให้ผู้อื่นได้รับ การลำบาก ตลอดจนต้อง เสียชีวิต รวมทั้งการแสวง หาความสุขสนุกสนาน จาก ความทุกข์ของผู้อื่น ไม่ว่า คนหรือสัตว์)	<p>๑. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุข- ไม่อยากได้รับความทุกข์</p> <p>๒. หากปรารถนาความสุขอย่า สร้างความทุกข์ให้ผู้อื่น</p> <p>๓. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว</p> <p>*๔. การ เบียดเบียนกัน การจอง เวรคิดแก้แค้นต่อกัน เป็นบาป</p>	<p>เวรย่อมระงับด้วยการไม่จอง เวร สักว่าความอาฆาตขาดยังคงคิด</p> <p>นำชีวิตสู่ภัยอันใหญ่หลวง ความคิดค้นขุ่น เคือง เรื่องทั้งปวง ย่อม เป็นบ่วงผูกเวรต่อให้ก่อกรรม จงชนะคนโกรธด้วยไม่โกรธ อภัยโทษคนที่มิ จดจำ ใช้ธรรมะข่มใจไว้ประจำ เวรที่ทำจะระงับดับสิ้นเอย</p>	๑. เวรย่อมระงับด้วย การไม่จอง เวร

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๗	การไม่พูดปด ไม่บิดเบือน ไม่อ่ำพรางความจริง การ ไม่ยุยงให้เกิดความแตก แยก และการไม่พูดคำหยาบ (การพูดดีจะช่วยป้องกันการ แตกแยก และการประทุษ ร้ายก่อให้เกิดความเข้าใจ รักใคร่ เชื่อถือ ไว้วางใจ สร้างความสามัคคีในหมู่ คณะ)	<p>*๑. การพูดและเขียนแต่ความจริง ช่วยให้เกิดความเข้าใจที่ถูก ต้อง</p> <p>๒. การพูดการเขียนที่ดี ต้องไม่ ล่อลึง เพื่อเจ้อ หยาบคาย</p> <p>*๓. การพูดหรือการเขียนที่ก่อให้เกิด ความแตกร้าง กระทบ กระเทือนจิตใจ ไร้สาระ ชก นำผู้อื่นให้หลงผิด ย่อมเป็นภัย ต่อสังคม</p>	<p>ปลาหมอตาย เพราะปาก</p> <p>อันคำพูดคนนั้นสำคัญนัก สร้างคนรักคนชังได้ทั้งนั้น หากพูดดีมีคนขมนิยมทั่ว แม้พูดชั่วทำลายสุขทุกข์หันต์ คำคนคมกว่าสาตราสารพัน อาจพาดฟันคนให้ตายได้เอ๋ย</p>	<p>๑. พูดดี เป็นศรีแก่ตัว พูดชั่วปราศัย</p>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	หัวข้อที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๓	<p>ความขยันหมั่นเพียร (เป็นความพยายามในการ ปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อย่าง สม่ำเสมอไม่ทอดทิ้ง เพื่อ ให้ทำงานสำเร็จลุล่วง ความขยันหมั่นเพียร เกิด จากความตั้งใจอย่างแรง กล้าประกอบกับความอดทน มีสมาธิเป็นตัวหนุน โดย แรงจูงใจ ตัวเสริมกำลัง ต่างๆ โดยหล่อเลี้ยง)</p>	<p>*๑. ความขยันหมั่นเพียรเป็นหนทาง ไปสู่ความสำเร็จ</p> <p>*๒. ความขยันหมั่นเพียรเป็นนิสัยที่ ดีในการทำงานและสามารถ ฝึกให้เกิดขึ้นได้</p>	<p>ฝนทิ้งให้เป็น เข็ม สักวาการฝนทิ้ง เหล็กใหญ่ เล็กจนเป็น เข็มได้ เปรียบให้เห็น เหมือนทำงานลำบากยากลำเค็ญ มันเข้า- ยืนพักเพียรไปคงไม่นาน จะสำเร็จ เห็นผลที่ตนหวัง เหมือนฝนทิ้งจน เป็น เข็มตนกล่าวขาน เกิดเป็นคนถ้าขยันไม่หวั่นงาน จะทำการสิ่งใดได้ผลเออ</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	หัวข้อที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๘	<p>การทำใจให้สงบ มีสมาธิ และอารมณ์แจ่มใส (การทำจิตให้มีสมาธิ ต้อง ไม่มีนิวรณ์ ๕ คือ หมกมุ่น ทางพอใจรักใคร่ ความ พยายามปองร้ายผู้อื่น ความ สังเลสงสัย ความฟุ้งซ่าน รำคาญใจ ความหดหู่ ความ ง่วงเหงาหาวนอน ทั้งนี้อาจ เริ่มต้นด้วยการคิดอย่างมี ระเบียบ หัดทำงานที่ละเอียด อย่างตามขั้นตอน บังคับใจ ให้จดจ่อต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยเฉพาะ และหัดปล่อย อารมณ์ให้ว่าง อารมณ์ที่ แจ่มใส ทำให้สมองปลอด โปร่ง)</p>	<p>*๑. จิตใจที่แน่วแน่ก่อให้เกิดปัญหา และพลังงาน สามารถทำงาน และคิดหาเหตุผลได้ดี</p> <p>๒. การกระทำที่ขาดสติ ย่อมเป็น โทษ</p> <p>๓. ผู้ที่มีสมาธิในการเรียน ย่อม พบความสำเร็จและความก้าวหน้า</p> <p>๔. การมีส่วนร่วมที่ดีของคน ทำให้ อารมณ์แจ่มใส</p>	<p>พกหินดีกว่าพกนุ่นใจดวงที่หนักแน่นไว้ไม่ เพราะบาง ทำการอย่างใจ เย็นย่อม เป็นคุณ แต่คนที่มีใจไม่หนักแน่น อารมณ์เล่นไ้มาอย่างว้าวุ่น ทำสิ่งใดมักผิดพลาดและขาดทุน เปรียบพกนุ่น - หินไว้ในใจเอ๋ย</p>	<p>๑. คนที่มีจิตใจมั่นคงหนัก แน่นย่อมทำงานสิ่งใด ไม่ผิดพลาด</p>

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	หัวข้อที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒	<p>ความ เมตตา กรุณา (เมตตา คือ ความรู้สึกรัก และสงสารปรารถนาให้ผู้ อื่นพ้นทุกข์</p> <p>กรุณา คือ การกระทำให้ ความช่วยเหลือ เพื่อให้ผู้อื่น พ้นทุกข์และ เป็นสุข ช่วย เหลือเท่าที่จะทำได้)</p>	<p>*๑. ความ เมตตา กรุณา ก่อให้เกิด สันติสุขและ เป็น เครื่องค้ำจุนโลก</p> <p>๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม</p> <p>๓. การช่วย เหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ ตนเองและผู้อื่นเดือดร้อน</p>	<p>เมตตาธรรมค้ำจุนโลก</p> <p>สัทวา เมตตาธรรมค้ำจุนโลก</p> <p>ดับความ โศกน่ำสุขสู่ผู้สิ้นหวัง</p> <p>ดูจน้ำทิพย์ชโลมใจให้พลัง</p> <p>ซึ่งรินหลังจากอุราผู้การุญ</p> <p>การ เอื้อ เพื่อ เผื่อแผ่แก่ผู้อื่น</p> <p>และหยิบยื่นความ เมตตา มา เกื้อหนุน</p> <p>เป้นคุณธรรมอันประ เสริฐก่อ เกิดบุญ</p> <p>ช่วยค้ำจุนสังคมร่ม เย็น เอย</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง เหยี่ยวชาตวัน

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒	<p>ความเมตตา กรุณา (เมตตา คือ การรู้สึกรัก และสงสาร ประารถนาให้ผู้ อื่นพ้นทุกข์)</p> <p>กรุณา คือ การกระทำให้ ความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้อื่น พ้นทุกข์และเป็นสุข ช่วยเหลือ เท่าที่จะทำได้)</p>	<p>*๑. ความเมตตา กรุณา ก่อให้เกิดสันติสุข และเป็นเครื่องค้ำจุนโลก</p> <p>*๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม</p> <p>*๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตน เองและผู้อื่นเดือดร้อน</p>	<p>(หน้า ๖) "เอามันไปเลี้ยงนะพ่อนะ สงสารมัน" ไอ้หนู เกาะสีข้างพ่อ ใจอยากเอื้อมมือไปลูบหัวมันด้วยความ สงสาร แต่ไม่กล้า</p> <p>"เอ...มันจะรอดแหละ" จำแคล้วรำพึงไม่แน่ใจ นอกจากขาหักแล้วโคนปีกยังมีรอยหมากัดอีกด้วย</p> <p>"ปล่อยมันไปมันก็ต้องตายแน่ พ่อเลี้ยงมันไว้เถอะ ดีกว่าปล่อย..." เด็กน้อยกระตุกแขนพ่อ</p> <p>"ปล่อยไปตาย เลี้ยงไว้อาจรอด เออล่ะเลี้ยงก็ เลี้ยงวะ ไอ้หนู" จำแคล้วตัดสินใจแบบคนพุดง่าย</p>	<p>๑. บุคคลที่ช่วยเหลือสัตว์ ให้รอดพ้นจากความตาย เป็นบุคคลที่มีจิตใจ ประเสริฐยิ่ง</p>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อทางจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๘	การมีสัจจะและความจริงใจ (เป็นการพูดตรงตามความจริง เพื่อให้ผู้ฟังบังเกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง ทั้งปฏิบัติตามคำสัญญา ภาระต่าง ๆ ที่ตนให้ไว้)	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ความจริงเป็นสิ่งไม่ตาย ๒. คนพูดจริง ทำจริง ย่อมได้รับการสรรเสริญ 	(หน้า ๒๓) "เช้าวันเสาร์ ไอ้หนูแหวะมาที่กรงเหยี่ยว บ่อนเศษเนื้อให้มันจมนิ่มแล้วจึงไปกาเต่าคง จะไปเลี้ยงวัว ให้แก่ตามที่สัญญากันไว้..."	๑. คนที่ย่อมมีสัจจะ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒	<p>ความเมตตา กรุณา (เมตตา คือ ความรู้สึกรัก และสงสารปรารถนาให้ผู้อื่น พ้นทุกข์</p> <p>กรุณา คือ การกระทำให้ ความช่วยเหลือเพื่อให้ผู้อื่น พ้นทุกข์และ เป็นสุข ช่วยเหลือ เท่าที่จะทำได้)</p>	<p>*๑. ความเมตตา กรุณา ก่อให้เกิดสันติสุข และเป็นเครื่องค้ำจุนโลก</p> <p>*๒. คนดีย่อมมีมนุษยธรรม</p> <p>*๓. การช่วยเหลือที่ดีต้องไม่ทำให้ตนเอง และผู้อื่นเดือดร้อน</p>	<p>(หน้า ๒๓) "แปลกใจจริง ๆ ไอ้หนูครุ่นคิดกับตัวเอง เผ่าคงเกลียดคนแต่กลับรักนกและไก่อีกมาก นกในกรงส่วน ใหญ่เป็นนกบาคเจ็บ แก่คงจับมันไว้ได้และนำมารักษาเอา บุญ บางตัวกำลังมีผ้าพันแข้งอยู่ก็มี บางตัวแผลหายแล้ว แต่ ขาไม่กลับคืนดังเดิม จึงต้องเดินกระโผลกกระเผลกนำ สงสาร นกเหล่านี้ถูกทำร้ายมา จึงหนีร้อนมาพึ่งเย็น</p>	<p>๑. คนที่มีความเมตตา กรุณา ต่อสัตว์ ควรได้รับการ ยกย่อง</p>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง เทียวไปในวันหยุด

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๕	<p>มารยาทและนิสัยส่วนบุคคล ในการ กิน นอน ขับถ่าย แต่งกายและสังคมระหว่างเพศ (มารยาท เป็นการแสดงออก ทางกาย วาจา ในด้านการ กินอยู่ หลับนอน กิริยาท่าทาง และการปฏิบัติตนในโอกาส ต่าง ๆ ที่ยอมรับกันว่าสวยงาม ถูกต้อง มารยาทช่วยป้องกัน การกระทำที่ก่อให้เกิดความ เดือดร้อน รำคาญ หรือความ บาดหมางทำให้เกิดความเข้าใจ ดีมีไมตรีต่อกัน)</p>	<p>*๑. การมีสุขนิสัยที่ดี ทำให้ร่างกาย เจริญเติบโตเหมาะสมกับเพศ และวัย ทำให้ปราศจากโรคภัย ไข้เจ็บ</p> <p>๒. มารยาทตามวัฒนธรรมอันดีงาม และที่สังคมนิยมยอมรับ เสริมสร้าง บุคลิกลักษณะที่ดี</p> <p>๓. การรู้จักปรับปรุง ประมาณตน และการสำรวมในกิจวัตรประจำวัน ทำให้เกิดความสุขแก่ตนเอง และสังคม</p>	<p>(หน้า ๔)</p> <p>"... ชุดที่ใส่แล้ว ผึ่งแดดให้แห้งแล้วเก็บใส่ถุง พลาสติกแยกไว้ อย่าปนกับเสื้อผ้าสะอาด และรีบซักเมื่อ มีโอกาส ของลูกเองก็เช่นกัน กางเกงในควรซักทุกวัน เวลาตากเอาไม้หนีบ ๆ ไว้ด้วย กันปลิวตกลงพื้น ซึ่ง อาจสกปรกและมีเชื้อโรค ควรตากที่มีลมโกรก ตอน กลางคืน ถ้าอากาศหนาวอย่าลืมใส่เสื้อกันหนาวก่อน เข้านอน ถ้าเย็นจัดควรสวมถุงเท้าหนา ๆ ใช้ผ้าคลุม หัวไว้ด้วย เพื่อป้องกันการเป็นหวัด ตีมน้ำอุ่น ไม่ควร ตีมน้ำเย็น โดยเฉพาะตอนเดินป่าอย่าลืมเตรียมน้ำใส่ กระติกติดตัวไปด้วย อย่าตีม้น้ำตามลำธาร หรือแอ่งน้ำ ในป่าเป็นอันตราย สวมหมวกกันแดด..."</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๔	<p>ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ เสียสละ</p> <p>(ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นการกระทำที่แสดงถึง ไมตรีจิต เพื่อให้ผู้อื่นได้ รับความสะดวก ความพอใจ เห็นใจ ช่วยเหลือ แบ่งปัน</p> <p>ความเสียสละ เป็นการ ยอมเสียสิทธิ์และยอม ลำบากเพื่อประโยชน์ของ ผู้อื่น)</p>	<ul style="list-style-type: none"> * ๑. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตาม กาลเทศะ เป็นสิ่งควรกระทำ ๒. ผู้ที่รู้จักให้ รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ * ๓. ความมีน้ำใจเป็นสิ่งที่มีความค่า * ๔. การให้ ก่อให้เกิดความสุข ทั้งผู้ให้และผู้รับ 	<p>(หน้า ๔)</p> <p>"ดีมาก ลูกควรเตรียมเผื่อทุกคนที่ไปด้วย เราต้องมีน้ำใจต่อกัน มีก็กินด้วยกัน ไม่มีก็อดด้วยกัน ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นสิ่งผูกมิตรที่ดีให้ยืนยาว ตลอดไป ทั้งยังแสดงให้เห็นถึงความมีน้ำใจของ เราเองด้วย</p>	<ul style="list-style-type: none"> ๑. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นสิ่งผูกมิตรที่ดี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
	<p>ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และ เสียสละ</p> <p>(ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็น การกระทำที่แสดงถึงโมตรจริต เพื่อให้ผู้อื่นได้รับความสะดวก ความพอใจ เห็นใจ ช่วยเหลือ แบ่งปัน</p> <p>ความเสียสละ เป็นการ ยอมเสียสิทธิ์และยอมลำบาก (เพื่อประโยชน์ของผู้อื่น)</p>	<p>๑. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งที่ควรกระทำ.</p> <p>๒. ผู้ที่รู้จักให้ รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ</p> <p>*๓. ความมีน้ำใจเป็นสิ่งที่มีความค่า</p> <p>*๔. การให้ ก่อให้เกิดความสุข ทั้งผู้ให้และผู้รับ</p>	<p>(หน้า ๒๓)</p> <p>"อาหารหอมνάกิน เสียหายที่กินกันมาแล้ว แกงลาวนี่เป็นของชอบของผมด้วย" พี่คิดว่าพ่อคง ต้องการพูดเอาใจเจ้าของบ้าน แต่ผลกลับเป็นว่า ขากลับเราได้แกงมา ๑ หม้อหิว ปลาย่าง ข้าวเหนียว ห่อใบตอง แยมด้วยแจ่วบองใส่กระบอกไม้ไผ่ และ โก๋ย่างทั้งตัวอีก ๔ ตัว ให้เราขนขึ้นไปกินบนภู พีละซึ่งใจจริง ๆ ในน้ำใจของคนไทย ที่เราเรียกว่า "คุณบ้านนอก" "</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง ไม้ค่อมแคะ

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๖	การรู้จักความพอดี (หมายถึง ยินดีในสิ่งที่ตน เป็นเจ้าของเท่าที่สิทธิ์และ ความสามารถของตนจะ อำนวยให้ ตามความ จำเป็นของชีวิต ไม่โลภ อยากได้ของผู้อื่น หรือ อยากได้เพิ่มมากขึ้น)	ความต้องการที่พอดีและพอเหมาะ กับสภาพความเป็นอยู่ของตนช่วยให้มีความ สุข	(หน้า ๑๑) ชีวิตที่ต้องยืนประจำที่อยู่ตลอดไปรอดตายไป ได้อีกชั่วระยะเวลาหนึ่ง ไม้ค่อมแคะอย่างฉันทพลอยได้รับ ส่วนแบ่งแห่งความชื่นฉ่ำไปกับเขาด้วย น้ำฝนที่ตกลงมา กระหน่ำซอกหินรวมตัวกันเป็นสายน้ำเล็กๆ ไหลชะผิวดินที่ อยู่เหนือขึ้นไปให้ลงมากองที่โคนต้นของฉัน ซึ่งเดิมมีดินอยู่ เพียงเล็กน้อยให้ เป็นกองสูงชัน ยึดอายุให้ฉันพอได้มีอาหาร ดูดกินมีชีวิตที่ไม่แร้นแค้นต่อไปอีกนานทีเดียว แต่ลักษณะ อาการค่อมและแคะนั้นแก้ไขไม่ได้เสียแล้ว มันกลายเป็น ลักษณะประจำตัวของฉันตราบจนวันตาย	๑. จงพึงพอใจในสิ่งที่ตน มีอยู่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๓๐	การแก้ไขข้อบกพร่องการปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่ ศีลธรรม ระเบียบ กฎหมาย และจารีตประเพณี (หมายถึง การแก้ไขความบกพร่องในการปฏิบัติในทางที่จะนำมาซึ่งความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น ได้แก่ การพยายามไม่ผิด จารีตประเพณี ข้อบังคับ ศีลธรรมและจริยธรรมอันดีงามที่ตกลงไว้ในกลุ่มนั้น โดยความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย)	<ul style="list-style-type: none"> *๑. การกระทำทุกอย่างมีสาเหตุ สามารถป้องกันได้และแก้ไขได้ ๒. การกระทำผิดของแต่ละบุคคล มีผลกระทบกระเทือนต่อสังคม *๓. ทุกคนมีส่วนร่วมในการแก้ไขป้องกันความบกพร่อง ความผิดต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม ๔. การสำนึกผิดและกลับตัว เป็นคนดี ควรได้รับการยกย่อง ๕. การลงโทษที่เหมาะสม เป็นวิธีหนึ่งในการแก้พฤติกรรมของผู้กระทำผิด ๖. ผู้ที่ปฏิบัติตามระเบียบจารีตประเพณี ศีลธรรม กฎหมาย ย่อมอยู่ได้อย่างเป็นสุขในสังคมและได้รับการสรรเสริญ ๗. การรู้สาเหตุแห่งความบกพร่องทางจริยธรรม เป็นการป้องกันที่ได้ผลดี 	(หน้า ๖๖) "ผมตัดสินใจแน่นอนแล้วว่าเห็นด้วยกับชมรมอนุรักษ์ เพราะป่าแห่งนี้ใกล้เมืองและยังสวยงามจริงๆ มีแหล่งน้ำในหน้าแล้งสำหรับพวกสัตว์ป่า มีดินโป่งใกล้แหล่งน้ำให้สัตว์ลงมากินเพิ่ม เกือบแร่ให้กับร่างกาย ที่แห่งนี้ไม่ควรจะถูกทำลายไป ป่าลักษณะนี้มีน้อยเต็มที่แล้ว ควรสงวนไว้ให้เป็นที่ยังชีพของอนุชนรุ่นหลัง โดยมีหน่วยงานของเราคอยควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด ดีกว่าเปิดให้มีสัมปทาน..."	

เรื่อง โลกของหนูแหวน (๒)

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ (ความสามัคคี เป็นการแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ด้วยใจกว้าง มีเหตุผล ทำให้เกิดมีไมตรีและ เกิดบรรยากาศของความ เป็นประชาธิปไตย)</p>	<p>*๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจเห็นใจ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน</p> <p>๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ</p> <p>*๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์</p> <p>*๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ</p> <p>๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ</p> <p>*๖. ความรู้สึก เป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข</p> <p>*๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้สังคมมีความสงบสุข</p>	<p>(หน้า ๑๑) "พวกเธอไปไหนกันล่ะ"</p> <p>"พวกฉันก็ทำงานนะซี ฉันไม่ว่างเหมือนกับเธอนี้"</p> <p>มดดำตอบอย่าง เกร็งขริม</p> <p>หนูแหวนสะดุ้งโหยง ถามต่อไปว่า "เธอทำอะไรนะ"</p> <p>"บางพวกก็ขนไข่ เพราะน้ำจะท่วม บางพวกก็ไปหาอาหาร โน่นไงพวกเรากำลังลากมา" มดดำชี้ให้ดู</p> <p>หนูแหวนมองตามไปก็ เห็นมดดำฝูงใหญ่กำลังลากซากสัตว์อย่างหนึ่งมาตัวใหญ่มหึมาเมื่อ เทียบกับตัวมด</p> <p>"พวก เธอไม่รู้สิหนักบ้างหรือ" หนูแหวนถาม</p> <p>"ของทุกอย่างถ้าช่วยกันทำ ของหนักก็เบาเองแหละ"</p> <p>มดดำตอบ</p>	<p>๑. ความสามัคคี จะนำมาซึ่งความสำเร็จ</p> <p>๒. ความสามัคคีของหมู่คณะทำให้เกิดความสงบสุข</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๖	การรู้จักความพอดี (หมายถึง ยินดีในสิ่งที่ตนเป็น เจ้าของ เท่าที่สิทธิ์และความ สามารถของตนจะอำนวยให้ ตามความจำเป็นของชีวิต ไม่ โลภอยากได้ของผู้อื่น หรือ อยากได้เพิ่มมากขึ้น)	* ความต้องการที่พอดีและพอเหมาะ กับ สภาพความเป็นอยู่ของตน ช่วยให้มีความ มีความสุข	(หน้า ๒๓-๒๔) "ลูกฝรั่ง นี่เธอโตขึ้นจะเป็นอะไร" หนูแหวนถาม "ตัวฉันนะ เเธอ" ก็เป็นแม่ฝรั่งนะซี เธอไม่น่าถาม เลย" "ทำไม เธอไม่คิดเป็นอย่างอื่นบ้างหรืออย่างเช่น เป็น มะพร้าว นะ" หนูแหวนถาม "ฉันไม่เข้าใจพวกคนอย่างเธอหรอก" ลูกฝรั่งตอบ "พวกเธออยากเป็นโน่นเป็นนี่มากมาย พวกเธอนะ อยากเป็นในสิ่งที่ไม่มียี่สิบก็บอกว่าไม่เป็น ทำไมพวกเธอจึง ไม่อยากเป็นในสิ่งที่มีบ้างเล่า"	๑. จงพอใจในสิ่งที่ตนเอง มีอยู่

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑	การไม่ประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกายของบุคคลและสัตว์ (หมายถึง การไม่ทำร้ายให้บาดเจ็บหรือพิการ การกักขังทรมานให้ผู้อื่นได้รับความลำบาก ตลอดจนต้องเสียชีวิต รวมทั้งการแสวงหาความสุขสนุกสนาน จากความทุกข์ของผู้อื่น ไม่ว่าจะคนหรือสัตว์)	<ul style="list-style-type: none"> ๑. ทุกชีวิตย่อมปรารถนาความสุขไม่ อยากได้รับความทุกข์ *๒. หากปรารถนาความสุขอย่าสร้าง สร้างความทุกข์ให้ผู้อื่น ๓. ให้ทุกข์แก่ท่านทุกข์นั้นถึงตัว *๔. การเบียดเบียนกัน การจองเวร คิดแก้แค้นต่อกัน เป็นบาป 	<p>(หน้า ๒๔-๓๐) "ทำไมเธออ้างว่าอะไร ๆ เป็นของเธอหมดแล้วจะ เมื่อก็เธอไลน์กระจอกไป อ้างว่าเป็นบ้านของเธอ ทีนี้จะมาไล่พวกฉันไป อ้างว่าต้นชมพูก็เป็นของเธอ แล้วจะให้พวกฉันไปอยู่ที่ไหนล่ะ"</p> <p>"ไปอยู่ที่ไหนก็ตามใจของเธอ อย่างมาอยู่ที่นี้ก็แล้วกัน"</p> <p>หนูแหวนตอบ เสียงกระซอก</p> <p>"ต้นชมพูก็เหมือนบ้านฉันเหมือนกัน บ้านใคร ใครก็รัก ถ้าหากมีใครมาขว้างบ้านเธอบ้าง เธอจะทำอย่างไร"</p> <p>มดแดงย้อนถาม</p>	<ul style="list-style-type: none"> ๑. คนไม่มีน้ำใจต่อไปจะ ไม่มีเพื่อนฝูงและไม่มี ใครคบค้าสมาคมด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ (ความสามัคคี เป็นการแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ด้วยความใจกว้าง มีเหตุผล ทำให้เกิดมีไมตรี และเกิดบรรยากาศของความเป็นประชาธิปไตย)</p>	<p>*๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเข้าใจเห็นใจและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน</p> <p>๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ</p> <p>๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อการร่วมพลังในทางสร้างสรรค์</p> <p>๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ</p> <p>๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ</p> <p>๖. ความรู้สึกเป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข</p> <p>๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้สังคมมีความสุข</p>	<p>(หน้า ๓๐) เจ้ามดแดงหันไปปรึกษากันใหญ่ พวกมันไม่ค่อยไวใจหนูแหวนนักทรอก แต่มันก็กลัวฤทธิ์ของหนูแหวนจึงยอมตกลงโดยมีข้อห้ามว่า ไม่ให้หนูแหวนเข้าไปใกล้รังของมันเกิน ๒ ช่วงตัว หนูแหวนก็ตกลง แล้วรีบบินขึ้นไปเก็บขมพุ่มมาจนเต็มมือ ขณะที่หนูแหวนกำลังกินขมพุ่มอยู่อย่างเอร็ดอร่อยนั้น เธอก็คิดว่า ถ้าอะไร ๆ มันตกลงกันได้ง่าย ๆ ชีวิตก็จะมีความสุขมากทีเดียว</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๒	ความละเอียดและความเกรง กลัวต่อการทำความชั่ว (ความละเอียดใจตนเองที่จะ กระทำชั่วในที่ลับและที่แจ้ง ละเอียดใจในสิ่งที่ไม่สมควรทำ รู้สึกเกรงกลัว ขลาดไม่กล้า ต่อการทำความชั่ว กลัวเสียชื่อเสียง กลัวจะเลวทรามต่ำช้า เพราะทำชั่ว)	<p>๑. ความละเอียดและความเกรงกลัวต่อบาป เป็นอุปนิสัยของคนดี</p> <p>๒. ความชั่วไม่เคยส่งเสริมความเจริญรุ่งเรืองอย่างถาวรให้แก่ผู้ใด</p> <p>*๓. คนที่ไม่รู้จักละเอียดต่อการทำความชั่วเป็นที่รังเกียจของสังคม</p>	<p>(หน้า ๔๐-๔๑) หนูแหวนใจหายวาบ นึกถึงความร้ายกาจต่าง ๆ นานาของเจ้าแพะขึ้นมาทันที มันต้องขโมยขนของเธอแน่ทีเดียว...</p> <p>... "แพะ เธอมาทำอะไรที่นั่น" หนูแหวนร้องตะโกนไป เธอเห็นเจ้าแพะสะดุ้งโหยง เมื่อหนูแหวนเข้าใกล้จึงเห็นว่าเจ้าแพะหน้าตาบ้องแบ้วไม่สบายเอาเลย</p> <p>"ฉัน...ฉัน" เจ้าแพะพูดเสียงตะกุกตะกัก "ฉันไม่เลวอย่างที่เธอคิดหรอก ฉันกินไม่หมดหรอก ฉันเหลือไว้ให้เธอ ๒ อัน" เจ้าแพะพูดพร้อมกับเดินไปหยิบห่อกระดาษในโพรงไม้มายื่นให้ หนูแหวนรีบเปิดออกดู จริง ๆ ด้วยยังมีเหลืออยู่อีก ๒ อัน พอเงยหน้าขึ้นก็เห็นเจ้าแพะแผ่นแผ่นวิ่งแจ้นไปเสียแล้ว</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	<p>หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเชื่อเพื่อการยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ (ความสามัคคี เป็นการแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ด้วยความใจกว้าง มีเหตุผล ทำให้เกิดไมตรีและเกิดบรรยากาศของความเป็นประชาธิปไตย)</p>	<p>๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจเห็นใจ และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน</p> <p>๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ</p> <p>๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์</p> <p>๔. ความสามัคคี ความเชื่อเพื่อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ</p> <p>๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ</p> <p>๖. ความรู้สึกเป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข</p> <p>๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้สังคมมีความสงบสุข</p>	<p>(หน้า ๖๑) "ผีใจจ๊ะ ของฟรี ฉันพาเธอมาดูน้ำหวานฟรี ๆ เธอชอบไหม"</p> <p>"ฉันชอบมากจ๊ะและขอบคุณเธอมากด้วย" ผีน้อยตอบ</p> <p>"แต่ฉันไม่รู้ว่าเป็นของฟรีหรือเปล่า เพราะว่าเธอก็ต้องลงแรงพาฉันมาที่นี่ของทุก ๆ อย่างก็ต้องลงแรงทำทั้งนั้น ไม่มีของฟรีหรอกจ๊ะ"</p> <p>"คงเป็นอย่างที่เธอว่ามั้ง ของฟรีจะเกิดขึ้นก็เมื่อมีการทำอะไรฟรี ๆ โดยไม่ได้รับผลตอบแทน"</p> <p>ผีน้อยยิ้มอย่างพอใจ "จริงด้วยจ๊ะ ฉันว่าเธอควรเลิกคิดถึงเรื่องของฟรีแล้วคิดถึงเรื่องตั้งใจดีต่อกันดีกว่า"</p> <p>ว่าแล้วผีน้อยก็รีบบินเอาน้ำหวานกลับไปทิ้ง</p> <p>หนูแหวนเดินกลับบ้านบ้าน ตั้งใจจะทำงานบ้านต่อ เธอไม่คิดเรื่องของฟรีอีกแล้ว เพราะมีสิ่งอื่นที่ดีกว่า คือความตั้งใจดีต่อกัน เมื่อมีความตั้งใจดีต่อกัน จึงจะสามารถมีของฟรีได้จริง ๆ</p>	<p>๑. หากบุคคลมีความตั้งใจดีต่อกันแล้ว ย่อมไม่หวังผลตอบแทนของกันและกัน</p>

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๓	<p>ความมีระเบียบวินัย ความตรงต่อเวลาและหน้าที่</p> <p>(ความมีระเบียบวินัย หมายถึง การปฏิบัติให้ถูกต้องตามแบบแผนกฎ ข้อบังคับที่กำหนดให้คนในหมู่คณะปฏิบัติ</p> <p>การตรงต่อเวลา หมายถึง การปฏิบัติตามภารกิจต่าง ๆ ตรงตามเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ ตลอดจนปฏิบัติตามเวลาที่นัดหมายกับผู้อื่น</p> <p>การตรงต่อหน้าที่ คือ การทำหน้าที่ของตนให้ถูกต้อง ไม่หวั่นไหวเสียงระลอกและก้าวร้าวหน้าที่ผู้อื่น)</p>	<p>*๑. การมีระเบียบวินัยช่วยประหยัดเวลาและทำให้งานสำเร็จด้วยความเรียบร้อย</p> <p>๒. การตรงต่อเวลาและหน้าที่เป็นลักษณะของผู้มีวินัยในตนเอง</p> <p>๓. การมีวินัยในตนเอง เป็นลักษณะนิสัยที่ฝึกได้</p> <p>๔. การมีระเบียบวินัยก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน</p> <p>๕. การไม่ตรงต่อเวลา หน้าที่ ขาดความมีระเบียบวินัย ทำให้เกิดผลเสียหายแก่งานและตนเอง</p>	<p>(หน้า ๖๕-๖๖) ฉันขอร้องเล่นก่อนแล้วค่อยเอาเห็ดกลับบ้านนะ</p> <p>"ไม่ได้ เธอต้องหัดมีระเบียบ ถ้าเธอไม่มีระเบียบ เธอทำอะไรไม่ได้ดี ก็งอแงแล้วยกตัวอย่างว่า "อย่างตัวฉันนี่มีขามาก ถ้าเดินไม่เป็นระเบียบก็สะดุดกันเอง"</p> <p>"ถ้าเธอไม่บังคับใจตนเอง เห็นก็จะบานแล้วเธอก็กินไม่อร่อย"</p> <p>หนูแหวนรำพึงแล้วพูดว่า "อันนี้อาจจะเป็นเหตุผลสำคัญของการที่ต้องมีระเบียบได้ เอล่ะฉันจะเชื่อเธอ ฉันจะเอาเห็ดไปเก็บบ้านก่อน"</p> <p>ก็งอแงอย่างพอใจแล้วว่า "เมื่อเธอโตขึ้น เธอจะรู้ว่าความมีระเบียบมีความหมายมากกว่าที่เธอพูด เมื่อกี้ก็อีก"</p>	<p>๑. ความมีระเบียบ เป็นนิสัยที่ควรฝึกได้</p>

เรื่อง สาวรุ่น

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑	<p>ความเป็นผู้มีเหตุผล (ความเป็นผู้มีเหตุผล ทำให้บุคคลคิดและกระทำอย่างมีหลักการ ไม่เชื่ออะไรง่าย ๆ ทั้งไม่ดีร้ายพาลเกร ความมีเหตุผล ช่วยให้สามารถแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม ฉลาด ความเป็นคนมีเหตุผล เกิดจากการหัดคิดพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รู้จักศึกษาค้นคว้าหาหลักเกณฑ์ต่าง ๆ)</p>	<p>* ความมีเหตุผลช่วยให้ตัดสินใจได้ถูกต้องและยุติธรรม</p>	<p>(หน้า ๖) สาวรุ่นควรรู้จักแบ่งใจ...แบ่งสมอง...แบ่งเวลาให้เหมาะสม เข้าใจจำแนก...ผิด...ชอบ...ชั่ว...ดี มีเหตุ...มีผล ไม่ยึดถืออารมณ์และความต้องการของตนเป็นใหญ่ รู้จักกำหนดกฎเกณฑ์ชีวิตแห่งตน จึงจะสามารถผ่านชีวิตช่วงนี้ได้อย่างปลอดภัย ไม่เจ็บปวด ไม่พ่ายแพ้ (หน้า ๑๑) เธอเป็นคนคนหนึ่งพึงรู้ว่า เราต้องกล้าทำอะไรได้ทุกอย่างตรงสัณนิคิดคิดให้ดี ย่อมมีทาง อย่าปล่อยว่างทำทุกอย่างอย่างตั้งใจ</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๑	<p>ความรับผิดชอบ</p> <p>(เป็นการปฏิบัติตามภาระหน้าที่หรือบทบาทที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่มีการขังคับหรือคุกคามจากผู้อื่น ความรับผิดชอบสามารถทำให้บุคคลทำหน้าที่ได้อย่างเรียบร้อยก่อให้เกิดความไว้วางใจจากผู้อื่น)</p>	<p>๑. คนที่ไม่มีความรับผิดชอบ จะไม่ได้รับความไว้วางใจให้ทำงานสำคัญ</p> <p>*๒. คนที่มีความรับผิดชอบ ไม่ทอดทิ้งหน้าที่การงานของตน</p> <p>*๓. คนที่มีความรับผิดชอบ ย่อมทำงานที่ได้รับมอบหมายให้ เสร็จ เรียบร้อยทันกำหนด</p> <p>๔. คนที่ไม่เพิกเฉยดูค้ายต่อปัญหาต่างๆ เป็นคนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม</p>	<p>(หน้า ๑๓) อยากให้เธอรู้อึ้งถึงคุณค่า จะแกร่งกล้าทำอะไรได้ทุกสิ่ง พยายามต่อไปตั้งใจจริง ไม่ละทิ้งสิ่งใดใจรักงาน มิได้มีงานใดยิ่งใหญ่กว่า ความสามารถเรานั้นมีไพศาล ทำหน้าที่ได้ดีทุกวันวาร แน่นอนงานจะ เสร็จสำเร็จเอย</p>	<p>คนที่มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน ย่อมนำไปสู่ความสำเร็จ</p>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๑	<p>ความรับผิดชอบ (เป็นการปฏิบัติตามภาระหน้าที่ หรือบทบาทที่ได้รับมอบหมายโดย ไม่มีการบังคับหรือคุกคามจาก ผู้อื่น ความรับผิดชอบ สามารถ ทำให้นักคลทำหน้าที่ได้อย่าง เรียบร้อยก่อให้เกิดความไว้วาง ใจจากผู้อื่น)</p>	<p>๑. คนที่ไม่มีความรับผิดชอบ จะไม่ได้รับ ความไว้วางใจให้ทำงานสำคัญ</p> <p>๒. คนที่มีความรับผิดชอบ ไม่ทอดทิ้งหน้าที่ การงานของตน</p> <p>๓. คนที่มีความรับผิดชอบ ย่อมทำงานที่ได้ รับมอบหมายให้เสร็จเรียบร้อยทัน กำหนด</p> <p>*๔. คนที่ไม่เพิกเฉยดูดาต่อปัญหาต่าง ๆ เป็นคนที่มีความรับผิดชอบต่อสังคม</p>	<p>(หน้า ๒๗) ชีวิตนี้ที่แท้คือการแก้ปัญหา เราต้องกล้าจะเผชิญอย่างเป็นหนี ควรศึกษาปัญหานั้นให้ดี เพราะไม่มีปัญหาใดยิ่งใหญ่เกิน</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๔	<p>ความอดทนอดกลั้น (ผู้ที่หวังความเจริญยอมตั้งเป้าหมายการปฏิบัติ เพื่อให้อยู่ในขอบเขตที่ตั้งงาม จำเป็นต้องอาศัยความอดทนอดใจ ในอารมณ์ ยั่วเยวอยากได้ในสิ่งที่ไม่เหมาะสม ไม่ควรและอยากทำร้ายโต้ตอบในสิ่งที่ไม่พอใจรวมทั้งอดทนในความยากลำบาก การรอคอย และอุปสรรคต่าง ๆ)</p>	<p>๑. ความอดทนอดกลั้น ทำให้เกิดความสะดวก ๒. ความอดทนอดกลั้น เป็นนิสัยทางสังคมที่ดีและสามารถฝึกได้ *๓. ความอดทนอดกลั้น ทำให้ชนะอุปสรรค และช่วยให้ประสบความสำเร็จ ๔. การยอมรับความจริงในชีวิตทำให้จิตใจสงบ ๕. ผู้มีความอดทน ย่อมเป็นที่ชอบพอรักใคร่ของผู้อื่น</p>	<p>(หน้า ๓๖-๓๗) ...ชีวิตไร้ใช้ภาระยากลำบาก แต่ถ้าหาก เธอตื่นนอนตอนเสมอ แม้ฝันใฝ่สิ่งใดคงได้เจอ ชีวิตนี้เป็นของเธอ...สู้อต่อไป ...ชีวิตนี้ที่แท้คือการแก้ปัญหา แม้จะทำความสามารถมากแค่ไหน อย่าสิ้นหวังตั้งต้นสู้อยู่ต่อไป วันหนึ่งไขร้คงชนะอุปสรรคทั้งปวง</p>	

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๕

ตารางสำรวจและวิเคราะห์หมโนทัศน์ทางจริยธรรม

ในหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑

ของหนังสืออ่านสำหรับเด็กประเภทการ์ตูนสำหรับเด็ก

จำนวน ๗ เล่ม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อหนังสืออ่านสำหรับเด็กประเภทการ์ตูนสำหรับเด็ก

ที่ผู้วิจัยใช้ในการวิเคราะห์

(จำนวน ๗ เล่ม)

๑. ตึกตอกออกกำลังกาย
๒. ฝนวิเศษ
๓. ลืมตัว
๔. ซอยพิกแพ่ง
๕. แก้วสารพัดนึก
๖. โลมมาเพื่อนแก้ว
๗. วิทยาศาสตร์รอบตัว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๓	<p>ความขยันหมั่นเพียร (เป็นความพยายามในการ ปฏิบัติสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อย่าง สม่ำเสมอไม่ทอดทิ้ง เพื่อให้ งานสำเร็จลุล่วง ความขยันหมั่นเพียร เกิดจากความตั้งใจอย่างแรง กล้า ประกอบกับความอดทน มีสมาธิเป็นตัวหนุน โดยแรง จูงใจตัวเสริมกำลังต่าง ๆ คอยหล่อเลี้ยง)</p>	<p>*๑. ความขยันหมั่นเพียรเป็นหนทางไปสู่ ความสำเร็จ ๒. ความขยันหมั่นเพียรเป็นนิสัยที่ดีใน การทำงานและสามารถฝึกให้เกิด ขึ้นได้</p>	<p>(หน้า ๘) ทุกคืนดีสอง ตำรานั่งท่อง ตั้งนี้เช่นเคย นอนดีจำดี ไม่มีผิดเลย ทั้งไม่หยุดเฉย คะแนนก็ดี</p>	

ศูนย์วิทยารักษาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๕	มารยาทและนิสัยส่วนบุคคล ในการกิน นอน ขับถ่าย แต่ง กายและสังคมาระหว่างเพศ (มารยาท เป็นการแสดงออก ทาง กาย วาจา ในด้านการ กินอยู่ หลับนอน กิริยาท่าทาง และการปฏิบัติคนในโอกาส ต่าง ๆ ที่ยอมรับกันว่าสวยงาม ถูกต้อง มารยาทช่วยป้องกัน การกระทำที่ก่อให้เกิดความ เดือดร้อน รำคาญ หรือความ บาดหมาง ทำให้เกิดความ เข้าใจดีมีไมตรีต่อกัน)	<p>๑. การมีสุขนิสัยที่ดี ทำให้ร่างกายเจริญ เติบโตเหมาะสมกับเพศและวัย ทำ ให้ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ</p> <p>๒. มารยาทตามวัฒนธรรมอันดีงามและ ที่สังคมนิยมยอมรับเสริมสร้างบุคลิก ลักษณะที่ดี</p> <p>*๓. การรู้จักปรับปรุง ประมาทตน และ การสำรวมในกิจวัตรประจำวัน ทำ ให้เกิดความสุขแก่ตนเองและสังคม</p>	<p>(หน้า ๑๔-๒๐)</p> <p>เด็กตอกตริกตรอง ครุ่นคิดในสมอง</p> <p>เห็นจริงดังว่า</p> <p>เรานี่แสนแยء เอาแต่ตำรา</p> <p>กำลังถอยถลา ต้องแก้ไขตน</p> <p>ตื่นแต่เช้าตรู่ หน้าไม่หดหู</p> <p>สดชื่นกมล</p> <p>ไม่ต้องเรวรี่ ไม่มีกังวล</p> <p>กระตือรือร้น จากบ้านสบายใจ</p> <p>ขึ้น ขึ้น รถเมล์ ไม่ต้องแย่งเฮ</p> <p>เบียดกับใครใคร</p> <p>เด็กตอกว่าเรียน ผิกทำอ่าน เขียน</p> <p>คล่องแคล่ว เร็วทัน</p> <p>ทั้งยังสดชื่น ยิ้มรื่นทั้งวัน</p> <p>ช่างน่าสุขสันต์ ไม่เบื่อหน่ายเลย</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
			<p>ผลศึกษา</p> <p>ติดตอกำหน้า</p> <p>ผัดตัง เช่น เคย</p> <p>วิ่ง เล่นก้ม เงย</p> <p>นั่งทำการบ้าน</p> <p>ไม่ต้องคร่ำเครียด</p> <p>เสร็จสรรพการงาน</p> <p>โยเยเกียจคร้าน</p>	<p>ติดตอกำหน้า</p> <p>กลับบ้านตอน เย็น</p> <p>จากนั้นไม่ เจย</p> <p>ตำรายัด เยียด</p> <p>ทิ้งไม่ โงเง</p> <p>ใจชื้นสราย หลับดีฝันดี</p>

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๖	การรู้จักความพอดี (หมายถึง ยินดีในสิ่งที่ตนเป็น เจ้าของเท่าที่สิทธิ์และความ สามารถของตนจะอำนวยให้ ตามความจำเป็นของชีวิตไม่ โลกอยากได้ของผู้อื่นหรือ อยากได้เพิ่มมากขึ้น)	*ความต้องการที่พอดีและพอเหมาะ กับ สภาพความเป็นอยู่ของตน ช่วยให้มี ความสุข	"นางแก้วเอ๋ย กามันก็ยังคงต้องเป็นกายอยู่นั้นแหละ มันจะเป็นหงส์ไปได้อย่างไรได้" ยายของแก้วพูด แก้วก็ยังเสียใจกับการ ที่ตนหลงผิดไป ก็นั่งร้องไห้ต่อหน้ายาย "นี่งเสียเถอะนางแก้ว เอ็งมาอยู่กับยาย เอ็งจะมีความสุขกว่า ไม่มีใครมาทำให้เอ็ง ต้องเจ็บใจ เสียใจ หรอก กลับมาอยู่ตาม ประสาตามมีตามเกิดเถอะ นางแก้ว"	จงพอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๗	หลักธรรมสำหรับการอยู่ร่วมกันได้แก่ ความสามัคคี ความเสียสละ การให้อภัย ความเอื้อเฟื้อ การยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ความเห็นอกเห็นใจ (ความสามัคคี เป็นการแสดงออกซึ่งการร่วมแรงร่วมใจ เพื่อปฏิบัติงานให้ลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพโดยอาศัยความอดทน ความเสียสละ ความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน รับรู้ฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความใจกว้าง มีเหตุผล ทำให้เกิดมีมิตรและเกิดบรรยากาศของความ เป็นประชาธิปไตย)	*๑. มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกัน เข้าใจเห็นและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน *๒. การรู้จักให้ รู้จักรับ และรู้จักความพอดี เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ ๓. การอยู่ร่วมกันมีจุดมุ่งหมายเพื่อการรวมพลังในทางสร้างสรรค์ ๔. ความสามัคคี ความเอื้อเฟื้อ เป็นเครื่องช่วยดำรงความเป็นหมู่คณะ ๕. การกระทำที่เป็นประโยชน์ของสมาชิก ย่อมมีผลดีต่อหมู่คณะ ๖. ความรู้สึก เป็นมิตรต่อกันก่อให้เกิดความอบอุ่นใจและสันติสุข *๗. การเสียสละ เพื่อส่วนรวมช่วยให้สังคมมีความสุข	"เจ้าทั้งสองคนนี่ อาตมาขอบิณฑบาตสักอย่างหนึ่งได้ไหม" หลวงพ่อพูด "อะไรครับหลวงพ่" แฝงพูด "ทางเดินที่เจ้าสองคนกำลังวิวาทกันนะ อาตมาขอบิณฑบาตรเป็นทางเดินสาธารณะ เสียเถอะ ชาวบ้านจะได้มาวัดได้สะดวก พระเณรต้องออกบิณฑบาตรก็ไม่ต้องเดินอ้อมไปไกล ถ้าเจ้าทั้งสองปิดทางเสียแล้ว ทั้งพระทั้งชาวบ้านก็เดือดร้อนไปตาม ๆ กัน"	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้น
๓๐	<p>การแก้ไขข้อบกพร่องการปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่ ศีลธรรม ระเบียบ กฎหมาย และจารีตประเพณี (หมายถึง การแก้ไขความบกพร่องในการปฏิบัติในทางที่จะนำมาซึ่งความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น ได้แก่ การพยายามไม่ผิดจารีตประเพณี ข้อบังคับ ศีลธรรมและจริยธรรมอันดีงามที่ตกลงไว้ในกลุ่มนั้น โดยความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย)</p>	<p>*๑. การกระทำทุกอย่างมีสาเหตุ สามารถป้องกันได้และแก้ไขได้</p> <p>๒. การกระทำผิดของแต่ละบุคคล มีผลกระทบกระเทือนต่อสังคม</p> <p>๓. ทุกคนมีส่วนในการแก้ไขป้องกันความบกพร่อง ความผิดต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในสังคม</p> <p>๔. การสำนึกผิดและกลับตัว เป็นคนดี ควรได้รับการยกย่อง</p> <p>๕. การลงโทษที่เหมาะสม เป็นวิธีหนึ่งในการแก้พฤติกรรมของผู้กระทำผิด</p> <p>๖. ผู้ที่ปฏิบัติตามระเบียบจารีตประเพณี ศีลธรรม กฎหมาย ย่อมอยู่ได้อย่างเป็นสุขในสังคม และได้รับการสรรเสริญ</p>	<p>พิกกับแพ่งทะเลาะกัน เรื่องป้ายชื่อขอยว่าจะเอาชื่อใครขึ้นก่อน ก็ตกลงกันไม่ได้ หลวงพ่อจึงนัดทั้ง ๒ คน ไปพบหลวงพ่อรวันพระตอนบ่าย ๒ โมง</p> <p>พอถึงเวลาที่นัดไว้ หลวงพ่อก็ขึ้นเทศนาสั่งสอนญาติโยม ท่านเหมือนจะรู้ว่าเจ้าพิก เจ้าแพ่งมาจึงเทศน์เหตุการณ์ต่าง ๆ คล้ายๆ กับที่เจ้าสองคนกำลังมีเรื่องกันอยู่</p> <p>หลวงพ่ोजึงนัดทั้งสองมาพบวันพระหน้าอีก และเหตุการณ์การเป็นดังที่เกิดเมื่อวันพระที่แล้ว ทั้งสองจึงมานั่งฟังเทศน์ทุกวันพระ... และวันหนึ่งหลวงพ่อก็เรียกเจ้าสองคนไปหา เพื่อจะถามเรื่องป้ายว่าจะเอาอย่างไร</p> <p>แพ่งพูด "ให้ชื่อพิกเขาขึ้นก่อนก็ได้" พิกพูด "ผมก็เหมือนกันเอาอย่างไรก็ได้" นี่เป็นผลแห่งการฟังเทศน์</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้น
		<p>*๗. การรู้สาเหตุแห่งความบกพร่อง ทางจริยธรรม เป็นการป้องกันที่ ได้ผลดี</p>		

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เรื่อง แก้วสารพัดนึก

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๑๖	<p>ความกตัญญูต เวที (คือ ความรู้สึกในอุปการะ คุณหรือความดีที่ผู้อื่นหรือสิ่ง อื่นมีต่อ เราอันแสดงออกมา จากความนึกคิดของแต่ละ คนและการแสดงออก หรือ การตอบแทนบุญคุณต่อความ ดีที่ผู้อื่นทำนั้น โดยการ แสดงออกทั้งการกระทำ และคำพูด</p>	<p>*๑. ความกตัญญูต เวที เป็นลักษณะ ของคนดี</p> <p>๒. ความกตัญญูต เวที เป็นสิ่งที่ ควรส่งเสริมในสังคมทุกยุคทุก สมัยอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>*๓. คนอกตัญญู เป็นที่รังเกียจของ สังคม คนกตัญญูย่อมได้รับการ สรรเสริญยกย่อง</p>	<p>พานทองโอรสองค์โตกล่าวว่ "ได้แก้วสารพัดนึกมาแล้ว เสด็จพ่อบอกว่าให้พวก เราขอสิ่งที่ตัวประสงค์ได้คนละหนึ่งครั้ง" พานทอง จึงอธิษฐานขอคาบวิเศษ ส่วนพานเงินโอรสองค์ที่ ๒ อธิษฐานขอธนู วิเศษก็ได้ตั้งใจปรารถนา แต่พานแก้วองค์สุดท้ายได้อธิษฐานขอน้ำ อมฤต เพื่อชุบชีวิต เสด็จพ่อให้ฟื้นคืนมา หลังจากที่พระราชทานแล้วทรงถามโอรส ทั้ง ๓ เกี่ยวกับการขอสิ่งที่ต้องการจากแก้วสารพัดนึก "....สำหรับลูกพานแก้วพ่อบอกขอขอบใจเจ้ามากที่ช่วย ให้พ่อฟื้นขึ้นมาอีก โดยที่เจ้าไม่ได้ทำอะไรเหมือนพี่ๆ เขา เลย</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เดิม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๓๐	<p>การแก้ไขข้อบกพร่องการปฏิบัติทางจริยธรรม ได้แก่ คติศีลธรรม ระเบียบกฎหมาย และจารีตประเพณี</p> <p>(หมายถึง การแก้ไขความบกพร่องในการปฏิบัติในทางที่จะนำมาซึ่งความเดือดร้อนแก่ตนเองและผู้อื่น ได้แก่ การพยายามไม่ผิดจารีตประเพณี ข้อบังคับ ศีลธรรมและจริยธรรมอันดีงามที่ตกลงไว้ในกลุ่มนั้น โดยความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. การกระทำทุกอย่างมีสาเหตุ สามารถป้องกันได้และแก้ไขได้ ๒. การกระทำผิดของแต่ละบุคคล มีผลกระทบกระเทือนต่อสังคม ๓. ทุกคนมีส่วนในการแก้ไขป้องกันความบกพร่อง ความผิดต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในสังคม *๔. การสำนึกผิดและกลับตัวเป็นคนดีควรได้รับการยกย่อง ๕. การลงโทษที่เหมาะสมเป็นวิธีหนึ่งในการแก้พฤติกรรมของผู้กระทำผิด ๖. ผู้ที่ปฏิบัติตามระเบียบจารีตประเพณี ศีลธรรม กฎหมาย ย่อมอยู่ได้อย่างเป็นสุขในสังคม และได้รับการสรรเสริญ 	<p>เจ้าพี่ทั้งสองได้เกิดความละอายที่มีวคิดแต่จะแย่งครองราชเท่านั้น จึงกราบลาพระราชบิดา เสด็จออกมาจากเมืองโดยไม่คิดจะหวนกลับมาอีก หวังจะให้พี่น้องพานแก้วเป็นผู้ครองราชย์ต่อจากพระราชบิดาต่อไป</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. บุคคลที่สำนึกผิดและกลับตัวเป็นคนดีควรได้รับการให้อภัย

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
		<p>๗. การรู้สาเหตุแห่งความบกพร่องทางจริยธรรม เป็นการป้องกันที่ได้ผลดี</p>		

เรื่อง โลมาเพื่อนแก้ว

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือ เด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๒๔	<p>การยอมรับความเปลี่ยนแปลง (ทุกสิ่งทุกอย่างย่อมเปลี่ยนแปลง อยู่เสมอ ไม่มีสิ่งใดสามารถอยู่ คงที่ ต้องไม่ยึดมั่นสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ตายตัวเกินไป ทำให้เกิดความ โล่งปลอดโปร่งใจ การยอมรับ ความเปลี่ยนแปลงทำให้บุคคล เผชิญเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้ อย่างเป็นสุข ไม่หวั่นไหว เดือดร้อนใจหรือยินดีจนเกิน ไป)</p>	<p>๑. ทุกสิ่งทุกอย่างย่อมเปลี่ยนแปลงได้ ไม่ยั่งยืน</p> <p>๒. เหตุการณ์ต่าง ๆ อาจทำให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงได้</p> <p>๓. ประเพณี วัฒนธรรม กฎหมายต้อง เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้เหมาะสมกับ กาลสมัย</p> <p>*๔. ถ้าเรายอมรับความเปลี่ยนแปลงว่า เป็นของธรรมดา แล้วจะไม่เกิด ความทุกข์</p> <p>*๕. การปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ที่ดั่งงาม เป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ</p>	<p>(หน้า ๕-๖) ลูกโลมาที่ติดอวนขึ้นไปพลาจร้องไห้ไป พลาจ</p> <p>...แล้วโลมาทั้งหมด ก็ถูกส่งมาไว้ที่อ่าวติดทะเล ภายในมีเวทีแสดงของโลมาด้วย โลมาทุกตัว เหนงาและ ชิม เศร้า</p> <p>แล้วพ่อของต้อยก็ เริ่มต้นฝึกให้ปลาโลมาแสดงกาย กรรมต่าง ๆ</p> <p>ไม่นานนักฝูงปลาโลมาก็ เริ่มคุ้นเคยและร่าเริงขึ้น สนุกกับการแสดงชุดต่าง ๆ และมีความสุขที่ได้ย้ายบ้านมา อยู่ที่นี่</p>	

ข้อที่	หัวข้อจริยธรรม	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ในหลักสูตร ประถมศึกษา ๒๕๒๑	ข้อความที่ปรากฏในหนังสือเด็ก	มโนทัศน์ทางจริยธรรม ที่ผู้วิจัยวิเคราะห์ขึ้นเอง
๔	<p>ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ</p> <p>(ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เป็นการกระทำที่แสดงถึงไมตรีจิต เพื่อให้ผู้อื่นได้รับความสะดวก ความพอใจ เห็นใจ ช่วยเหลือแบ่งปัน</p> <p>ความเสียสละ เป็นการยอมเสียสิทธิ์และยอมลำบากเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น)</p>	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามกาลเทศะ เป็นสิ่งควรกระทำ ๒. ผู้ที่รู้จักให้ รู้จักรับ เป็นผู้มีน้ำใจ *๓. ความมีน้ำใจเป็นสิ่งที่มีคุณค่า ๔. การให้ก่อให้เกิดความสุขทั้งผู้ให้และผู้รับ 	<p>(หน้า ๑๑) เธอมีน่ารักจัง ต่อมชอบ เธอจะบอกให้รู้มั๊ย ต่อมมีคิดว่า "ถ้าคุณเหงา เราคือเพื่อน" มาเป็นเพื่อนต่อมเถอะ รับรองไม่ผิดหวัง มีขนมแบ่งคนละครึ่ง ต่อมน่ารักน่า...</p>	

ภาคผนวก ค.

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

๑. ศาสตราจารย์รัฐปะเนียร นาคกรทรพร
ภาคมัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
๒. อาจารย์ทัศนีย์ สงวนสัตย์
กองวิชาการ ศูนย์พัฒนาหลักสูตร
๓. อาจารย์วิภา ศิริสวัสดิ์
กองวิชาการ สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ
๔. อาจารย์จิตอารมย์ สวัสดิ์ชิตัง
โรงเรียนวัดกำแพง เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้วิจัย

นางสาววชิรินทร์ บรรณเกียรติ เกิดวันที่ ๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๐๕
ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ. (เกียรตินิยม)) สาขา
วิชาประถมศึกษา ภาควิชาประถมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา ๒๕๒๖ ปัจจุบัน
ดำรงตำแหน่งอาจารย์ โรงเรียนจิตรลดา กรุงเทพมหานคร

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย